

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

В.О. Кучер, В.М. Парасюк

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Навчально-методичний посібник

ЛЬВІВ
2012

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 5 від 26 січня 2012 р.)*

Рецензенти:

Смолин Г.В. – кандидат юридичних наук, доцент (Львівський державний університет внутрішніх справ);

Грицкевич С.Г. – кандидат юридичних наук, доцент (Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького)

Кучер В.О., Парасюк В.М.

Г72 Господарське право: навчально-методичний посібник: для курсантів та слухачів / В.О. Кучер, В.М. Парасюк. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 192 с.

Навчально-методичний посібник розроблений згідно з навчальною програмою дисципліни «Господарське право», висвітлює основні його інститути та розкриває основи господарського законодавства та сучасні наукові концепції правового регулювання окремих видів господарської діяльності.

Розрахований для курсантів і слухачів Львівського державного університету внутрішніх справ. Може бути корисним для студентів, викладачів, практичних працівників та інших осіб, які цікавляться питаннями господарського права.

**УДК
ББК**

© Кучер В.О., Парасюк В.М., 2012
© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2012

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГК України – Господарський кодекс України

ЦК України – Цивільний кодекс України

НПА – нормативно-правові акти

Ю/о – юридична особа

Ф/о – фізична особа

ЄДР – єдиний державний реєстр

ОДВ – органи державної влади

ОМС – органи місцевого самоврядування

КМУ – Кабінет Міністрів України

ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність

НБУ – Національний банк України

ЗУ – Закон України

СПД – Суб'єкт підприємницької діяльності

ВЕЗ – Вільна економічна зона

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
<i>Тема 1.</i> Поняття, предмет, методи та джерела господарського права.....	6
<i>Тема 2.</i> Суб'єкти господарського права	16
<i>Тема 3.</i> Правове становище підприємств	28
<i>Тема 4.</i> Правовий статус господарських товариств	37
<i>Тема 5.</i> Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання	51
<i>Тема 6.</i> Правові засади приватизації державного та комунального майна.....	60
<i>Тема 7.</i> Загальні положення щодо господарських зобов'язань	69
<i>Тема 8.</i> Господарські договори	78
<i>Тема 9.</i> Відповідальність у господарських правовідносинах.....	88
<i>Тема 10.</i> Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності	100
<i>Тема 11.</i> Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання.....	109
<i>Тема 12.</i> Правове регулювання діяльності транспорту	122
<i>Тема 13.</i> Правове регулювання господарської діяльності в галузі будівництва	128
<i>Тема 14.</i> Правове регулювання банківської діяльності	138
<i>Тема 15.</i> Правове регулювання інноваційної, страхової та аудиторської діяльності	150
<i>Тема 16.</i> Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	161
<i>Тема 17.</i> Правовий режим інвестування в Україні. Комерційна концесія.....	168
<i>Тема 18.</i> Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон.....	176
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	183

ВСТУП

Після набуття Україною незалежності змінилися економічні підходи господарювання, принципи, на яких будуються відносини держави з суб'єктами господарської діяльності, запроваджується ефективно державне регулювання підприємництва у формі єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва тощо.

Інтеграція України до світової економічної системи стимулює розвиток міжнародних господарських зв'язків, зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва.

З'явилися нові інститути, притаманні ринковим умовам господарювання: свобода конкуренції, антимонопольне регулювання, приватизаційні процеси, ринок цінних паперів, банкрутство.

Для досягнення стабільного розвитку економіки, її інтеграції у світове співтовариство необхідною умовою є повне законодавче забезпечення господарських процесів. Всі ці чинники зумовлюють необхідність не тільки відповідного правового регулювання, а й вивчення правових засад господарської діяльності.

Перед усіма суб'єктами господарських відносин виникає питання щодо відповідності їхньої діяльності господарському законодавству. Незаконні господарські операції не дають позитивного результату, а у визначених українським законодавством випадках передбачають господарську, цивільну, фінансову, адміністративну, кримінальну та іншу відповідальність.

Україна сьогодні потребує кваліфікованих юристів на усіх напрямках економічного розвитку та державного будівництва, зокрема в системі ОВС України. Тому майбутній фахівець, який вивчатиме навчальну дисципліну «Господарське право», повинен володіти комплексом нормативно-правових актів з господарського законодавства, що допоможе йому успішно здійснювати власну професійну діяльність та захищати порушені інтереси суб'єктів права.

Головна мета запропонованого навчально-методичного посібника – у доступній наочній формі набути основні базові знання з питань господарського права. Викладений теоретичний матеріал схематично відображає основні теми навчальної дисципліни, рекомендована література сприятиме засвоєнню основних інституцій цієї галузі права.

Начально-методичний посібник розроблено згідно з навчальною програмою дисципліни «Господарське право» та висвітлює основні його інститути, розкриваючи основи господарського законодавства та сучасні наукові концепції правового регулювання окремих видів господарської діяльності.

У процесі вивчення курсу з господарського права майбутні фахівці мають можливість набути знання про поняття господарського права та господарську діяльність; суб'єктів господарського права; майнові відносини у сфері господарювання; правові засади приватизації, господарських зобов'язань та договорів; господарсько-правову відповідальність, правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон; а також окремі види господарської діяльності: торгівельної, транспортної, будівельної, фінансової, інвестиційної, страхової, аудиторської, банківської, зовнішньоекономічної; відносин оренди та лізингу.

Тема 1. Поняття, предмет, методи та джерела господарського права

Схема 1.1

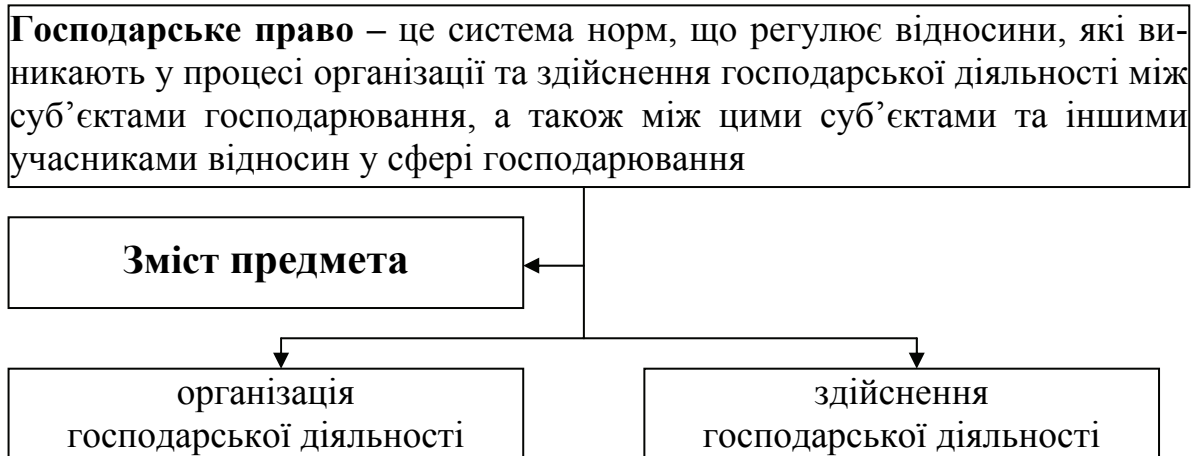

Схема 1.2

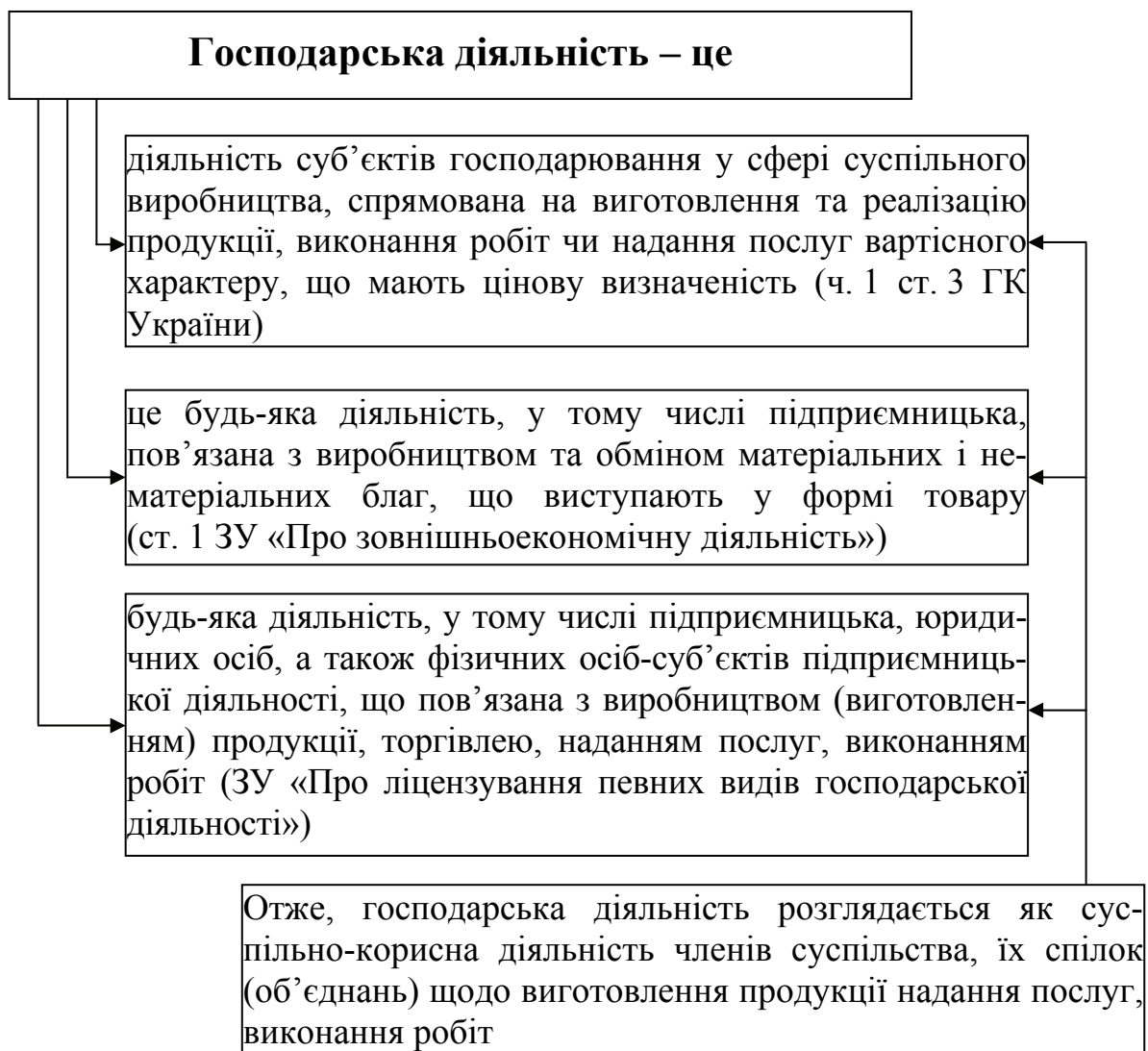

Схема 1.3

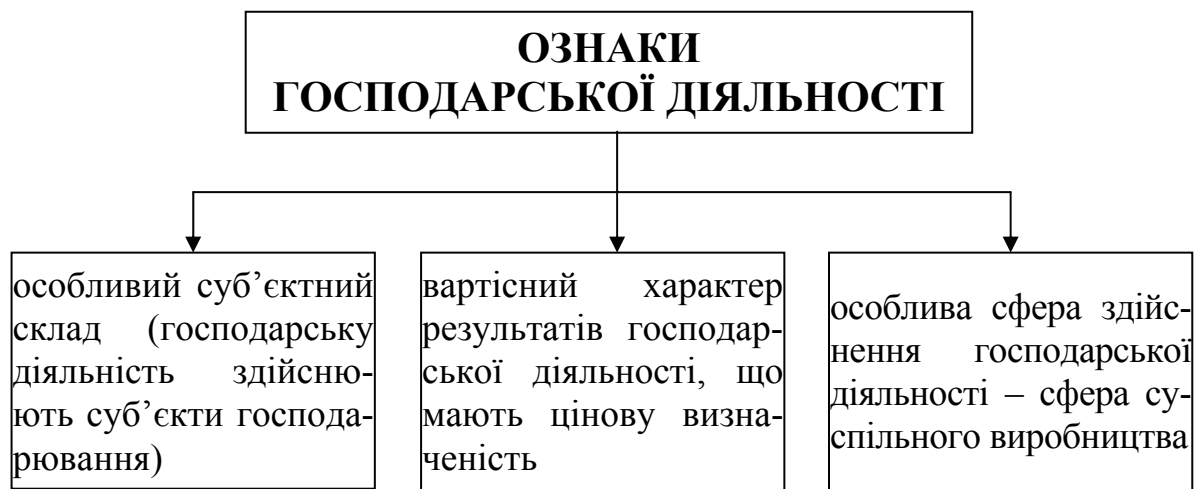

Схема 1.4

Схема 1.5

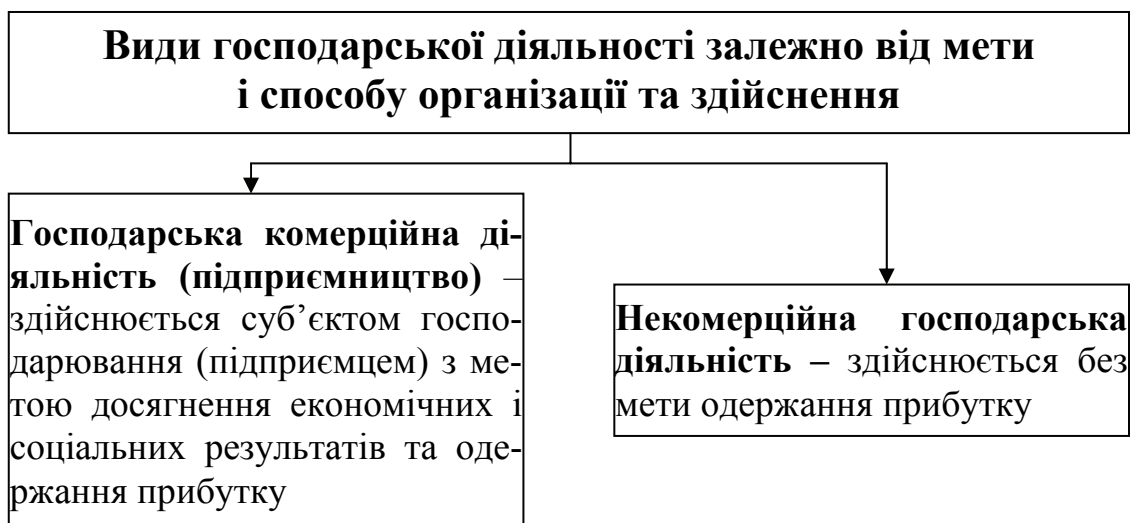
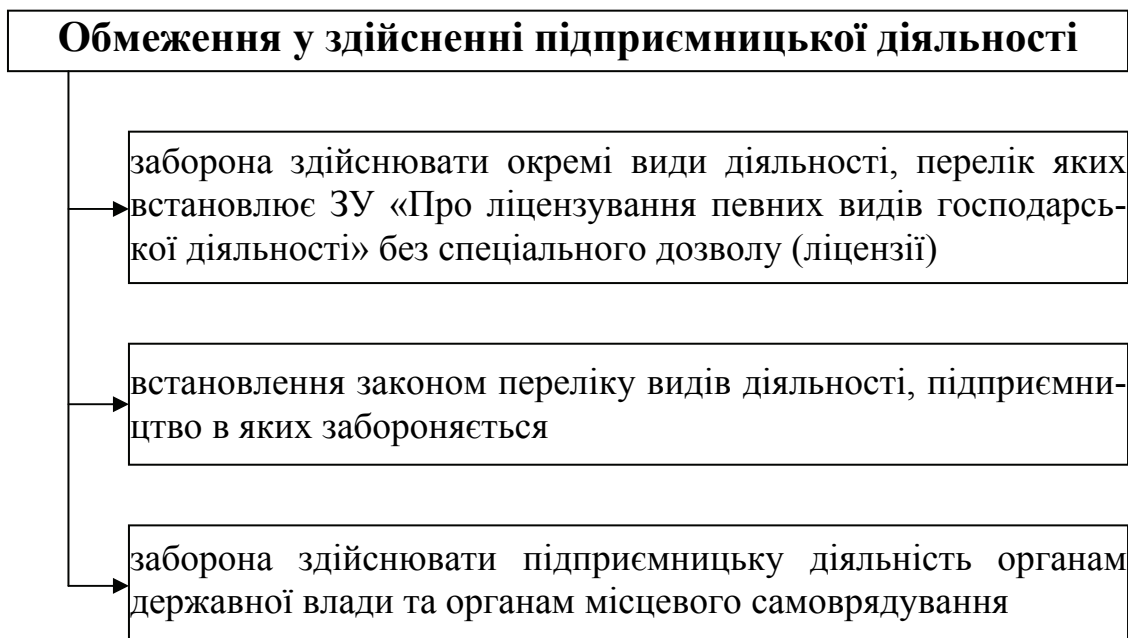

Схема 1.6

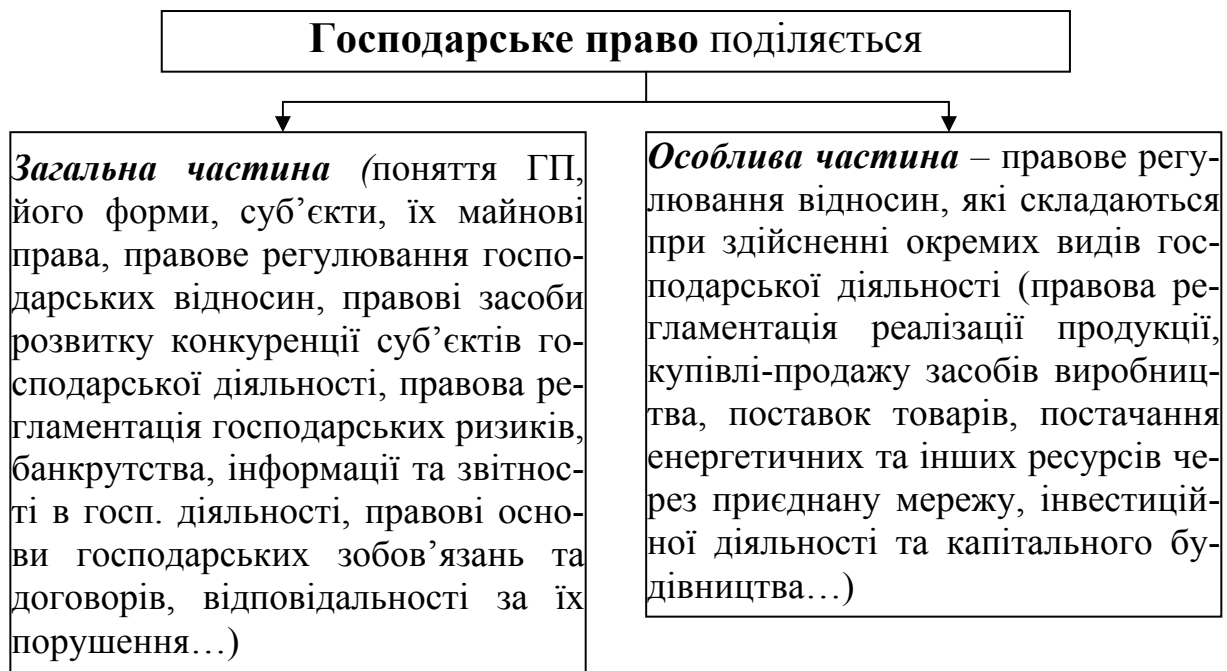
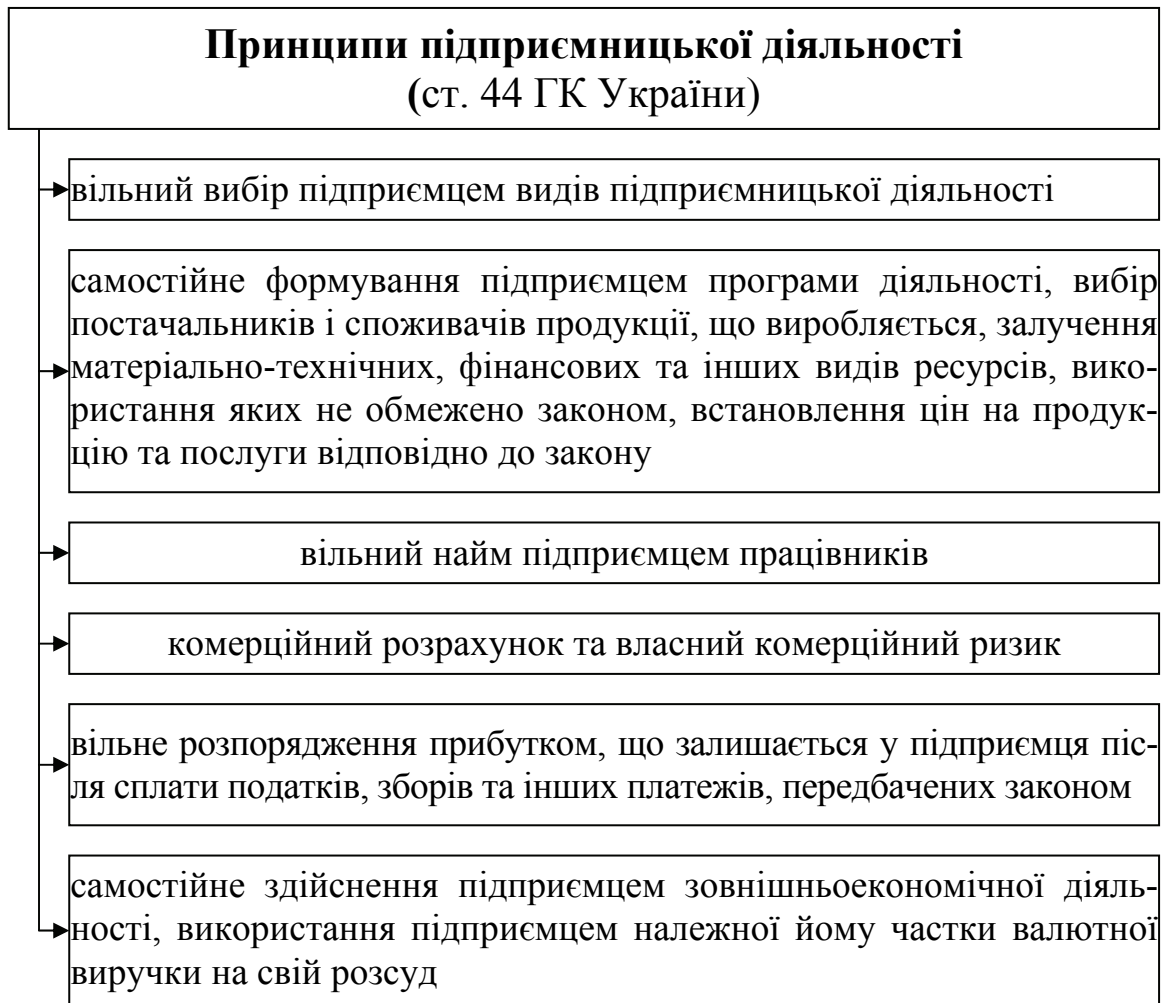

Схема 1.9

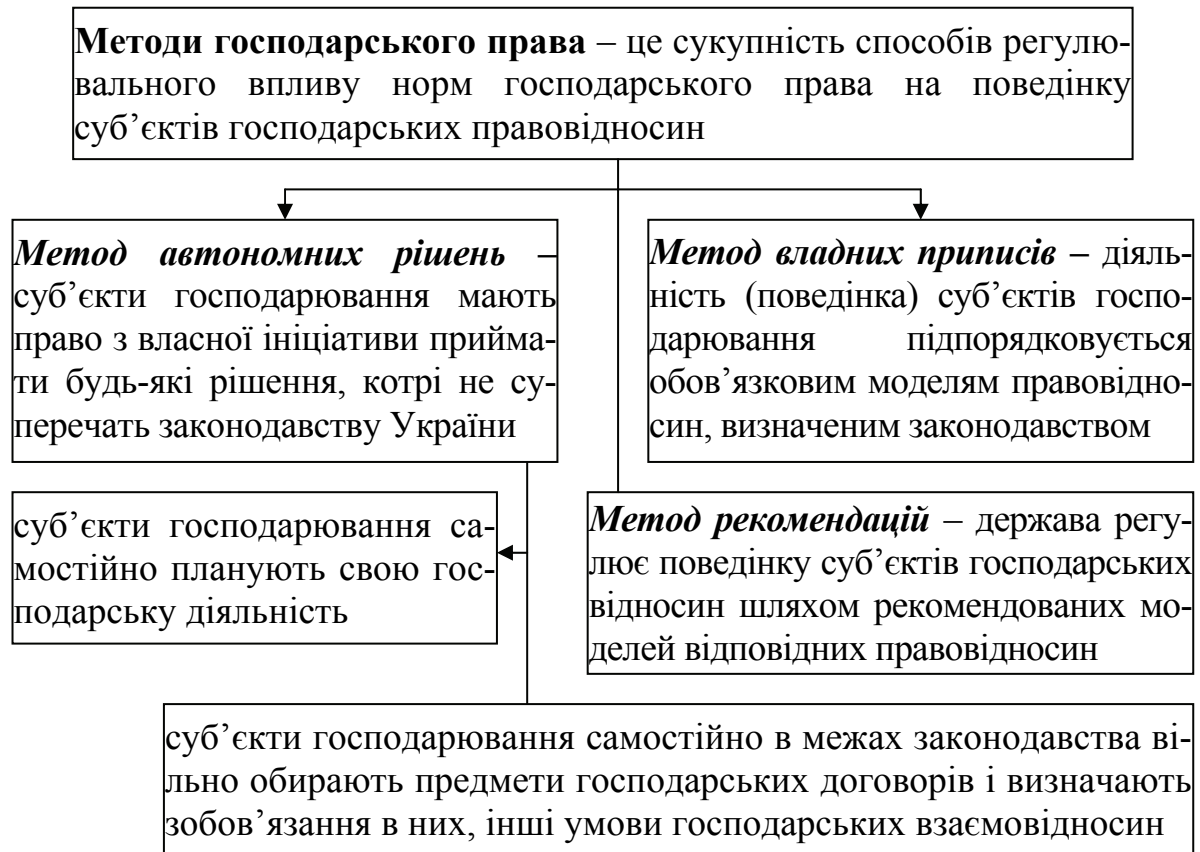
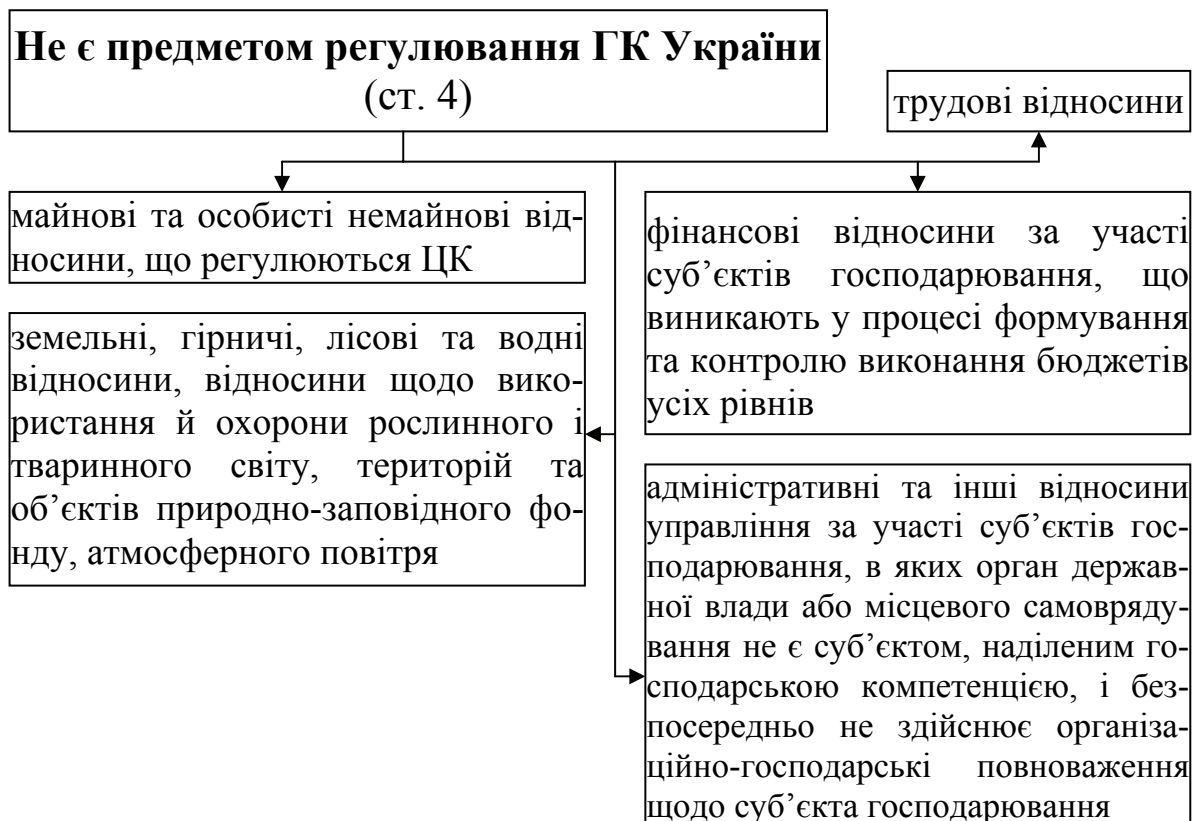

Схема 1.10

Господарські відносини – це відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання

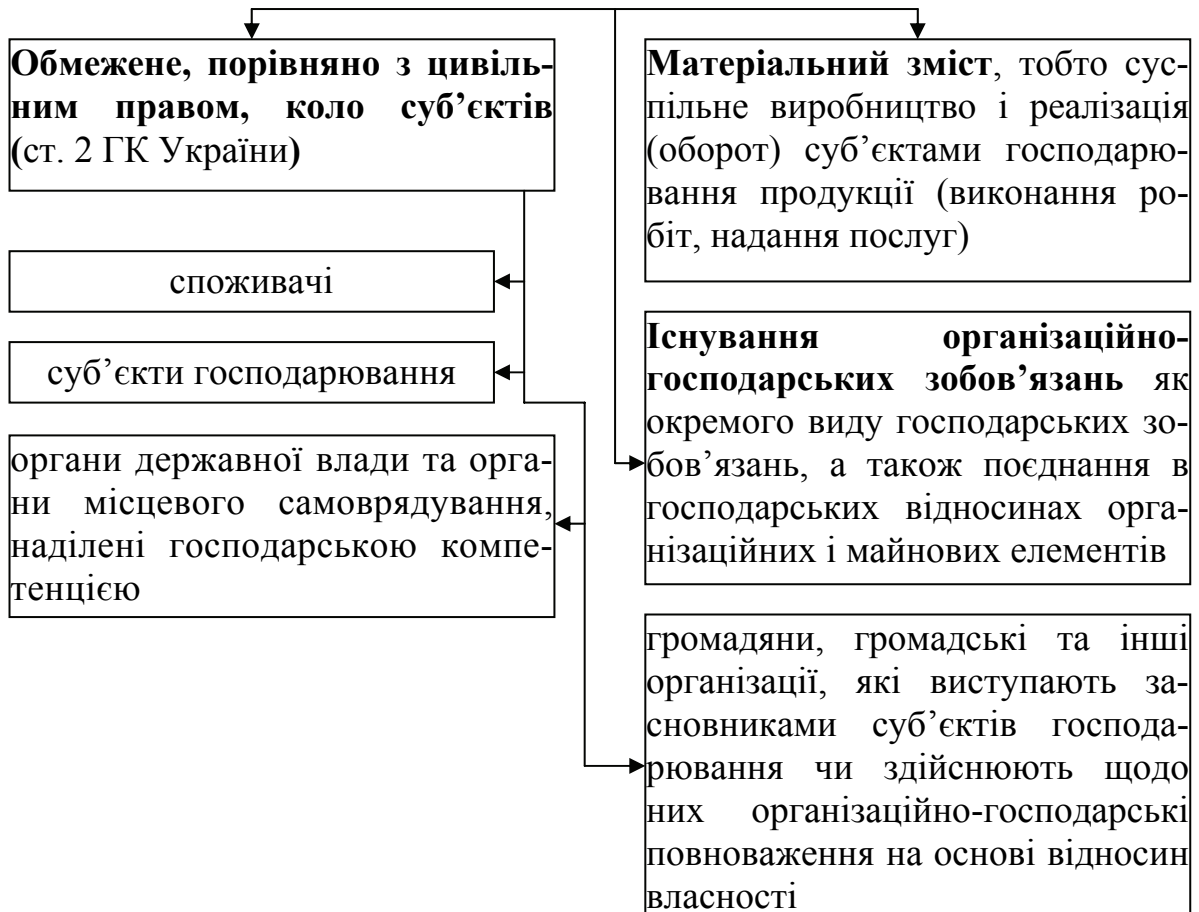

Схема 1.12

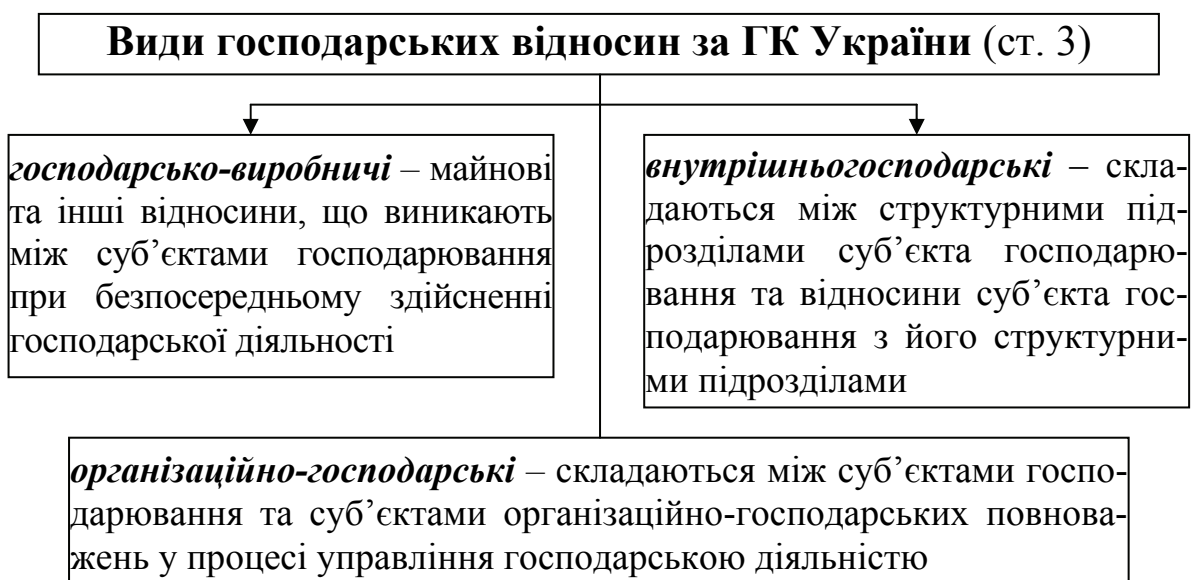

Схема 1.13

Схема 1.14

Схема 1.15

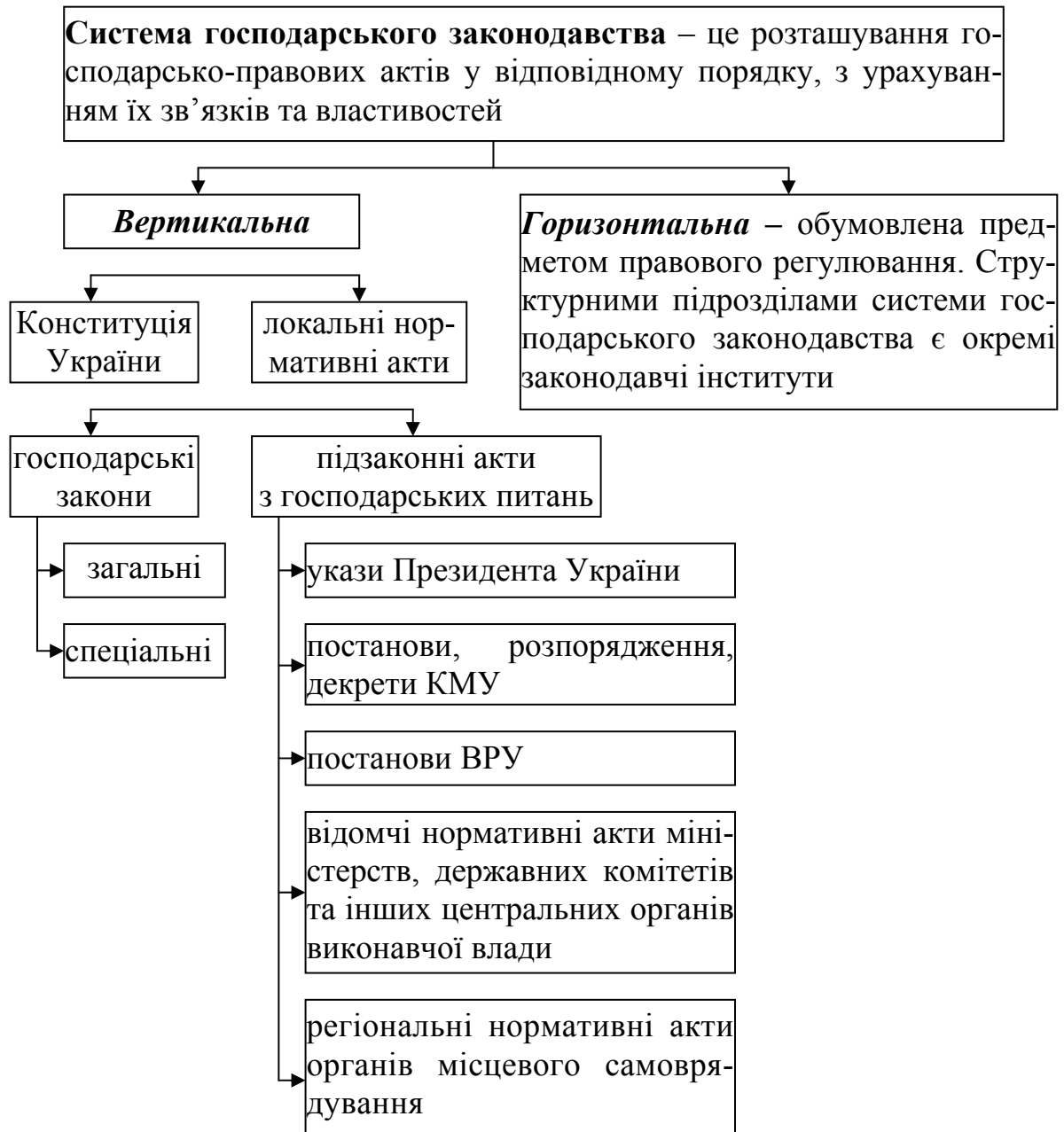

Схема 1.16

Схема 1.17

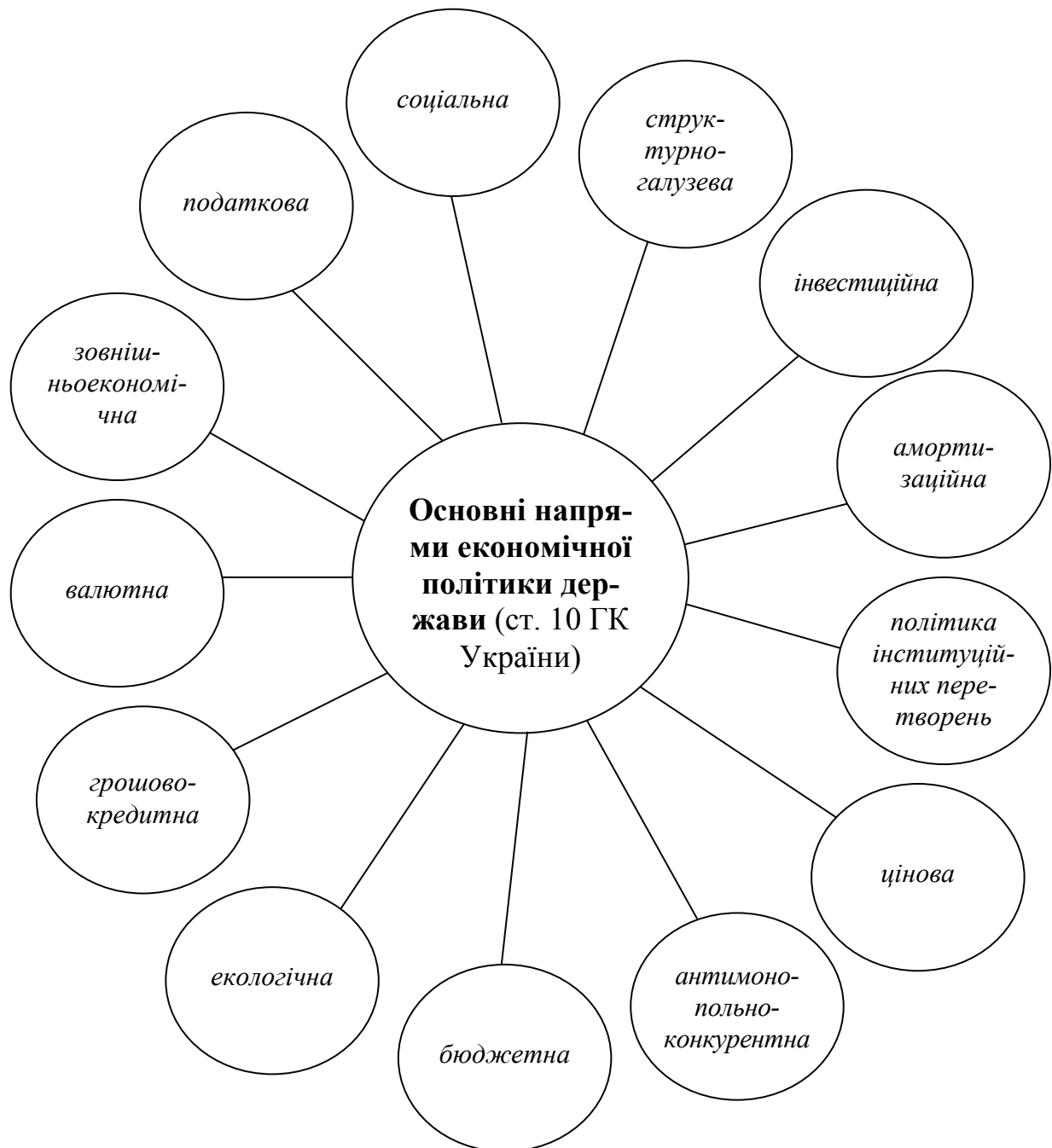
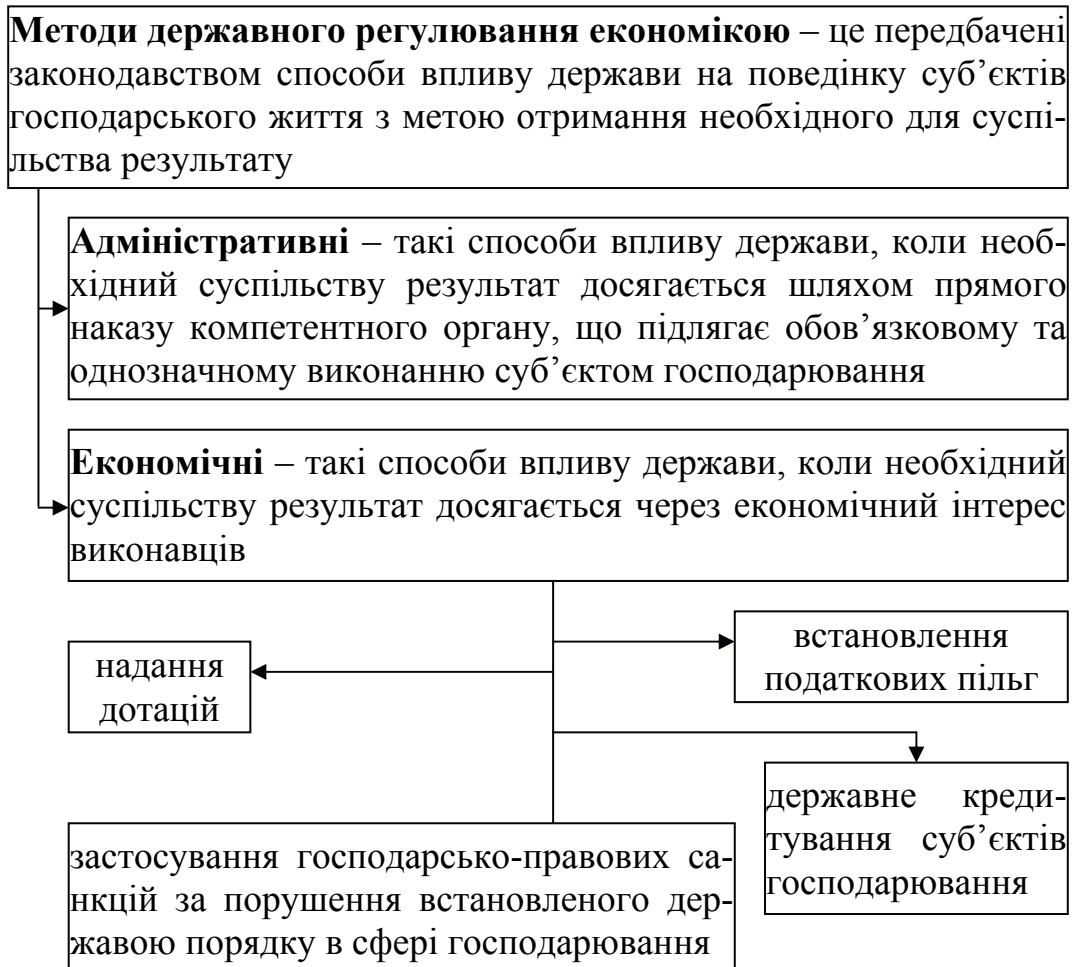

Схема 1.18

Схема 1.19

Тема 2. Суб'єкти господарського права

Схема 2.1

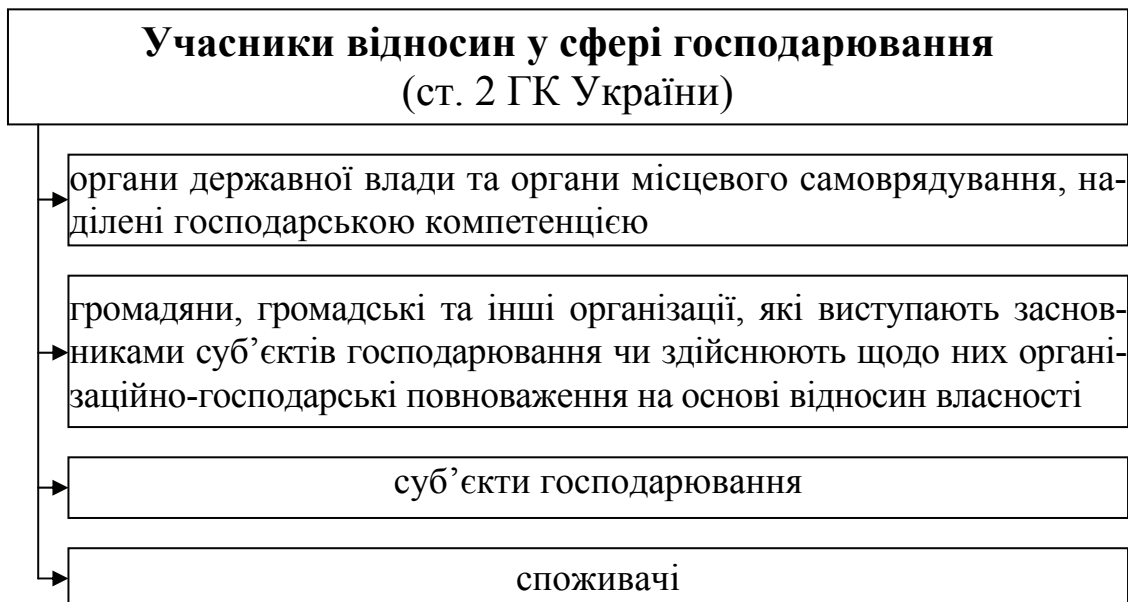

Схема 2.2

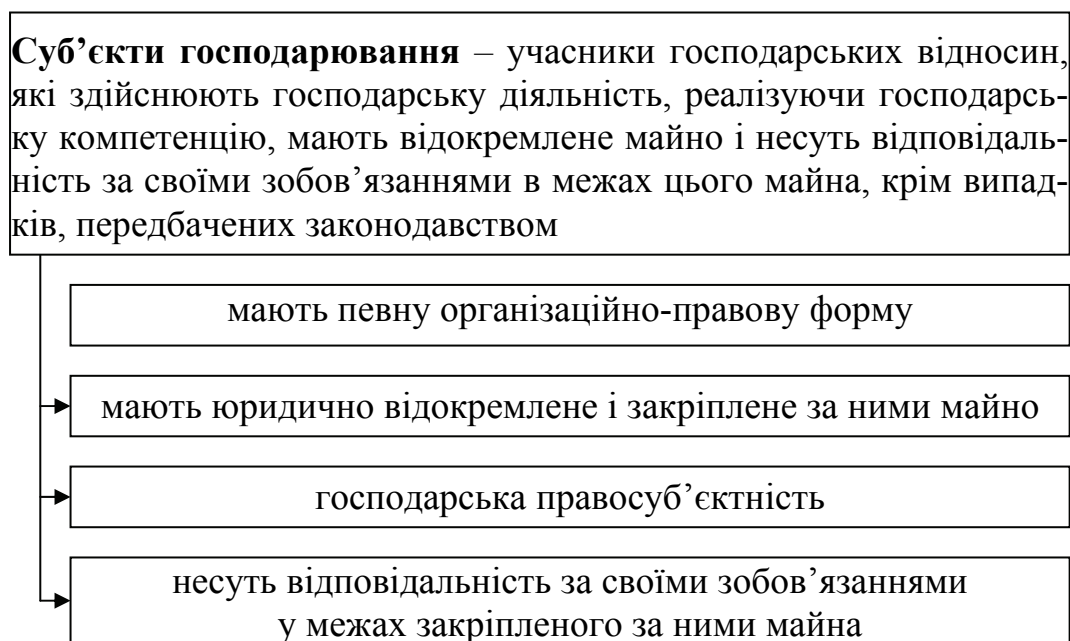

Схема 2.3

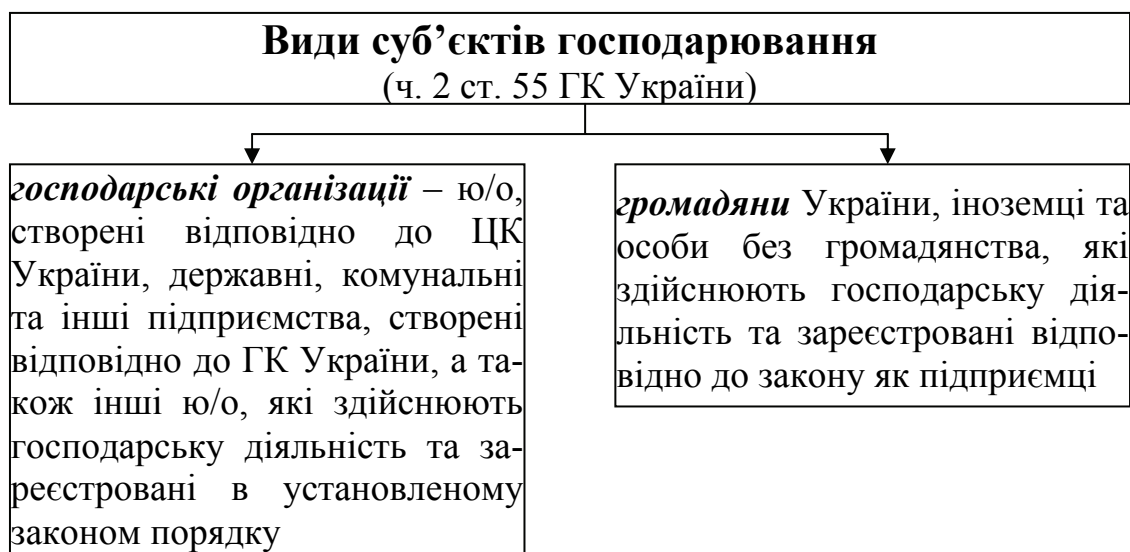

Схема 2.4

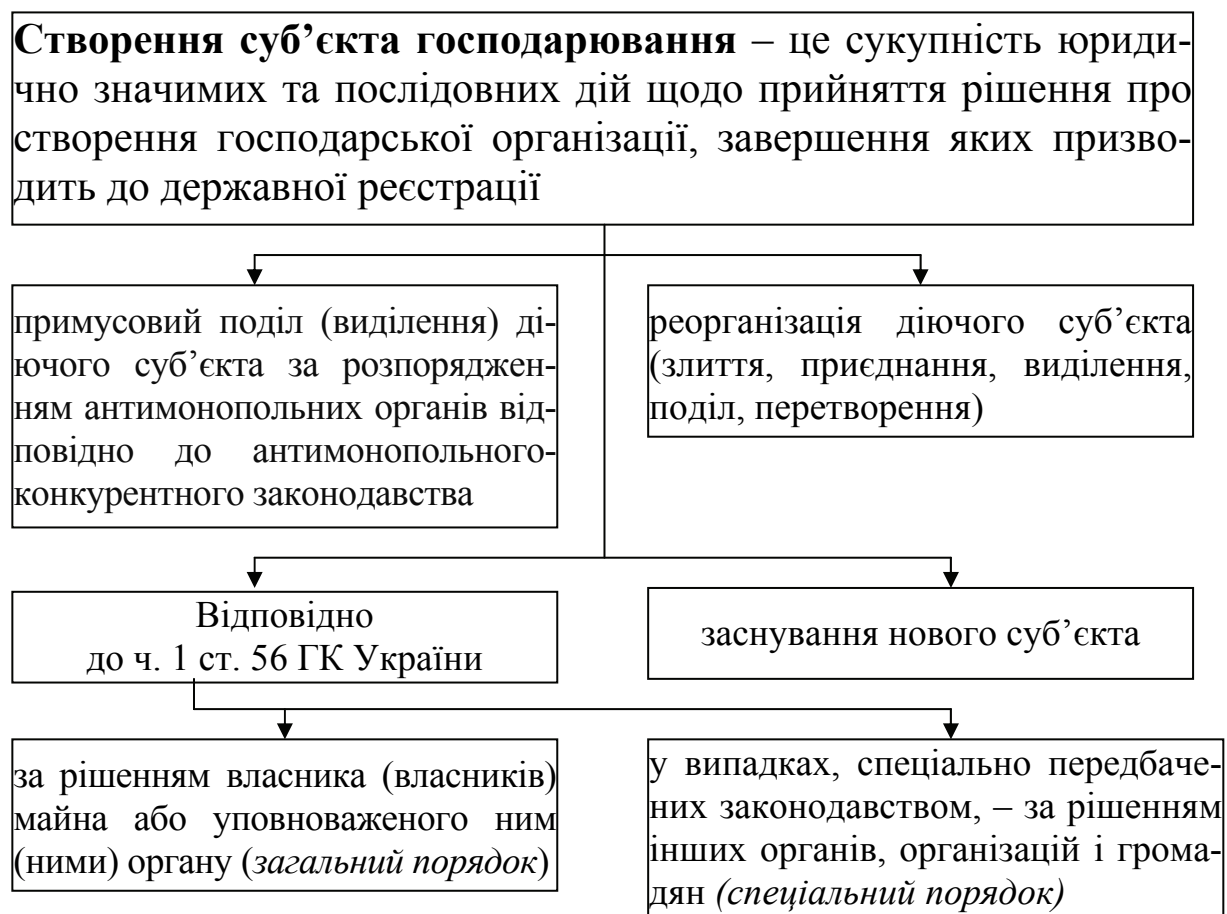

Схема 2.5

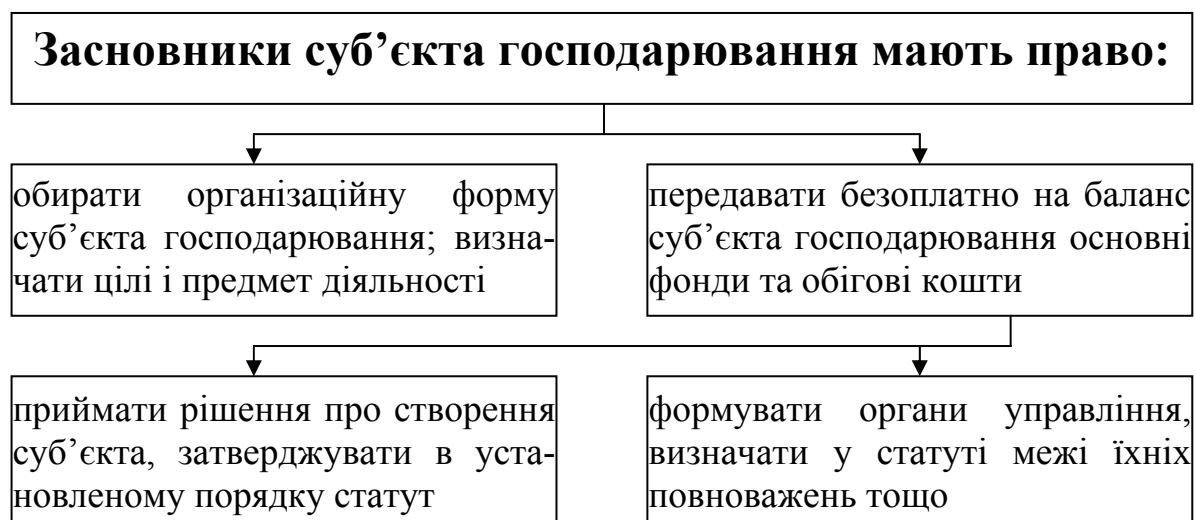

Схема 2.6

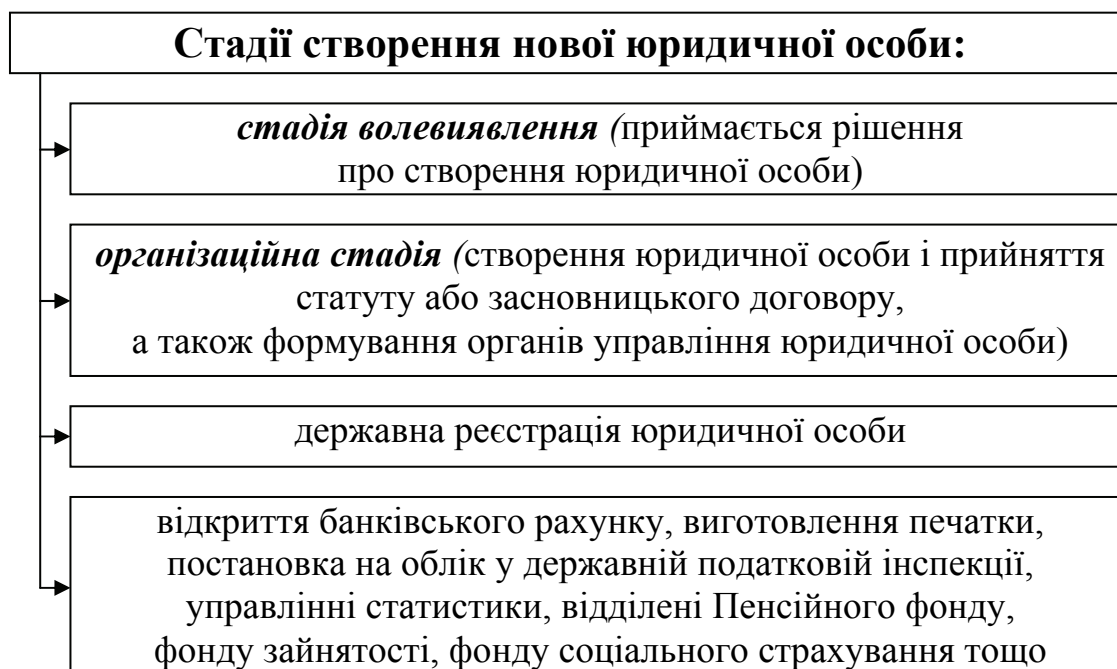

Схема 2.7

Схема 2.8

Державна реєстрація суб'єктів господарювання – це засвідчення факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також учинення інших реєстраційних дій, які передбачені законом, шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру

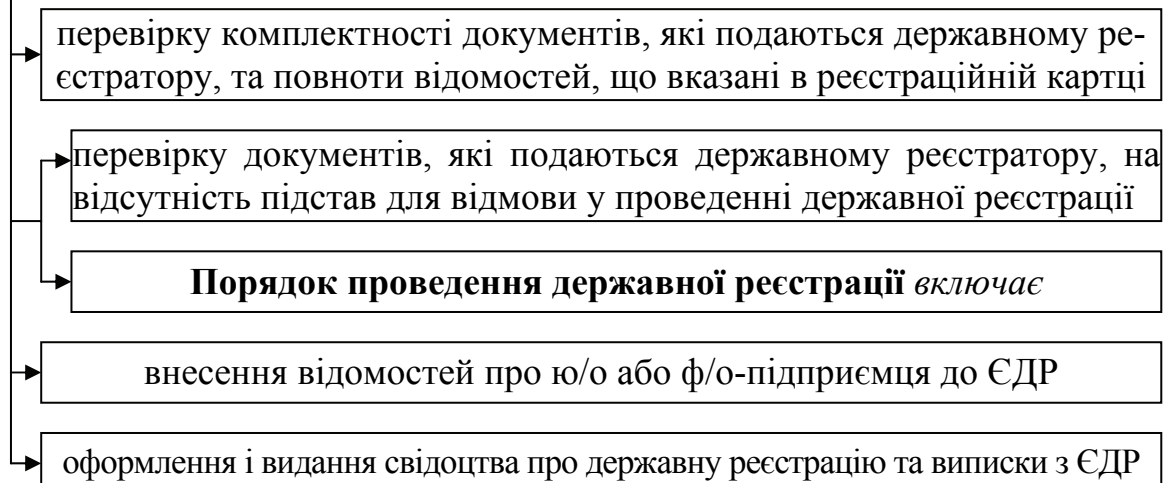
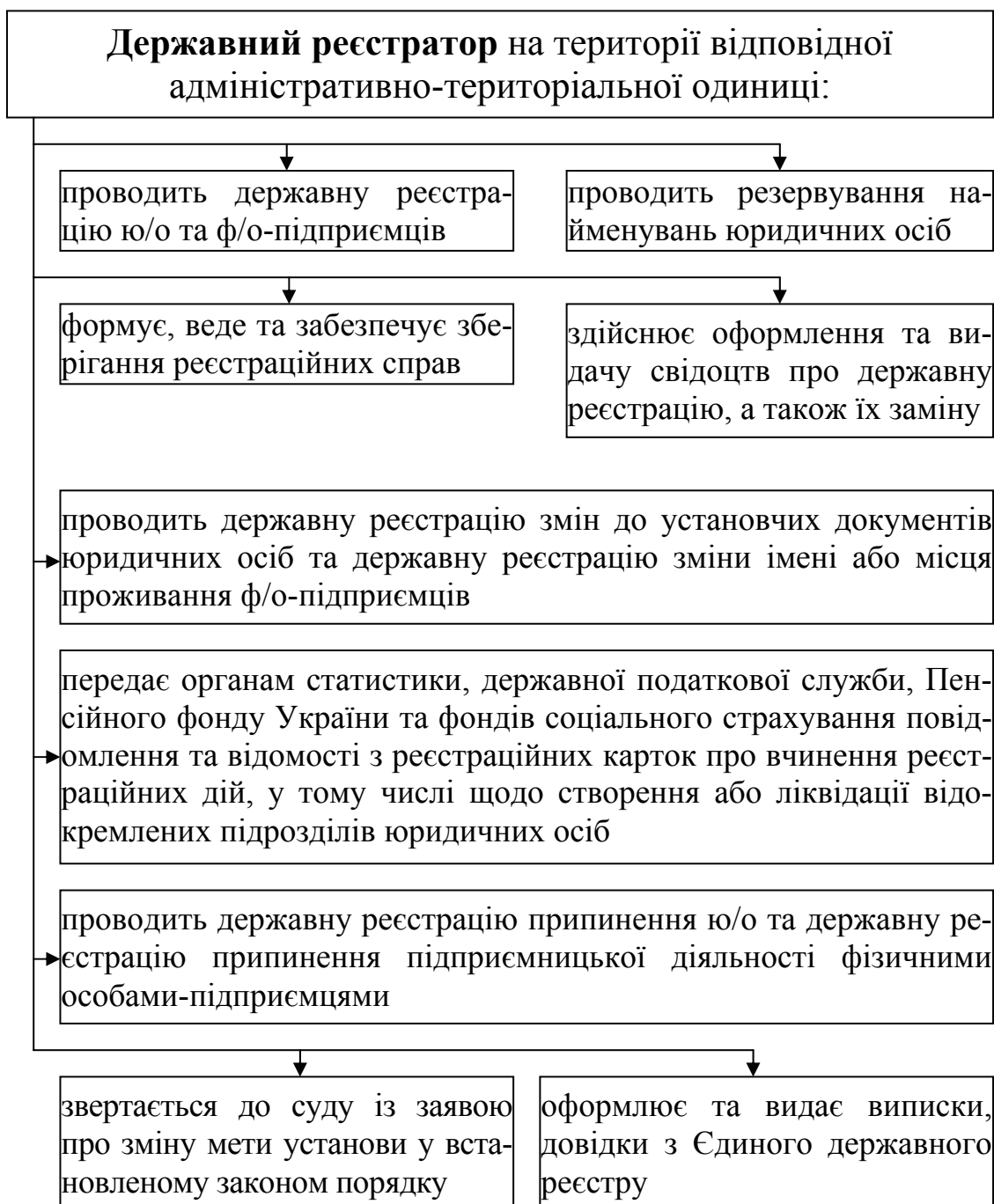
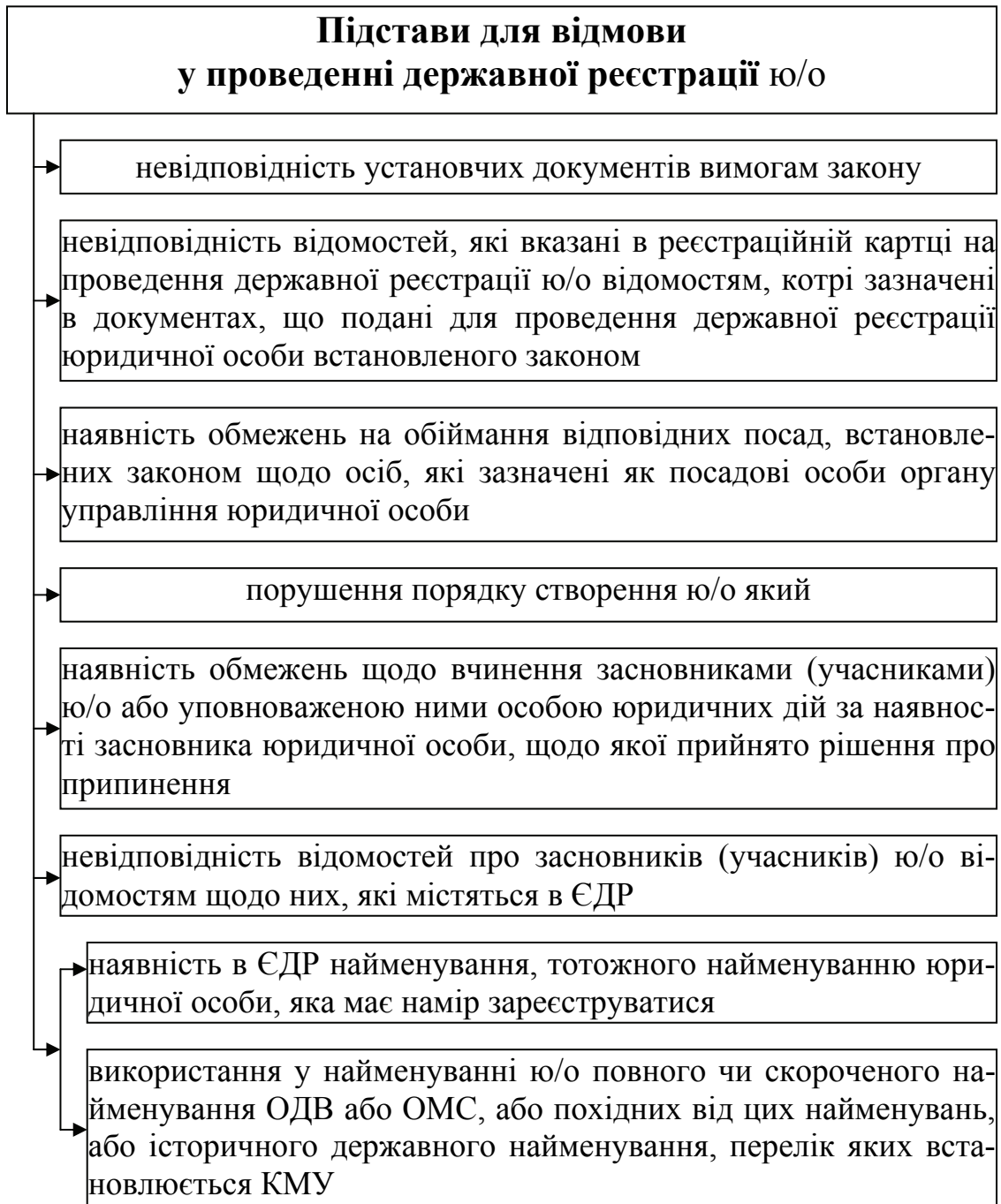

Схема 2.9

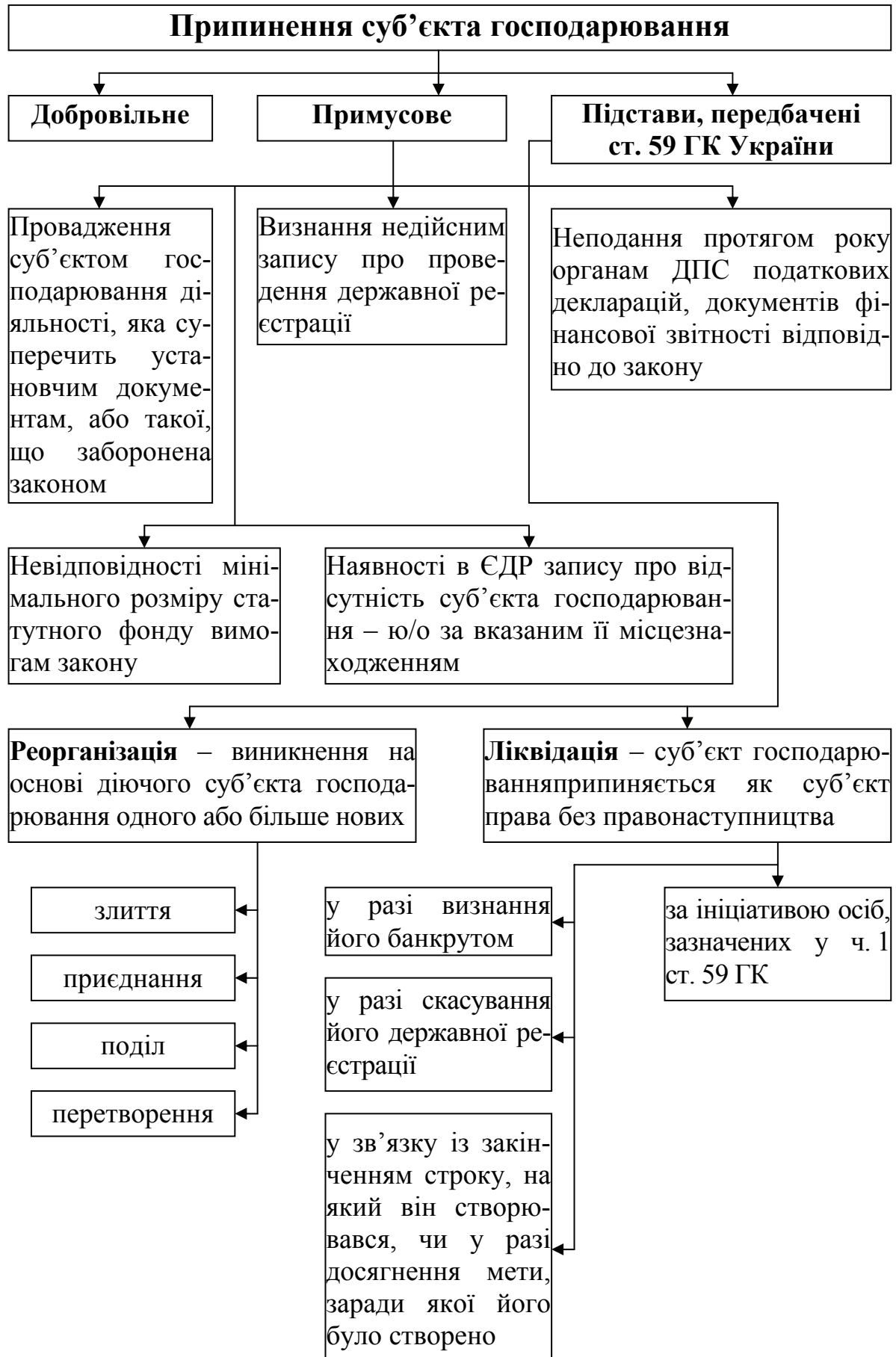

Схема 2.12

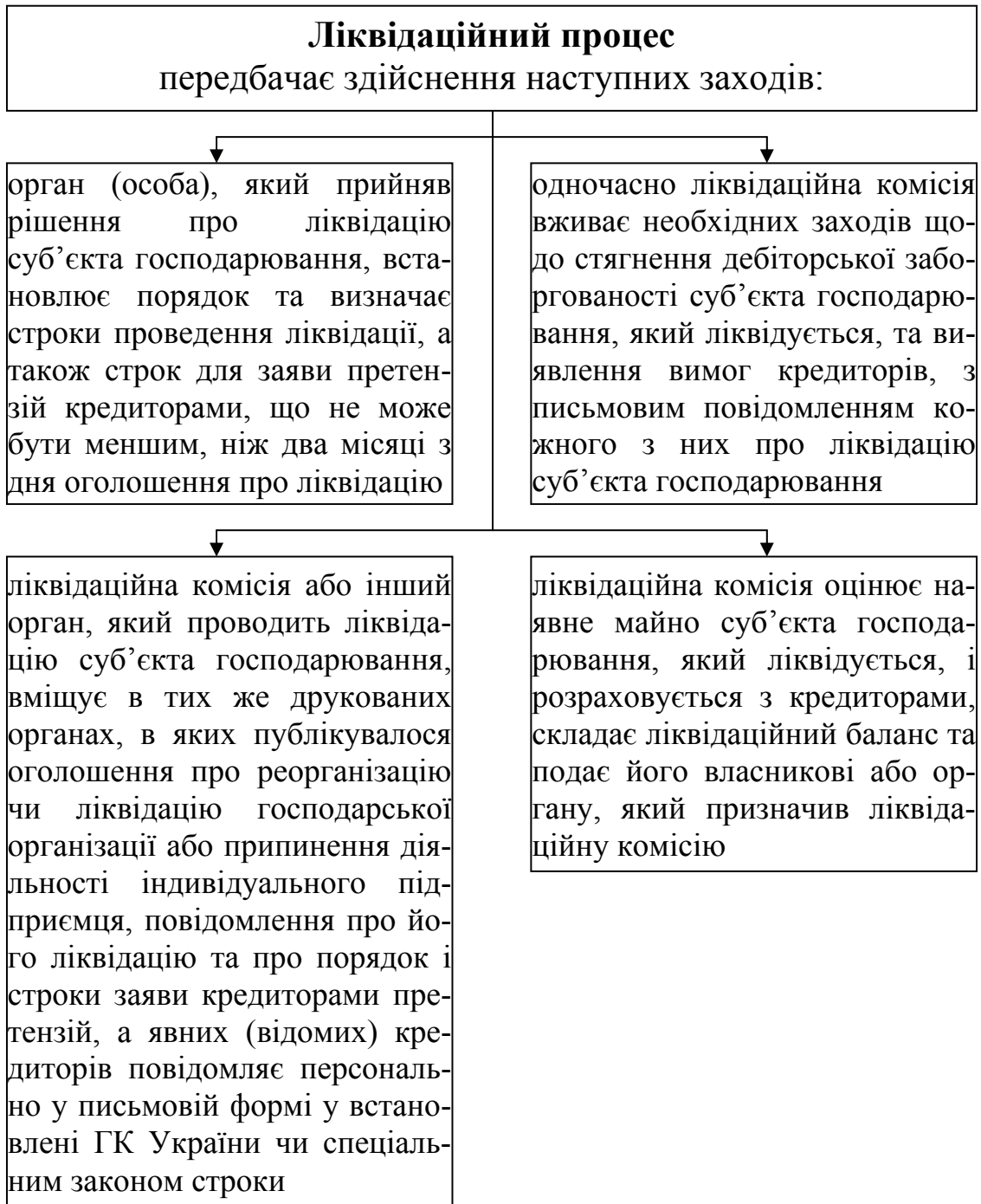

Схема 2.13

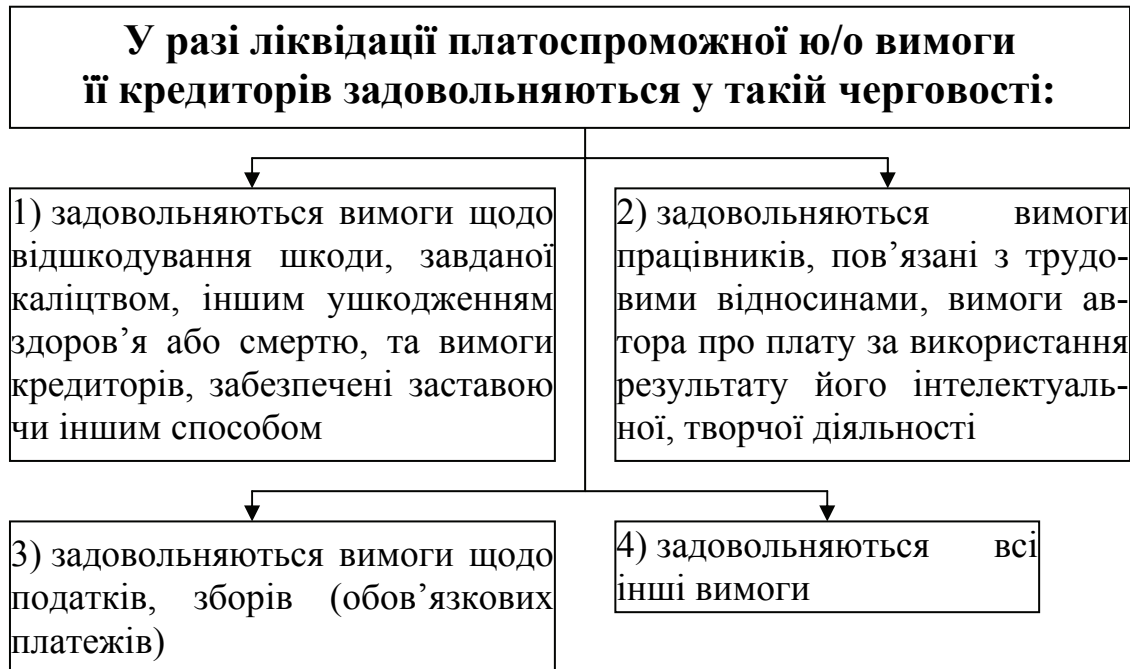

Схема 2.14

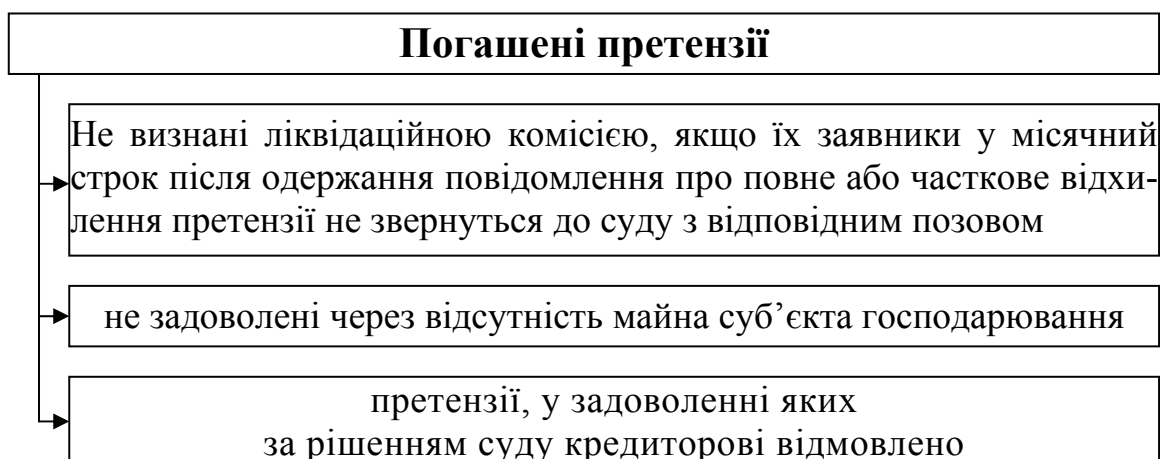

Схема 2.15

Банкрутство – це встановлена господарським судом неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності задовольнити у встановлений для нього термін пред'явлені йому кредиторами вимоги і виконати зобов'язання перед бюджетом не інакше, як через застосування ліквідаційної процедури

Умови порушення провадження у справі про банкрутство

Процесуально-правові: подання боржником або кредитором (кредиторами) до господарського суду (за місцезнаходженням боржника) заяви про порушення справи про банкрутство з комплектом передбачених законом документів

Матеріально-правові: є стійка (понад 3 місяці) і значна (на суму не менше 300 мінімальних розмірів з/п) неплатоспроможність

Схема 2.16

Боржник зобов'язаний звернутися в місячний строк господарського суду з заявою про порушення справи про банкрутство у разі виникнення наступних **обставин**:

орган боржника, уповноважений відповідно до установчих документів або законодавства прийняти рішення про ліквідацію боржника, прийняв рішення про звернення в господарський суд з заявою боржника про порушення справи про банкрутство

задоволення вимог одного або кількох кредитів приведе до неможливості виконання грошових зобов'язань боржника в повному обсязі перед іншими кредиторами

при ліквідації боржника не у зв'язку з процедурою банкрутства встановлено неможливість боржника задовольнити вимоги кредиторів у повному обсязі

в інших випадках, передбачених законом

Схема 2.17

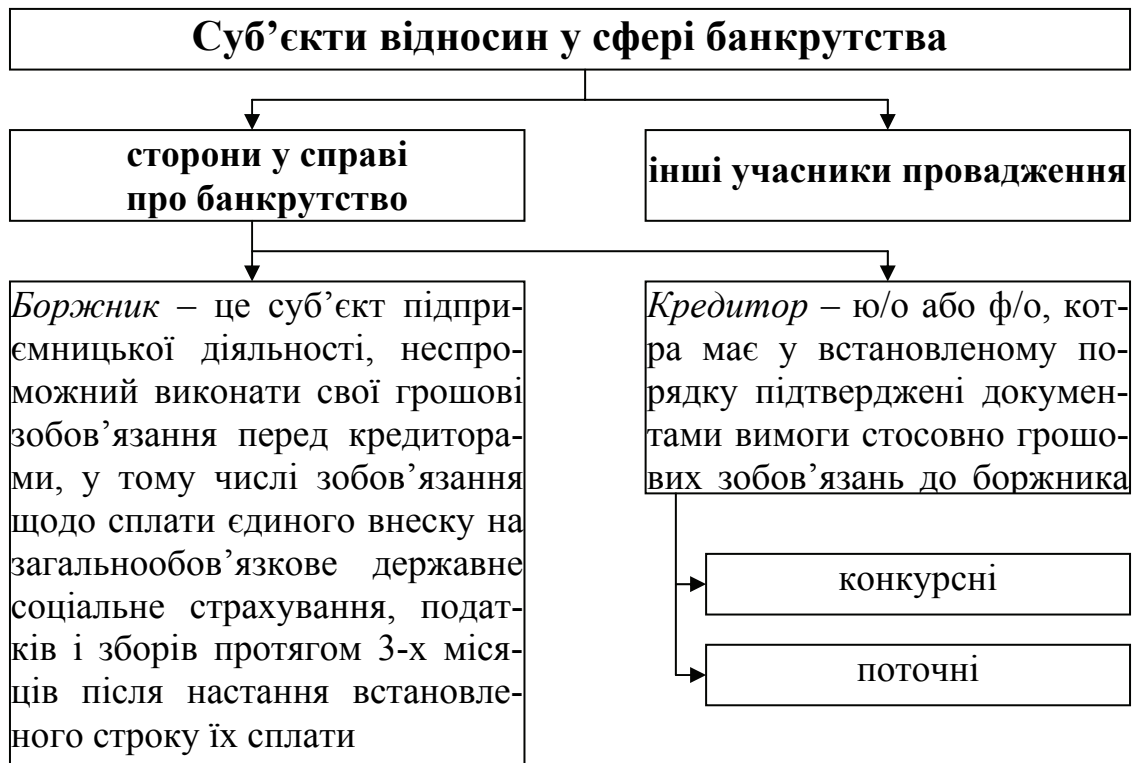
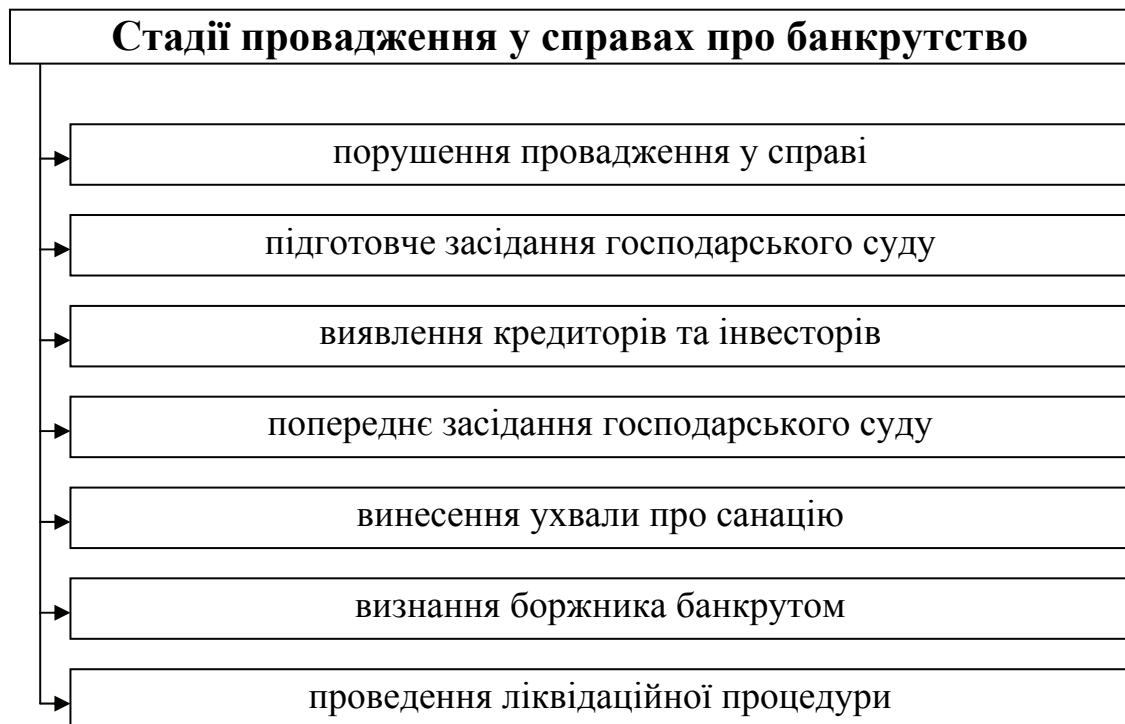
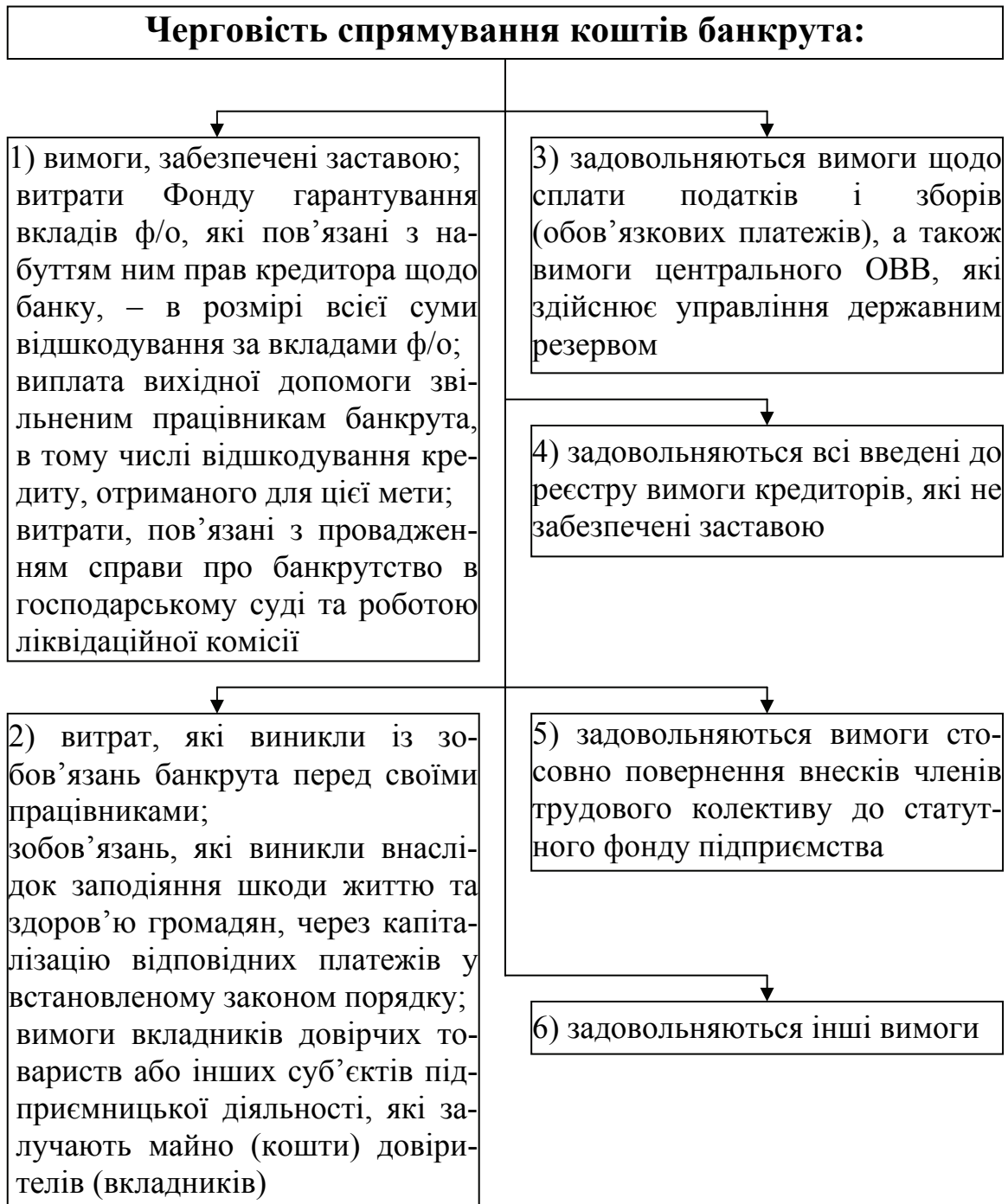

Схема 2.17

Тема 3. Правове становище підприємств

Схема 3.1

ПІДПРИЄМСТВО – це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним ОДВ або ОМС, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності

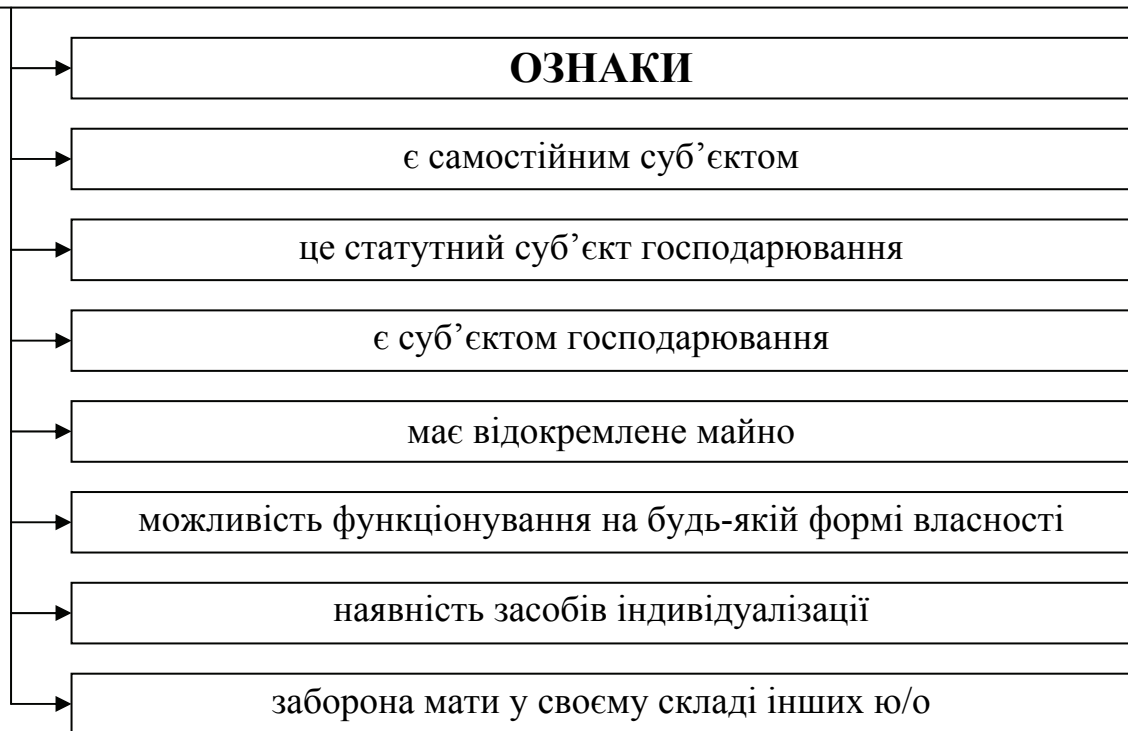

Схема 3.2

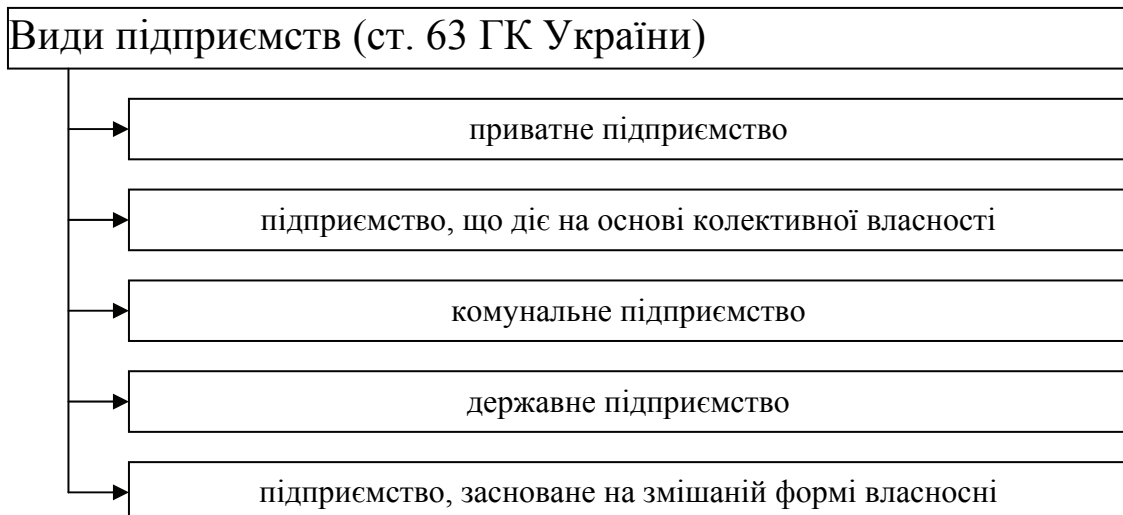
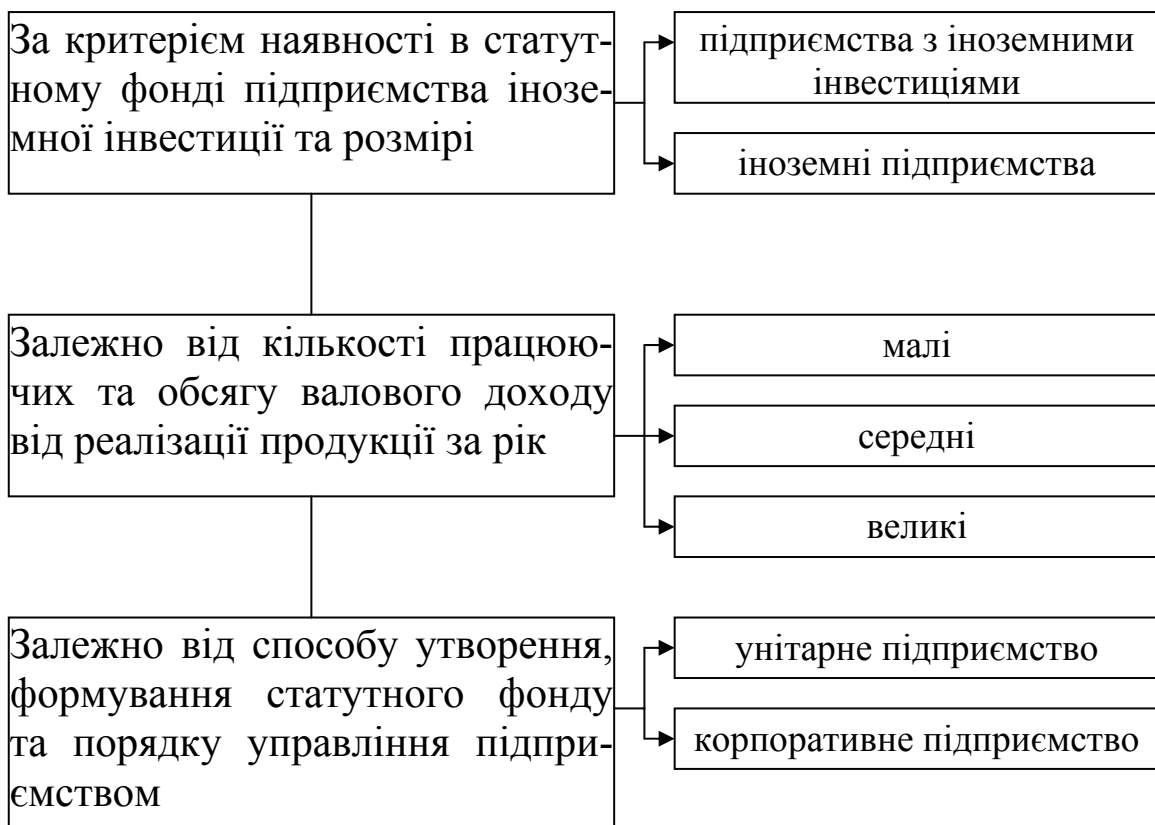

Схема 3.3

Схема 3.4

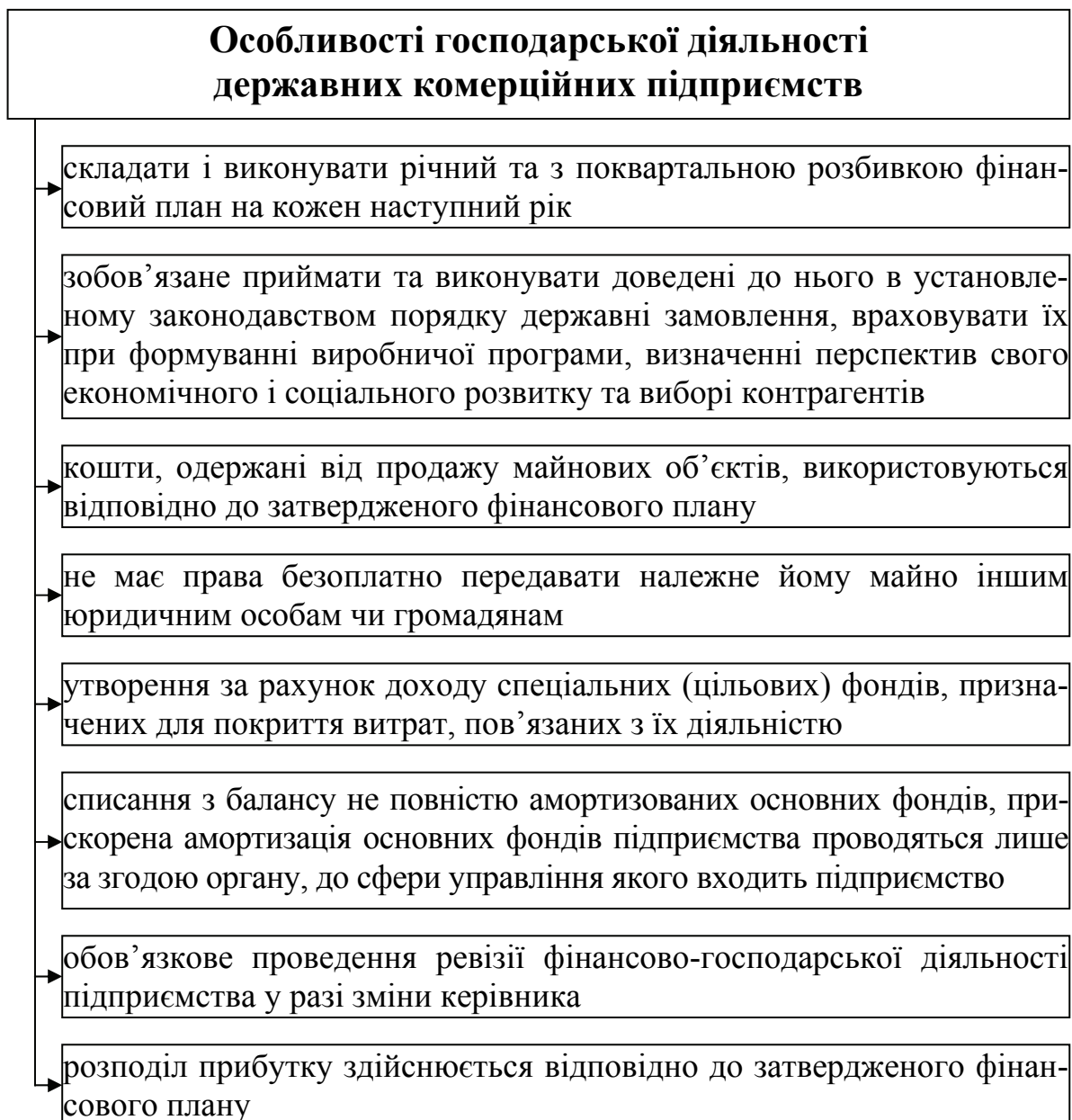

Схема 3.7

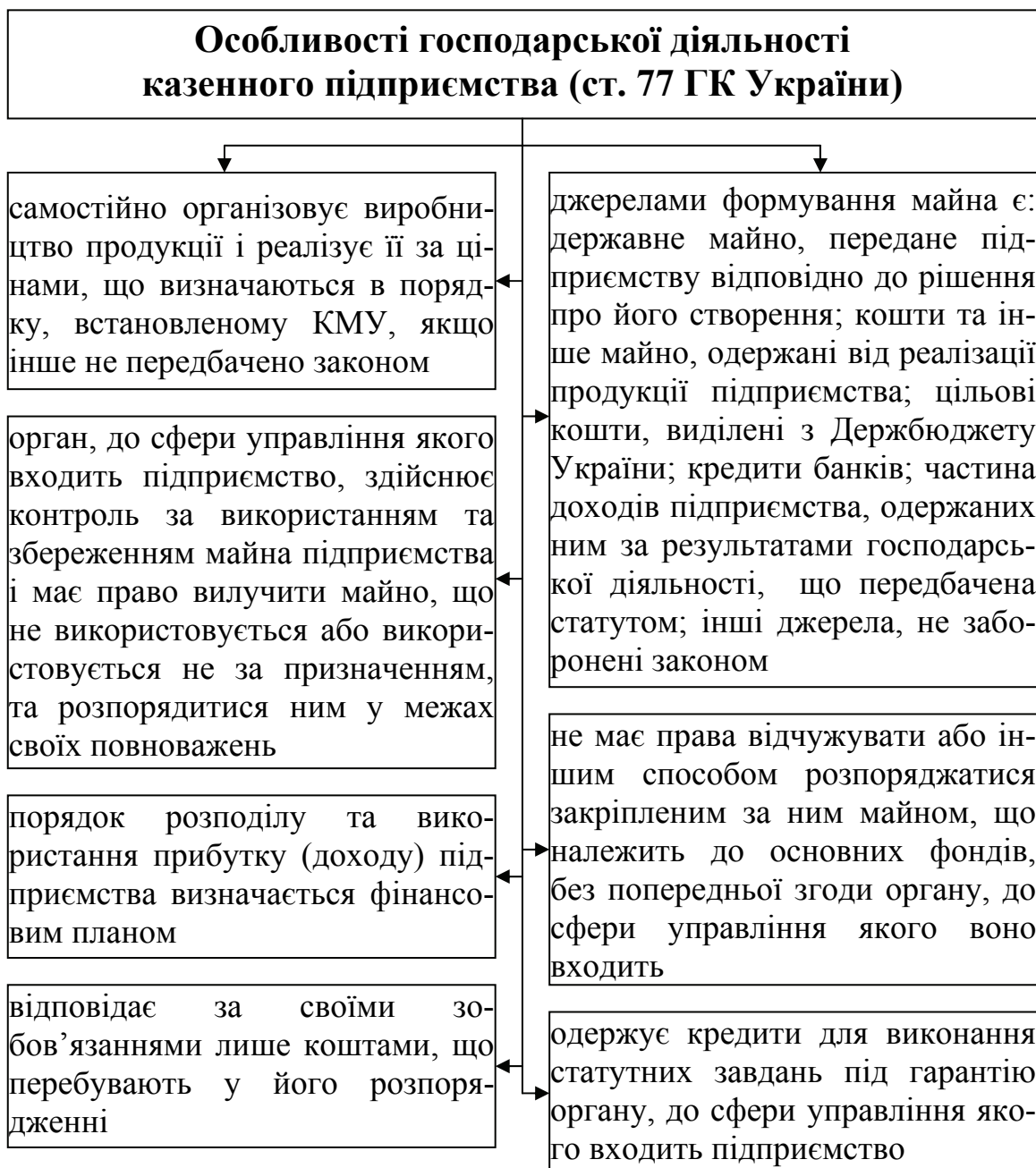

Схема 3.8

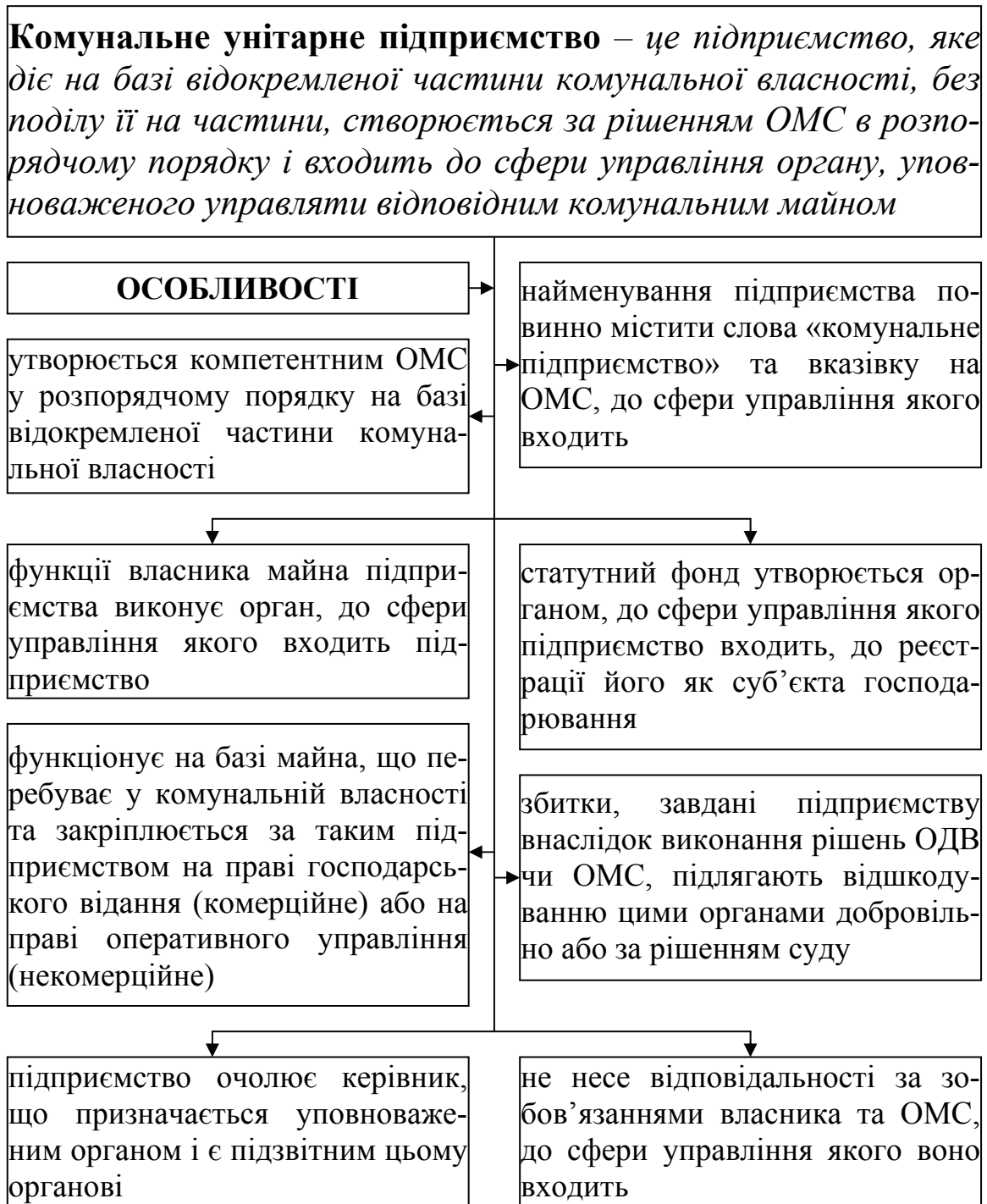

Схема 3.9

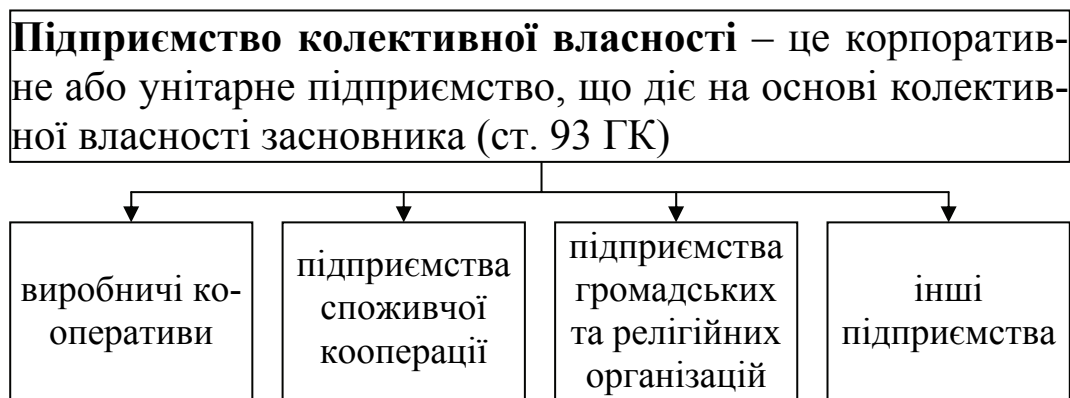

Схема 3.10

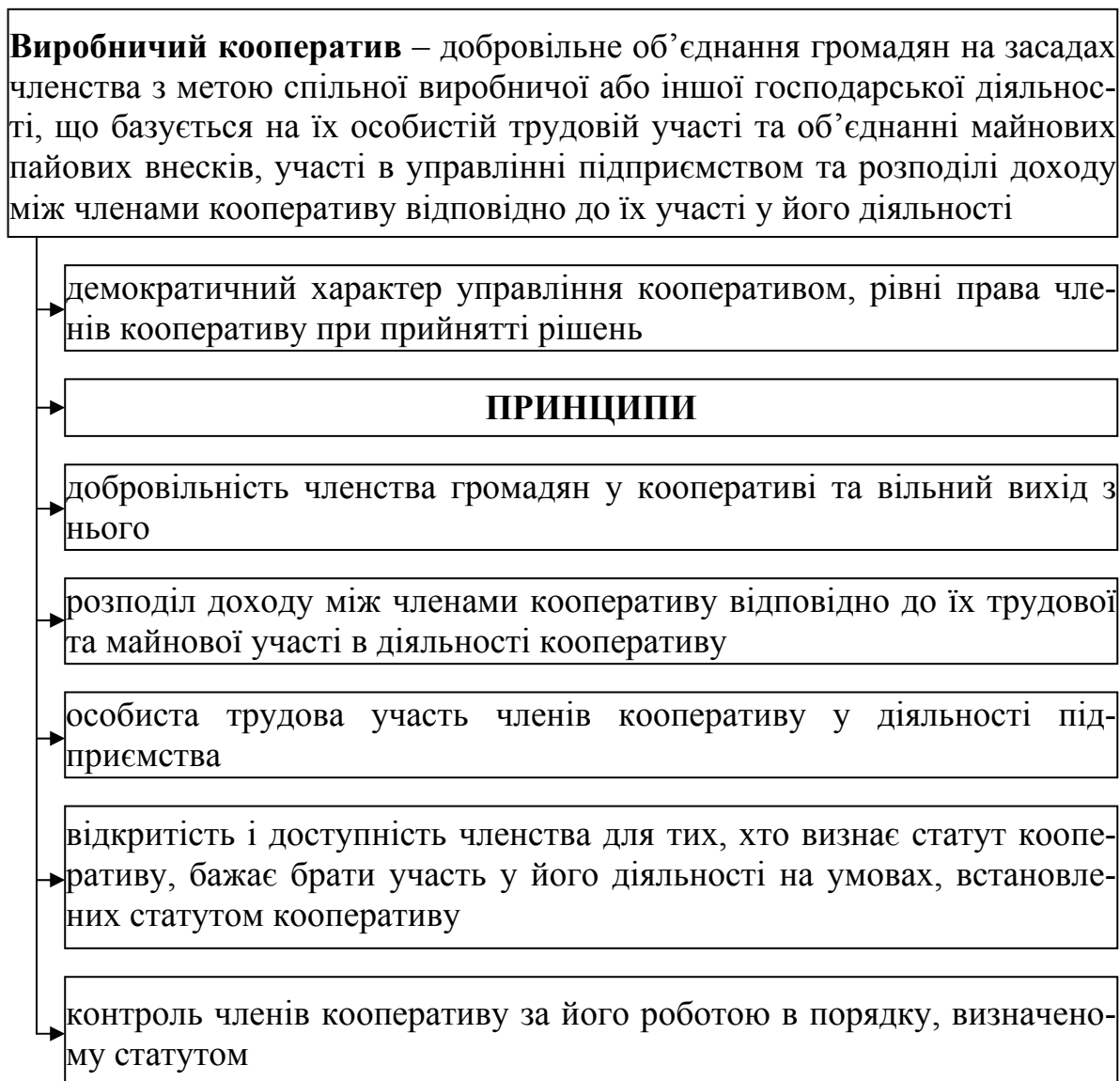
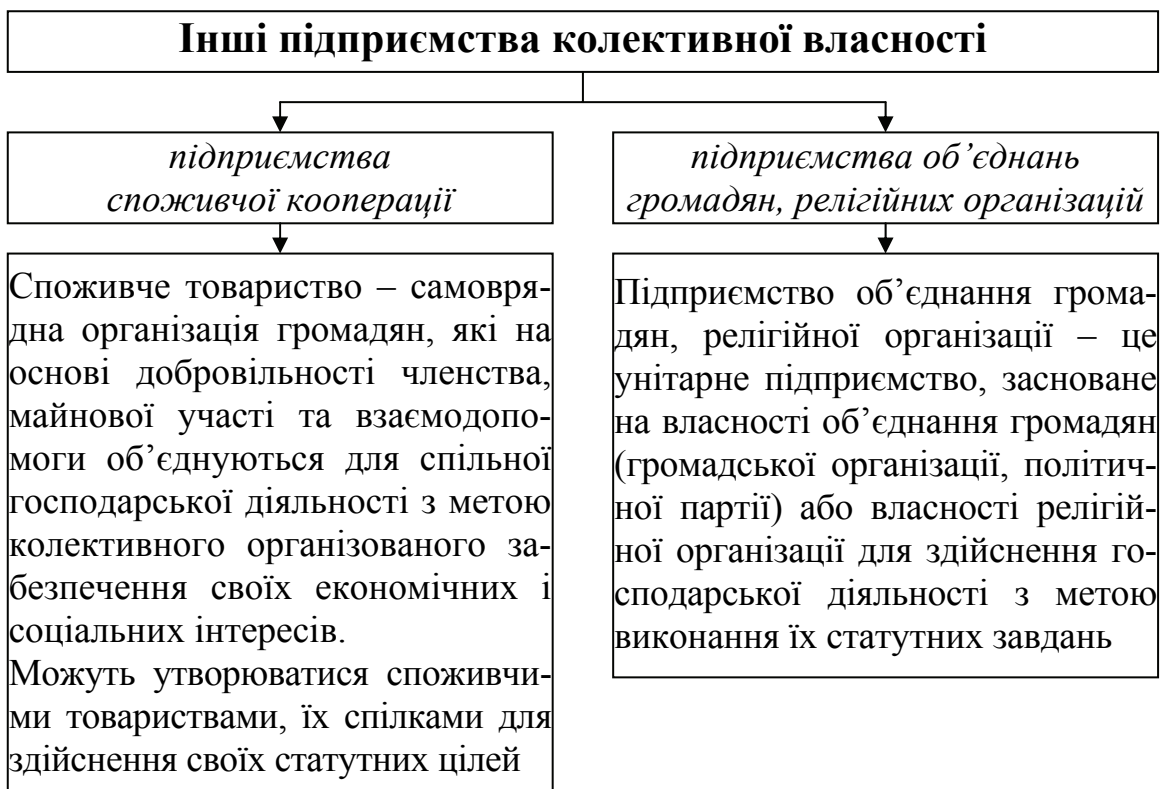
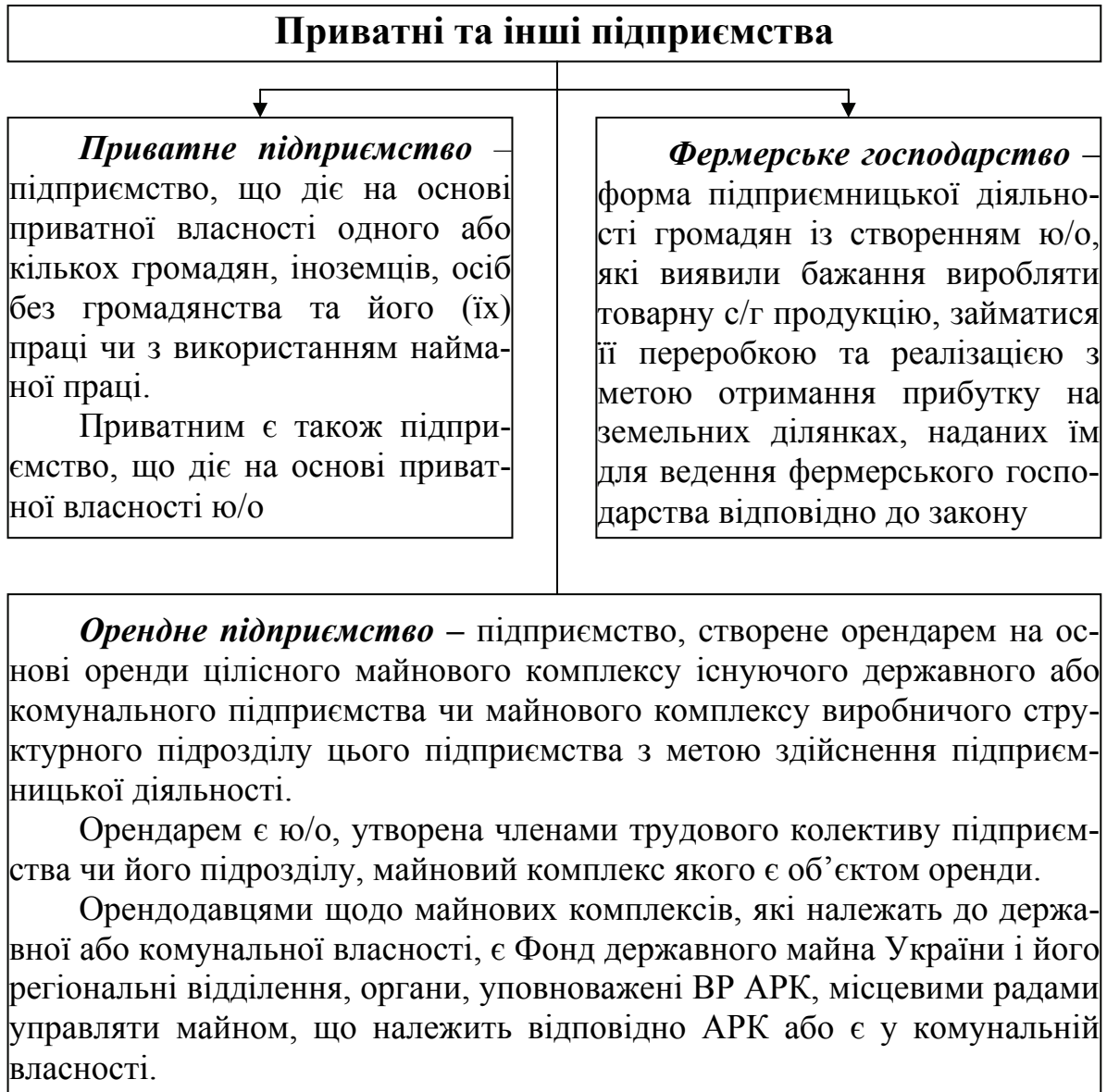

Схема 3.11

Схема 3.12

Об'єднання підприємств – це господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності для вирішення спільних економічних та соціальних завдань (ч. 1 ст. 118 ГК України)

Асоціація – це договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств, що об'єдналися, шляхом централізації однієї або кількох виробничих та управлінських функцій, розвитку спеціалізації і кооперації виробництва, організації спільних виробництв на основі об'єднання учасниками фінансових та матеріальних ресурсів для задоволення переважно господарських потреб учасників асоціації

Консорціум – це тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети (реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів тощо). У разі досягнення мети його створення консорціум припиняє свою діяльність

Концерн – це статутне об'єднання підприємств, а також інших організацій, на основі їх фінансової залежності від одного або групи учасників об'єднання, з централізацією функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та іншої діяльності

Корпорація – це договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації

Тема 4. Правовий статус господарських товариств

Схема 4.1

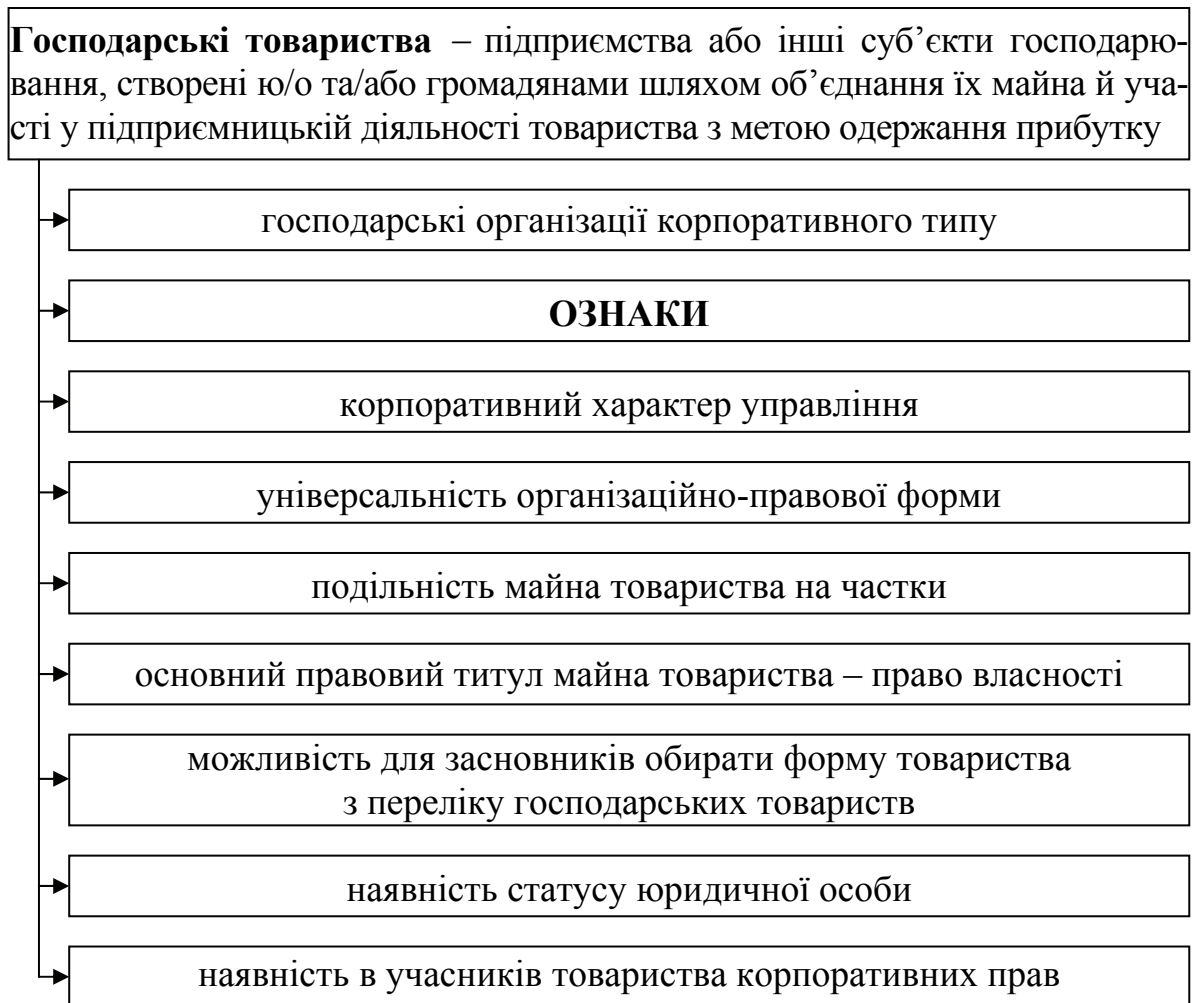

Схема 4.2

Схема 4.3

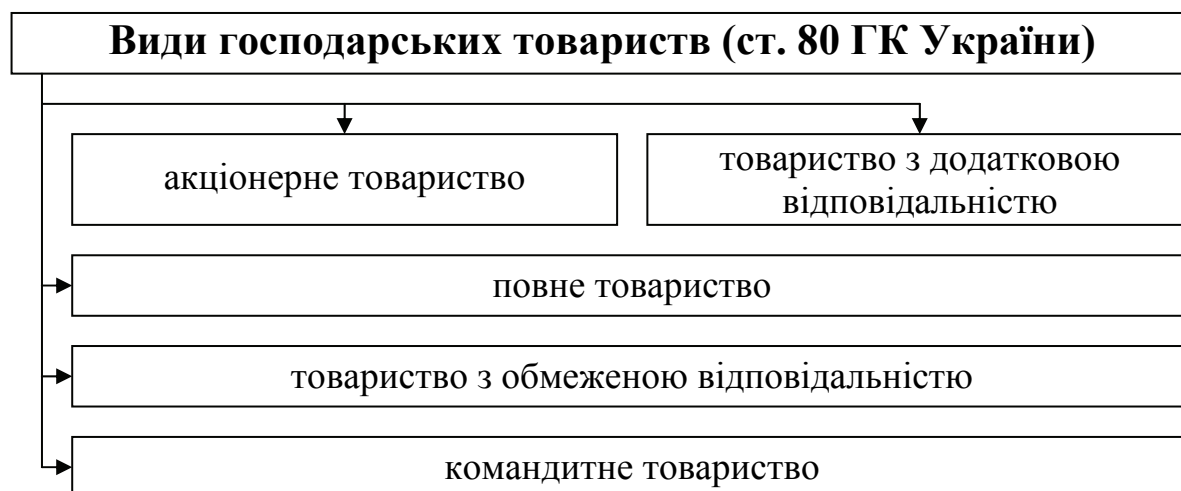

Схема 4.4

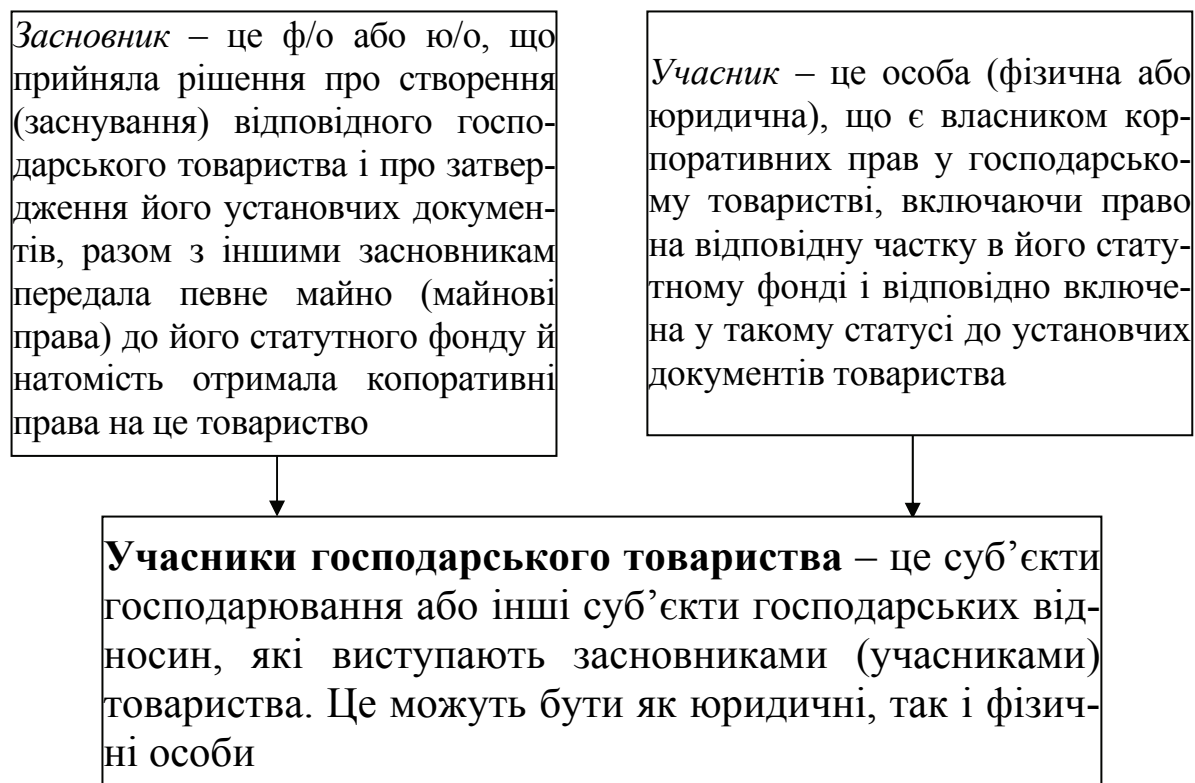

Схема 4.5

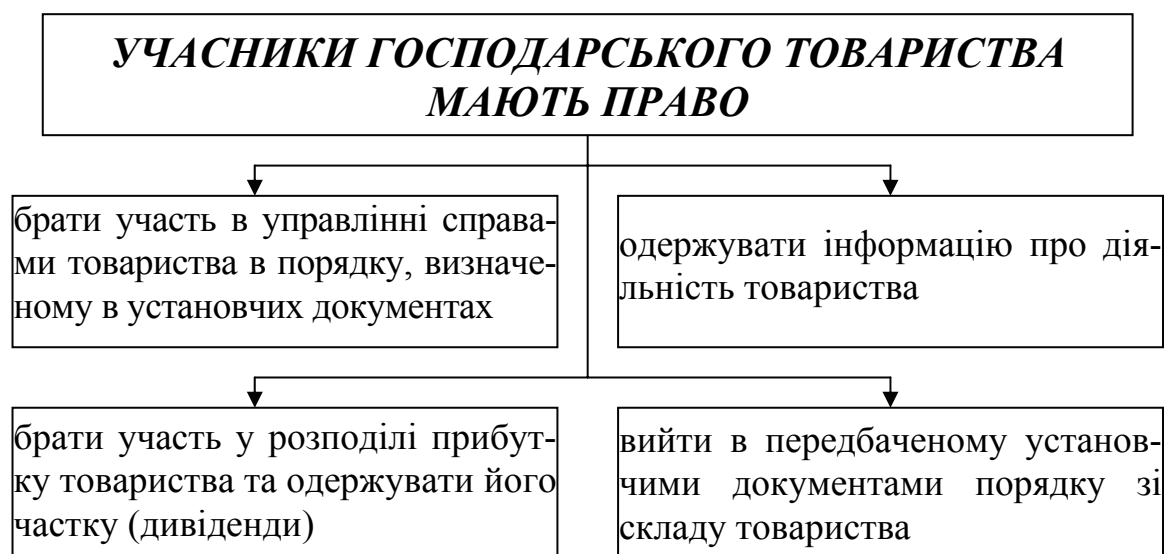

Схема 4.6

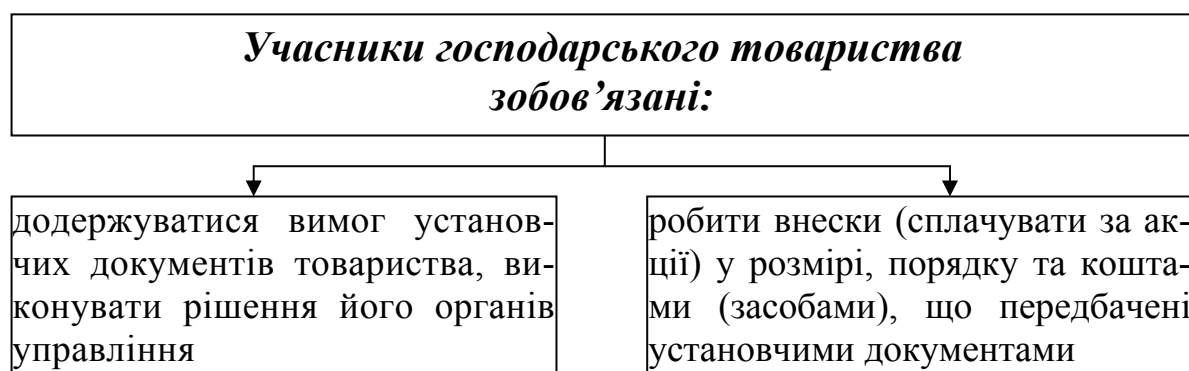

Схема 4.7

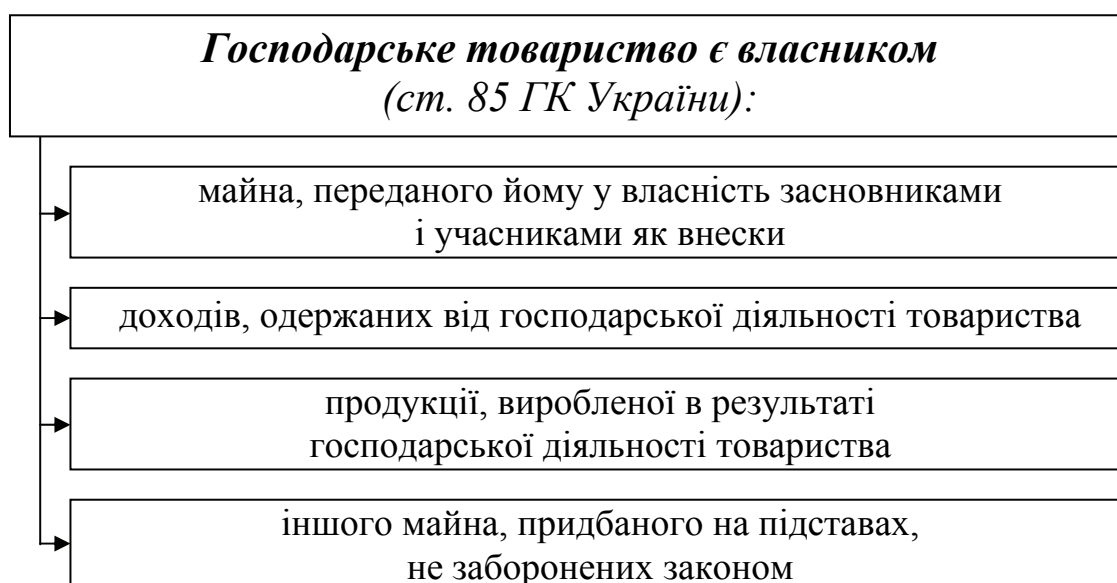

Схема 4.8

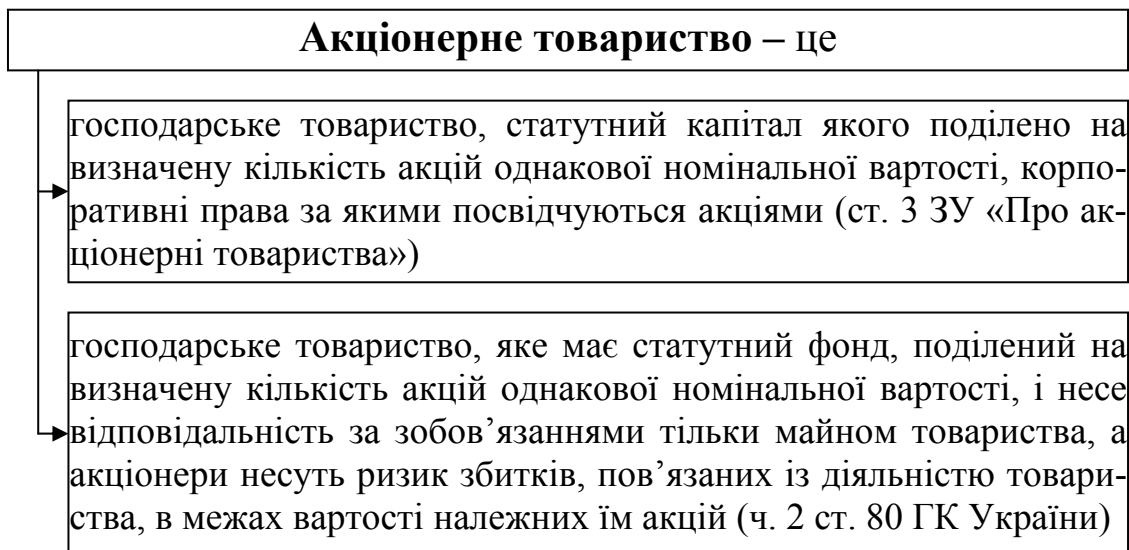

Схема 4.9

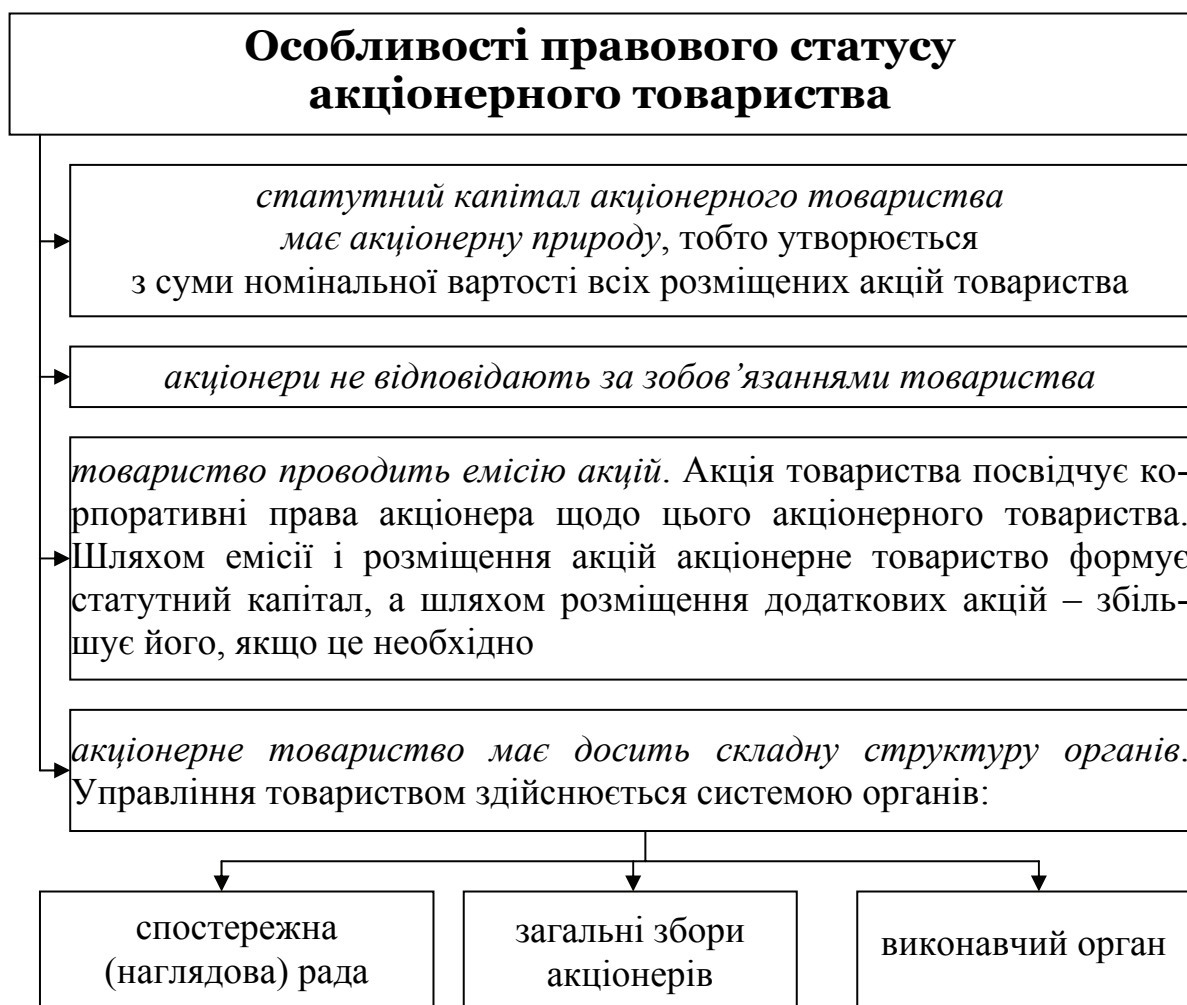

Схема 4.10

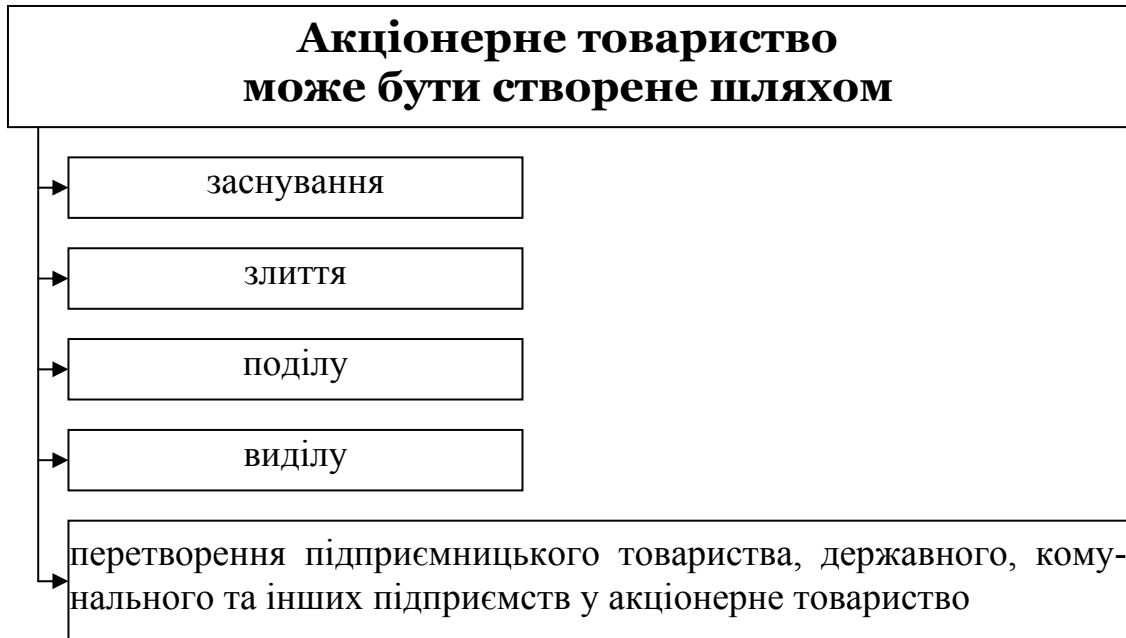

Схема 4.11

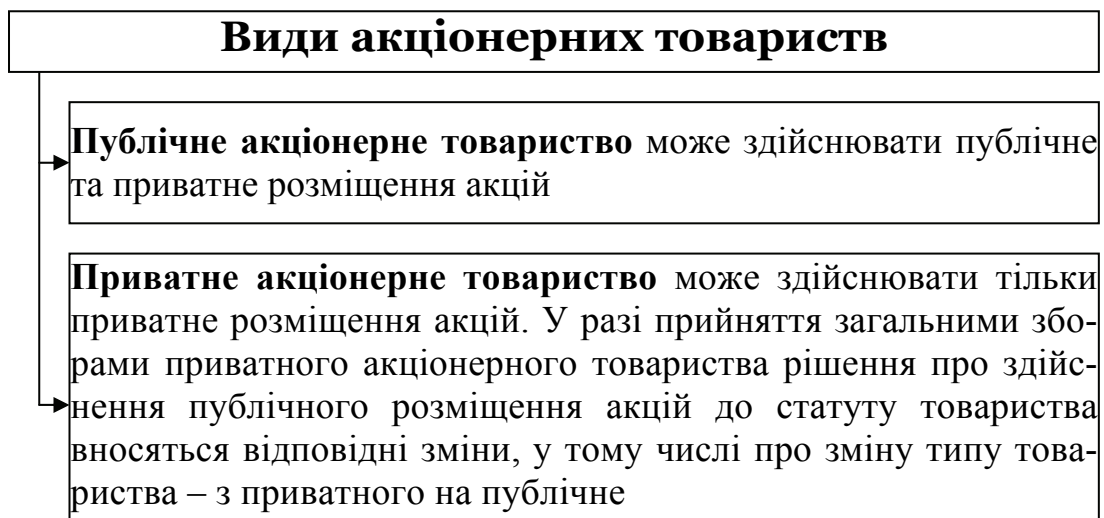

Схема 4.12

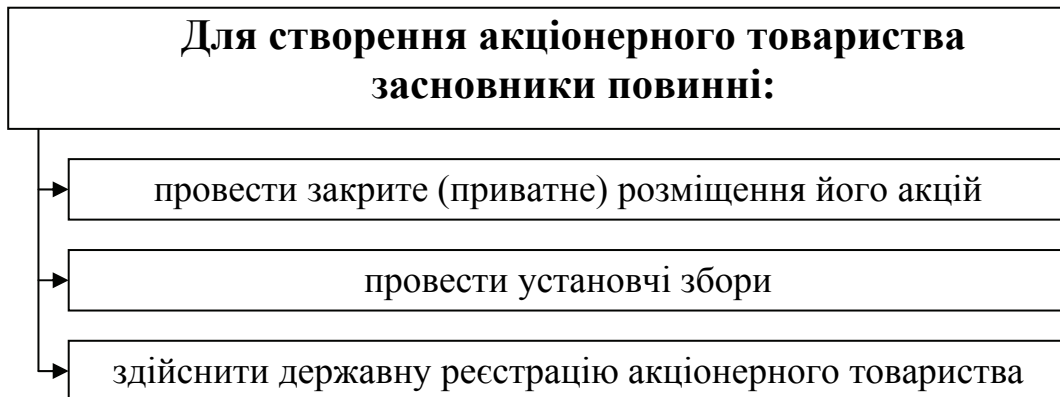
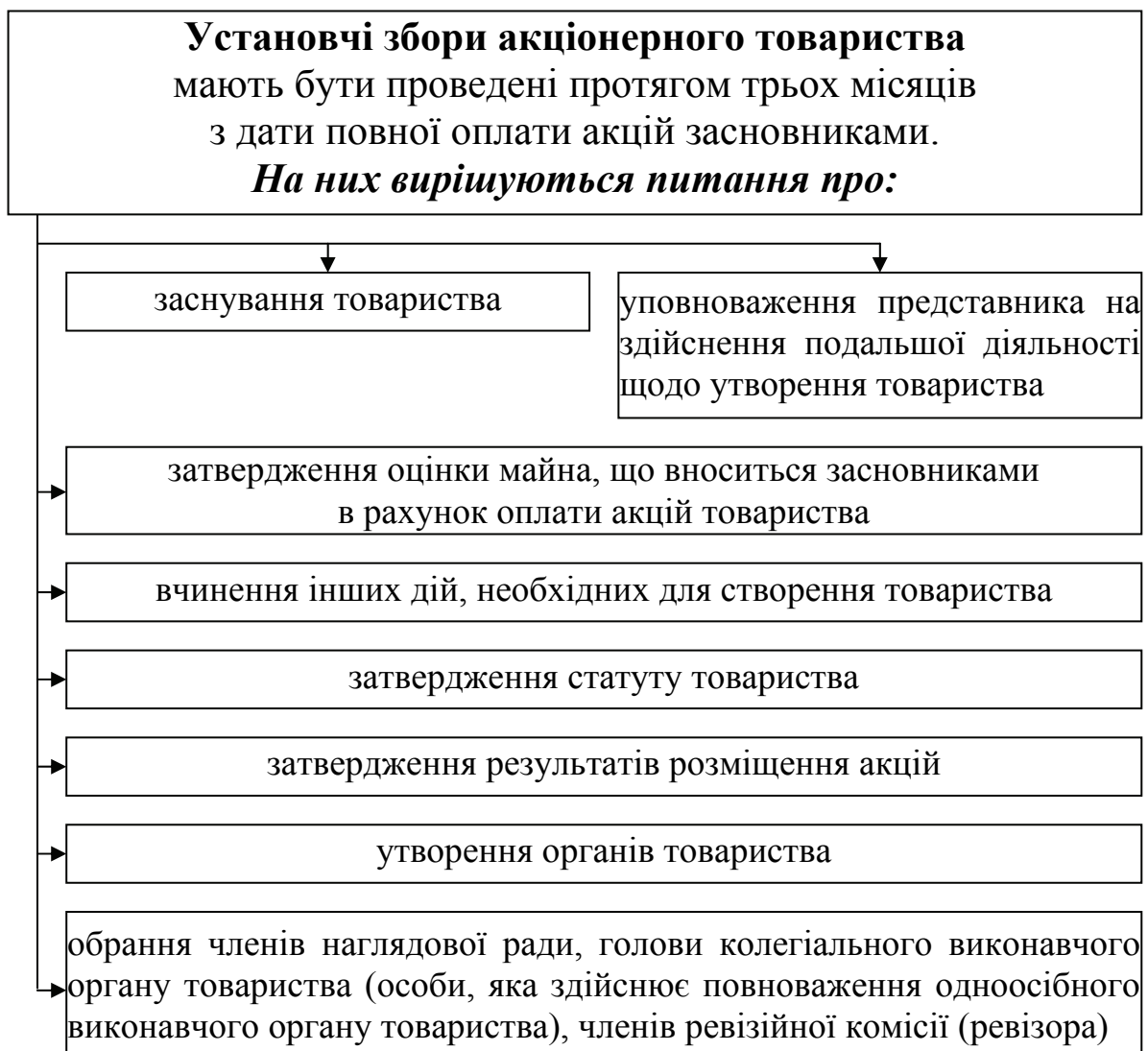
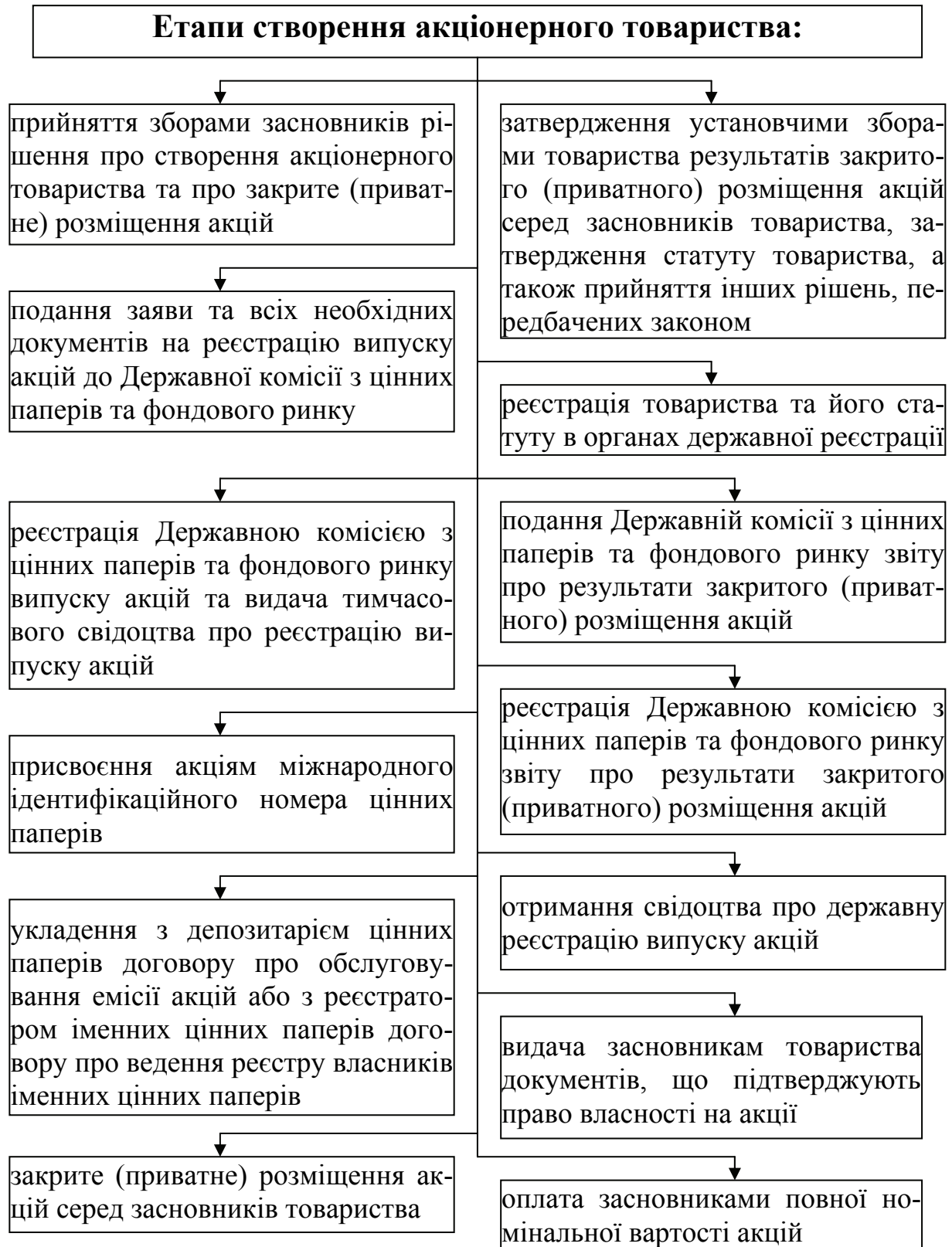
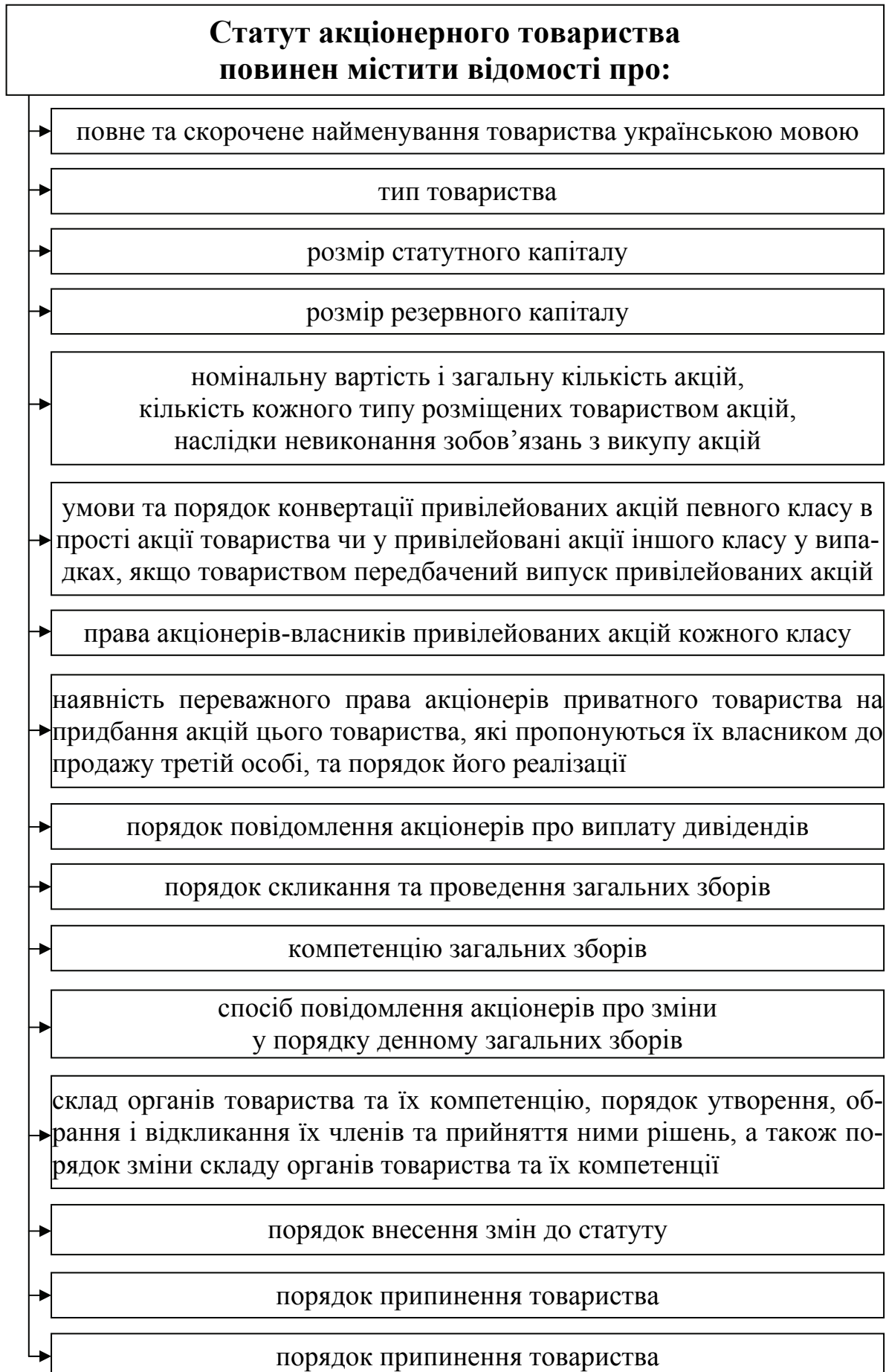
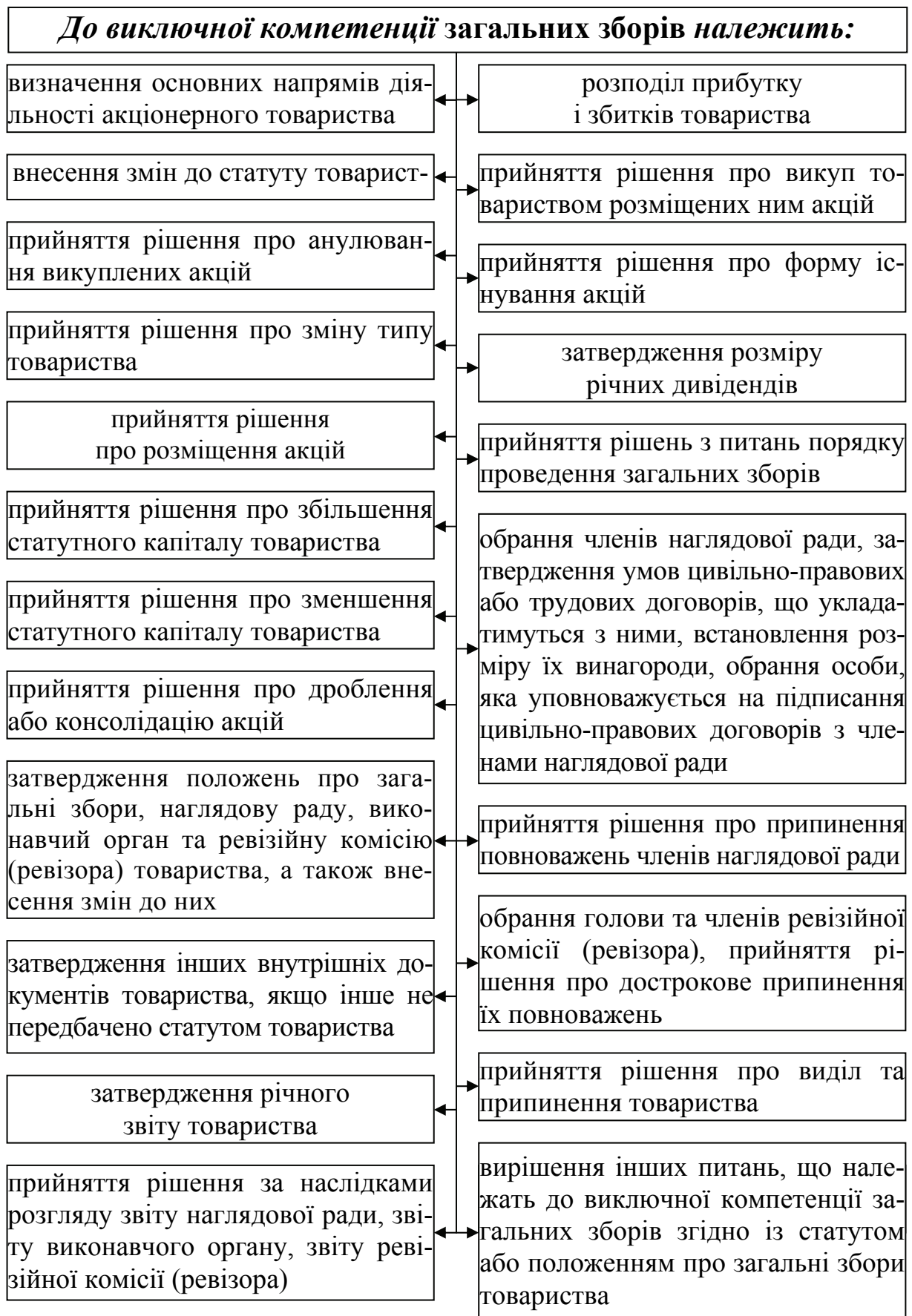

Схема 4.13

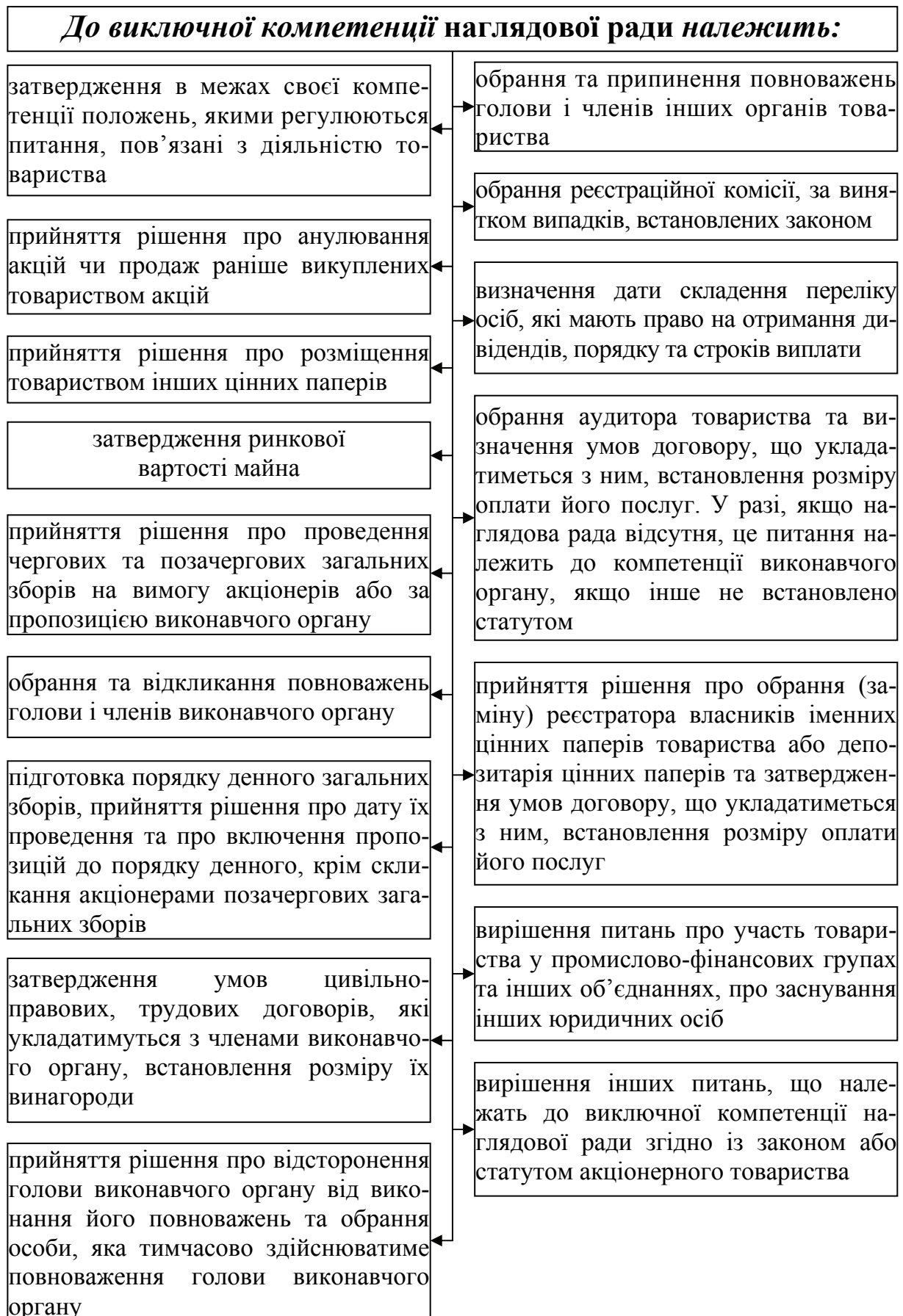

Схема 4.18

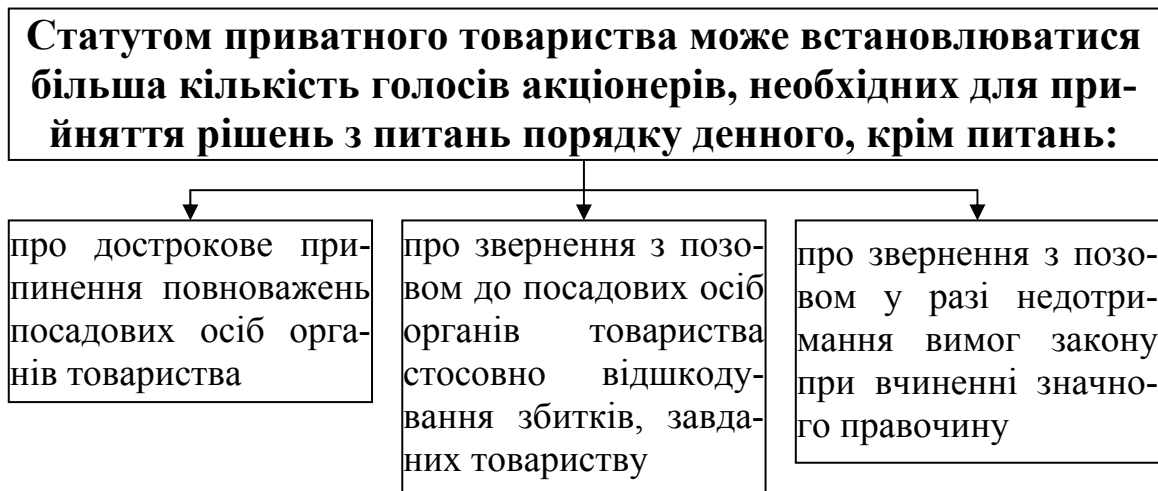

Схема 4.19

Схема 4.20

Акціонери-власники привілейованих акцій певного класу мають *право* голосу під час вирішення загальними зборами акціонерного товариства наступних питань:

→ внесення змін до статуту товариства, що передбачають розміщення нового класу привілейованих акцій, власники яких матимуть перевагу щодо черговості отримання дивідендів чи виплат у разі ліквідації товариства, або збільшення обсягу прав акціонерів – власників розміщених класів привілейованих акцій, які мають перевагу щодо черговості отримання дивідендів чи виплат у разі ліквідації товариства

→ припинення товариства, що передбачає конвертацію привілейованих акцій цього класу в привілейовані акції іншого класу, прості акції або інші цінні папери

→ внесення змін до статуту товариства, що передбачають обмеження прав акціонерів-власників цього класу привілейованих акцій

Схема 4.21

Акціонери зобов'язані:

→ дотримуватися статуту, інших внутрішніх документів акціонерного товариства

→ оплачувати акції у розмірі, в порядку та засобами, що передбачені статутом акціонерного товариства

→ виконувати рішення загальних зборів, інших органів товариства

→ виконувати свої зобов'язання перед товариством, у тому числі пов'язані з майновою участю

→ не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність товариства

Схема 4.22

Товариство з обмеженою відповідальністю – господарське товариство, що має статутний фонд, поділений на частки, розмір яких визначається установчими документами, і несе відповідальність за своїми зобов'язаннями тільки своїм майном (ч. 3 ст. 80 ГК України)

Учасники товариства, які повністю сплатили свої внески, несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю товариства, у межах своїх внесків

Учасники товариства, які не повністю внесли вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників

Схема 4.23

До виключної компетенції загальних зборів ТЗОВ належить:

визначення основних напрямів діяльності товариства, затвердження його планів і звітів про їх виконання

внесення змін до статуту товариства, зміна розміру його статутного капіталу

затвердження річних звітів і бухгалтерських балансів, розподіл прибутку та збитків товариства

створення та відкликання виконавчого органу товариства

вирішення питання про придбання товариством частки учасника

визначення форм контролю за діяльністю виконавчого органу, створення та визначення повноважень відповідних контрольних органів

прийняття рішення про ліквідацію товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу

виключення учасника із товариства

Схема 4.24

Повне товариство – господарське товариство, всі учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від імені товариства і несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном (ч. 5 ст. 80 ГК України)

Учасники повного товариства не мають права від свого імені та в своїх інтересах здійснювати правочини, однорідні з цілями діяльності товариства

Учасниками повного товариства можуть бути лише особи, зареєстровані як суб'єкти підприємництва (ст. 80 ГК України)

Управління діяльністю повного товариства відповідно до ст. 121 ЦК України здійснюється за спільною згодою всіх учасників

Схема 4.25

Командитне товариство – господарське товариство, в якому один або декілька учасників здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його зобов'язаннями додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, на яке згідно із законом може бути звернено стягнення (повні учасники), а інші учасники присутні в діяльності товариства лише своїми вкладками (вкладники)

Права вкладників

вимагати подання їм річних звітів і балансів, а також забезпечення можливості перевірки правильності їх складення

одержувати частину прибутку товариства відповідно до частки у складеному капіталі товариства

вимагати першочергового повернення вкладу (на відміну від учасників з повною відповідальністю) у разі ліквідації товариства

діяти від імені командитного товариства тільки у разі наявності довіреності і згідно з нею

передати свою частку (її частину) у складеному капіталі іншому вкладникові або третій особі, повідомивши про це товариство

після закінчення фінансового року вийти з товариства та одержати свій вклад

Тема 5. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Схема 5.1

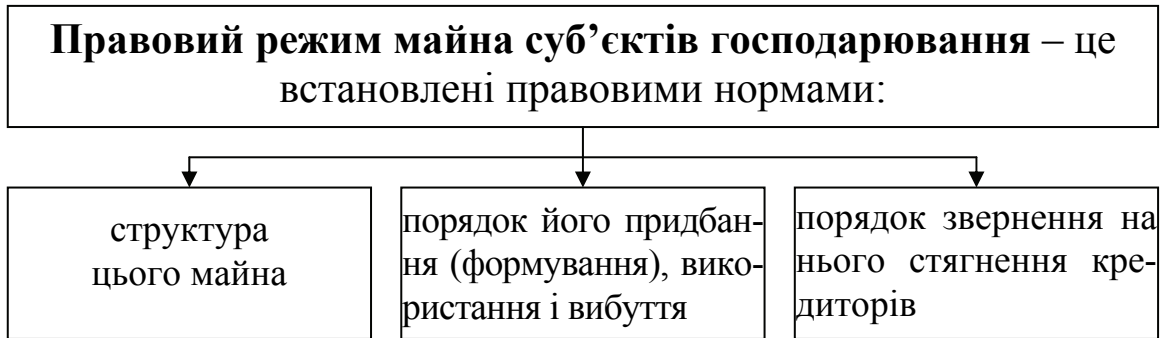

Схема 5.2

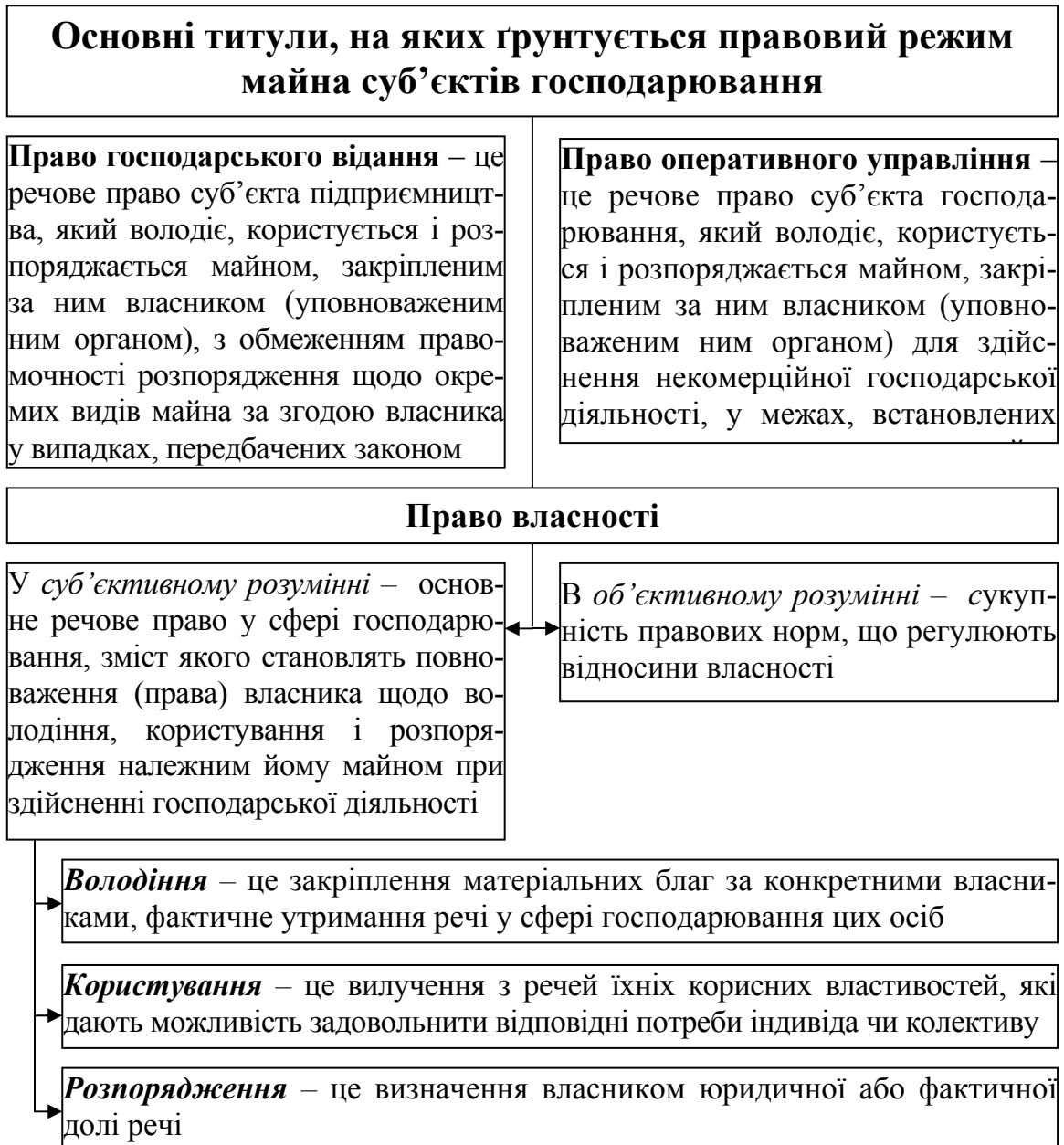

Схема 5.3

Майно у сфері господарювання – сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються та використовуються в діяльності суб'єктів господарських відносин та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів (ч. 1 ст. 139 ГК України)

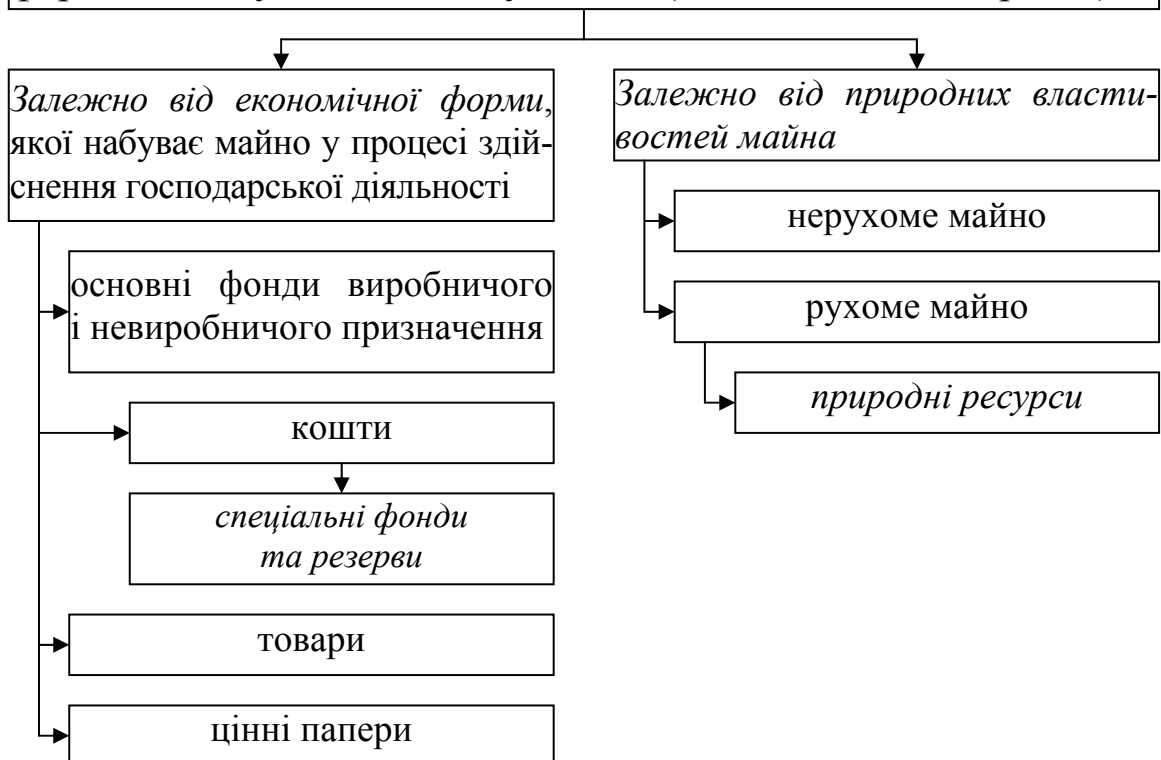

Схема 5.4

Спеціальні фонди та резерви – це грошові кошти підприємства, що не беруть безпосередньої участі у виробничому процесі, а використовуються за спеціальним призначення (цілями), передбаченими законодавством або статутом підприємства

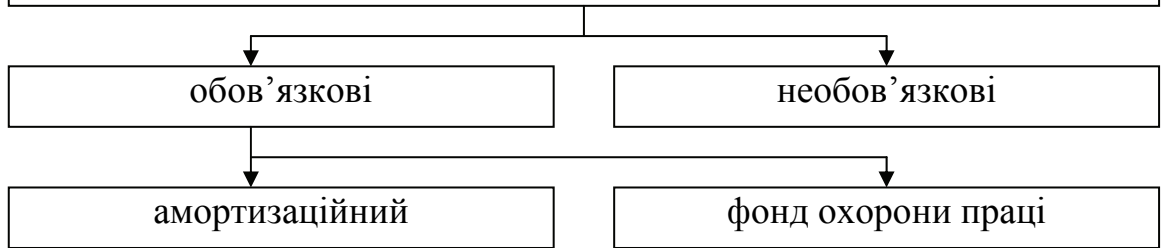

Схема 5.5

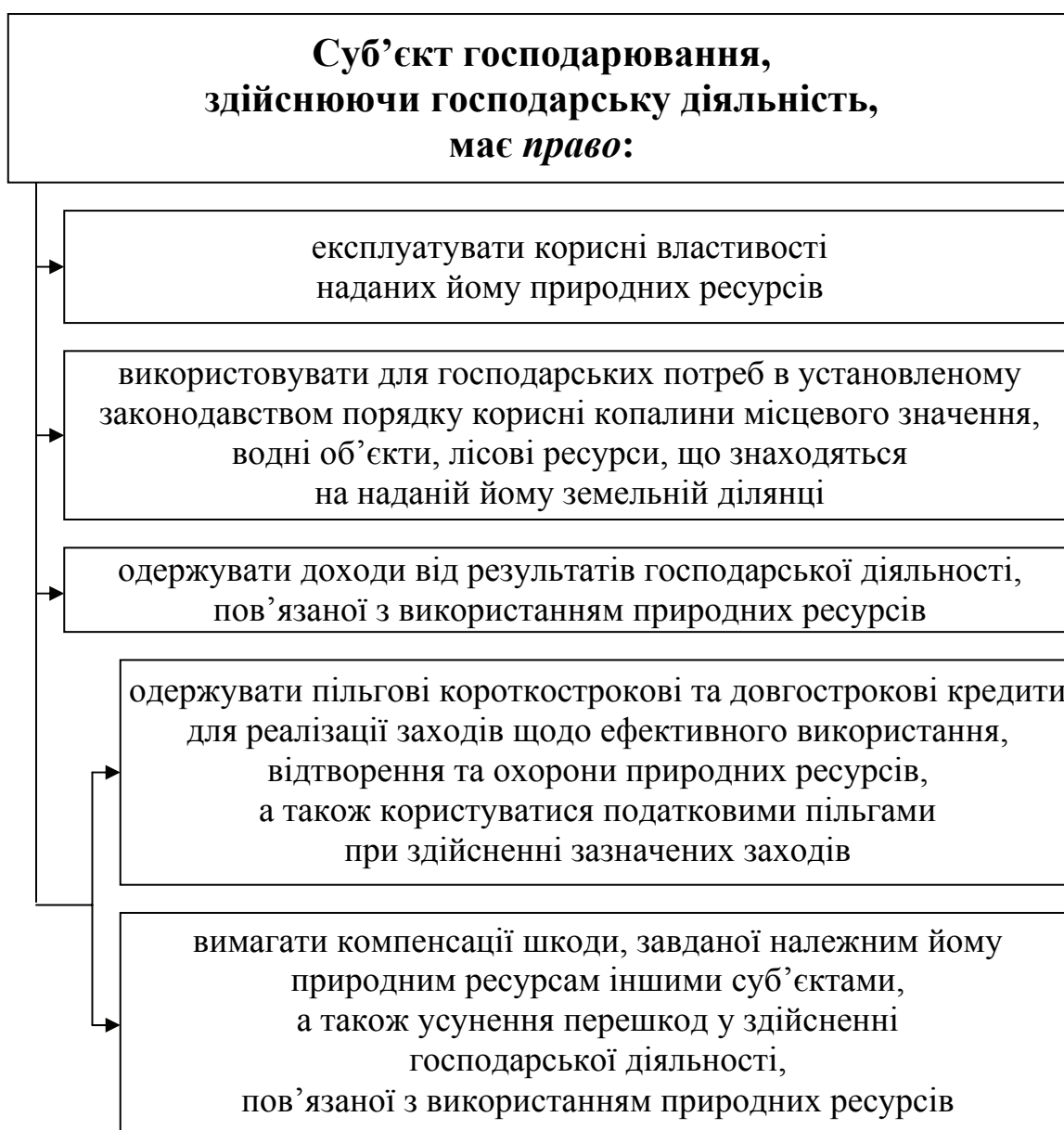
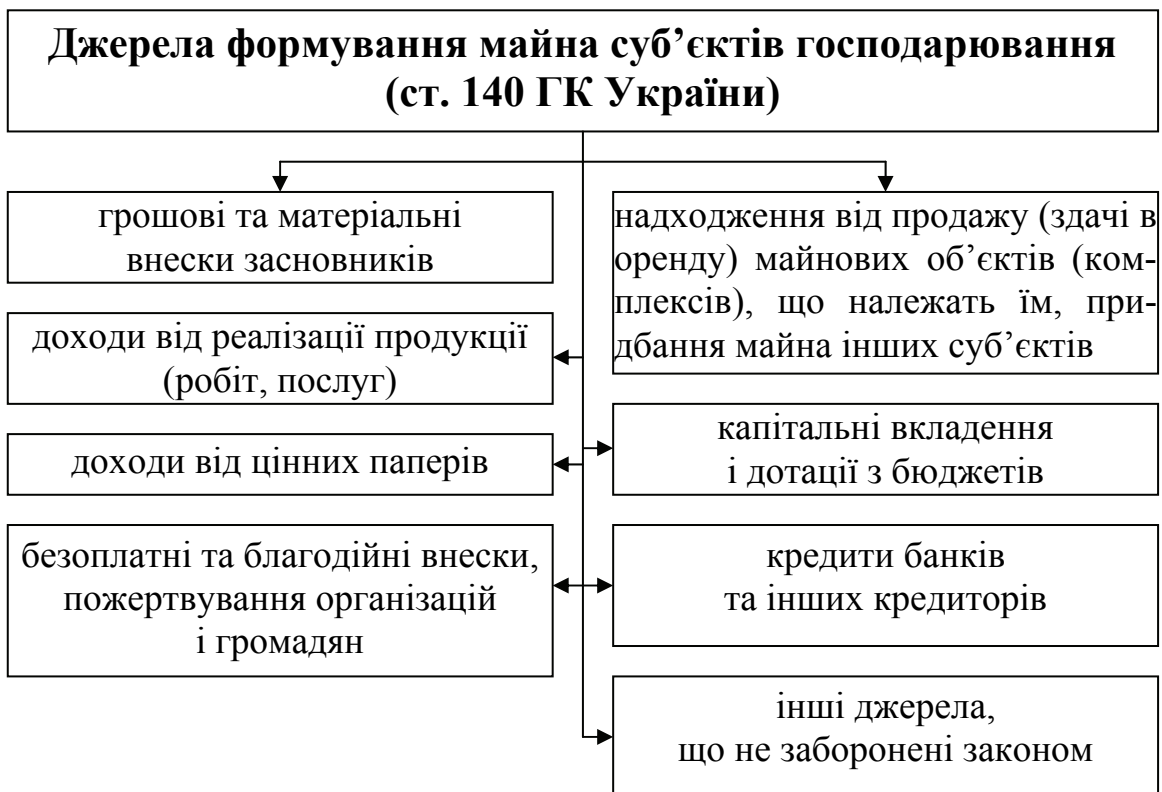

Схема 5.6

Схема 5.7

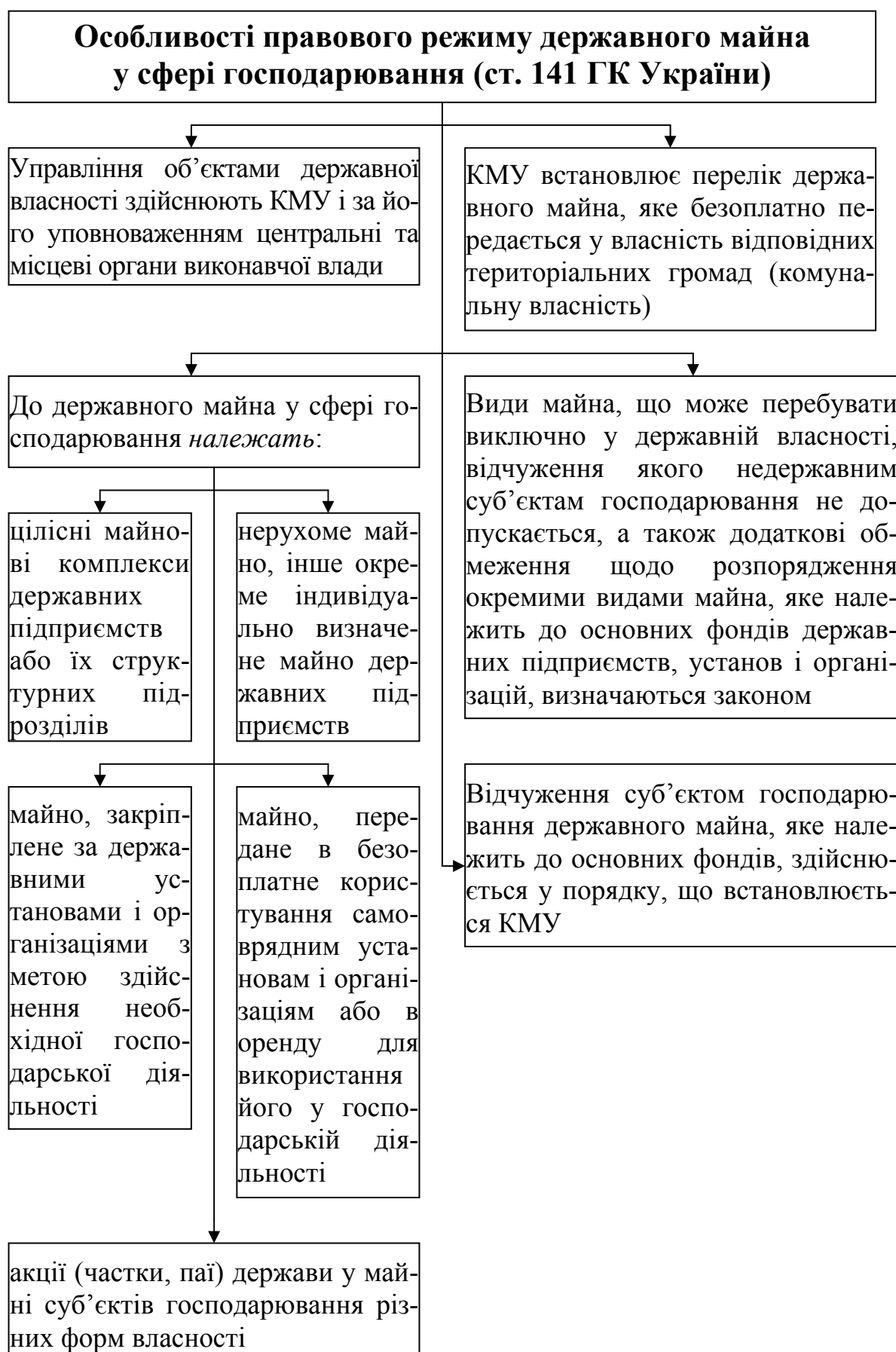

Схема 5.9

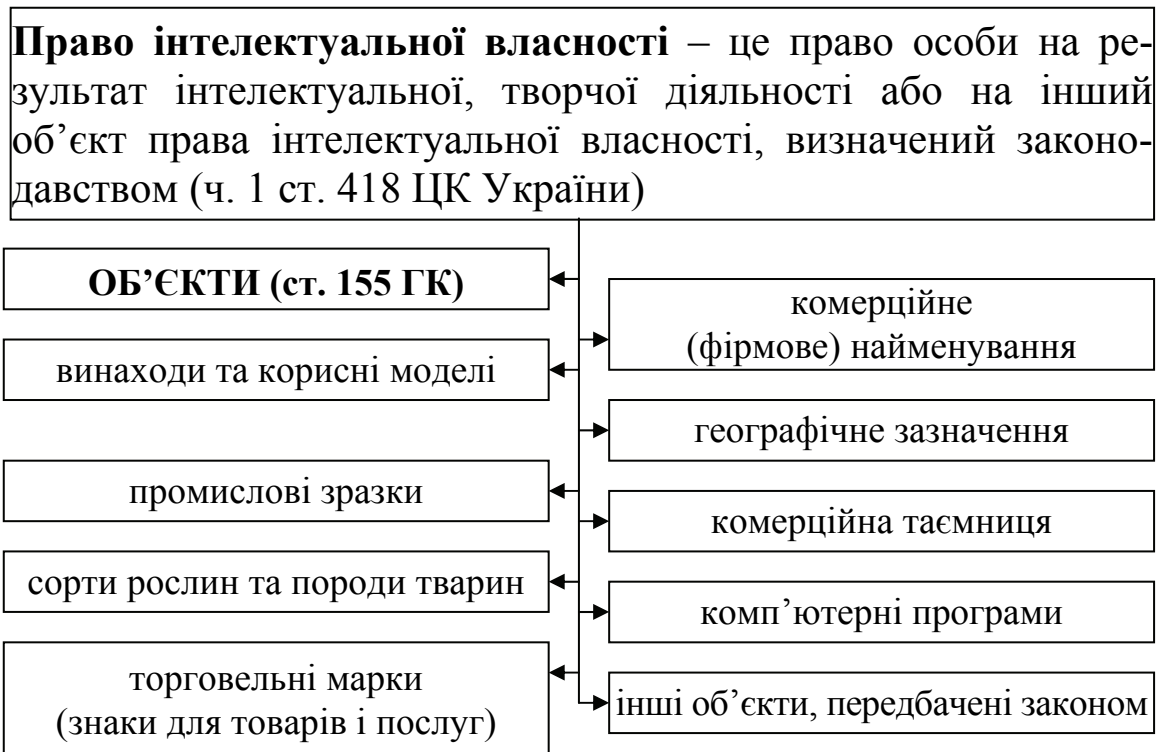
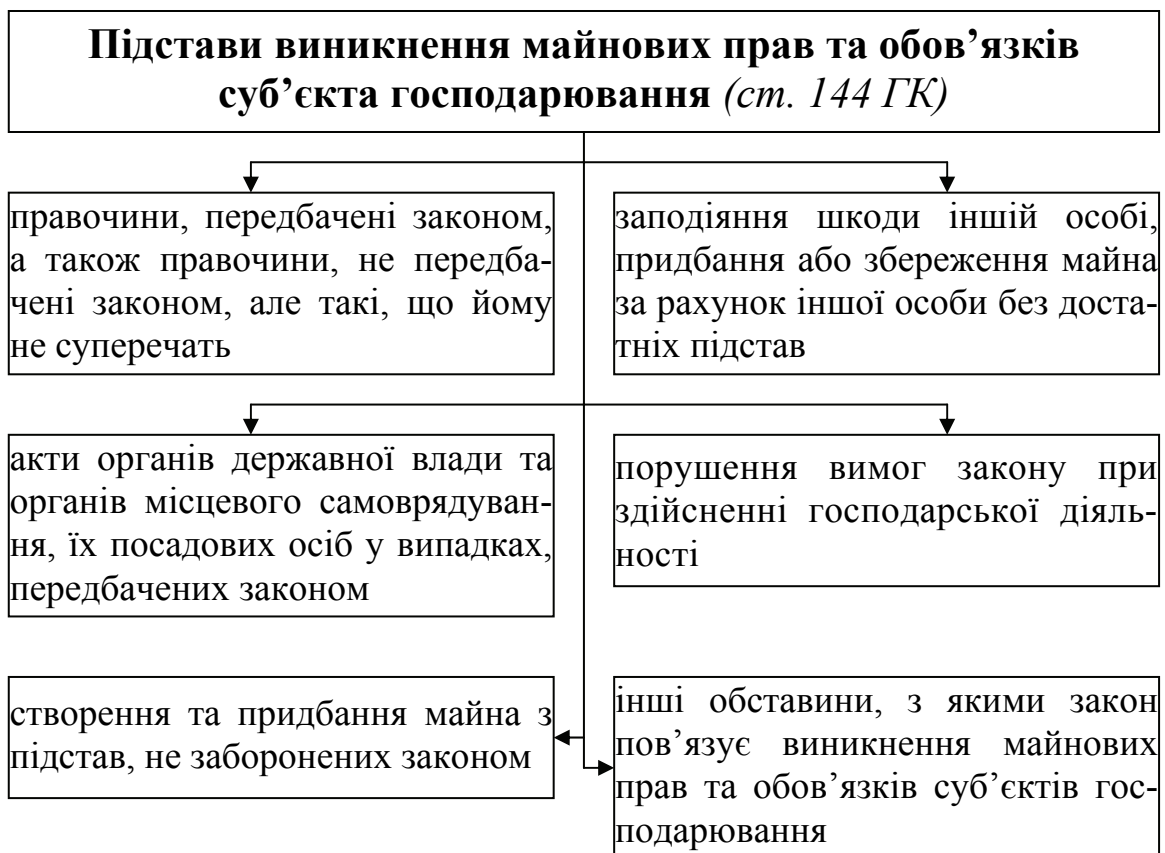
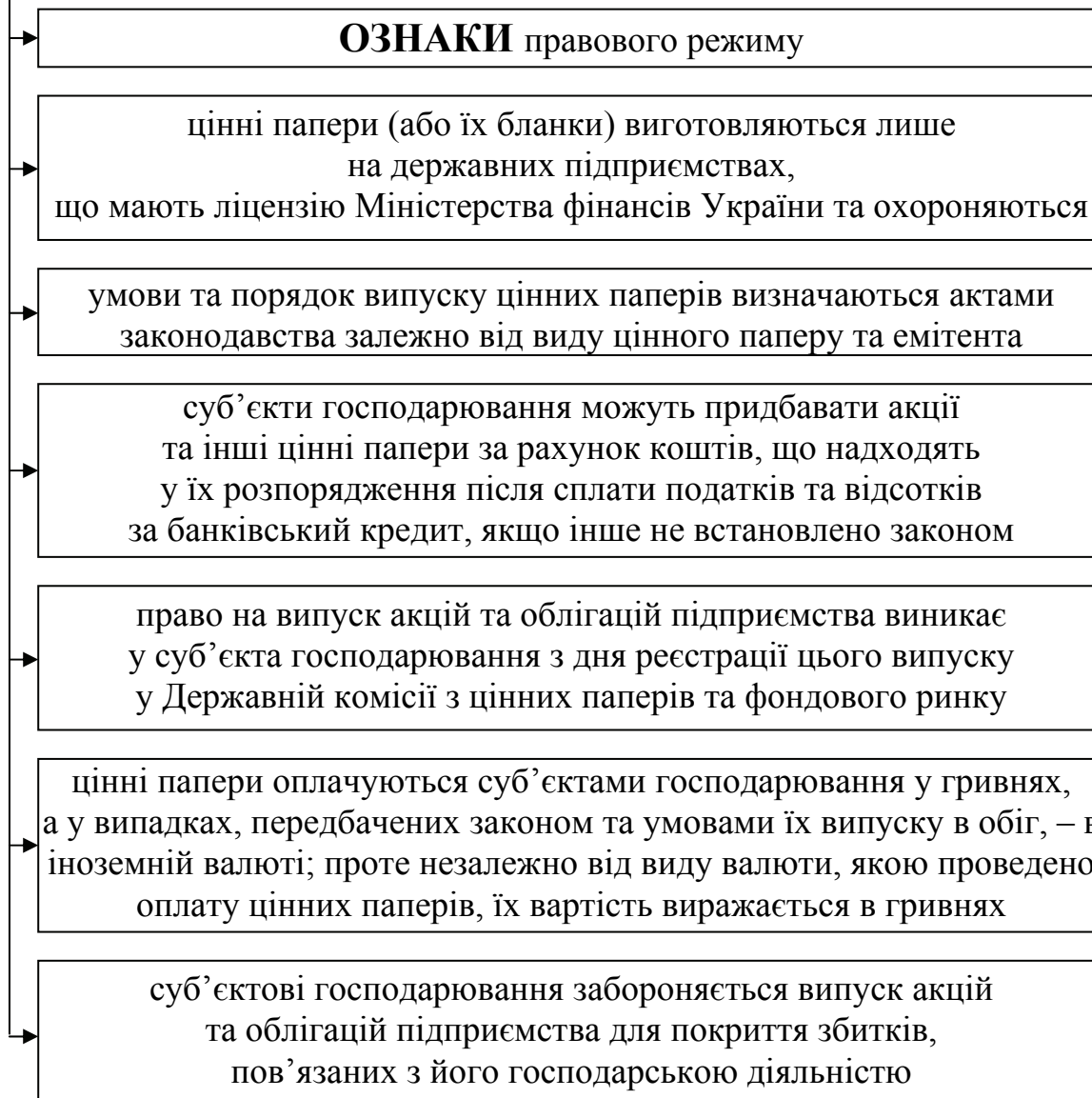

Схема 5.10

Цінний папір – це документ встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право і визначає відносини між суб'єктом господарювання, який його випустив (видав), і власником та передбачає виконання зобов'язань згідно з умовами його випуску, а також можливість передачі прав, що випливають з цього документа, іншим особам (ч. 1 ст. 163 ГК України)

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» в Україні у цивільному обороті можуть бути такі **групи цінних паперів**

Пайові цінні папери – цінні папери, які посвідчують участь їх власника у статутному капіталі (крім інвестиційних сертифікатів), надають власнику право на участь в управлінні емітентом і отримання частини прибутку, зокрема у вигляді дивідендів, та частини майна у разі ліквідації емітента

акції

інвестиційні
сертифікати

Приватизаційні цінні папери – цінні папери, які посвідчують право власника на безоплатне одержання у процесі приватизації частки майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду.

Похідні цінні папери – цінні папери, механізм випуску та обігу яких пов'язаний з правом на придбання чи продаж протягом

Боргові цінні папери – цінні папери, що посвідчують відносини позики і передбачають зобов'язання емітента сплатити у визначений строк кошти відповідно до зобов'язання

- облигації підприємств
- державні облигації України
- облигації місцевих позик
- казначейські зобов'язання України
- ощадні (депозитні) сертифікати
- векселі

Товаророзпорядчі цінні папери – цінні папери, які надають їхньому власнику право розпоряджатися майном, вказаним у цих документах

Іпотечні цінні папери – цінні папери, випуск яких забезпечено іпотечним покриттям та які посвідчують право власників на отримання від емітента належних їм коштів

іпотечні сертифікати

іпотечні облигації

сертифікати фондів операцій з нерухомістю

заставні

Схема 5.13

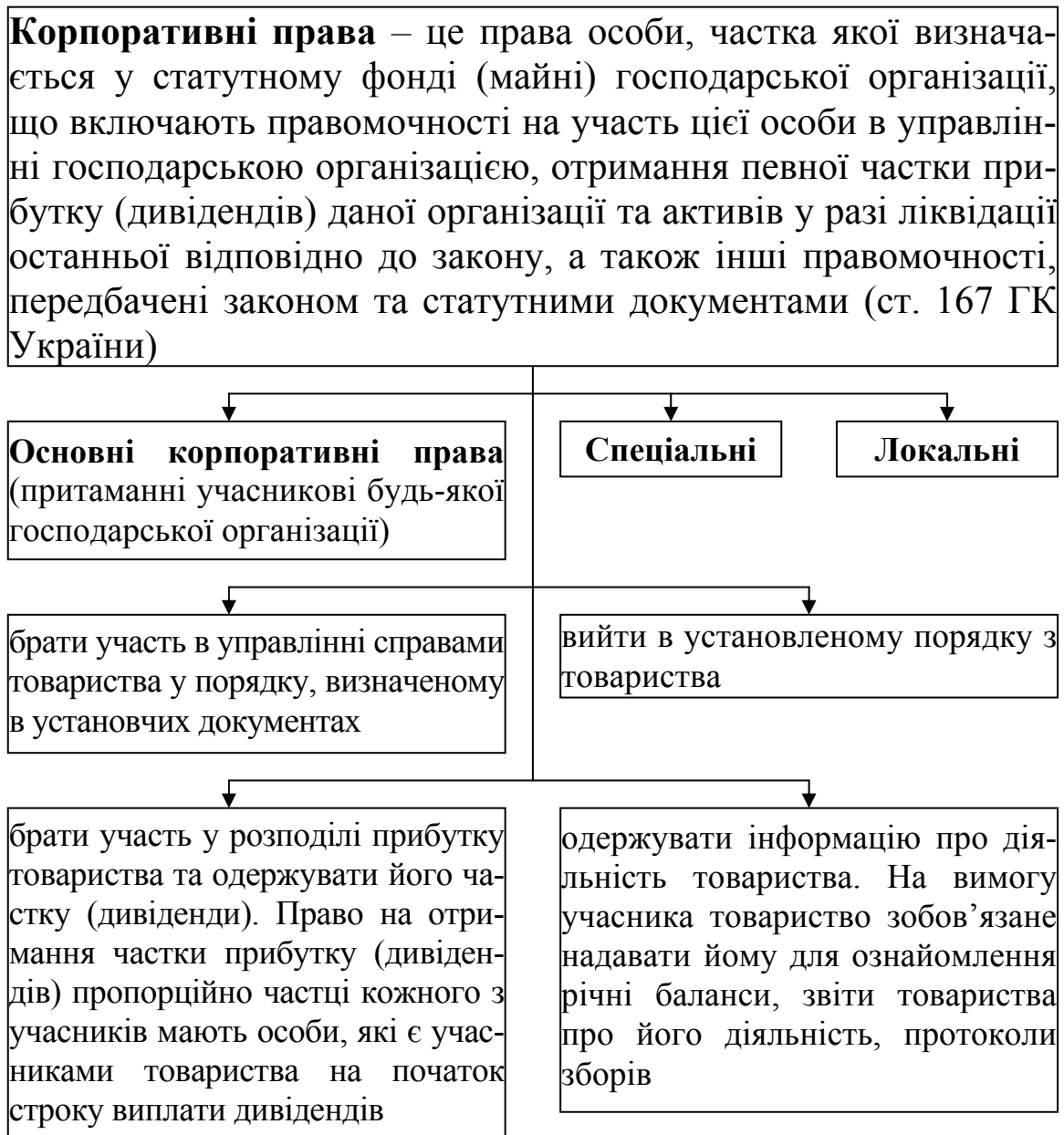
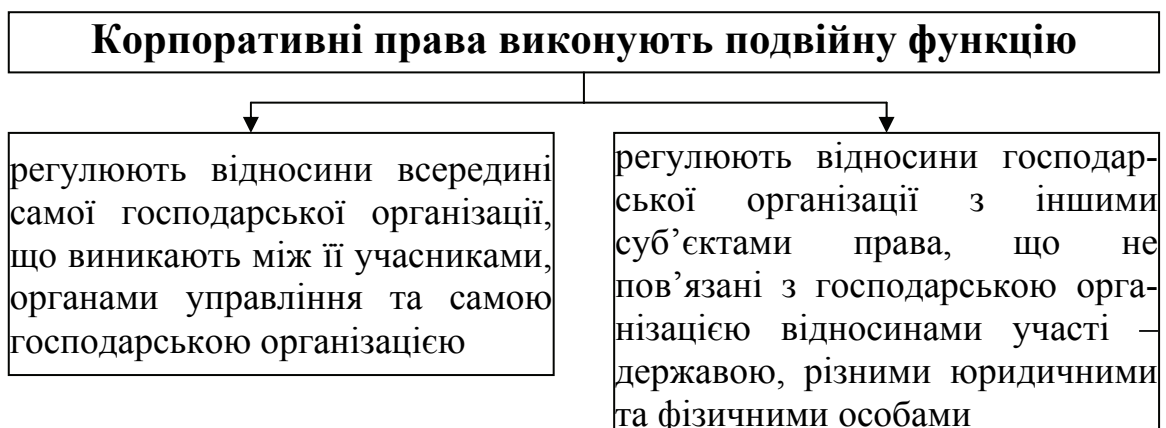

Схема 5.14

Тема 6. Правові засади приватизації державного та комунального майна

Схема 6.1

Схема 6.2

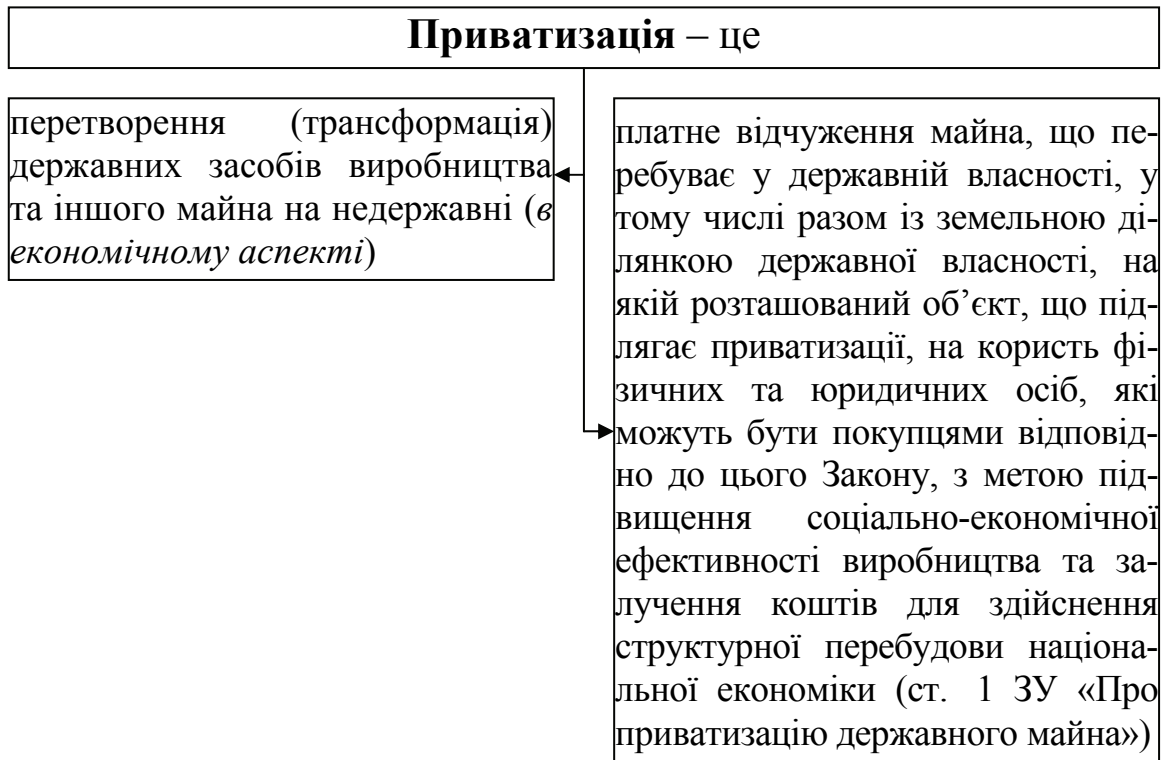

Схема 6.3

Схема 6.4

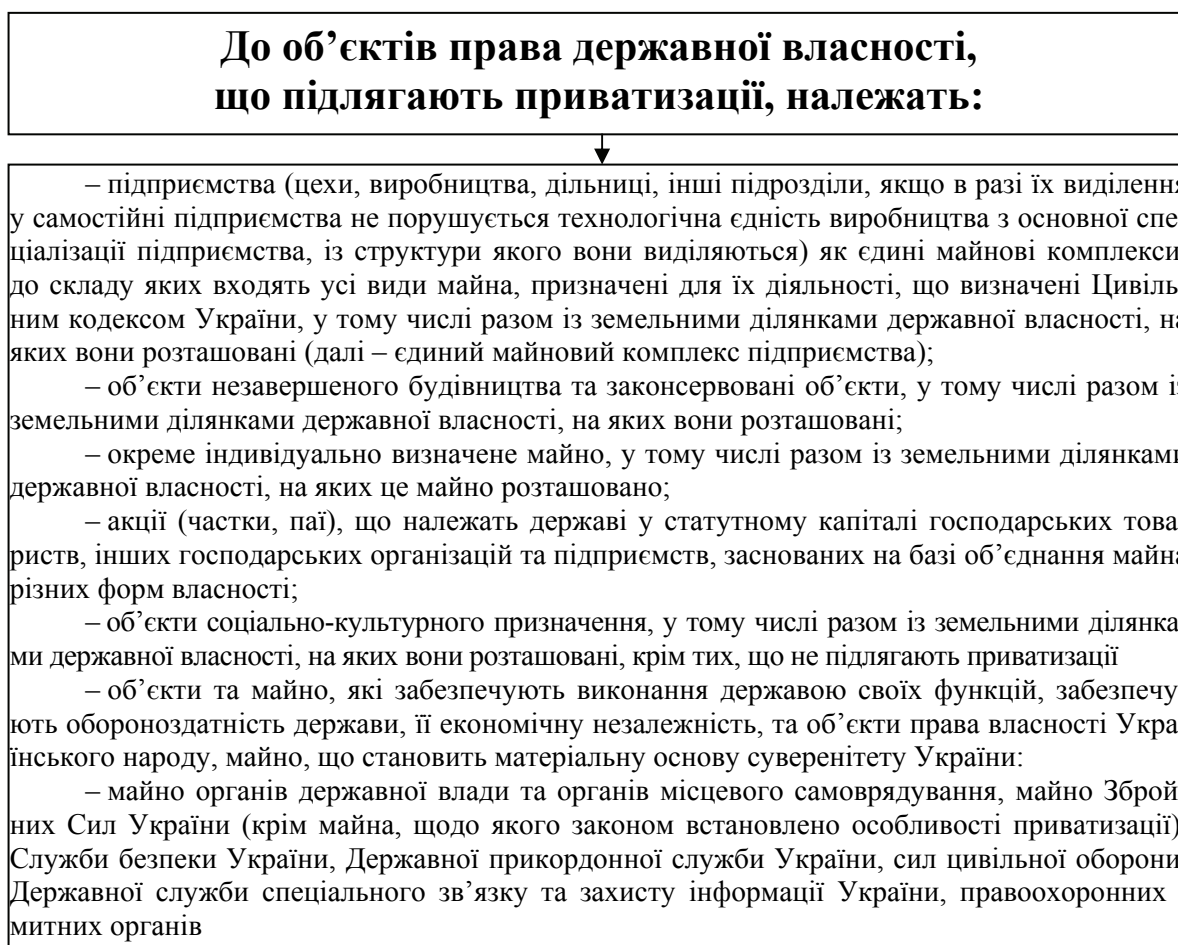
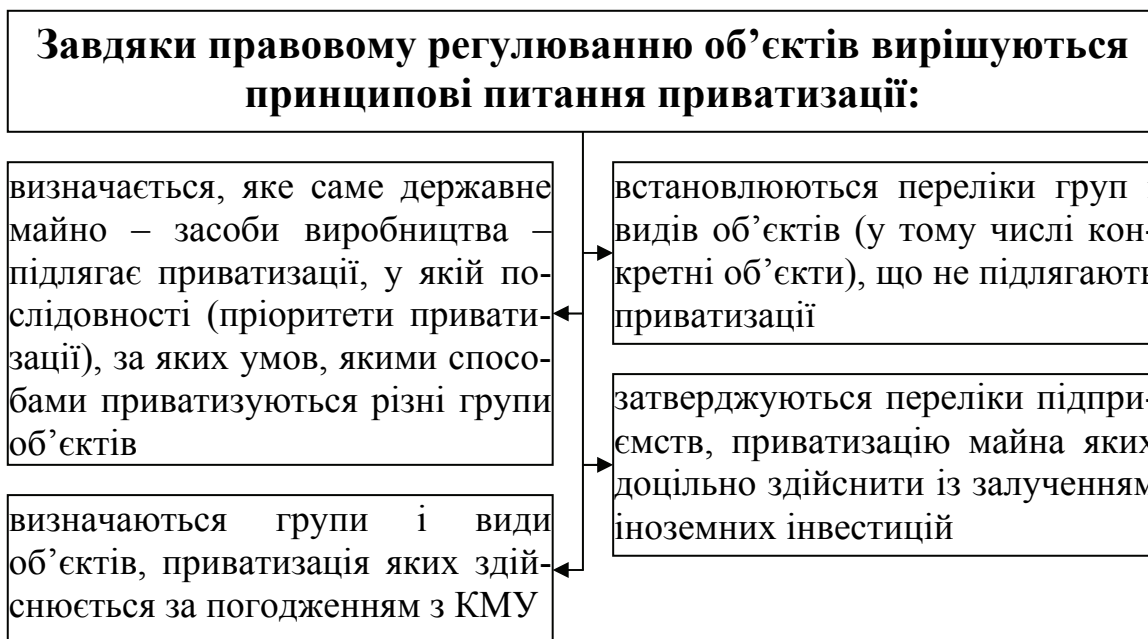

Схема 6.7

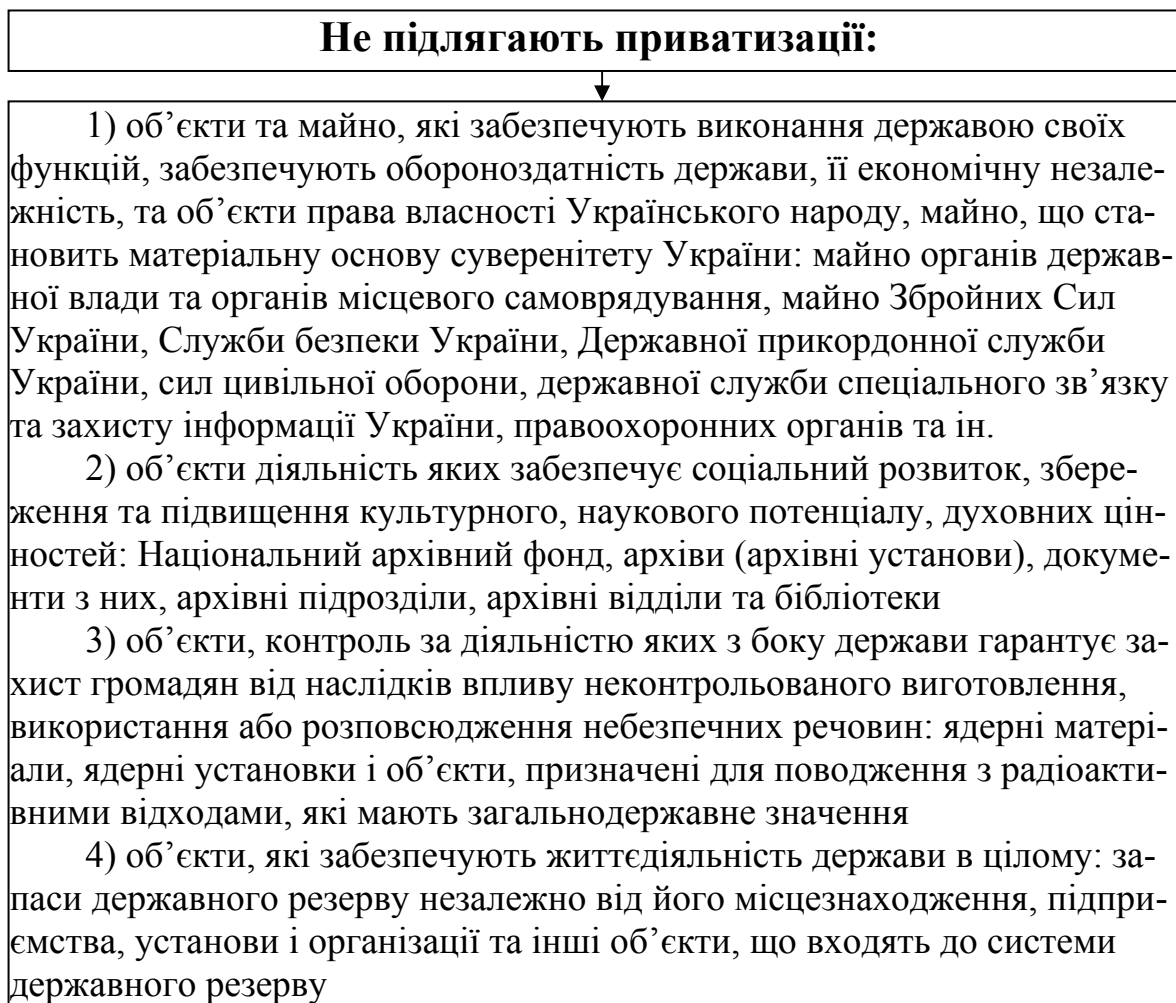

Схема 6.8

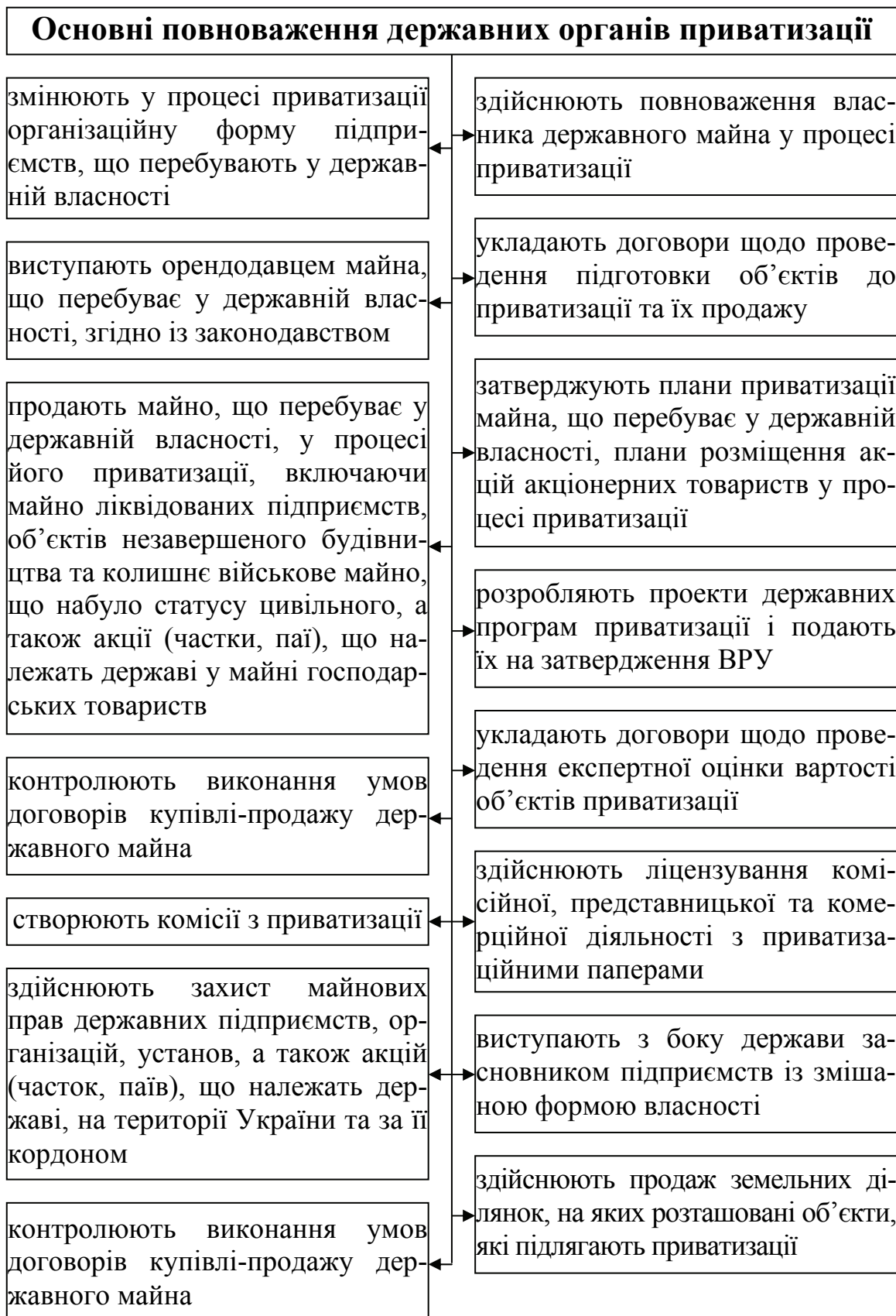

Схема 6.10

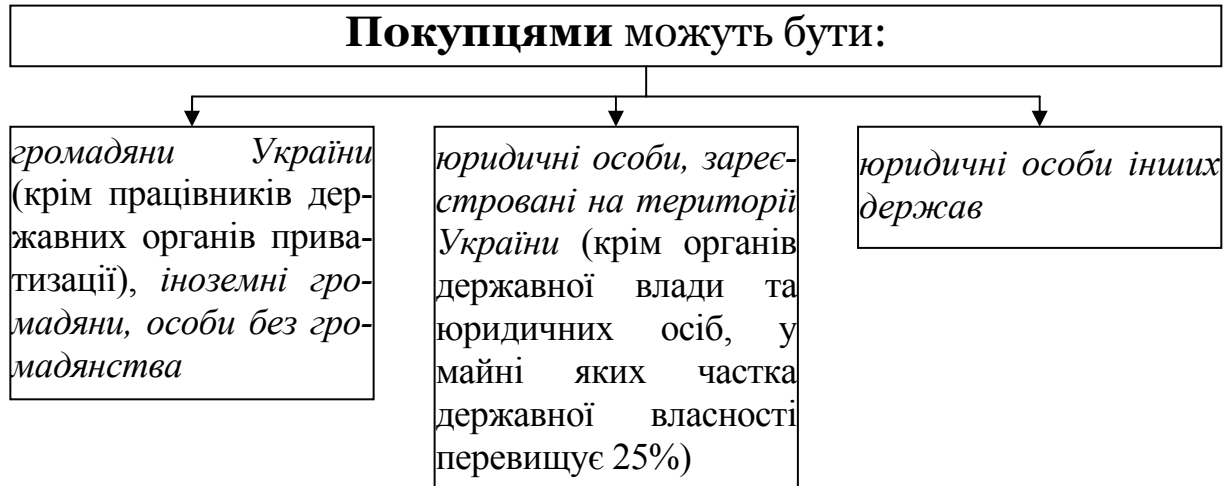
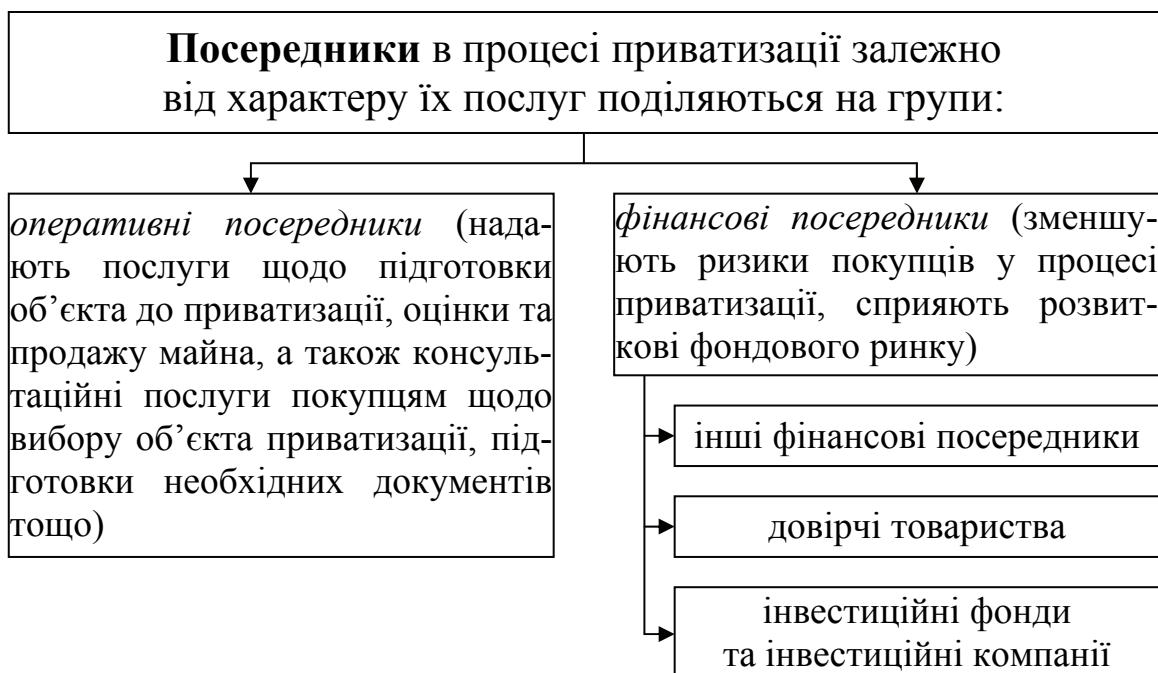

Схема 6.11

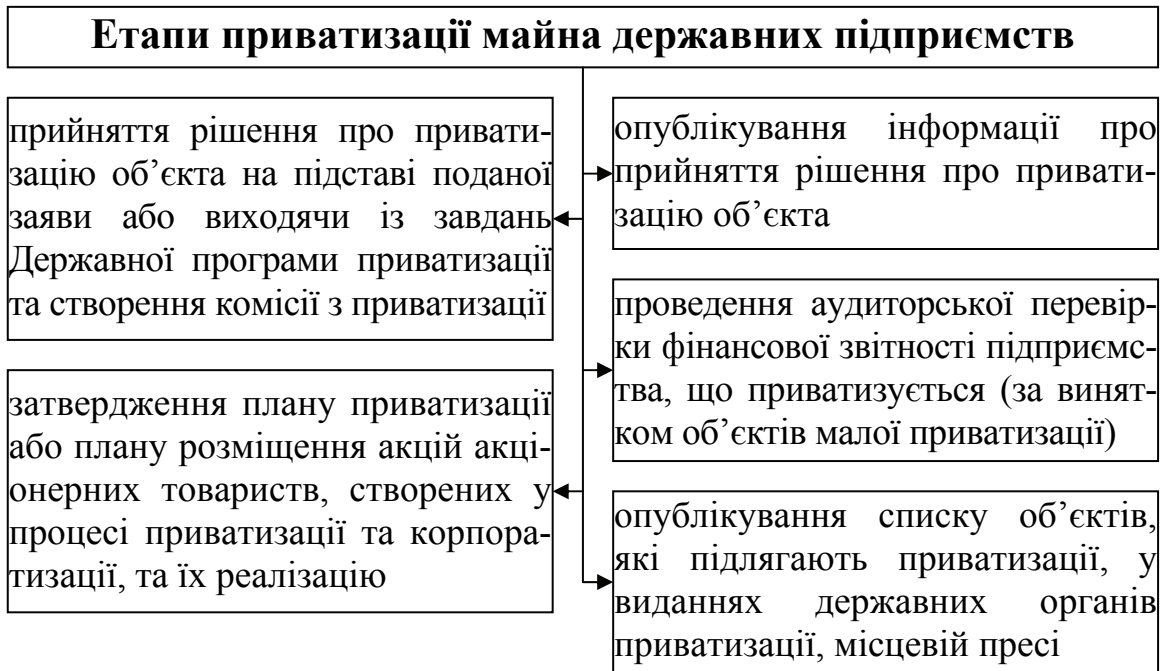

Схема 6.13

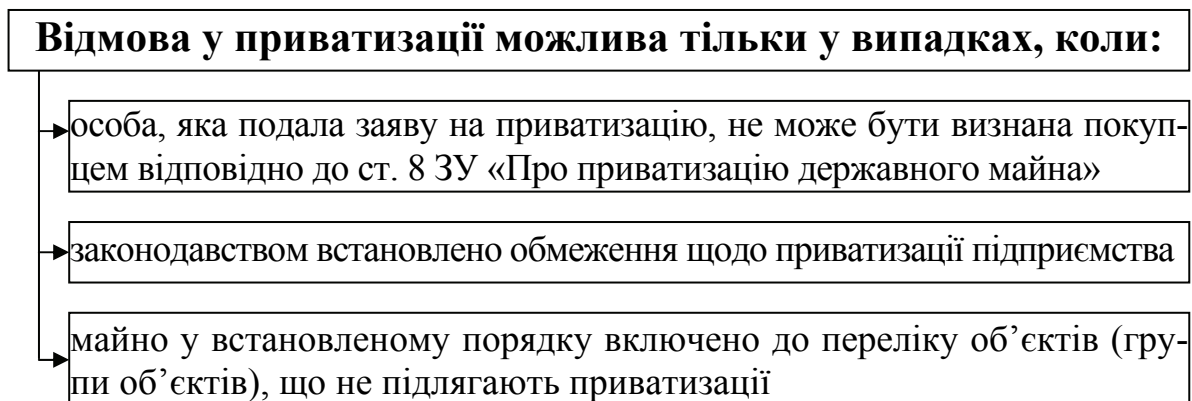
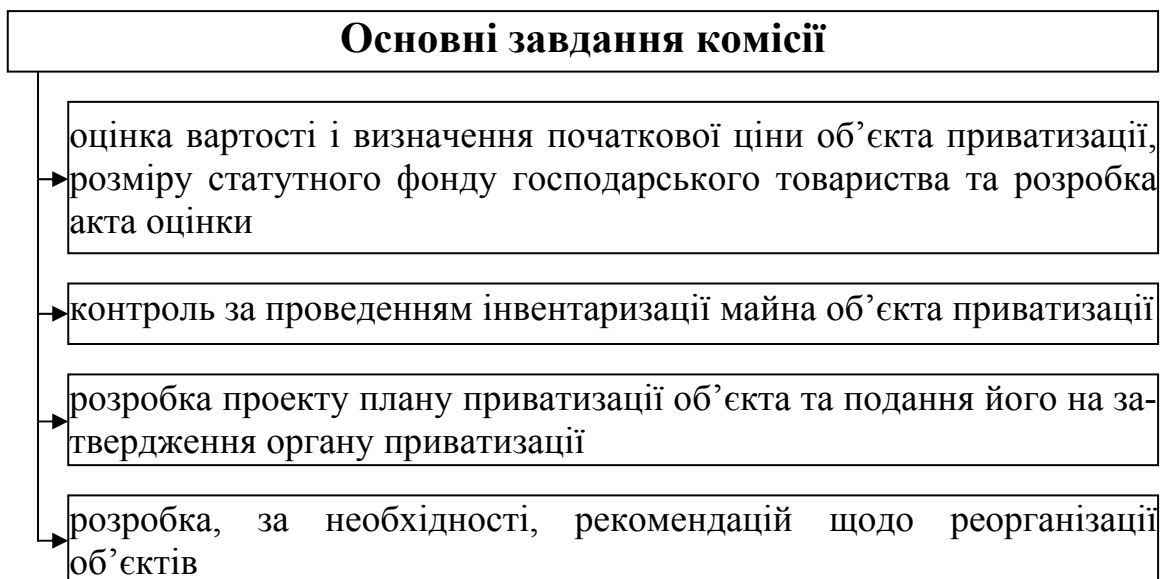
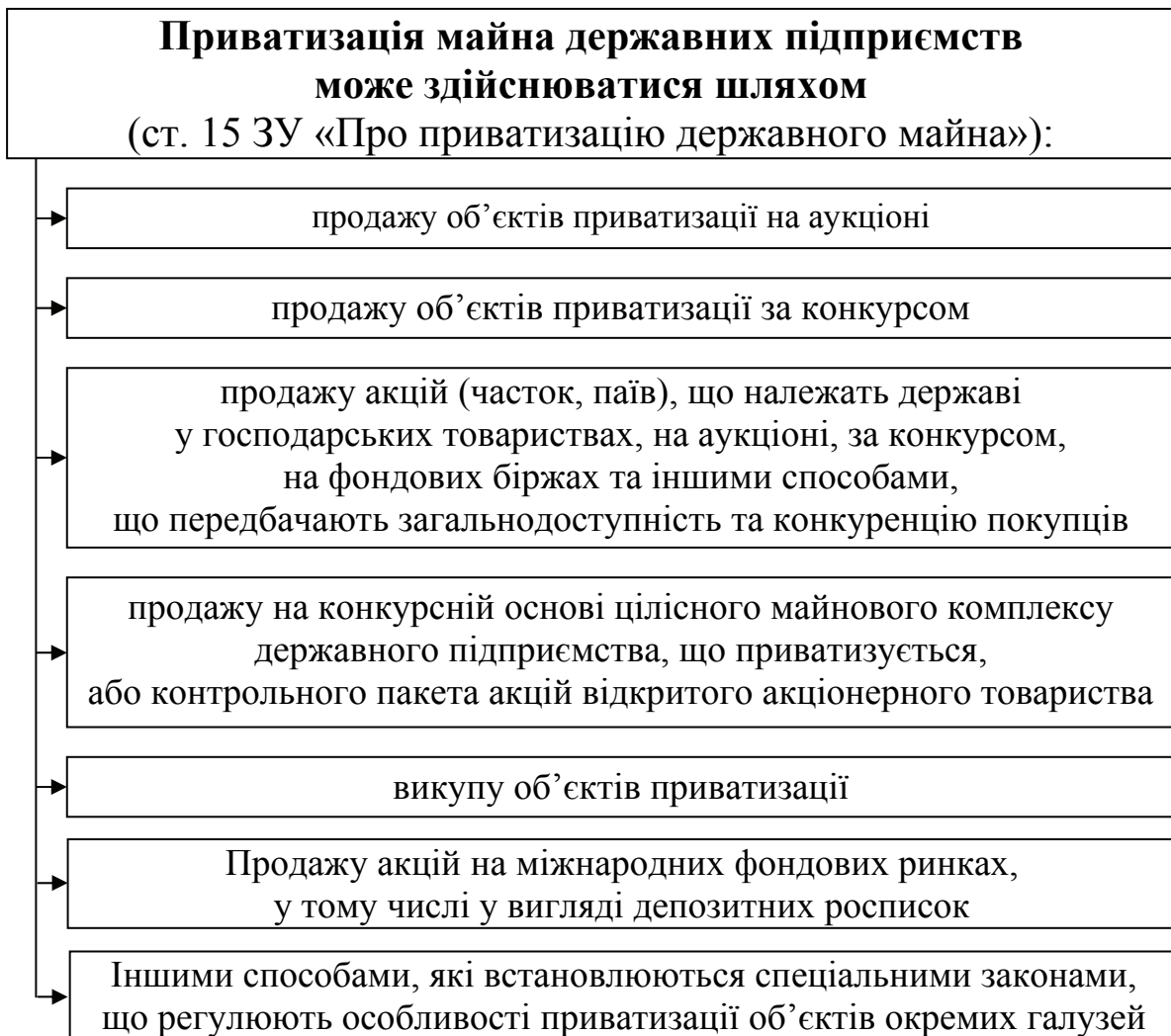
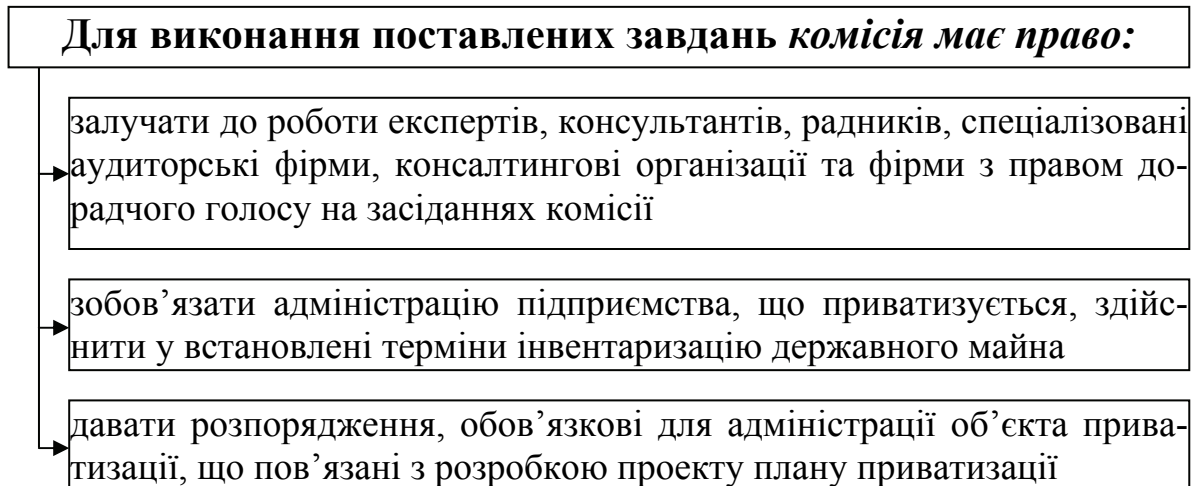

Схема 6.14

Порушення, які можуть бути підставою для визнання судом недійсними правочинів, укладених на аукціоні, конкурсі

- покупець не визнається як такий згідно з законодавством про приватизацію
- не виконано вимог щодо змісту інформації, передбаченої ст. 15 ЗУ, та терміну її опублікування
- об'єкт включено до відповідного переліку об'єктів, що підлягають приватизації, з порушенням чинного законодавства
- істотно порушувались інші правила оголошення та проведення аукціону, конкурсу, передбачені Законом

Тема 7. Загальні положення щодо господарських зобов'язань

Схема 7.1

Господарським визнається зобов'язання, що виникає між суб'єктом господарювання та іншим учасником (учасниками) відносин у сфері господарювання з підстав, передбачених ГК України, на основі якого один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо) або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управнена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку (ст. 173 ГК України)

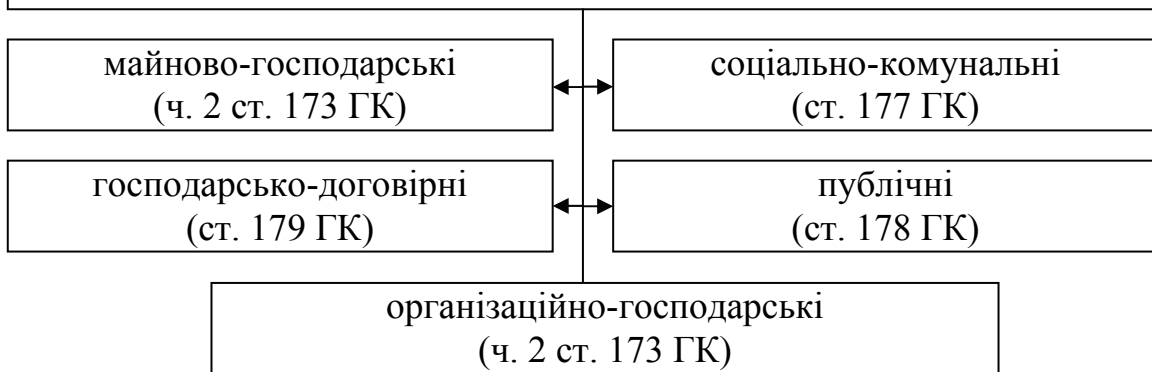
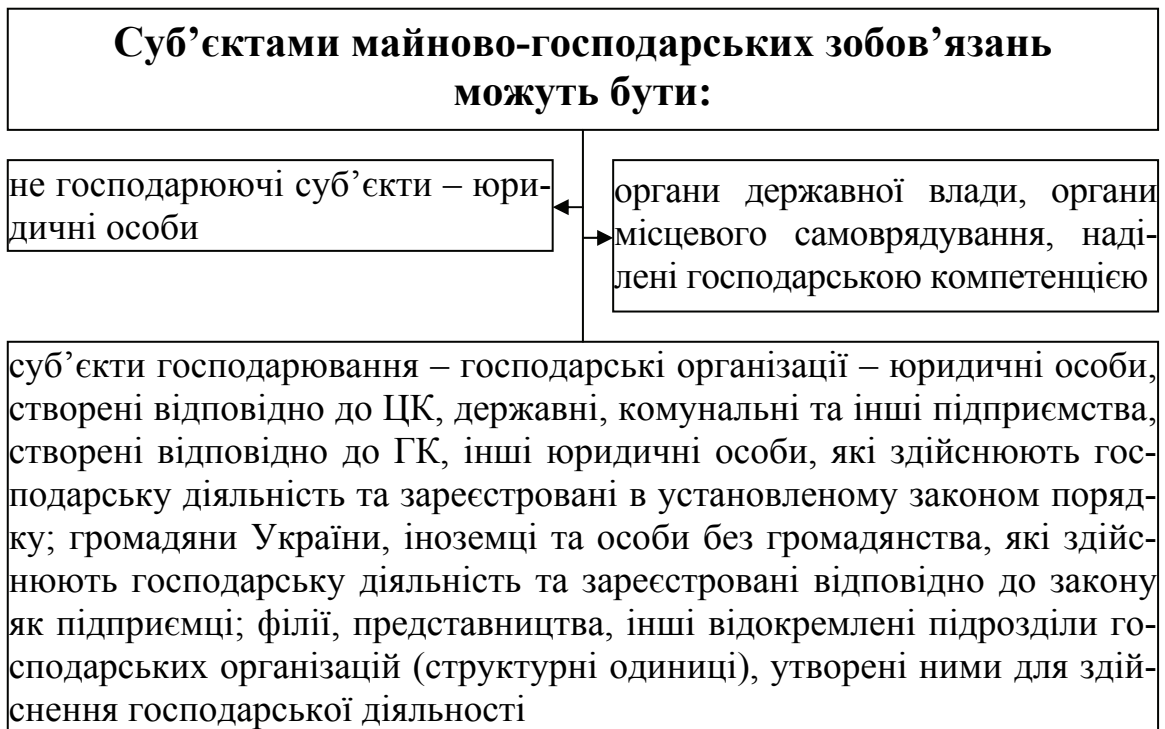

Схема 7.2

До суб'єктів організаційно-господарських зобов'язань належать:

- ОДВ, наділені господарською компетенцією, – щодо підпорядкованих їм державних підприємств і підконтрольних (з певних питань) підприємств та інших господарських організацій будь-яких форм власності
- засновники унітарних підприємств (у тому числі дочірніх) і власники їхнього майна (ними можуть бути суб'єкти господарювання – господарські товариства, виробничі кооперативи, господарські об'єднання та ін.) щодо створених ними підприємств
- ОМС, що діють у межах своєї господарської компетенції, – щодо комунальних підприємств та організацій і підконтрольних (з певних, визначених законом питань) підприємств та організацій будь-яких форм власності, що розташовані на території відповідної територіальної громади
- учасники господарських організацій корпоративного типу, що володіють корпоративними правами (в тому числі правом брати участь в управлінні організацією такого типу)
- господарські об'єднання – щодо підприємств-учасників
- суб'єкти господарювання, наділені управлінськими повноваженнями щодо інших суб'єктів на підставі укладених між ними договорів підприємницького характеру – про делегування управлінських повноважень одному з них, щодо підпорядкування двох і більше суб'єктів господарювання іншому та ін.
- головне підприємство промислово-фінансової групи – щодо інших учасників такої групи
- холдингові компанії – щодо своїх корпоративних підприємств

Схема 7.5

Соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання характеризуються соціальним спрямуванням (тобто мають виконуватися на користь суспільства або територіальної громади) і можуть виникати:

за рішенням місцевої ради, відповідно до якого на суб'єктів господарювання покладається обов'язок за рахунок власних коштів відповідно до закону створювати спеціальні робочі місця для осіб з обмеженою працездатністю та організовувати їх професійну підготовку

за власним бажанням суб'єктів господарювання щодо покладення на себе зобов'язання про:

господарську допомогу у вирішенні питань соціального розвитку населених пунктів їх місцезнаходження, у будівництві й утриманні соціально-культурних об'єктів та об'єктів комунального господарства і побутового обслуговування, наданні іншої господарської допомоги з метою розв'язання місцевих проблем

участь у формуванні відповідних фондів місцевих рад (якщо інше не встановлено законом) та у виконанні робіт щодо комплексного економічного і соціального розвитку територій

Схема 7.6

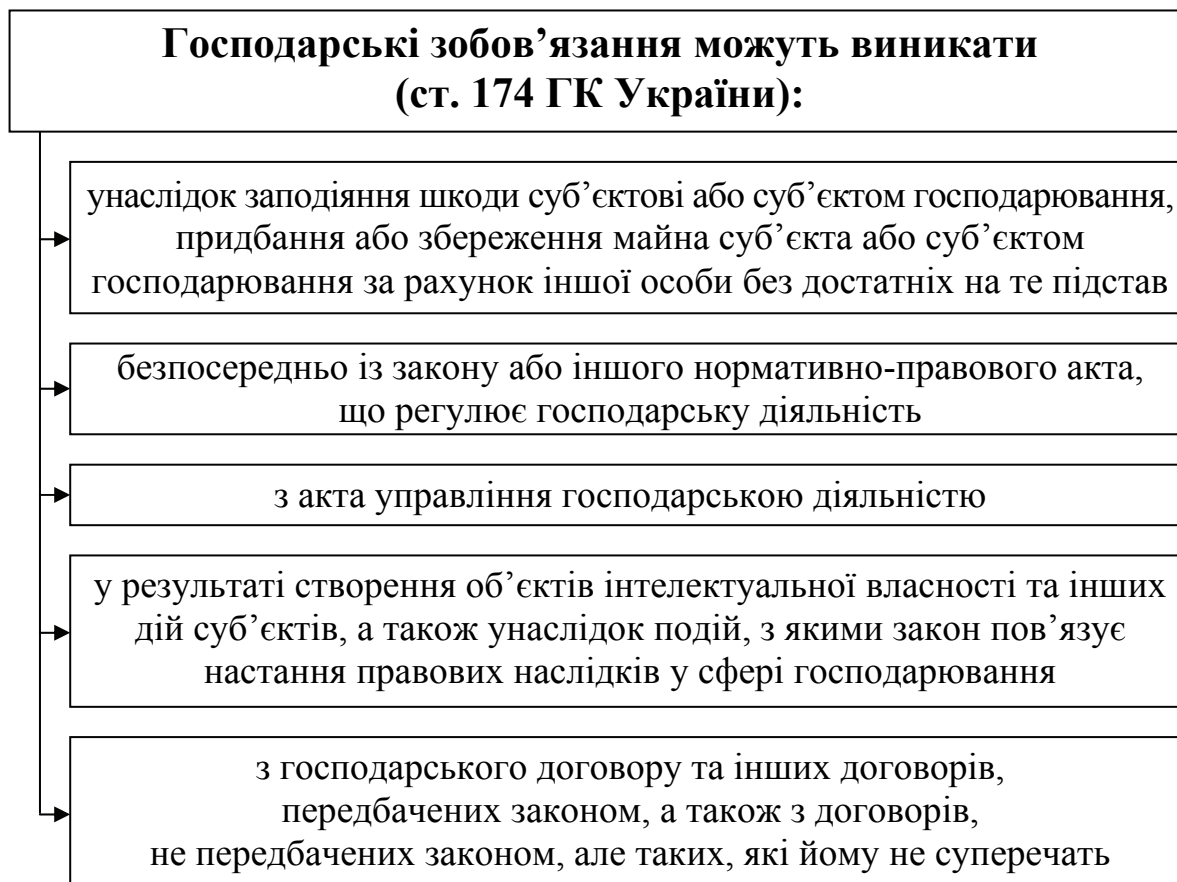

Схема 7.7

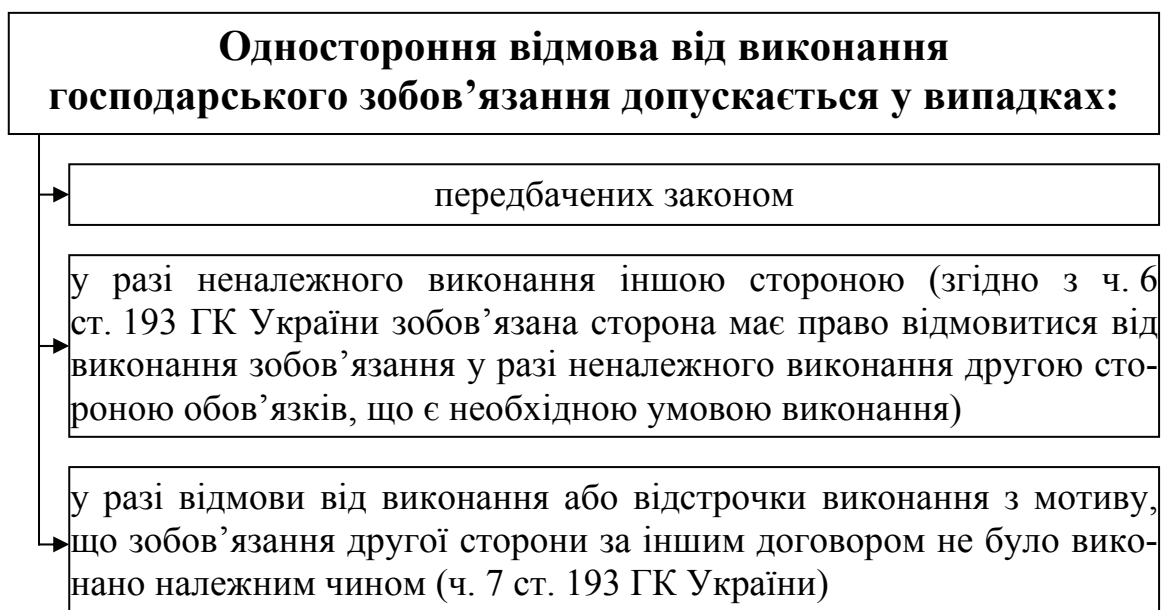

Схема 7.8

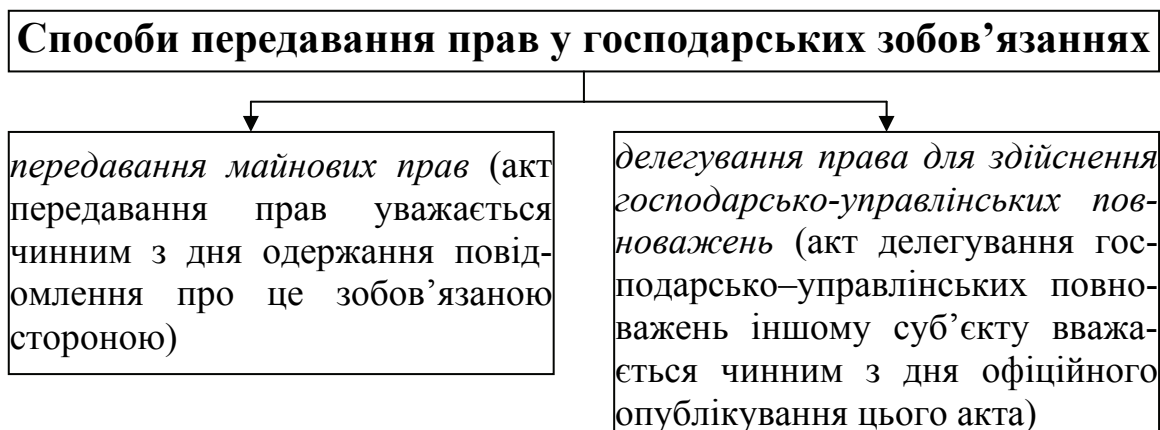

Схема 7.9

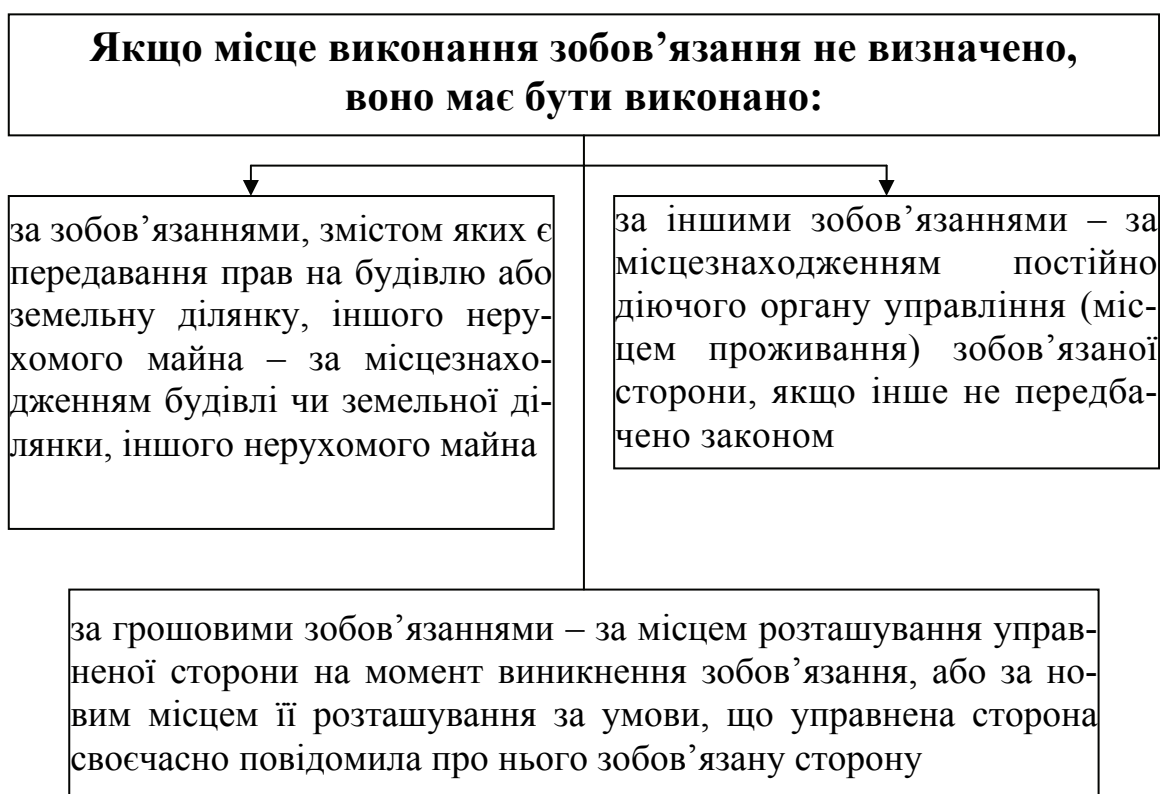

Схема 7.10

Схема 7.11

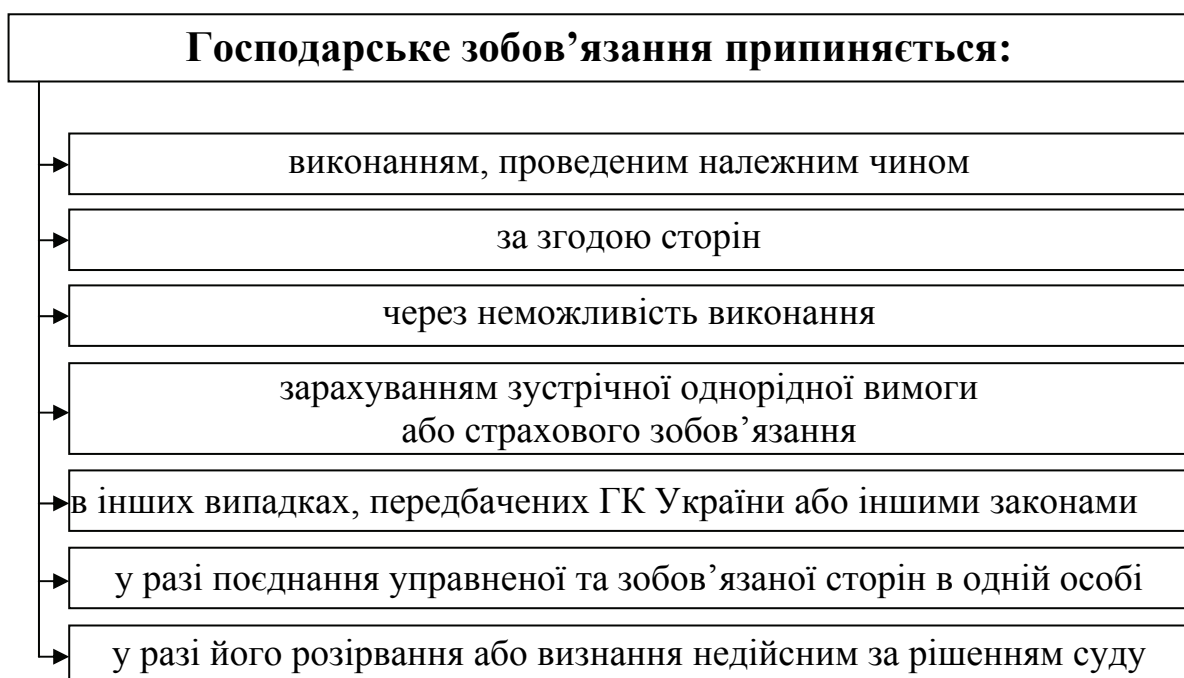

Схема 7.12

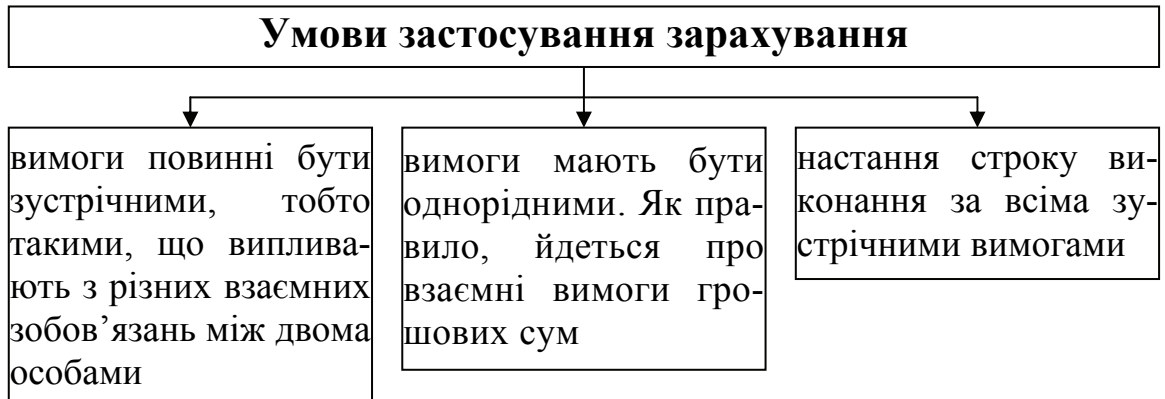

Схема 7.13

Схема 7.14

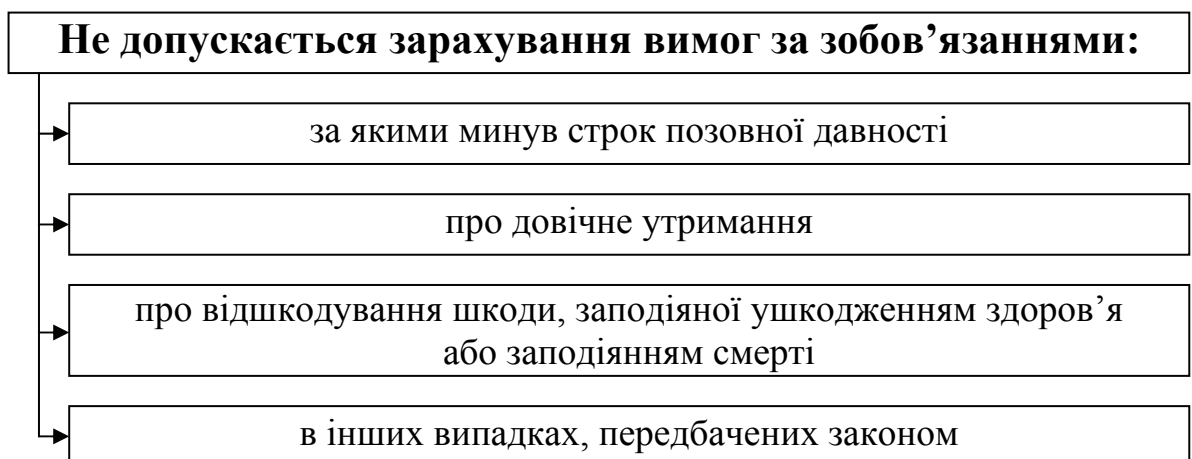

Схема 7.15

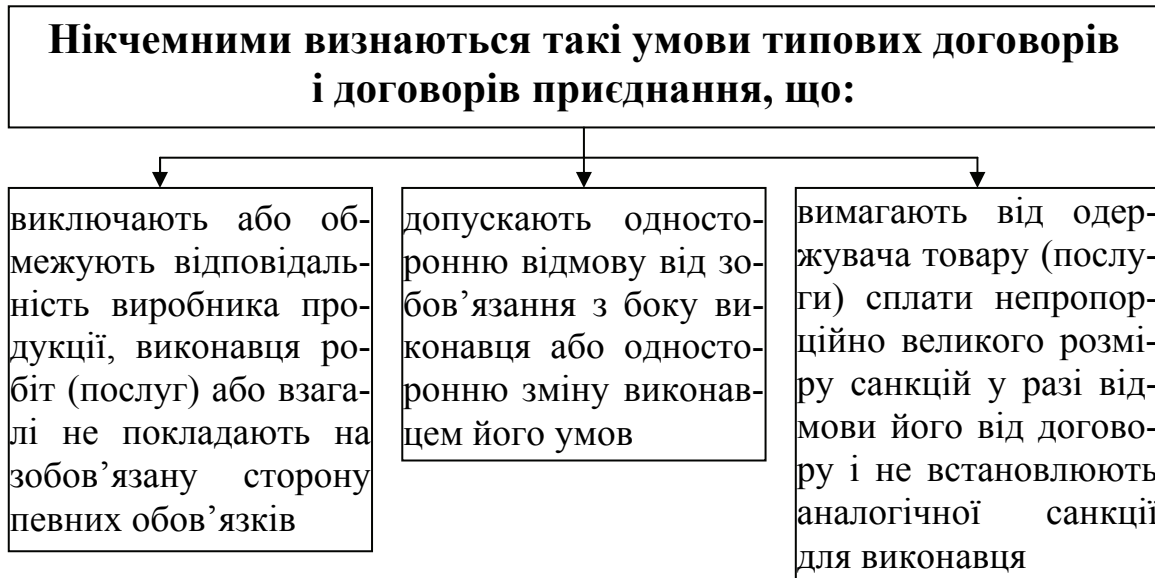
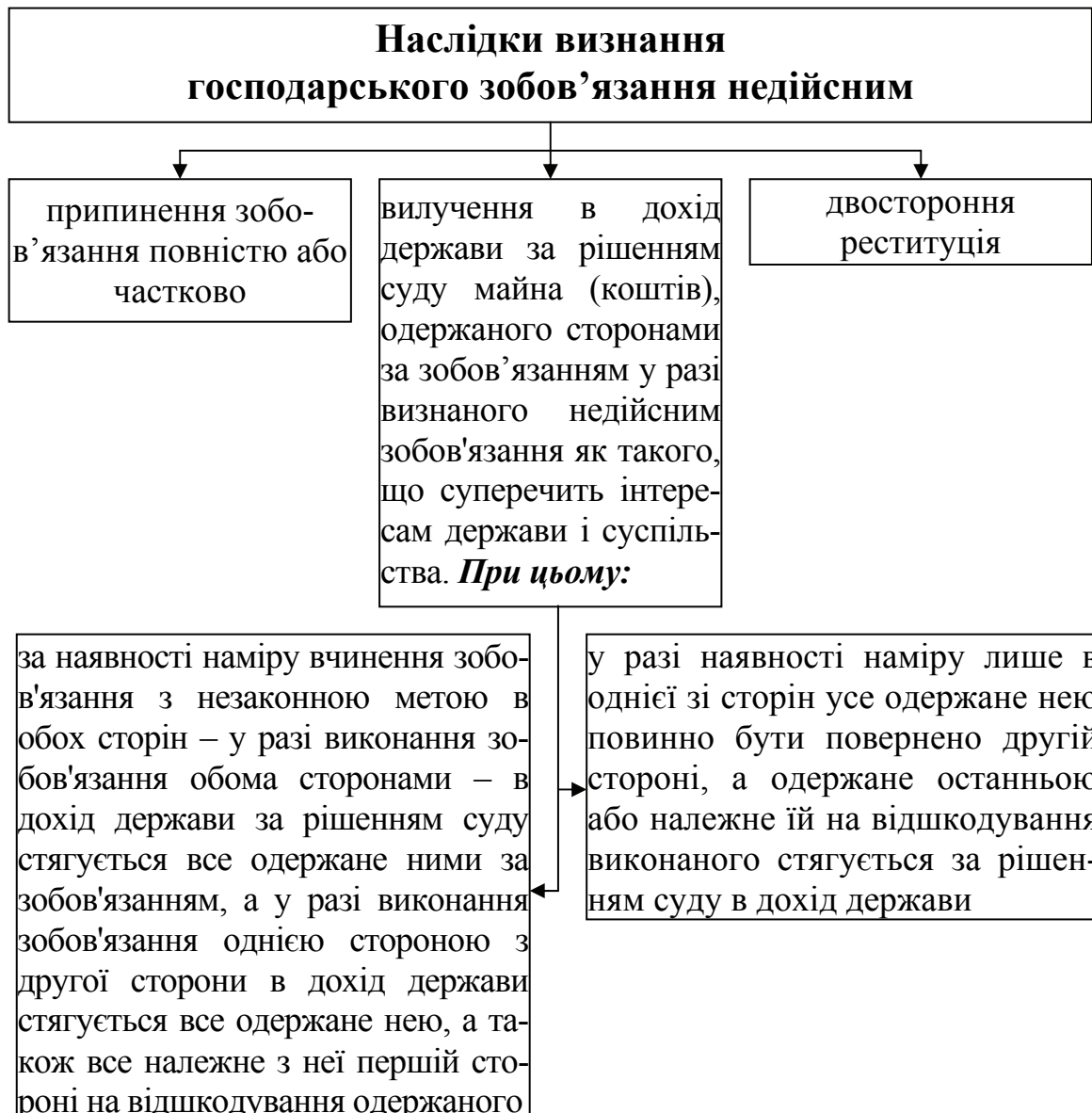

Схема 7.16

Тема 8. Господарські договори

Схема 8.1

Господарський договір – це домовленість двох або більше суб'єктів господарських відносин, що спрямована на встановлення, зміну або припинення їх прав та обов'язків у сфері господарювання

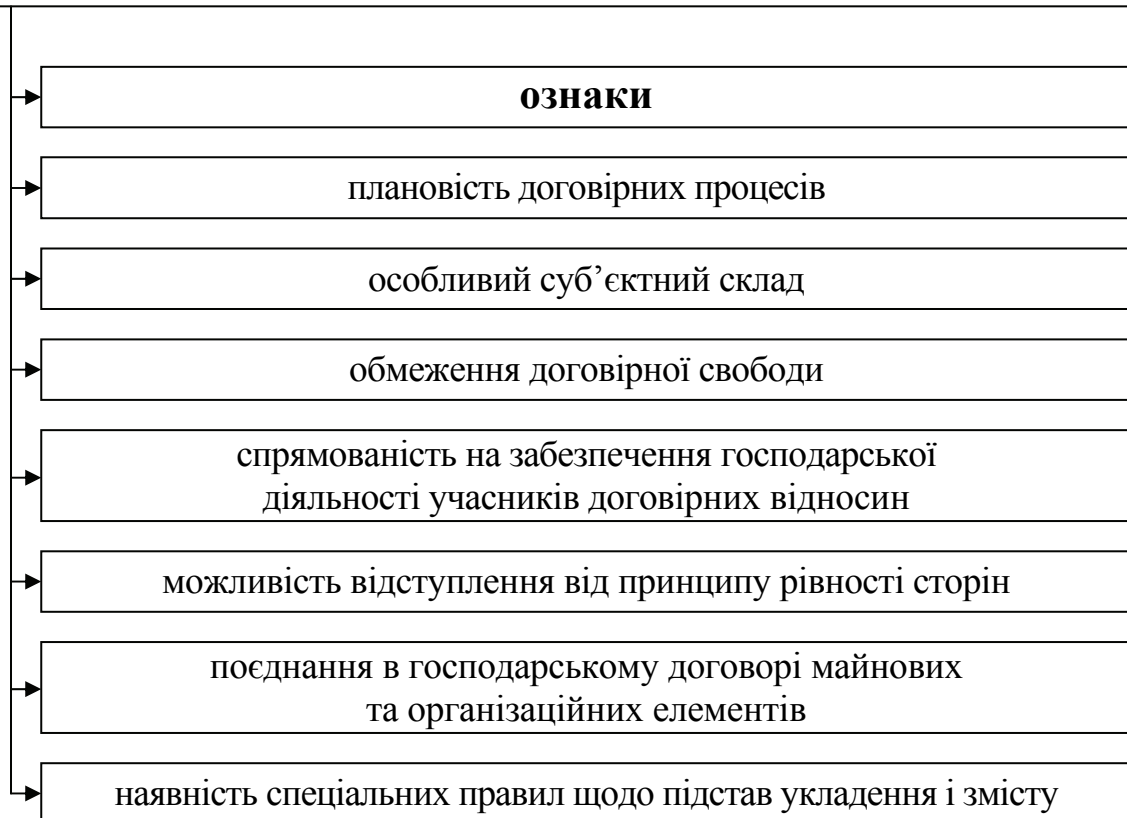

Схема 8.2

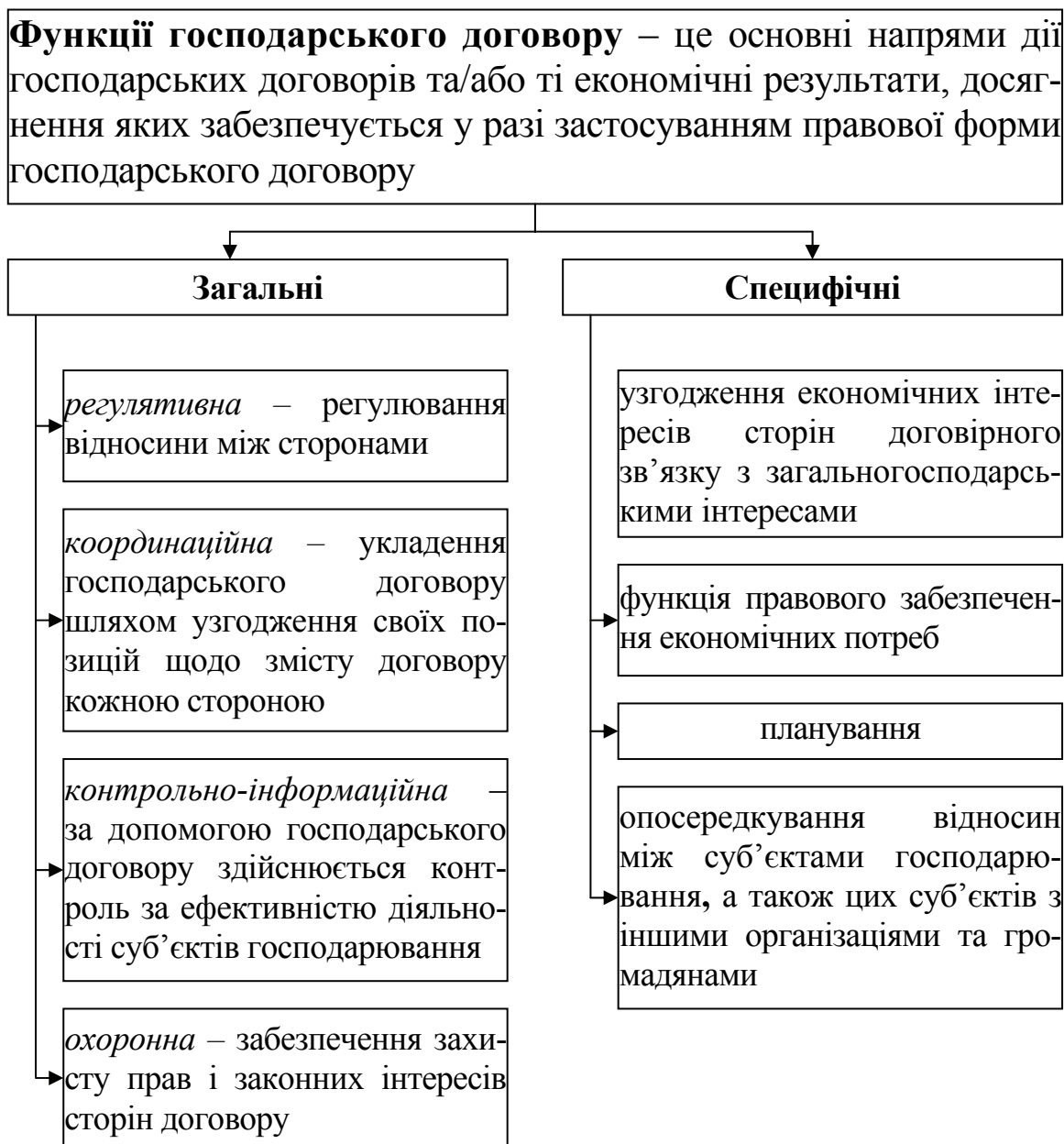

Схема 8.3

Схема 8.4

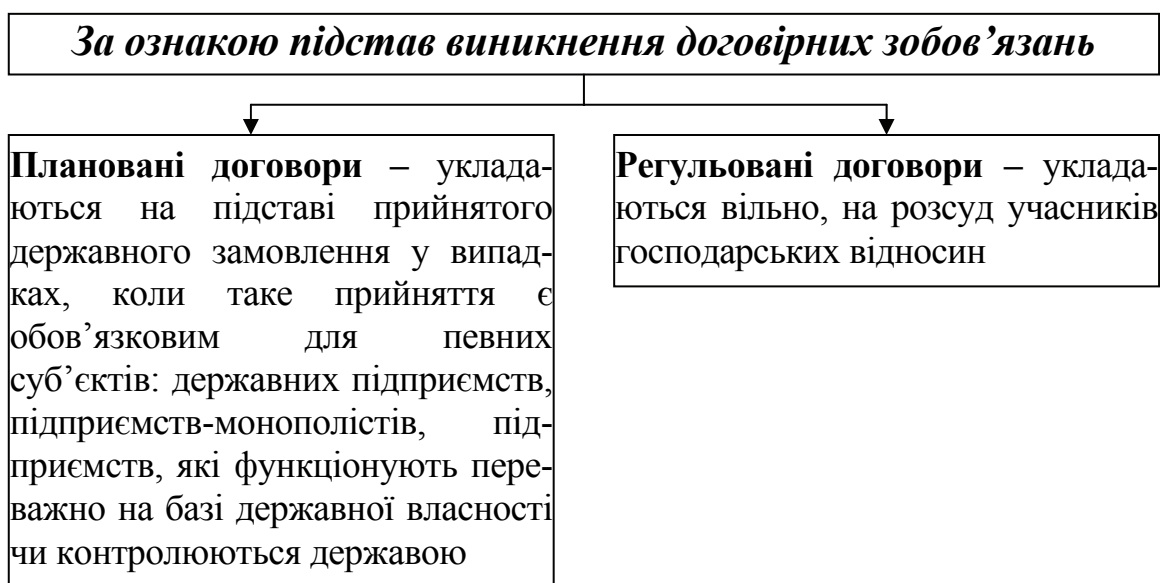

Схема 8.5

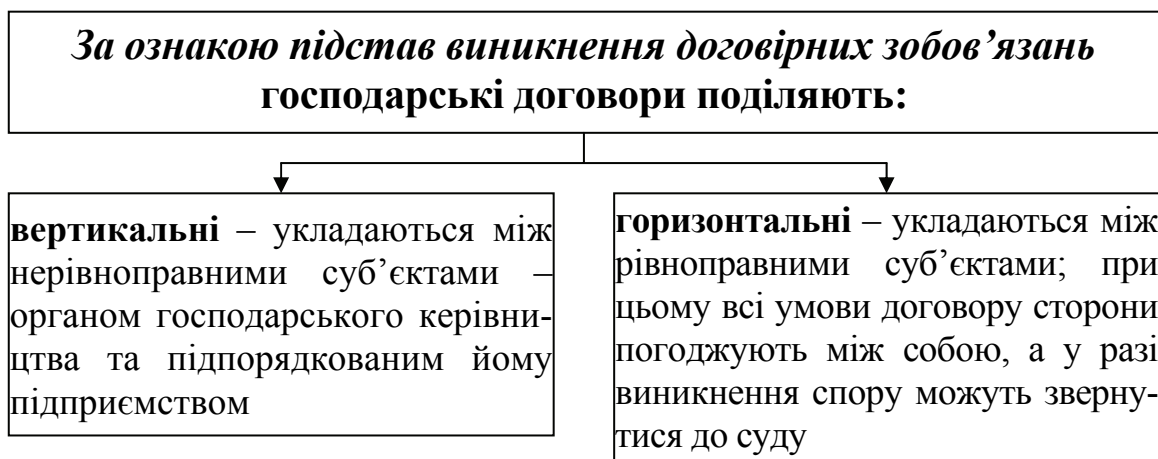

Схема 8.6

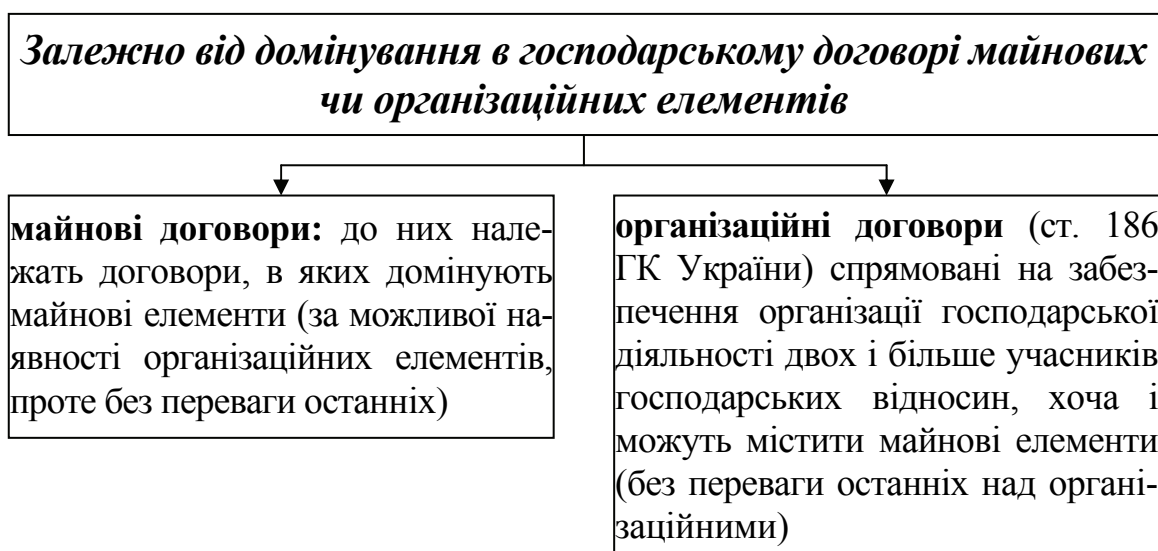

Схема 8.7

Схема 8.8

Схема 8.9

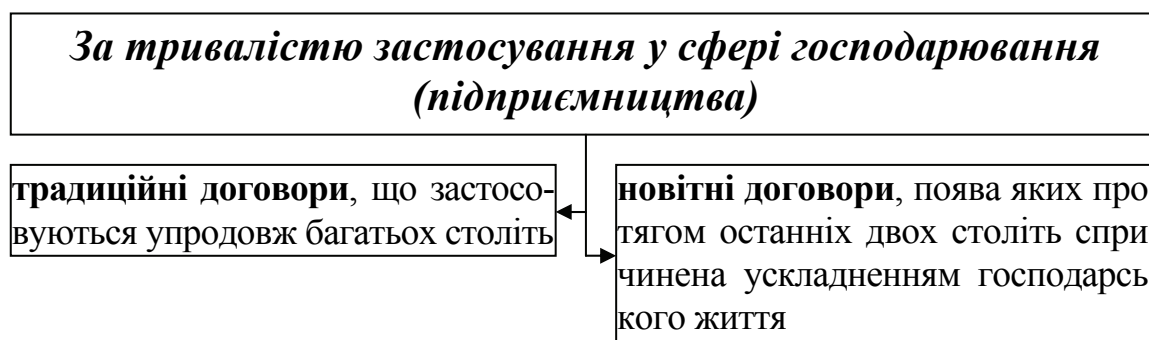

Схема 8.10

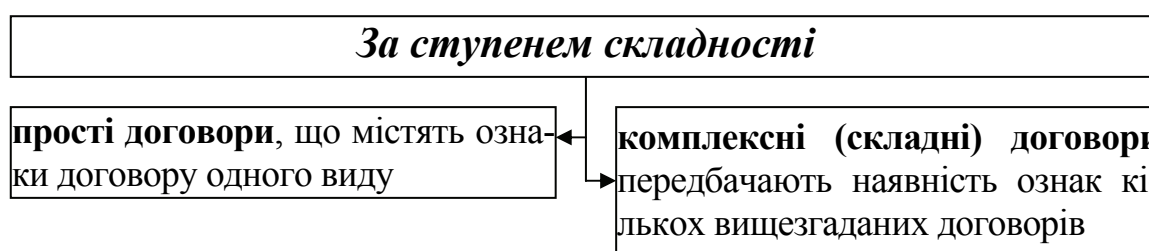

Схема 8.11

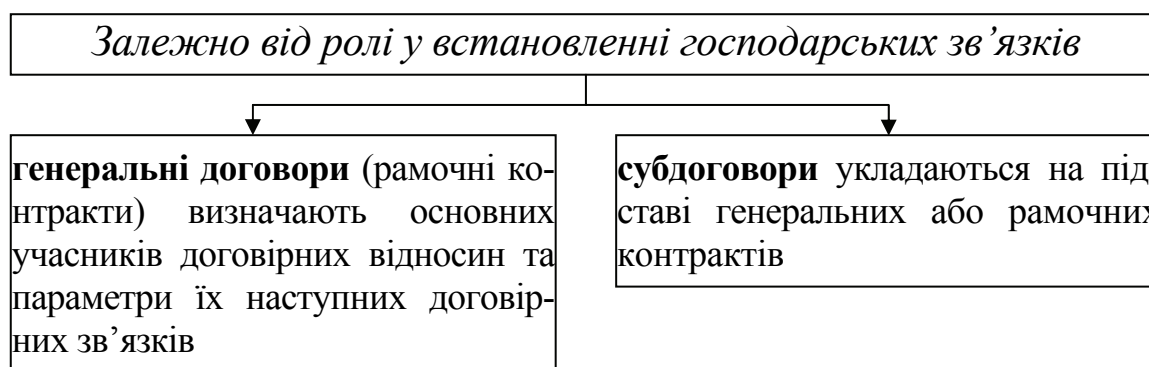

Схема 8.12

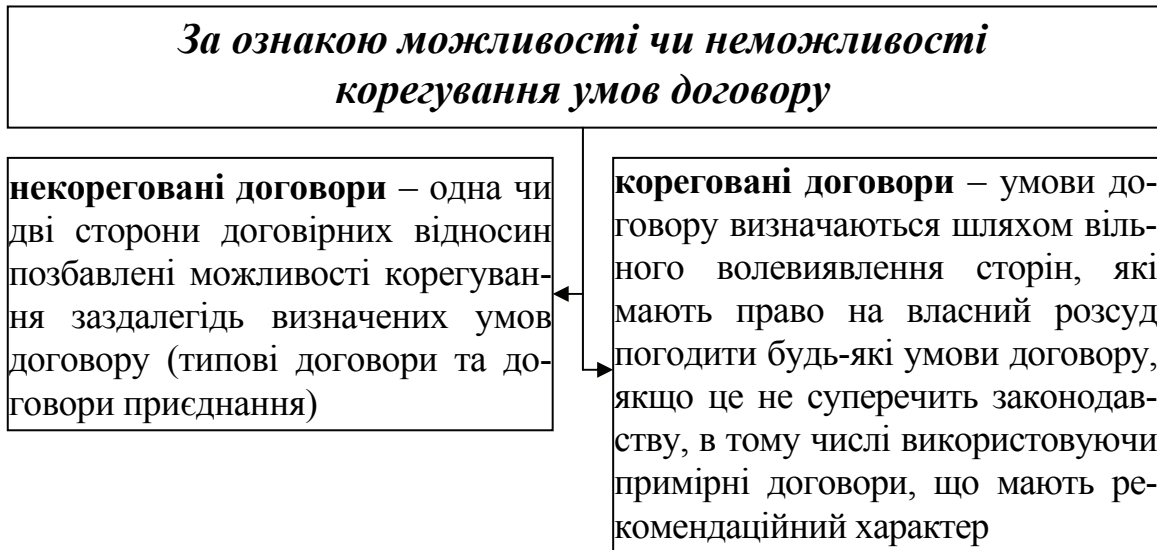

Схема 8.13

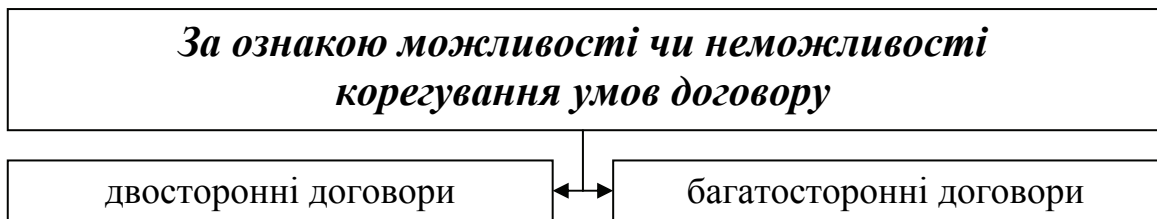

Схема 8.14

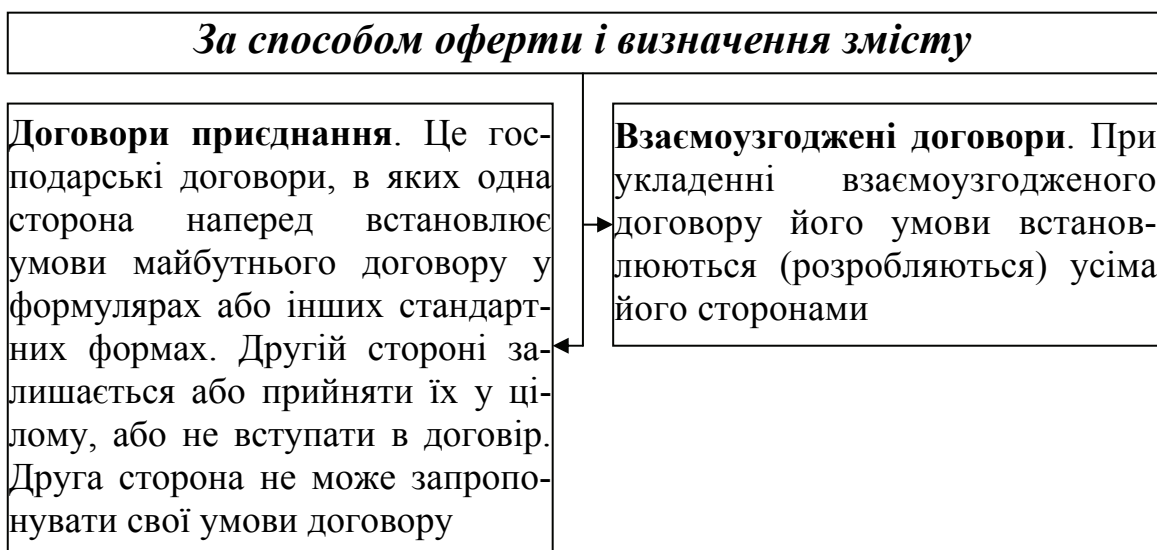

Схема 8.15

Схема 8.16

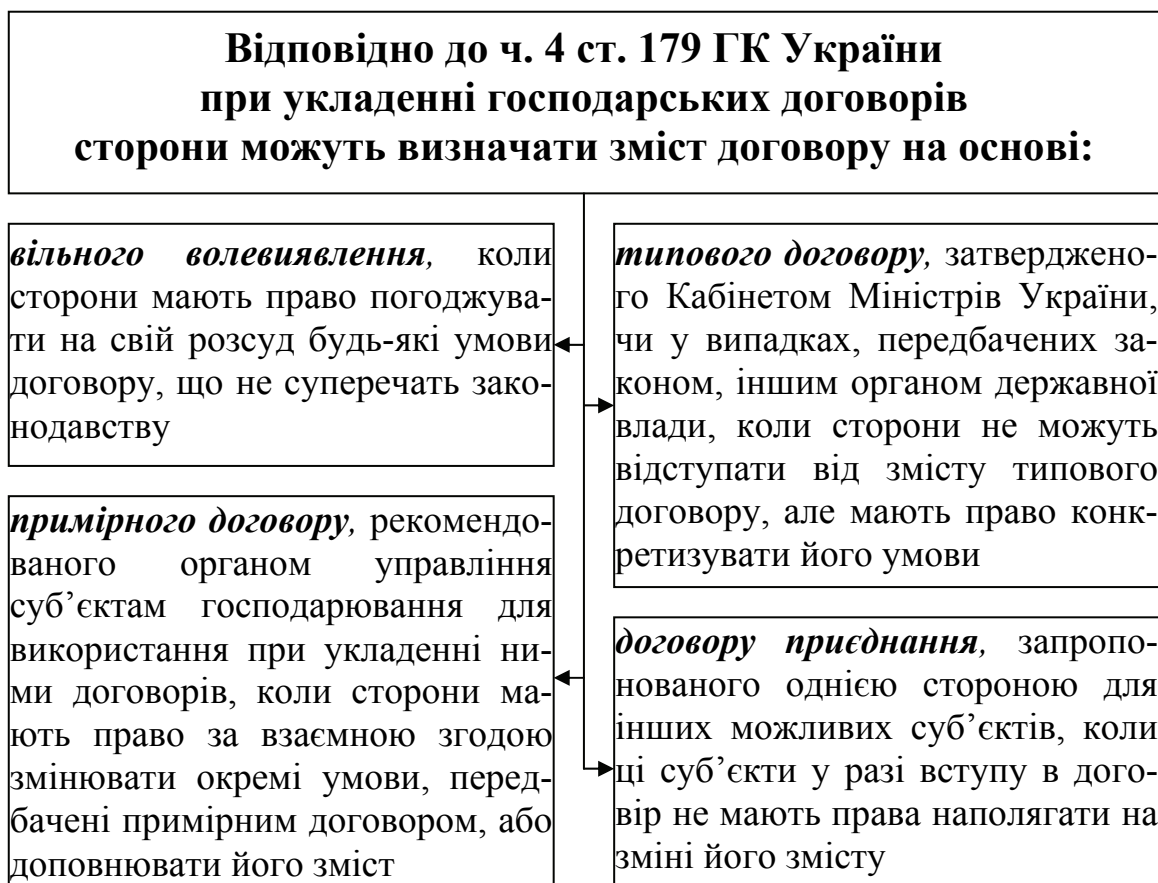

Схема 8.17

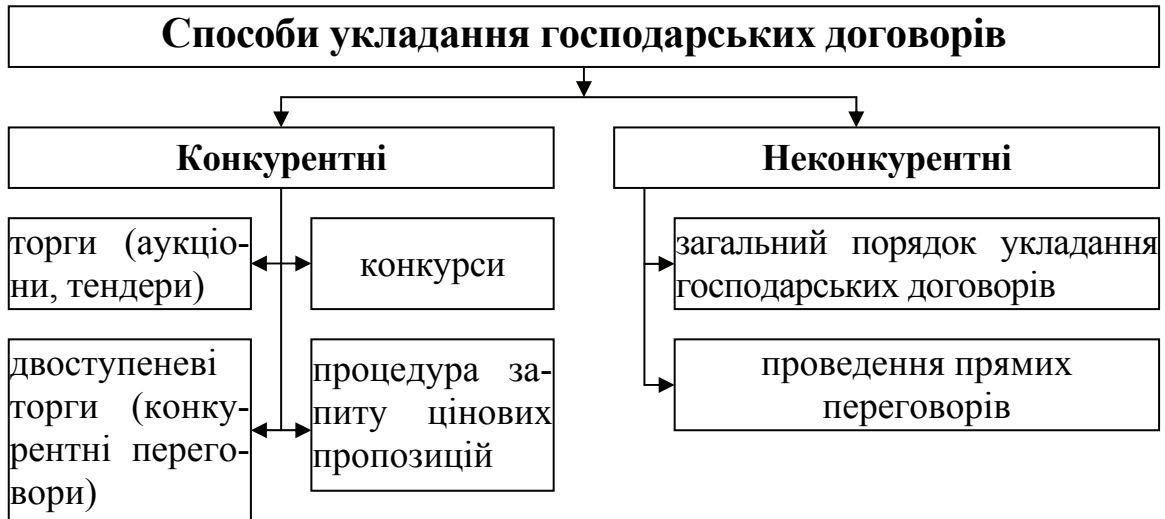

Схема 8.18

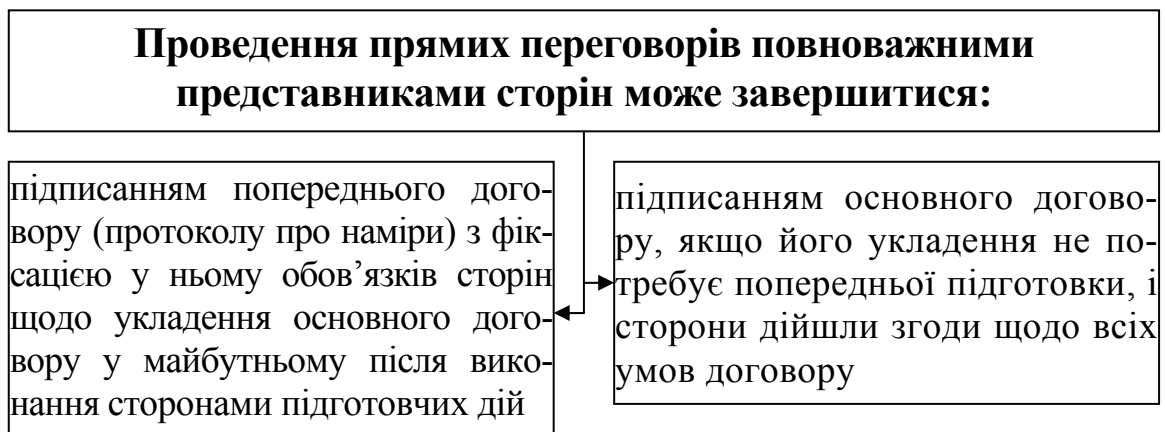

Схема 8.19

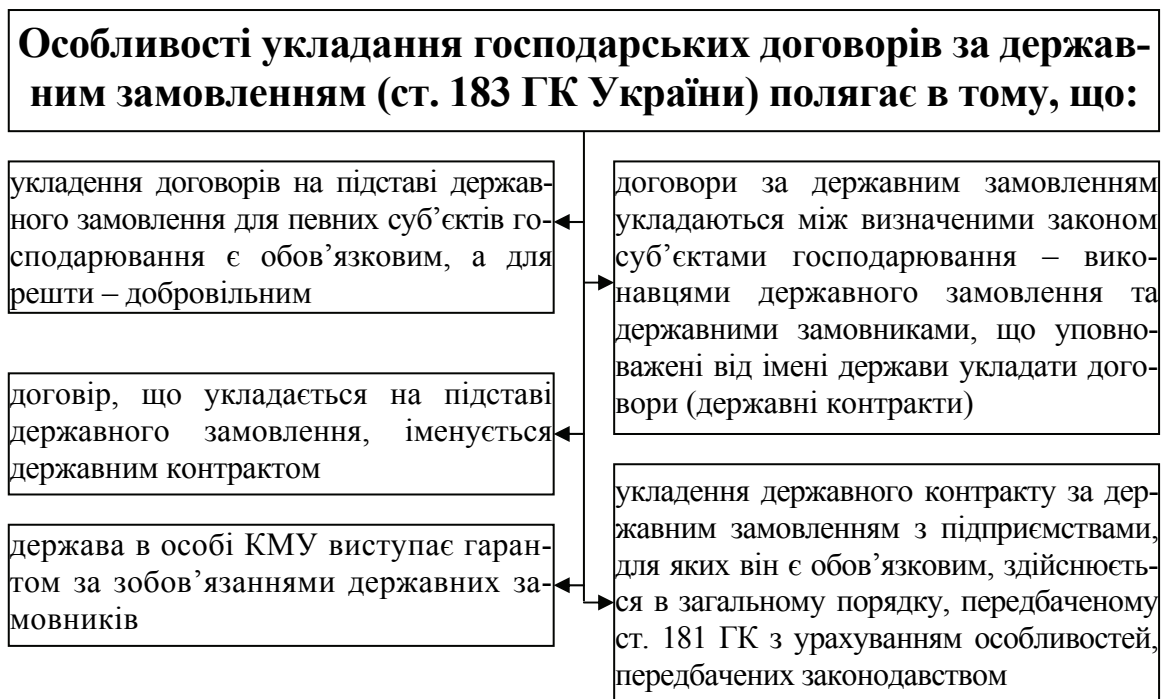

Схема 8.20

Схема 8.21

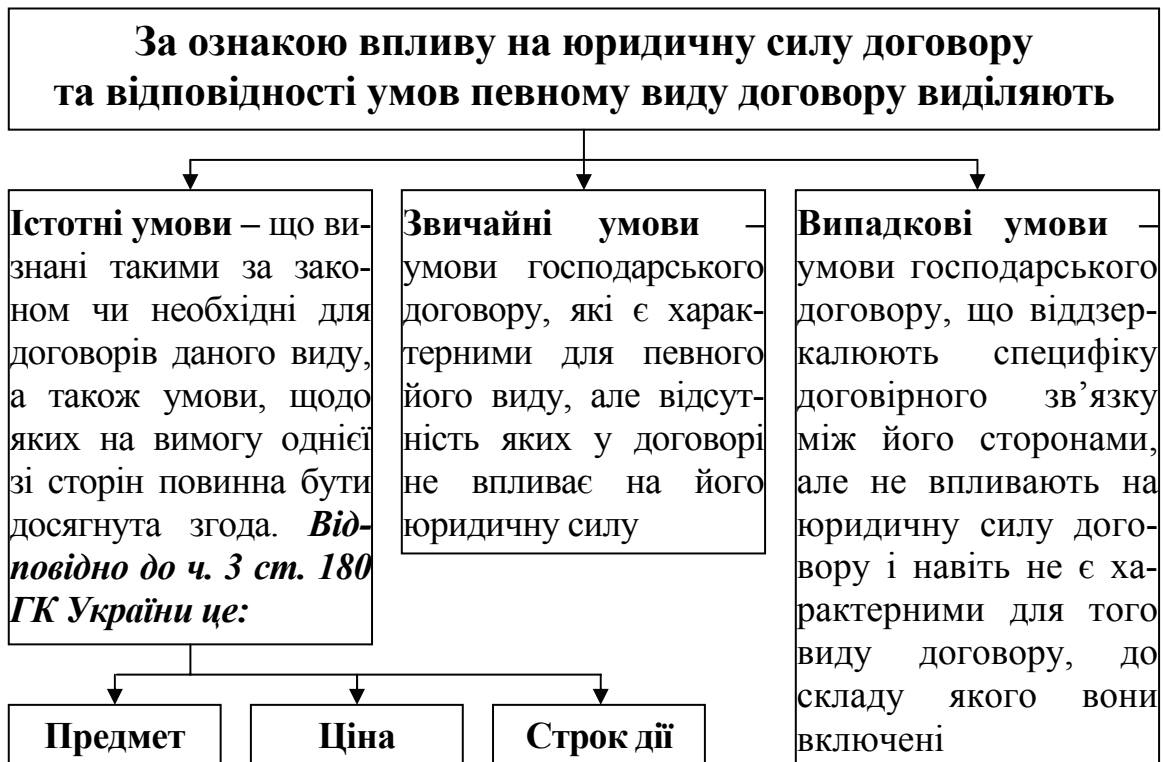

Схема 8.22

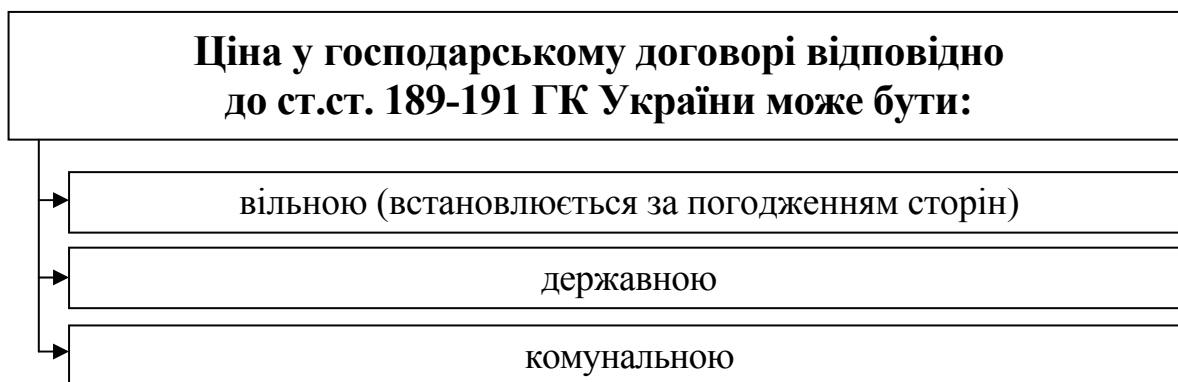
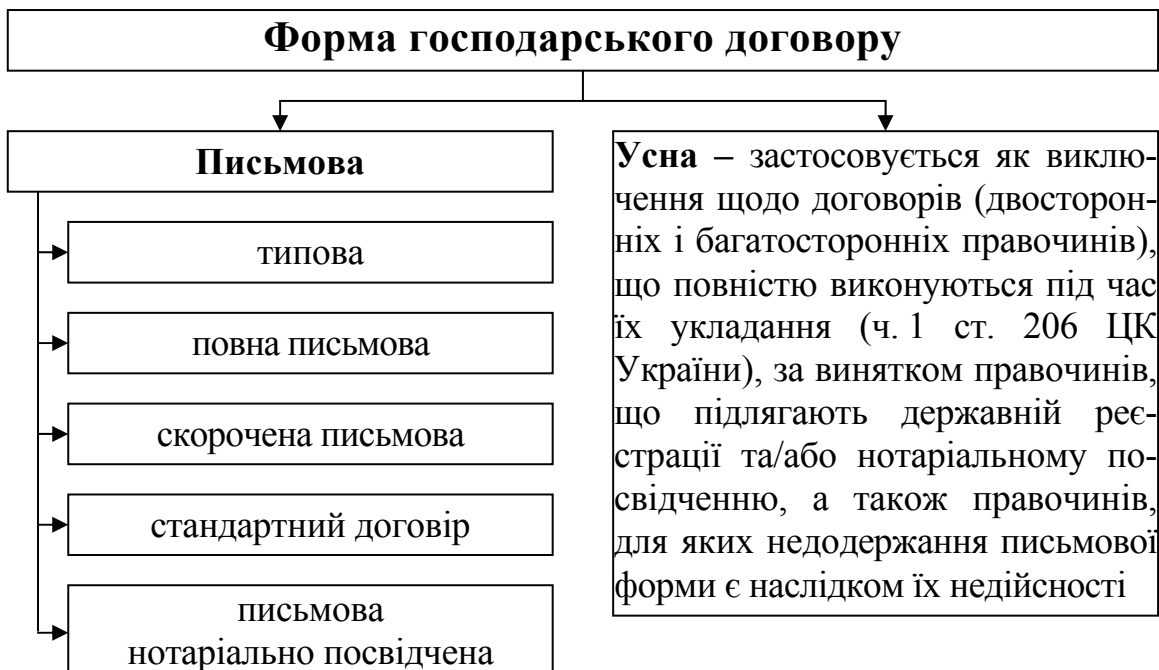

Схема 8.23

Схема 8.24

Тема 9. Відповідальність у господарських правовідносинах

Схема 9.1

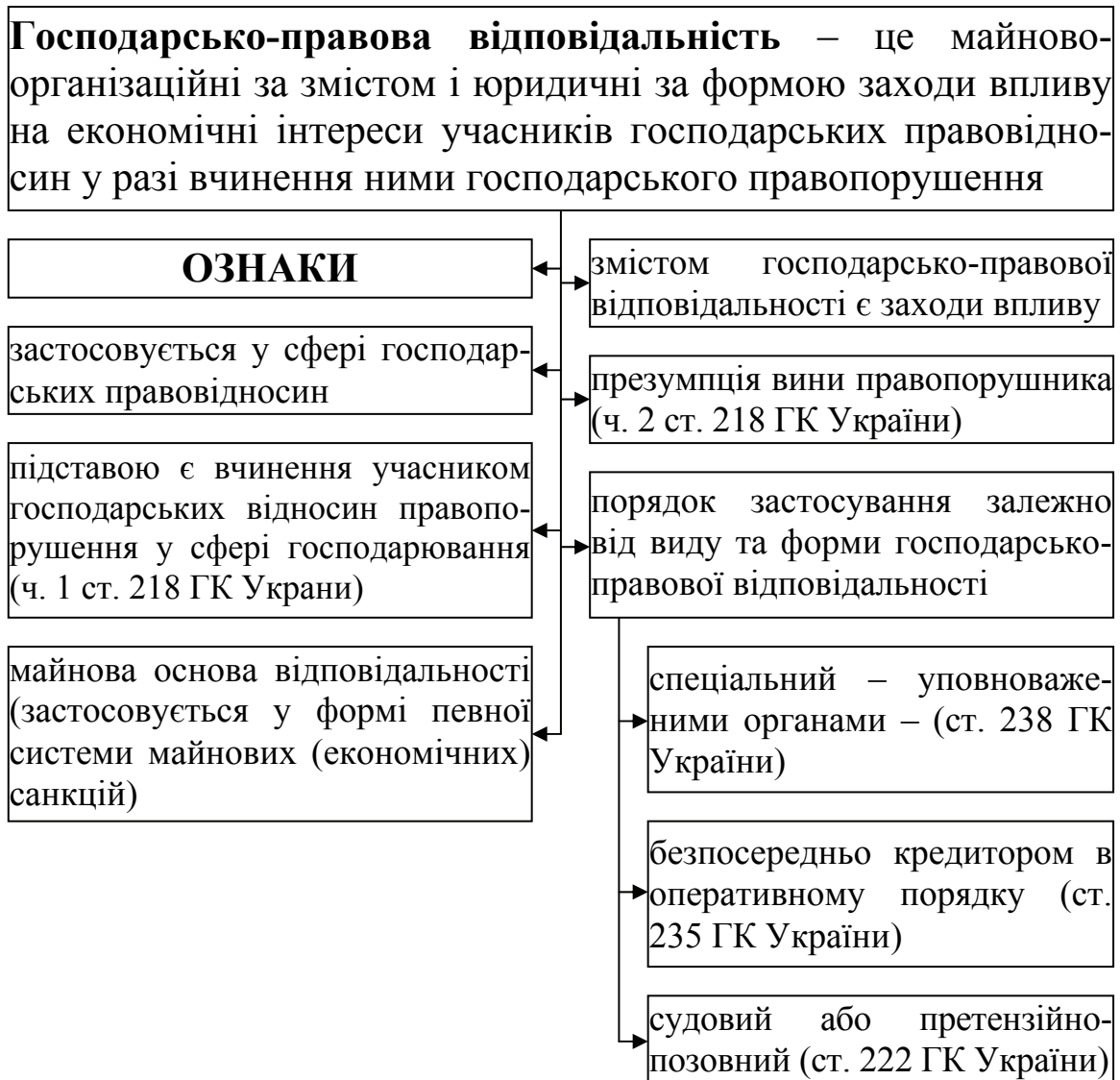

Схема 9.2

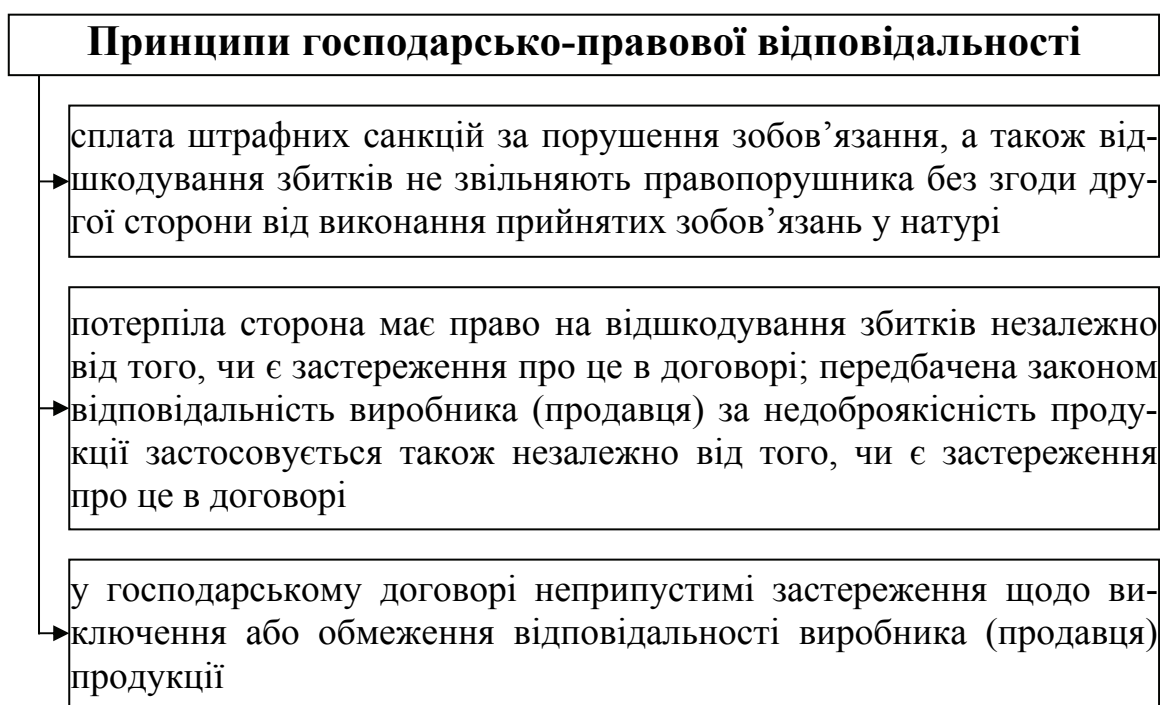

Схема 9.3

Схема 9.4

Схема 9.5

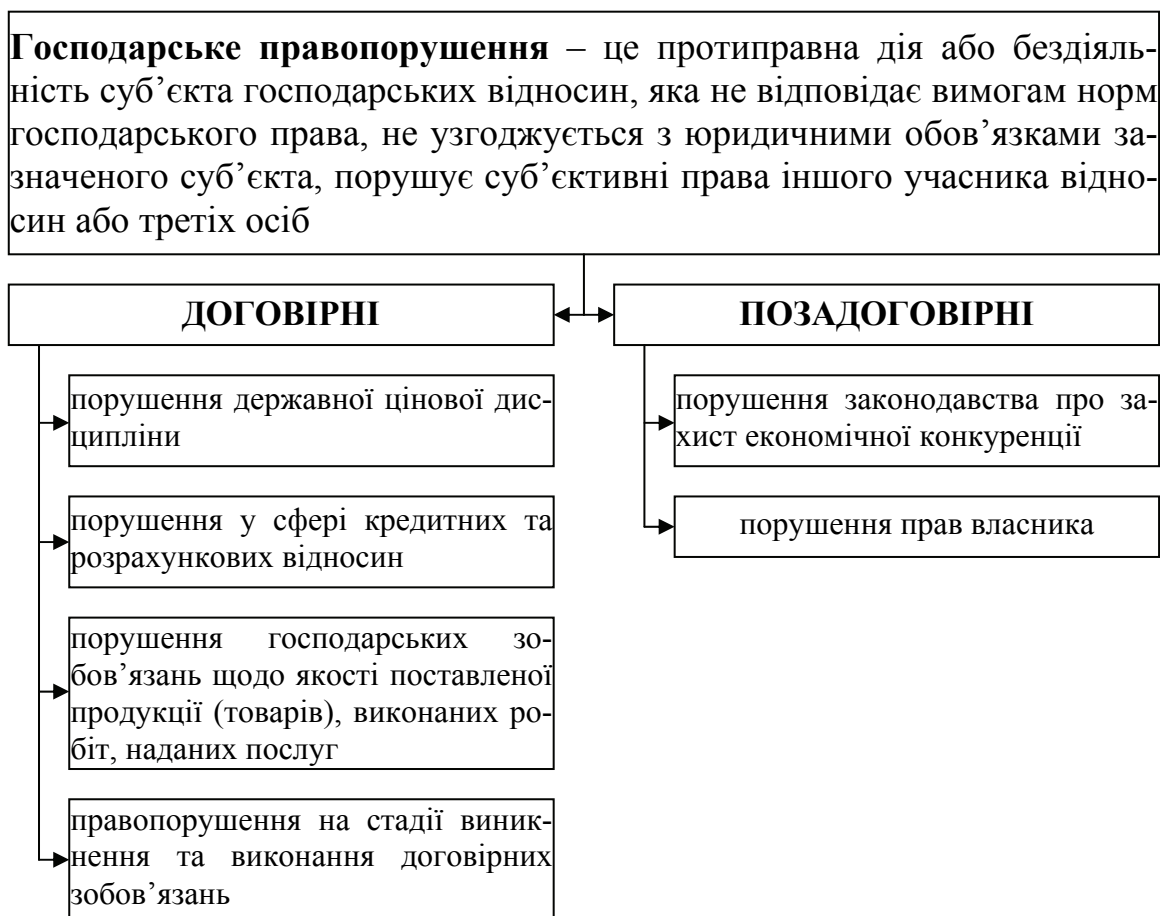

Схема 9.6

Засновники суб'єкта господарювання не відповідають за зобов'язаннями цього суб'єкта, крім випадків:

учасники товариства з додатковою відповідальністю у разі недостатності майна товариства несуть додаткову солідарну відповідальність у визначеному установчими однаково кратному розмірі до вкладу кожного з учасників (ч. 4 ст. 80 ГК України)

учасники повного товариства (ч. 5 ст. 80 ГК України) та повні учасники командитного товариства (ч. 6 ст. 80 ГК України) несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном

Схема 9.7

Наслідки для боржника у разі прострочення з його боку

у кредитора виникає право відмовитися від прийняття виконання і вимагати відшкодування збитків, якщо внаслідок прострочення боржника виконання втратило інтерес для кредитора

відповідальність перед кредитором (кредиторами) за збитки, завдані простроченням, і за неможливість виконання, що випадково виникла після прострочення

Схема 9.8

Схема 9.9

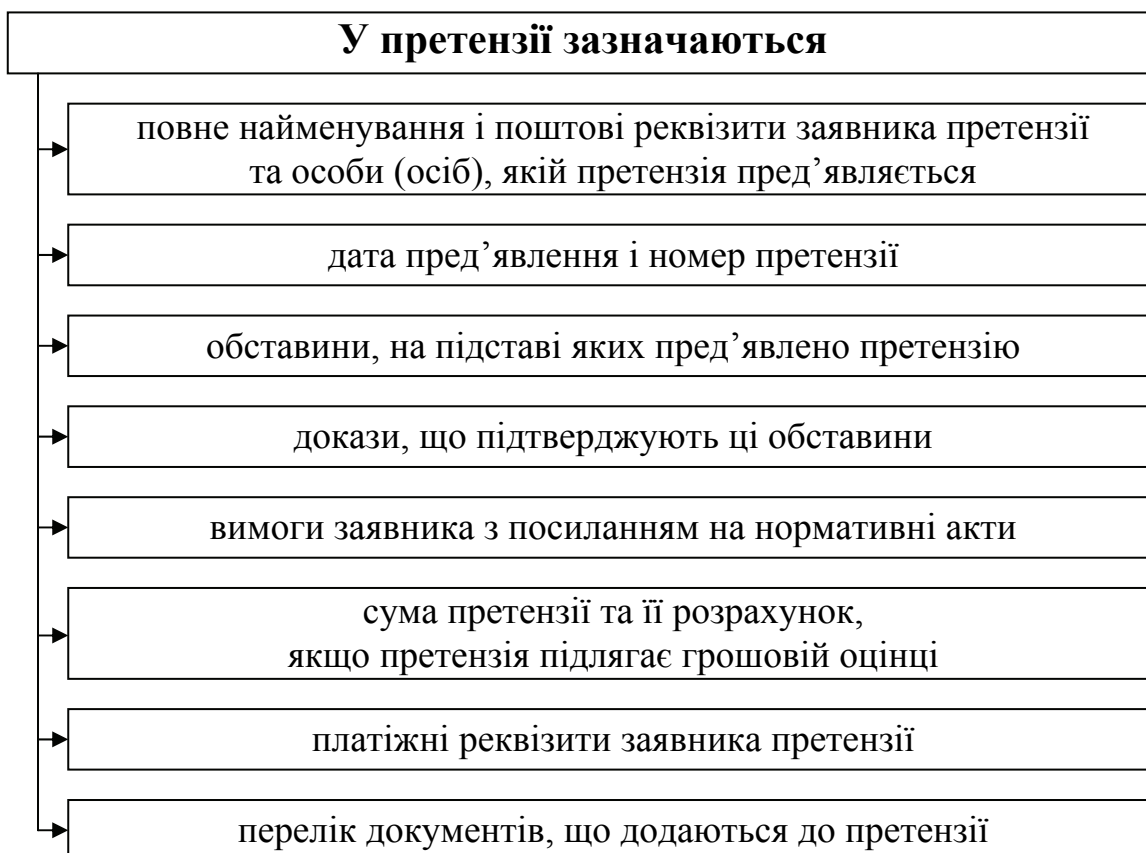

Схема 9.10

Господарські санкції – заходи впливу на правопорушника у сфері господарювання, в результаті застосування яких для нього настають несприятливі економічні та/або правові наслідки. (ст. 217 ГК України)

Схема 9.11

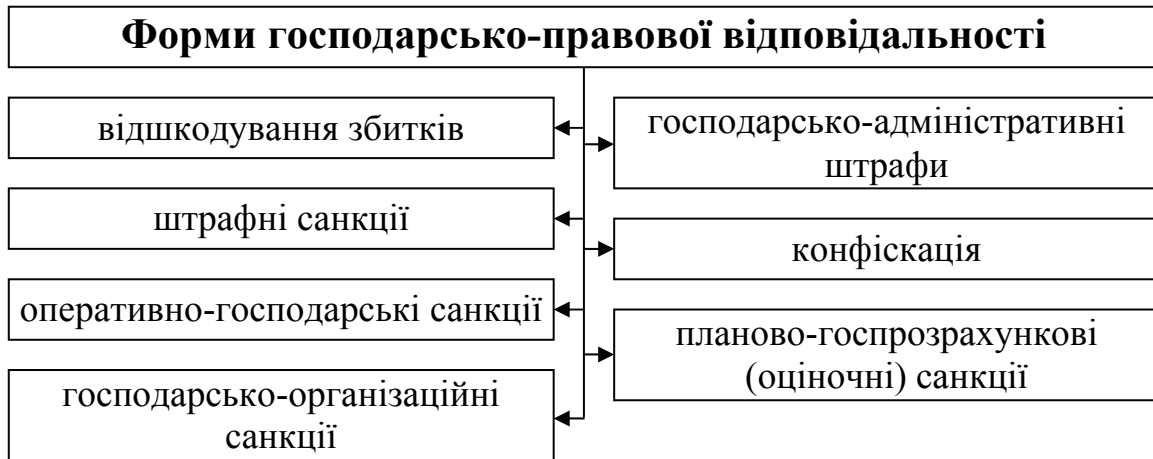

Схема 9.12

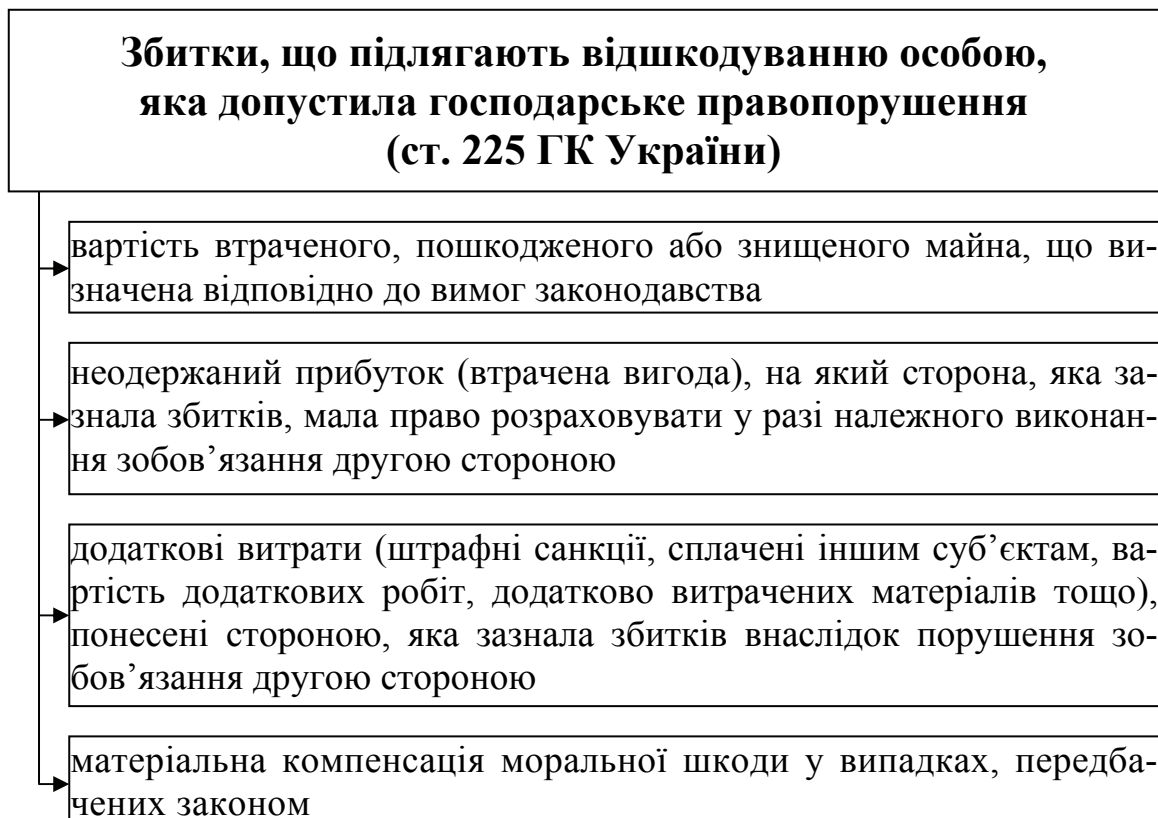

Схема 9.13

Схема 9.14

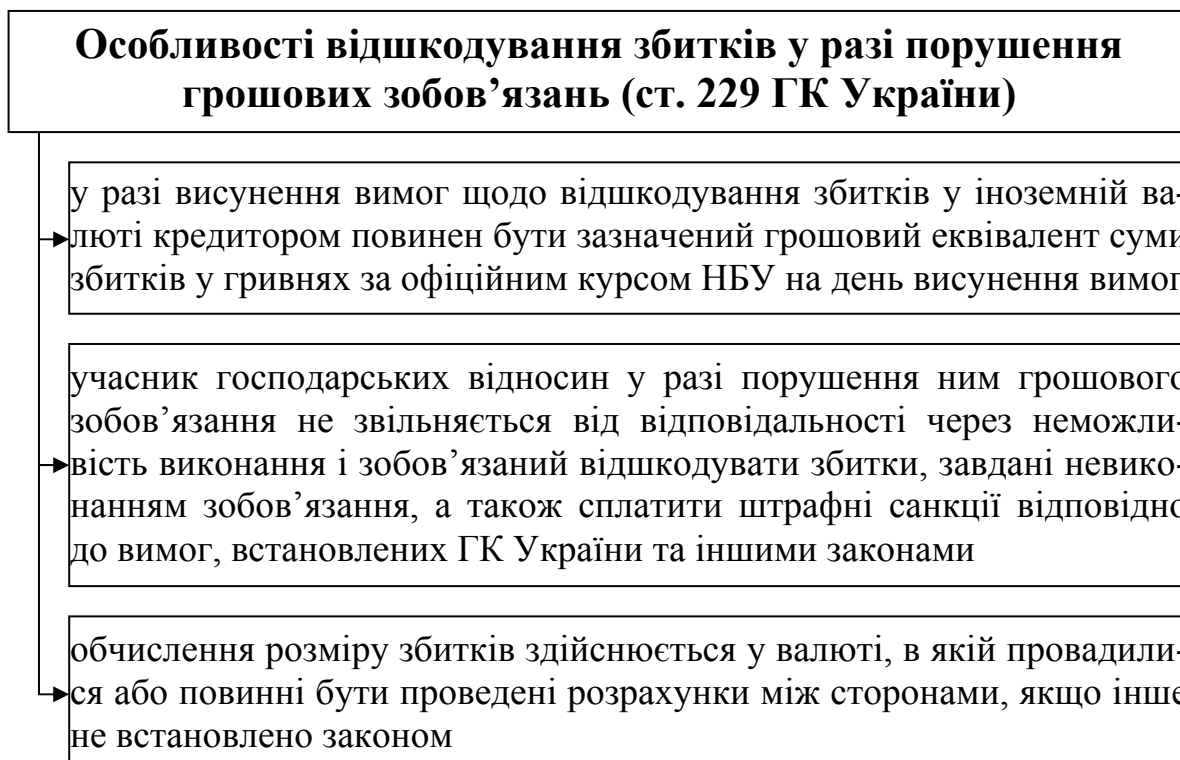

Схема 9.15

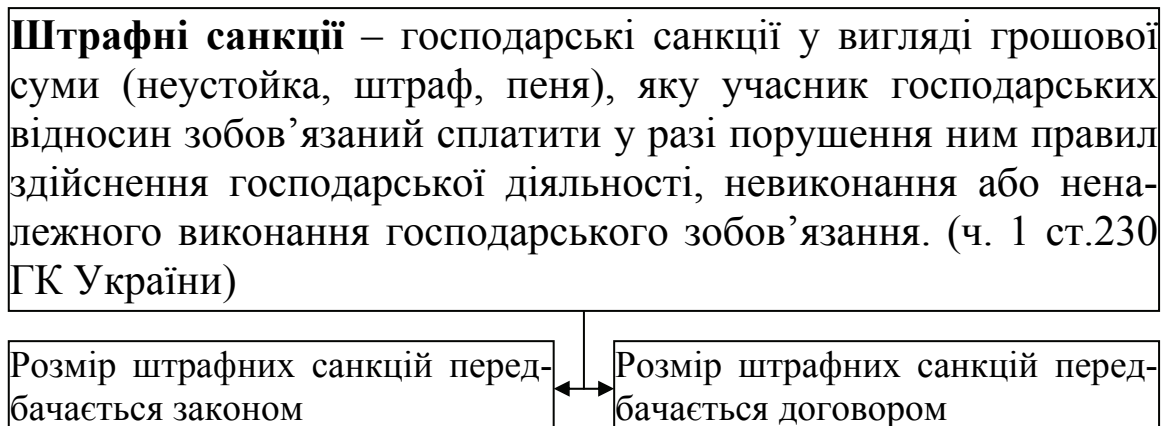
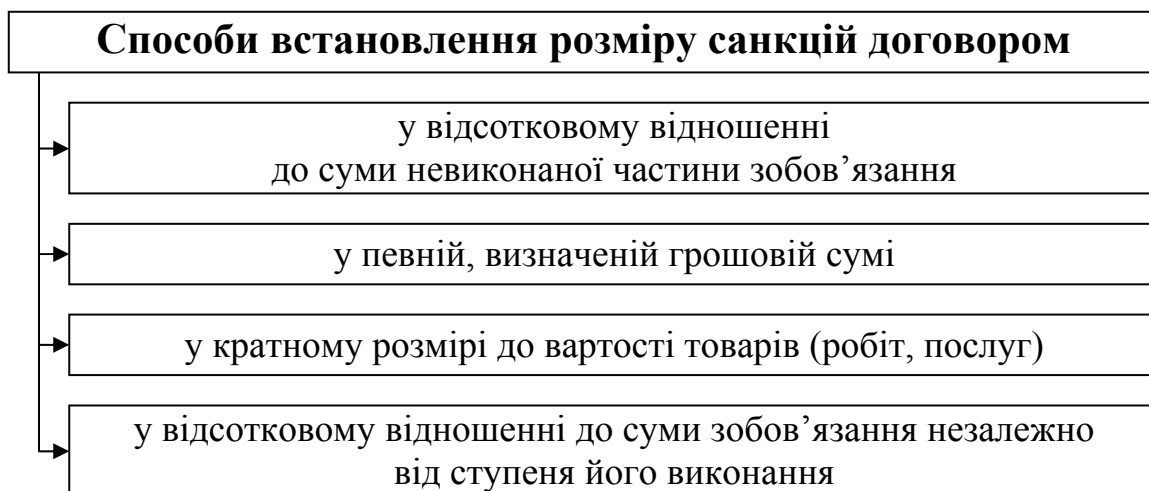

Схема 9.16

Оперативно-господарські санкції – заходи оперативного впливу на правопорушника з метою припинення або попередження повторення порушень зобов'язання, що використовуються самими сторонами зобов'язання в односторонньому порядку (ст. 235 ГК України)

→ одностороння відмова від виконання свого зобов'язання управненою стороною, із звільненням її від відповідальності за це – у разі порушення зобов'язання другою стороною

→ відмова управненої сторони зобов'язання від прийняття подальшого виконання зобов'язання, порушеного другою стороною, або повернення в односторонньому порядку виконаного кредитором за зобов'язанням (списання з рахунку боржника в безакцептному порядку коштів, сплачених за неякісну продукцію тощо)

→ відмова від оплати за зобов'язанням, яке виконано неналежним чином або достроково виконано боржником без згоди другої сторони

→ відстрочення відвантаження продукції чи виконання робіт унаслідок прострочення виставлення акредитива платником, припинення видачі банківських позичок тощо

→ встановлення в односторонньому порядку на майбутнє додаткових гарантій належного виконання зобов'язань стороною, яка порушила зобов'язання: зміна порядку оплати продукції (робіт, послуг), переведення платника на попередню оплату продукції (робіт, послуг) або на оплату після перевірки їх якості тощо

→ відмова від встановлення на майбутнє господарських відносин із стороною, яка порушує зобов'язання (ст. 232 ГК України)

Конфіскація – це безоплатне вилучення в дохід бюджету майна (коштів) суб'єкта господарювання – правопорушника у випадках, прямо передбачених законом. *Застосовується:*

- визнання недійсним господарського зобов'язання як такого, що вчинене з метою, яка завідомо суперечить інтересам держави та суспільства (ч. 1 ст. 208 ГК)
- у сфері оподаткування
- у сфері антимонопольно-конкурентного регулювання; так, відповідно до ст. 253 ГК підлягає безоплатному вилученню до Державного бюджету України прибуток (дохід), незаконно одержаний суб'єктами підприємницької діяльності в результаті зловживання монопольним становищем на ринку, укладення антиконкурентних угод, актів недобросовісної конкуренції
- здійснення комерційним банком забороненої законом виробничої діяльності (ст. 48 ЗУ «Про банки і банківську діяльність»)
- у сфері ціноутворення (зокрема щодо підприємств-монополістів, ціни на продукцію яких регулюються державою) та в деяких інших випадках

Планово-госпрозрахункові санкції – це передбачені чинним законодавством заходи економічного впливу на господарюючого суб'єкта в зв'язку з порушенням ним планових нормативів і планових завдань:

- підвищення тарифу (розміру плати) за понадлімітне використання природних ресурсів, електроенергії
- виключення зі звітності даних про продукцію, виготовлену з порушенням державних стандартів, державних будівельних норм і правил
- віднесення на прибуток, що залишається у розпорядженні суб'єкта господарювання, недонарахованої амортизації у випадках дострокового списання основних фондів (за виключенням передбачених законом випадків вимушеного списання)
- позбавлення пільг (наприклад, податкових) у зв'язку з порушенням умов їх надання

Тема 10. Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності

Схема 10.1

Господарсько-торгівельна діяльність – діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання у сфері товарного обігу, спрямована на реалізацію продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання, а також допоміжна діяльність, яка забезпечує їх реалізацію шляхом надання відповідних послуг

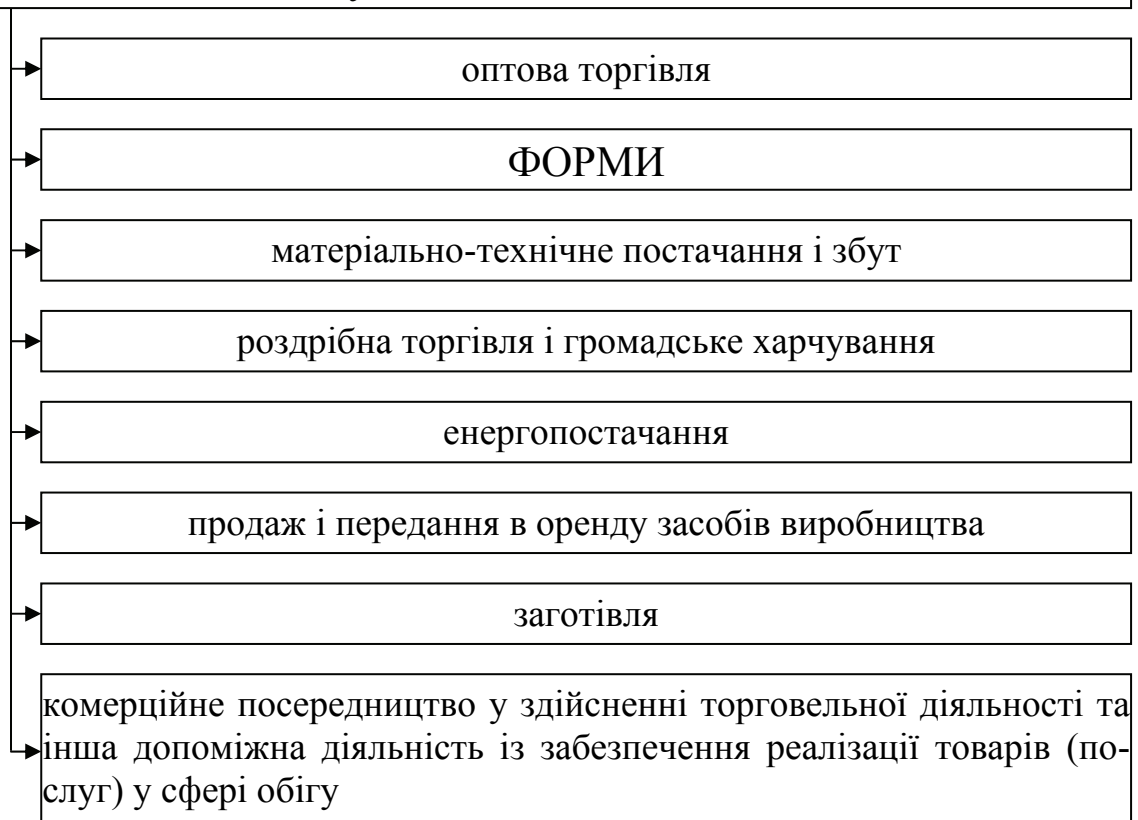

Схема 10.2

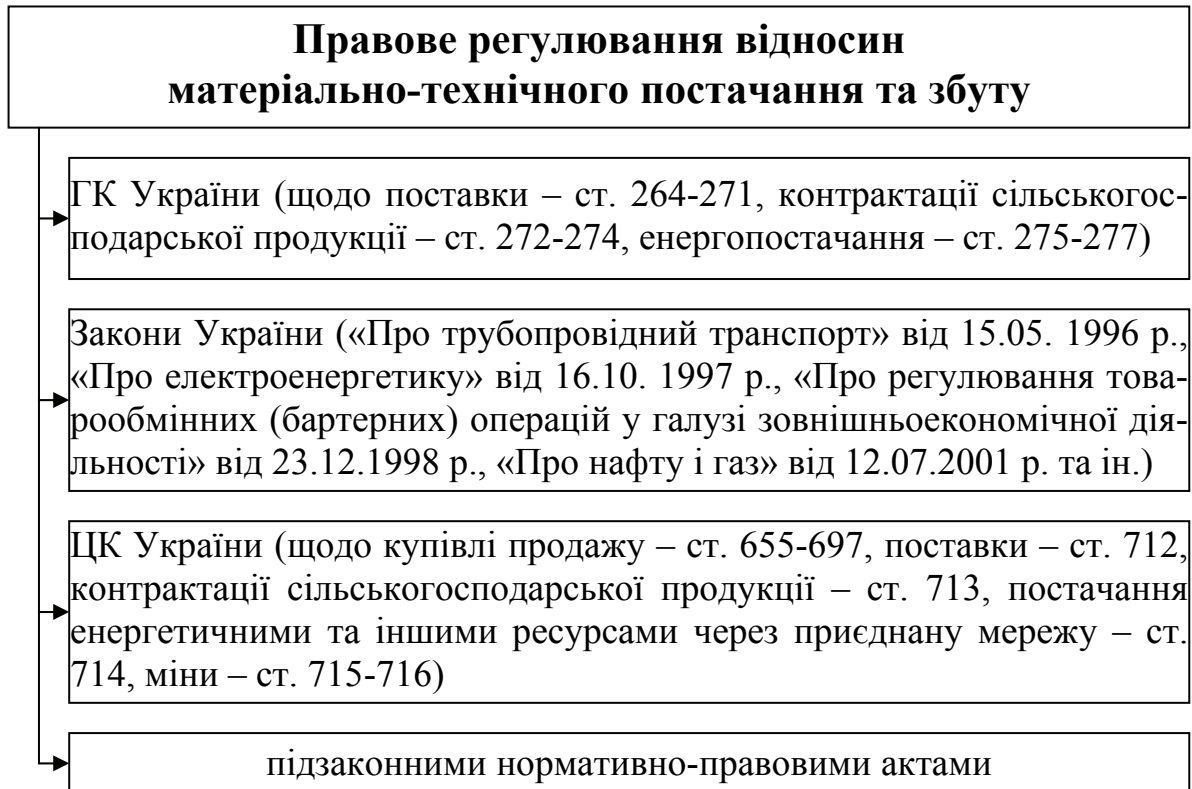

Схема 10.3

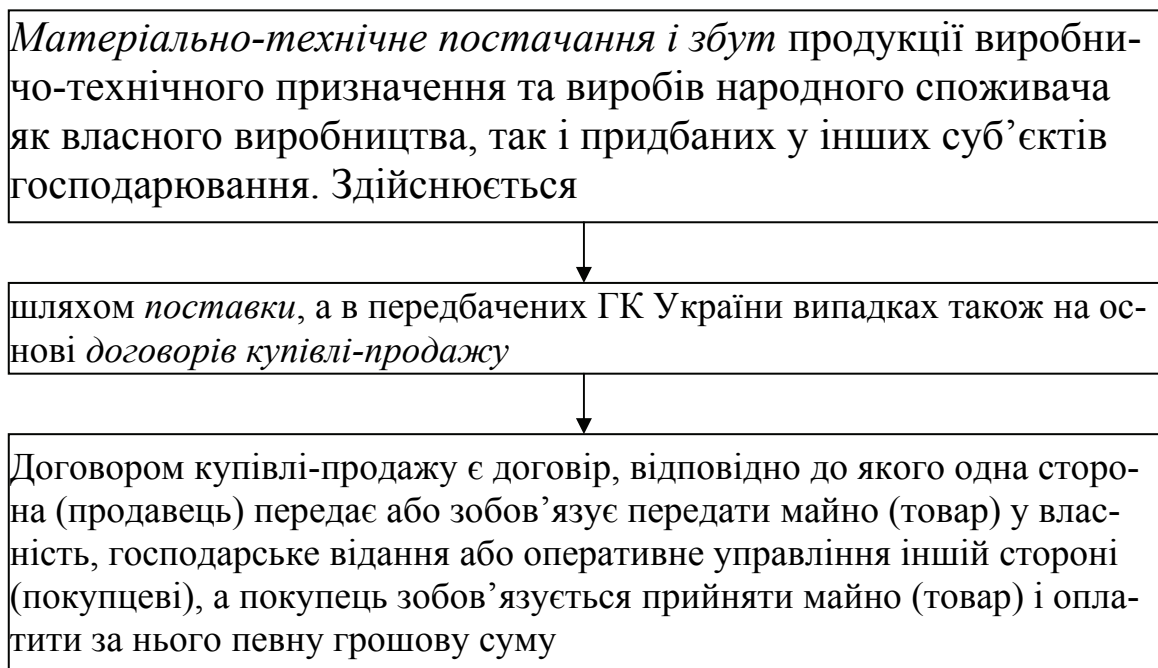

Схема 10.4

За договором поставки одна сторона – постачальник зобов’язується передати (поставити) в обумовлені строки (строк) другій стороні – покупцеві товар (товари), а покупець зобов’язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму (ст. 265 ГК України)

ОЗНАКИ

Договір поставки як різновид договорів на реалізацію майна, що найбільше подібний до договору купівлі-продажу, є *консенсуальним, оплатним та двостороннім*

Схема 10.5

Кваліфікуючі ознаки договору поставки

суб’єктний склад договору поставки

моменти укладення і виконання договору поставки не збігаються в часі

об’єктом договору поставки є продукція виробничого призначення (сировина, матеріали тощо), або товари для продажу на ринку

цільова спрямованість договору поставки завжди є господарською

Схема 10.6

Види договорів поставки

Плановані (контракти на поставку продукції для пріоритетних державних потреб, що укладаються на підставі державних замовлень)

Регульовані – укладаються вільно, на розсуд учасників господарських відносин

Схема 10.7

Схема 10.8

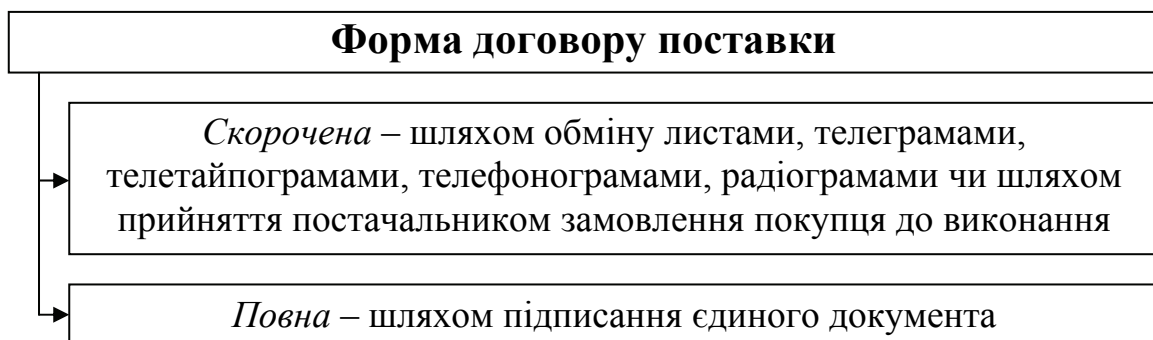

Схема 10.9

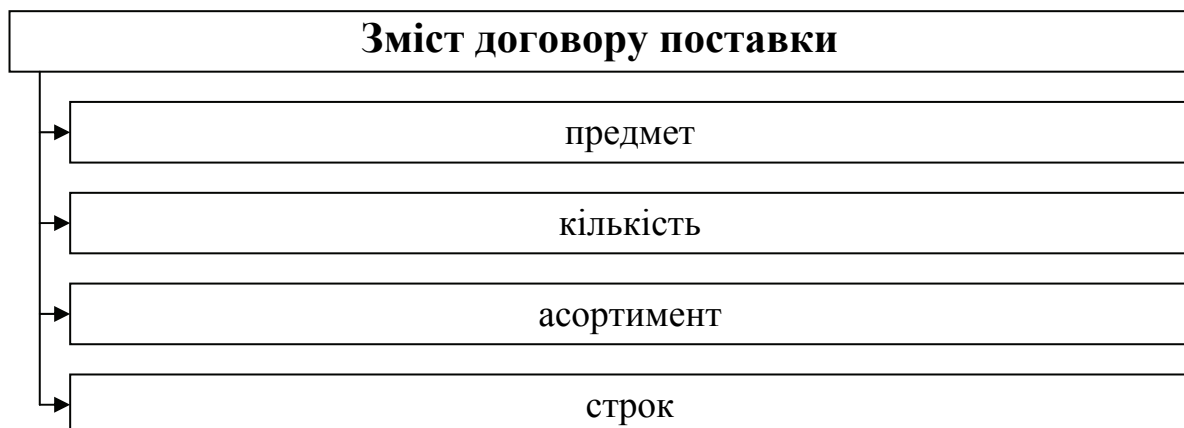

Схема 10.10

Якість товарів, що поставляються повинна відповідати стандартам, технічним умовам, іншій технічній документації, яка встановлює вимоги до їх якостей, або зразкам (еталонам), якщо сторони не визначають у договорі вищі вимоги до якості товарів. Номери та індекси стандартів, технічних умов або іншої документації про якість товарів зазначаються в договорі.

Товаросупровідні документи – це документи, що супроводжують товари містять інформацію про них. Товаросупровідними документами є товаротранспортні накладні, рахунки-фактури (інвойси), відвантажувальні специфікації, пакувальні листи, вантажні митні декларації, документи контролю за доставкою товарів тощо

Гарантії якості товарів. Якщо покупець (одержувач) відмовився від прийняття товарів, які не відповідають за якістю стандартам, технічним умовам, зразкам (еталонам) або умовам договору, постачальник (виробник) зобов'язаний розпорядитися товарами в десятиденний строк, а щодо товарів, які швидко псуються, – протягом 24 годин з моменту одержання повідомлення покупця (одержувача) про відмову від товарів. Якщо постачальник (виробник) у зазначений строк не розпорядиться товарами, покупець (одержувач) має право реалізувати їх, на місці або повернути виробникові. Товари, що швидко псуються, підлягають в усіх випадках реалізації на місці

Схема 10.11

Державна закупка сільськогосподарської продукції здійснюється за договорами контрактації

За договором контрактації – виробник сільськогосподарської продукції (далі – виробник) зобов'язується передати заготівельному (закупівельному) або переробному підприємству чи організації (далі – контрактанту) вироблену ним продукцію у передбачені договором строки, кількості та асортименті, а контрактант зобов'язується сприяти виробникові у виробництві зазначеної продукції, прийняти її і оплатити

Схема 10.12

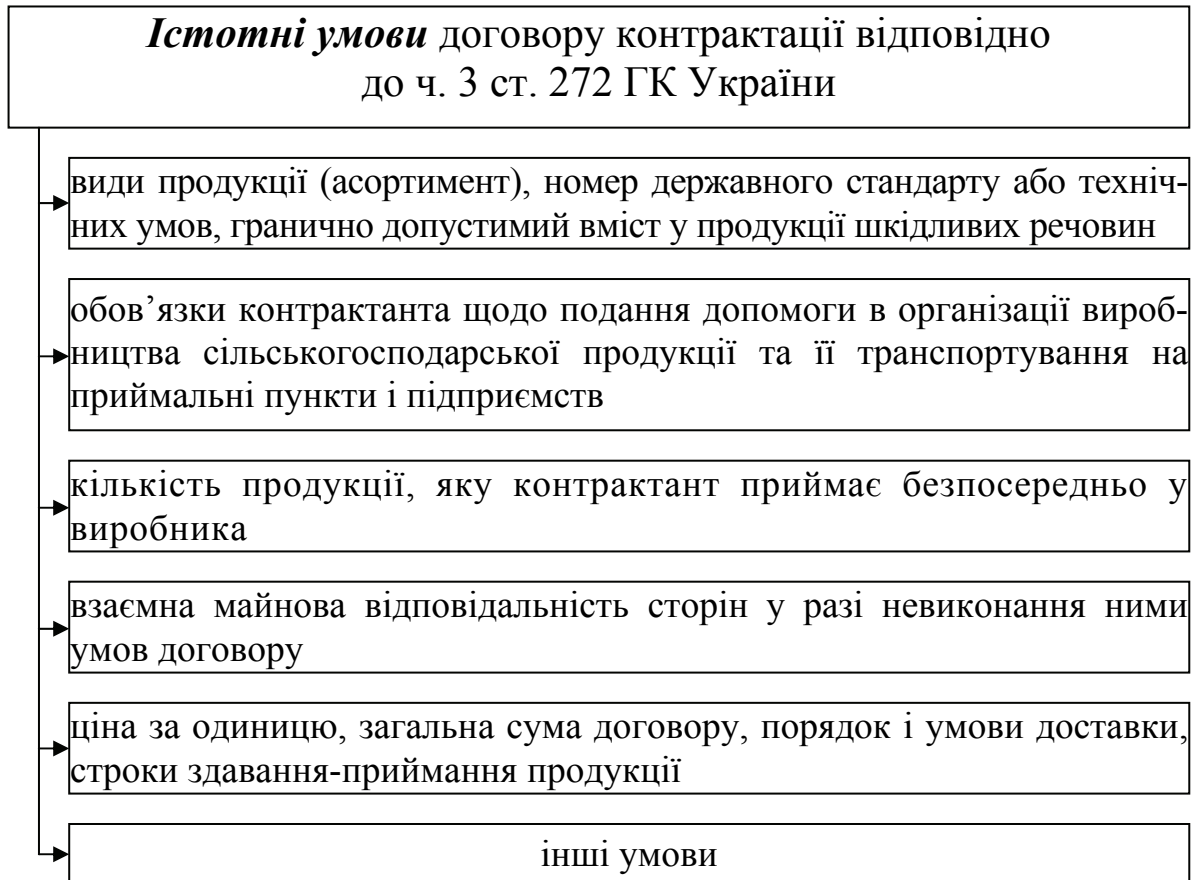

Схема 10.13

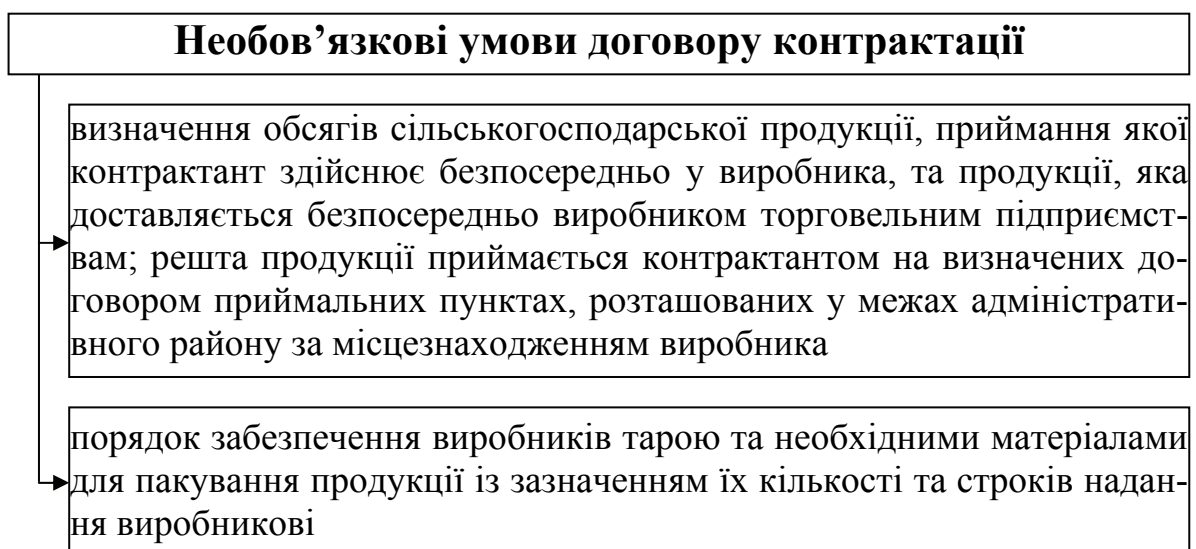

Схема 10.14

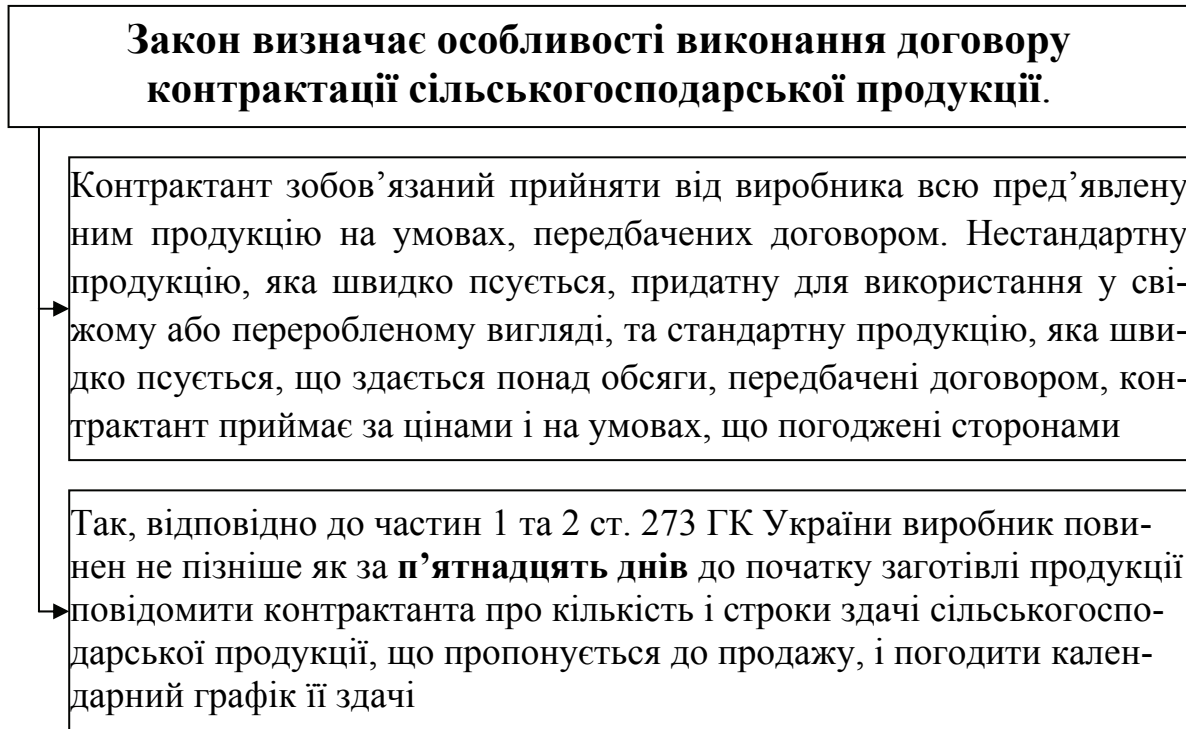
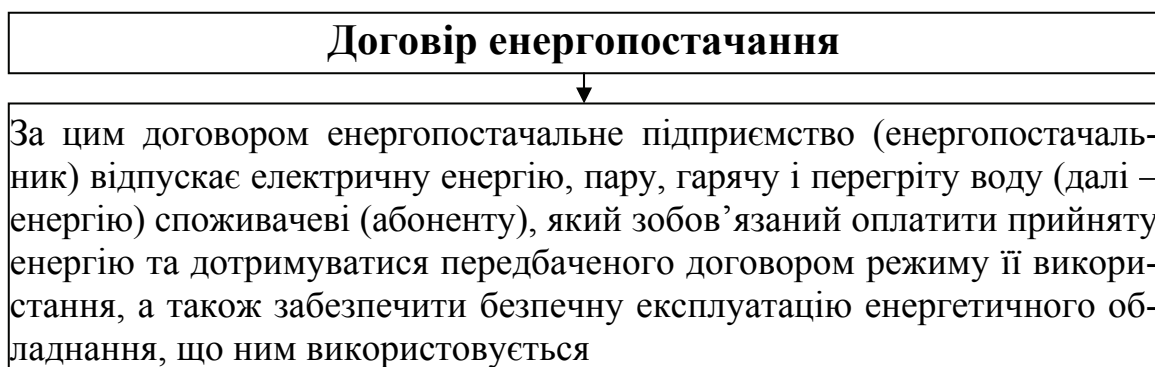

Схема 10.15

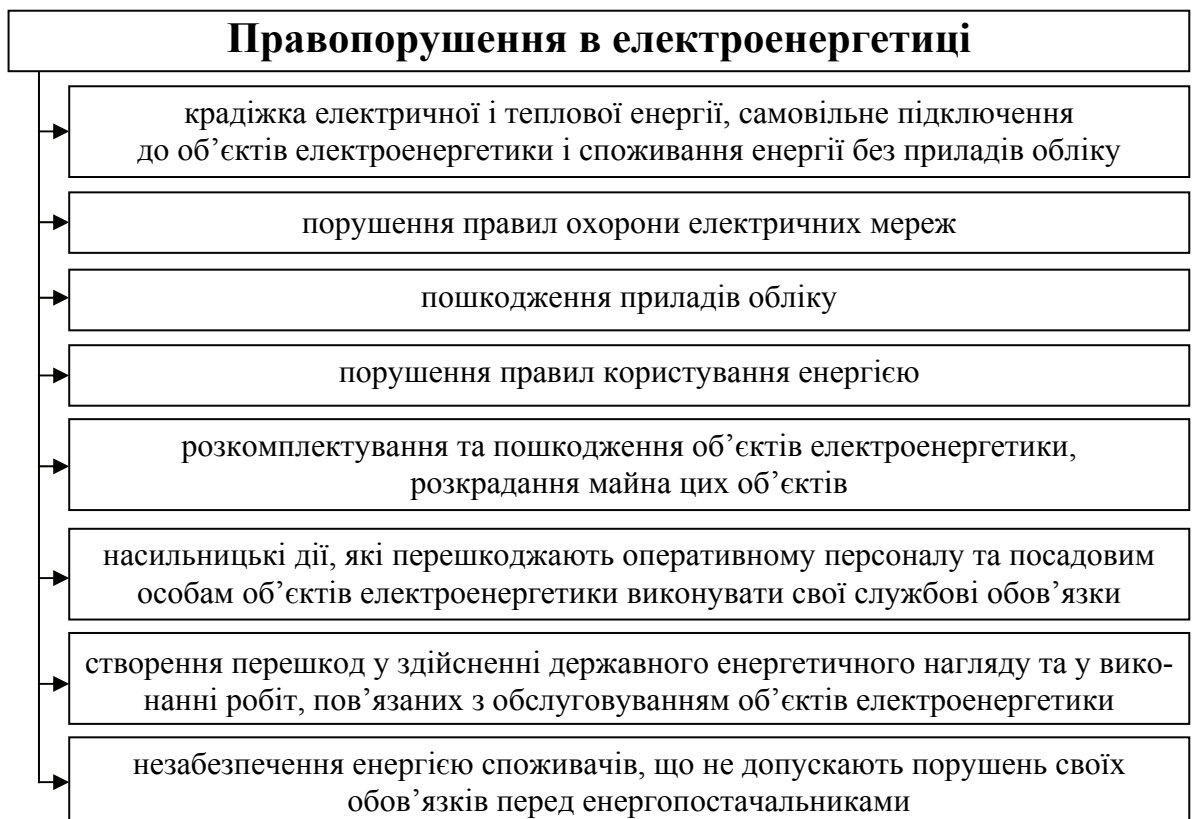
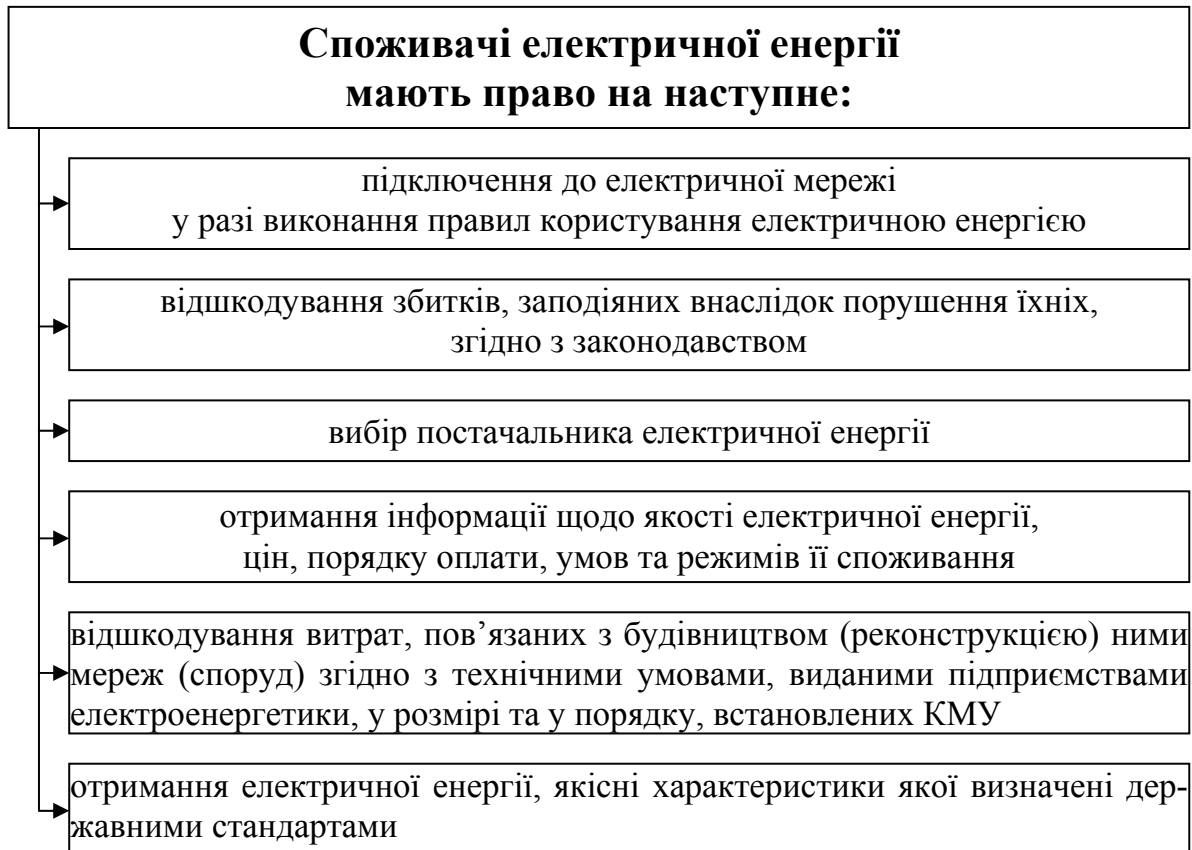

Схема 10.18

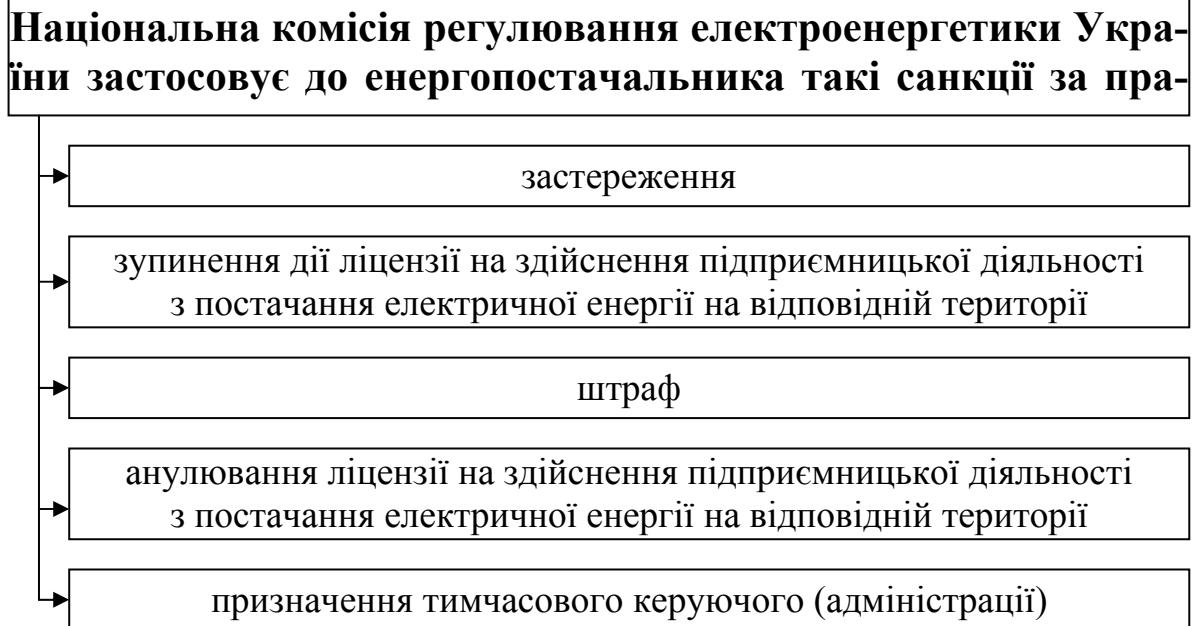

Схема 10.19

Тема 11. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання

Схема 11.1

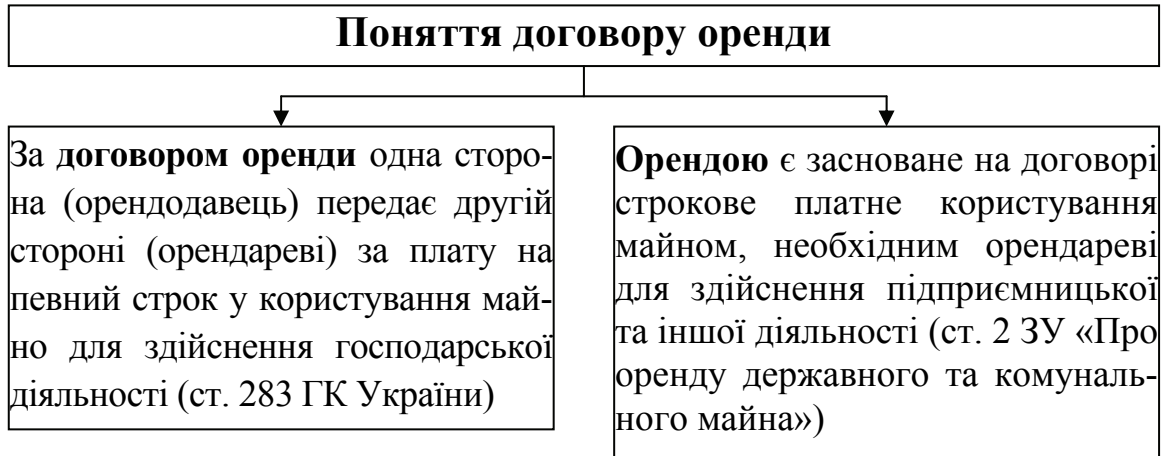

Схема 11.2

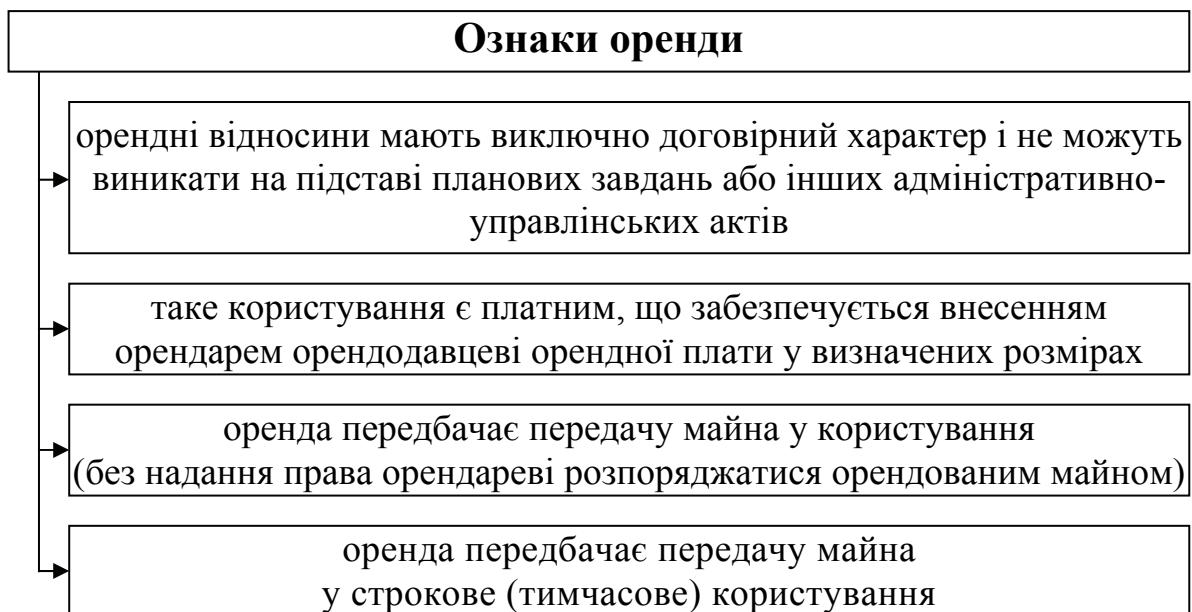

Схема 11.3

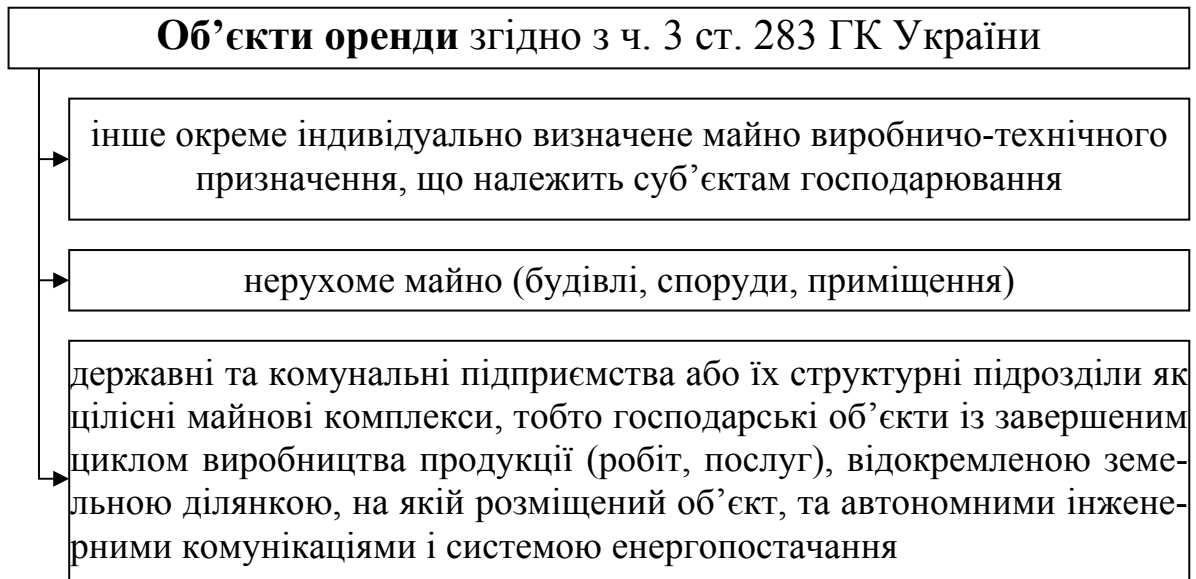

Схема 11.4

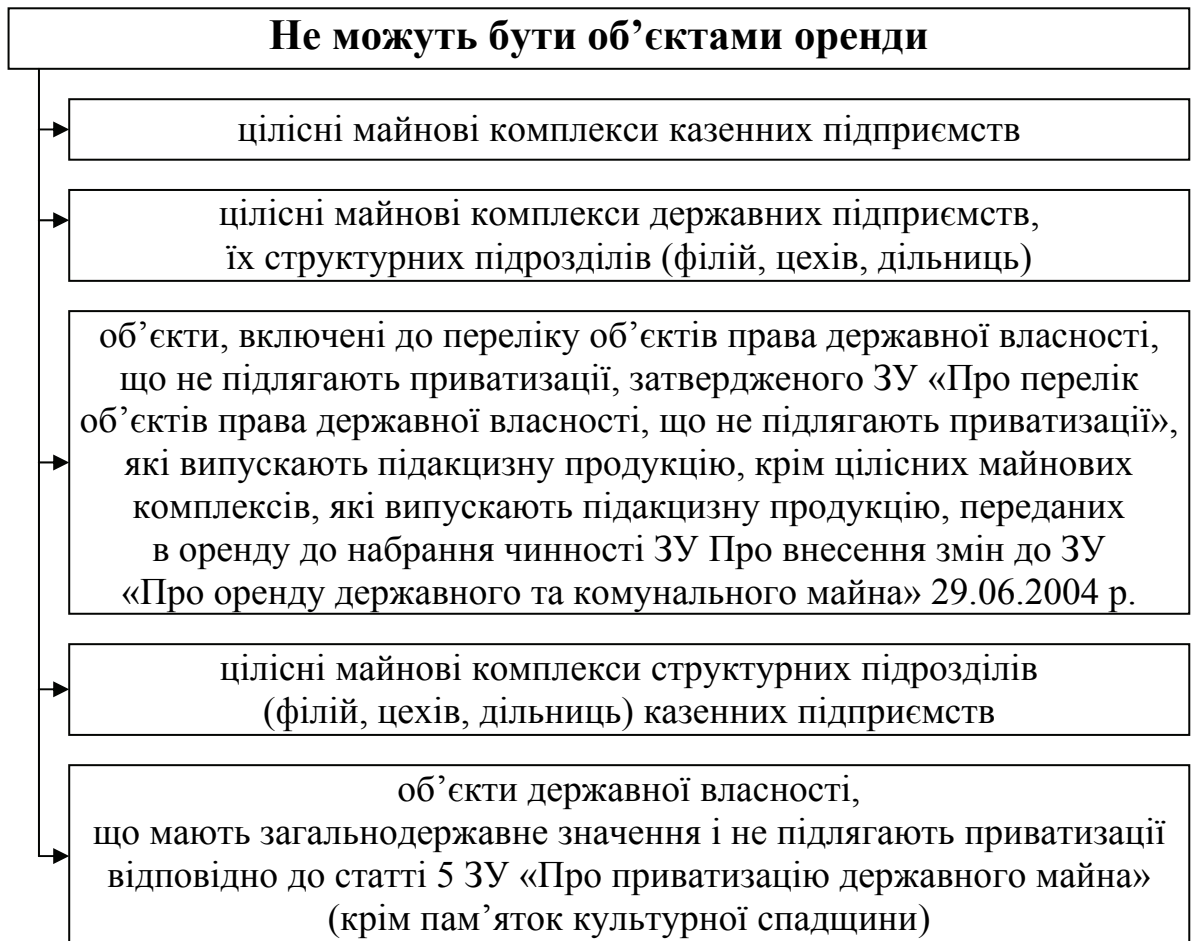

Схема 11.5

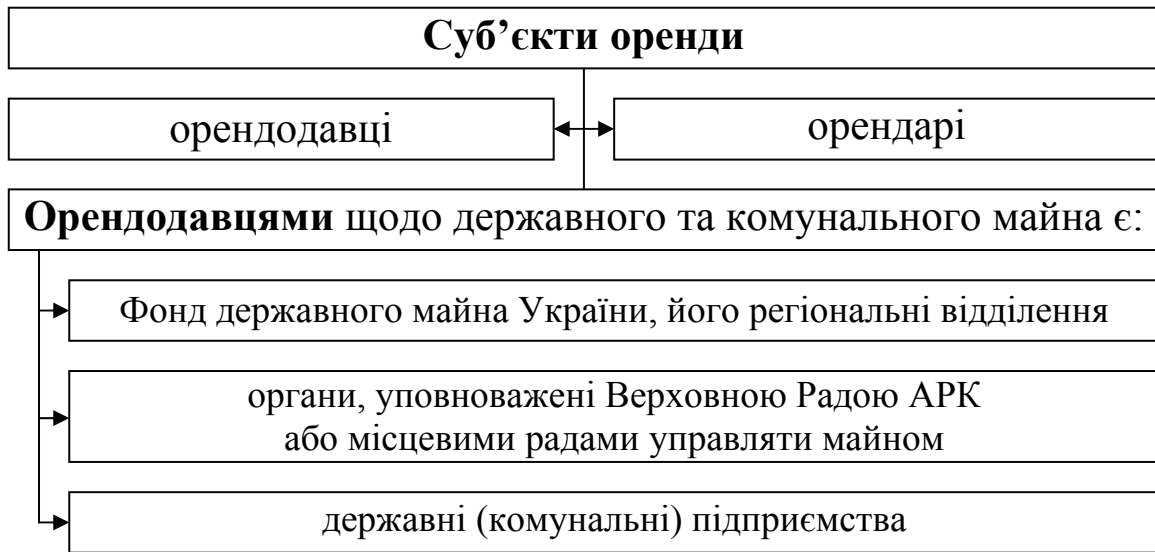

Схема 11.6

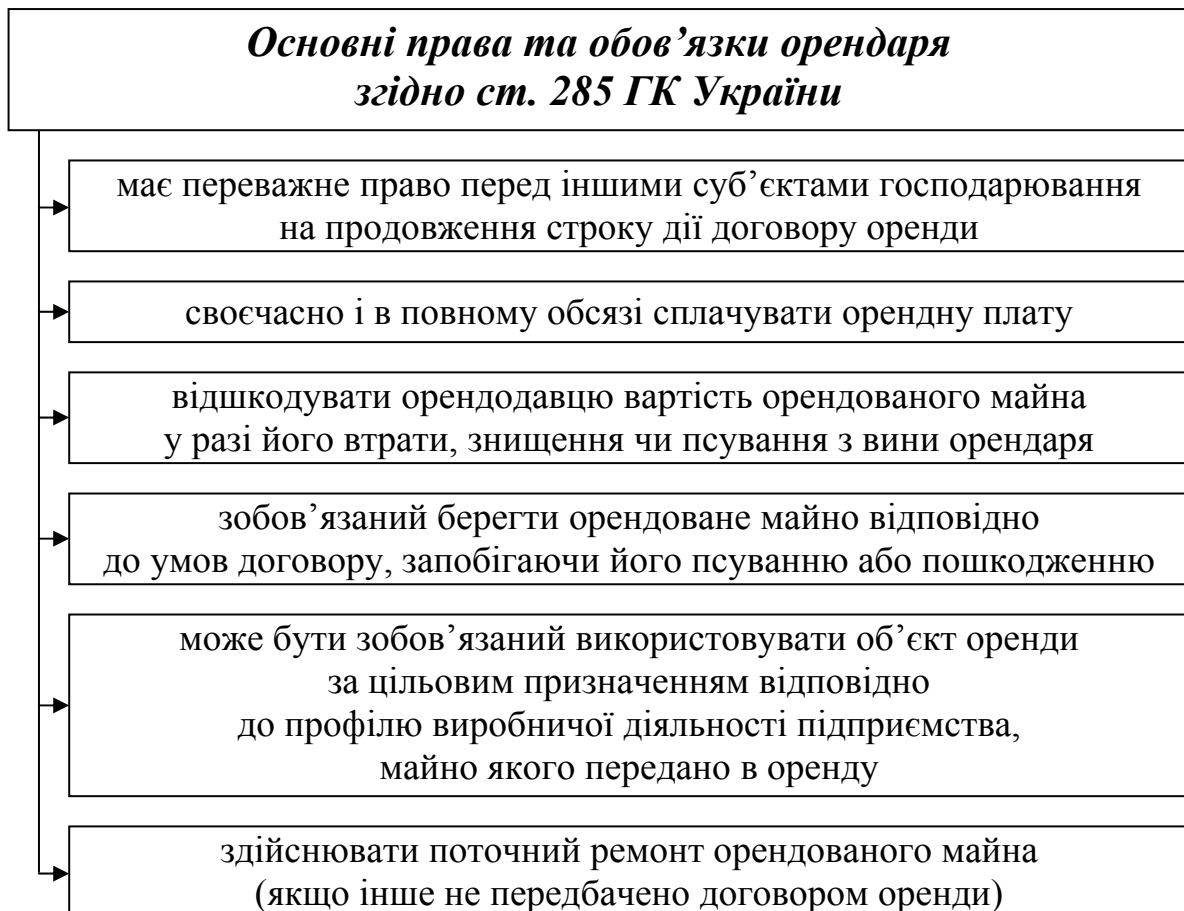

Схема 11.7

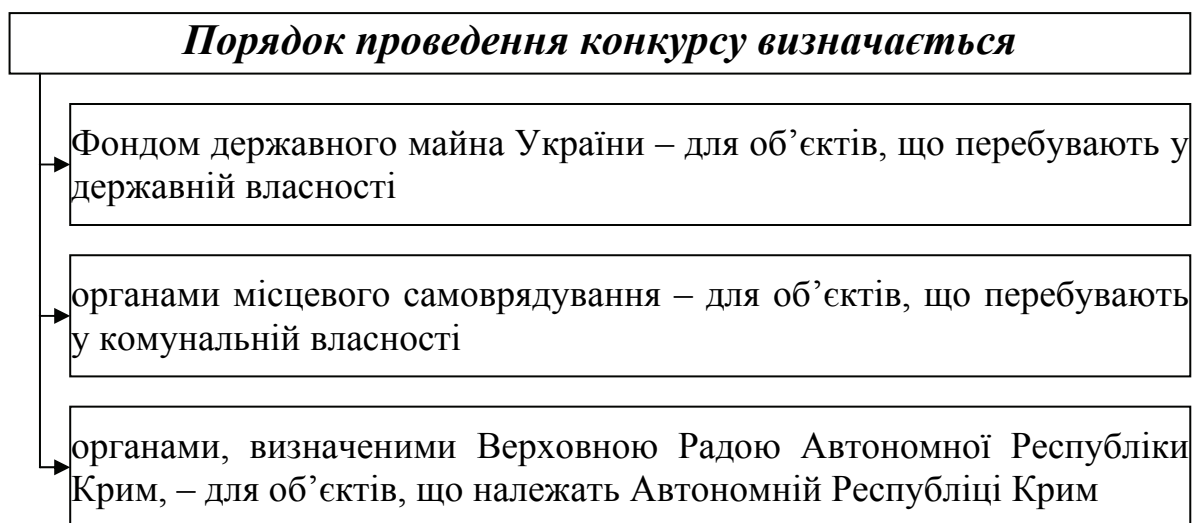

Схема 11.8

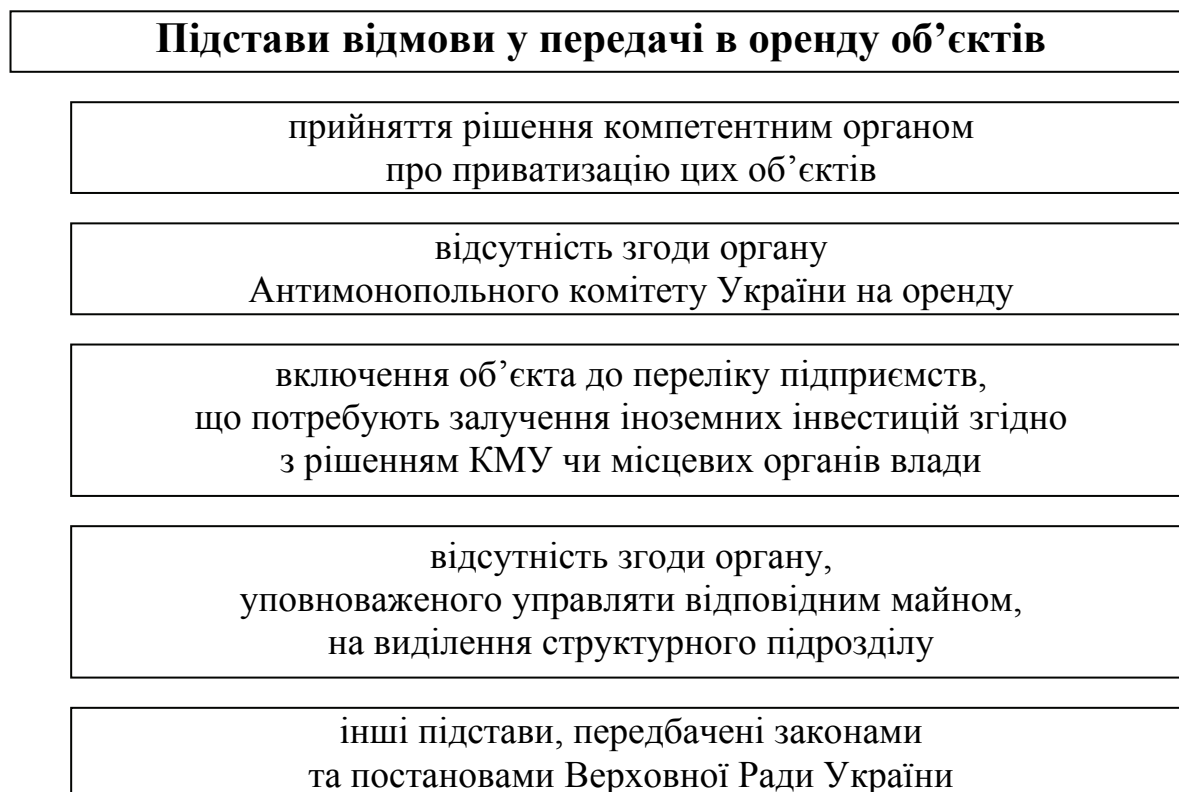

Схема 11.9

Схема 11.10

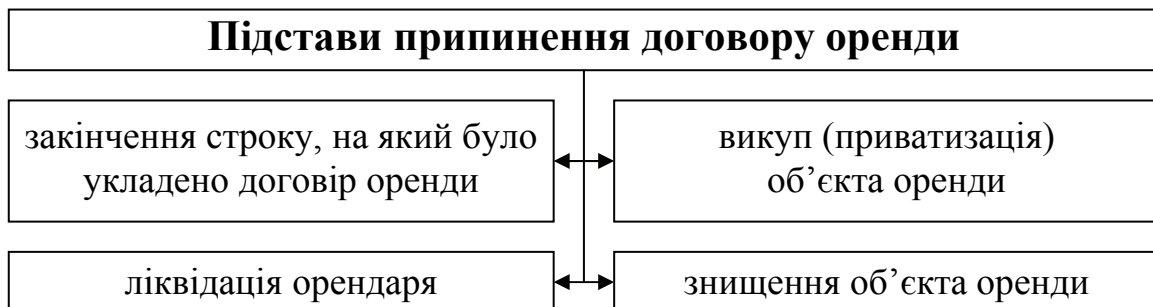

Схема 11.11

Схема 11.12

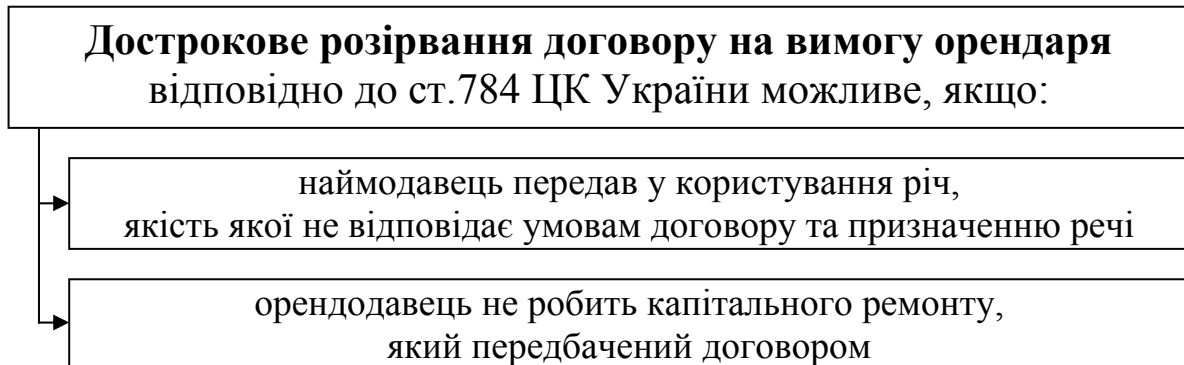

Схема 11.13

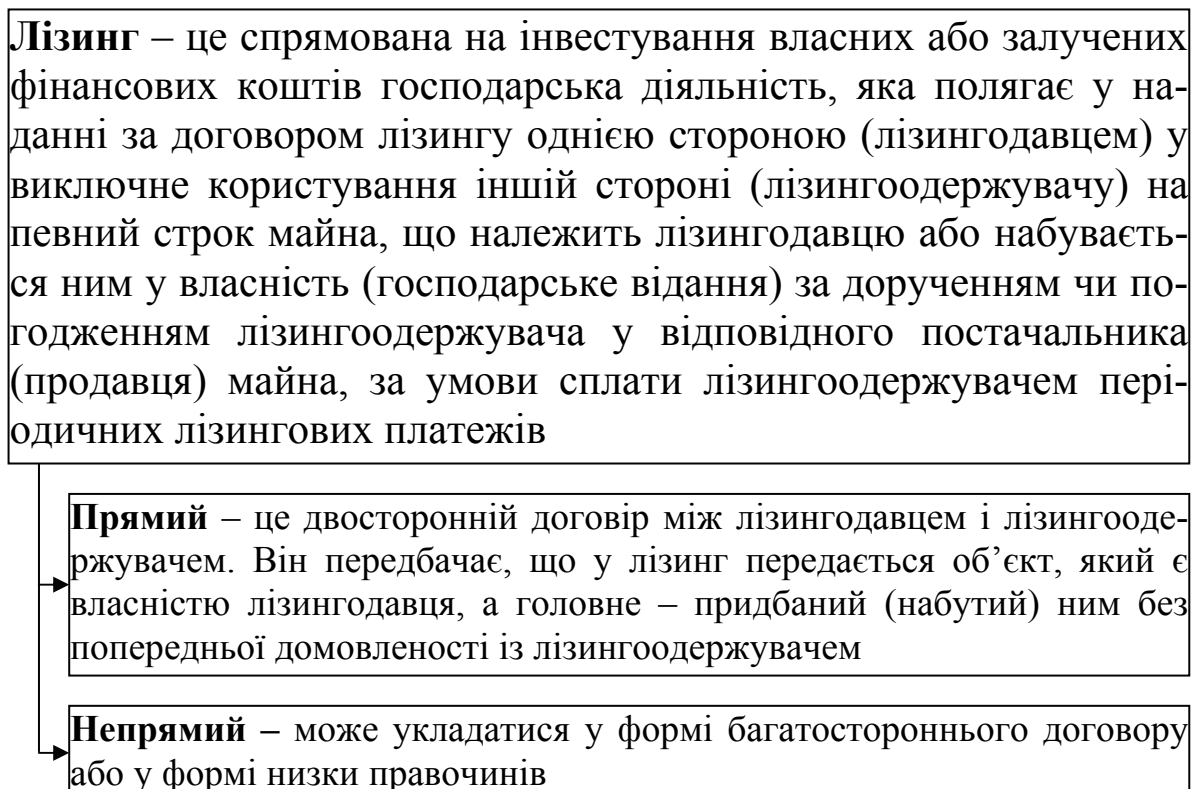

Схема 11.14

За договором лізингу одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингодержувачеві) у виключне користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності чи праві господарського відання та було набуто ним без попередньої домовленості з лізингодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі)

Об'єктом лізингу може бути будь-яке нерухоме і рухоме майно, яке може бути віднесене до основних фондів відповідно до законодавства, в тому числі продукція, вироблена державними підприємствами (машини, устаткування, транспортні засоби, обчислювальна техніка, системи комунікацій тощо), не заборонене до вільного обігу на ринку і щодо якого немає обмежень про передачу його в лізинг (оренду)

Предметом договору лізингу може бути майно з такими ознаками: неспоживна річ, визначена індивідуальними ознаками, що відповідно до законодавства належить до основних фондів, не заборонена законом до вільного обігу на ринку і щодо якої немає обмежень про передачу в лізинг

Схема 11.15

Договір лізингу (Згідно з ЦК України ст. 806) – це договір, за яким одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингодержувачеві) у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі)

**Лізинг вважається фінансовим,
якщо договір містить одну з таких умов:**

об'єкт лізингу передається на строк, протягом якого амортизується не менше 75 відсотків його первісної вартості за нормами амортизації, визначеними ст. 8 зазначеного Закону, та орендар зобов'язаний придбати об'єкт лізингу у власність протягом строку дії лізингового договору або в момент його закінчення за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі

якщо у лізинг передається об'єкт, що перебував у складі основних фондів лізингодавця протягом строку перших 50 відсотків амортизації його первісної вартості, загальна сума лізингових платежів має дорівнювати або бути більшою 90 відсотків від звичайної ціни на такий об'єкт лізингу, діючої на початок строку дії лізингового договору, збільшеної на суму відсотків, розрахованих виходячи з облікової ставки Національного банку України, визначеної на дату початку дії лізингового договору на весь його строк

майно, яке передається у фінансовий лізинг, є виготовленим на замовлення лізингоотримувача (орендаря) та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоотримувача (орендаря), виходячи з його технологічних та якісних характеристик

сума лізингових (орендних) платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує первісну вартість об'єкта лізингу

Сторони договору лізингу

лізингодавець – юридична особа, яка передає право володіння та користування предметом лізингу лізингоодержувачу

продавець (постачальник) – фізична або юридична особа, в якій лізингодавець набуває річ, що в наступному буде передана як предмет лізингу лізингоодержувачу

лізингоодержувач – фізична або юридична особа, яка отримує право володіння та користування предметом лізингу від лізингодавця

інші юридичні або фізичні особи, які є сторонами багатостороннього договору лізингу

Схема 11.18

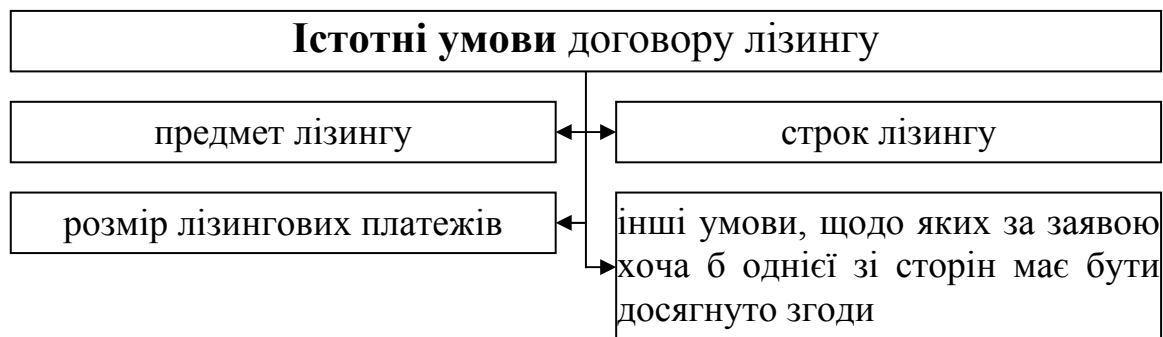
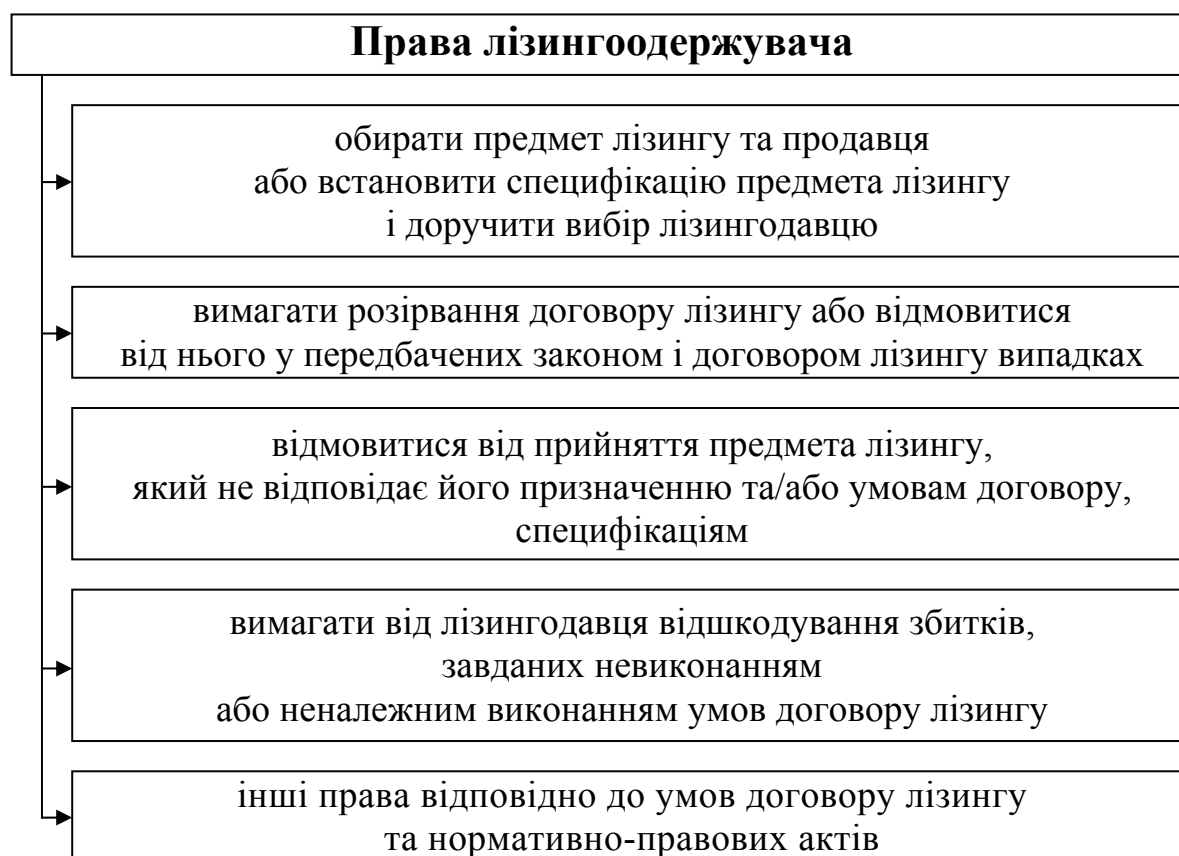
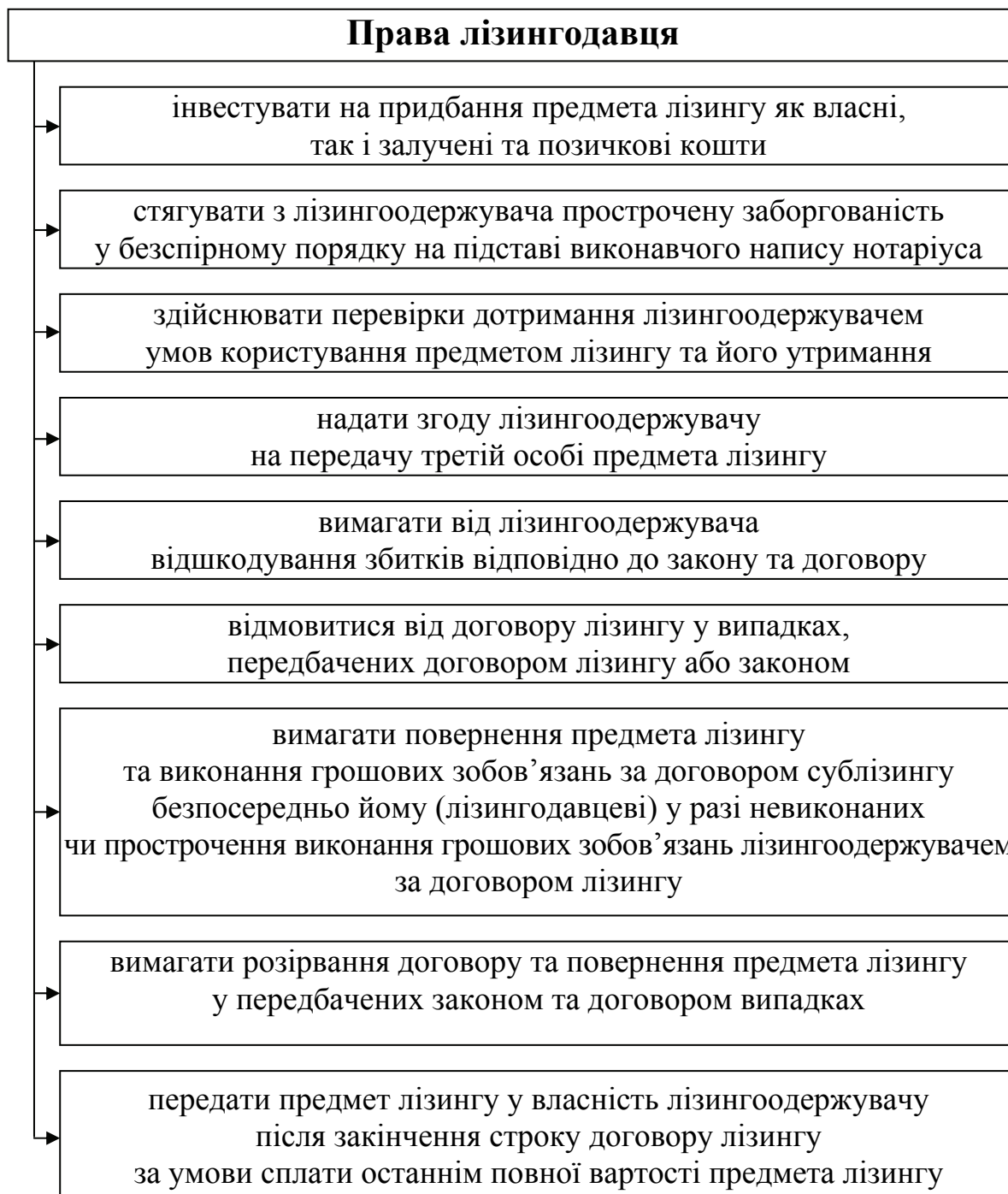
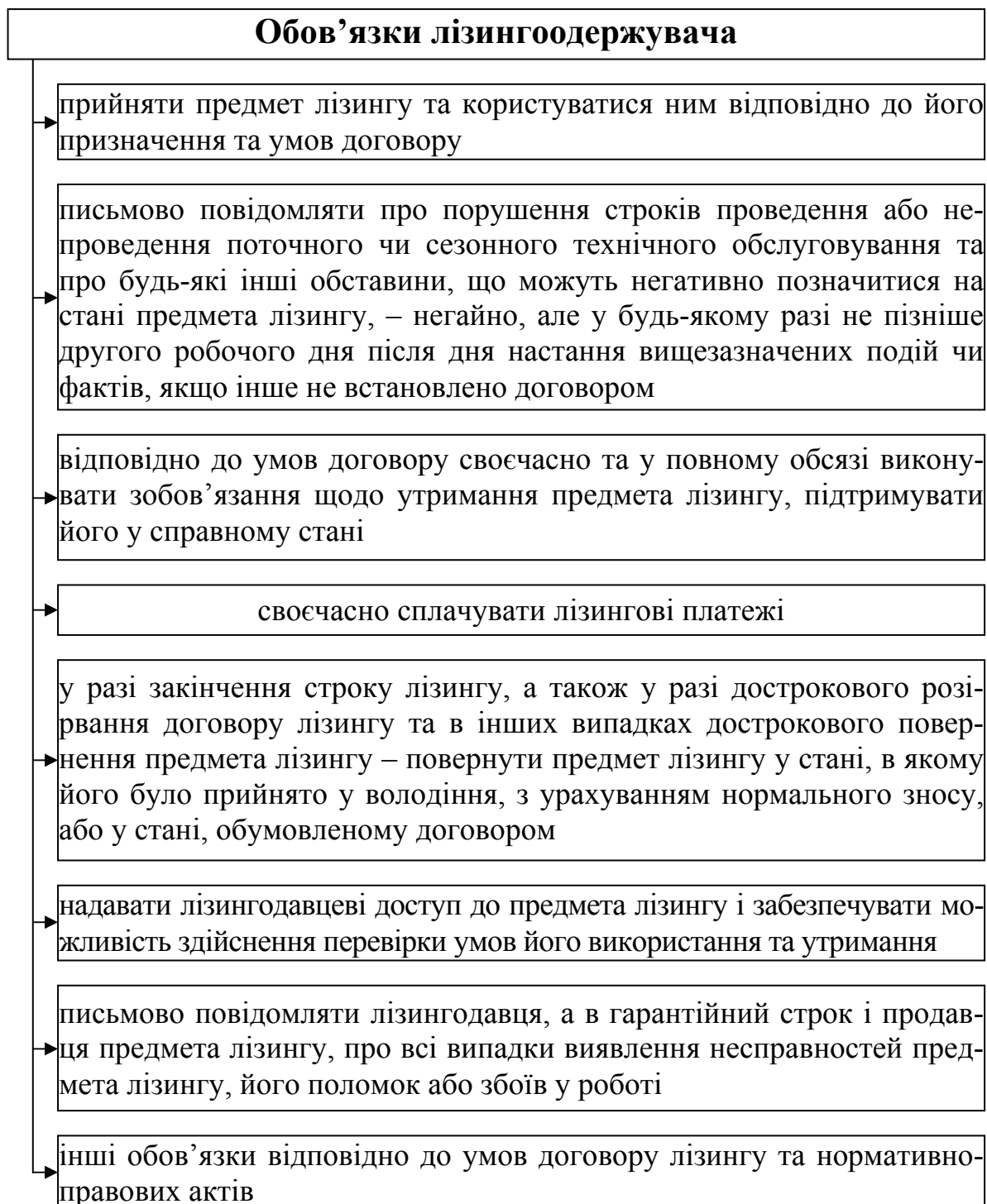

Схема 11.19

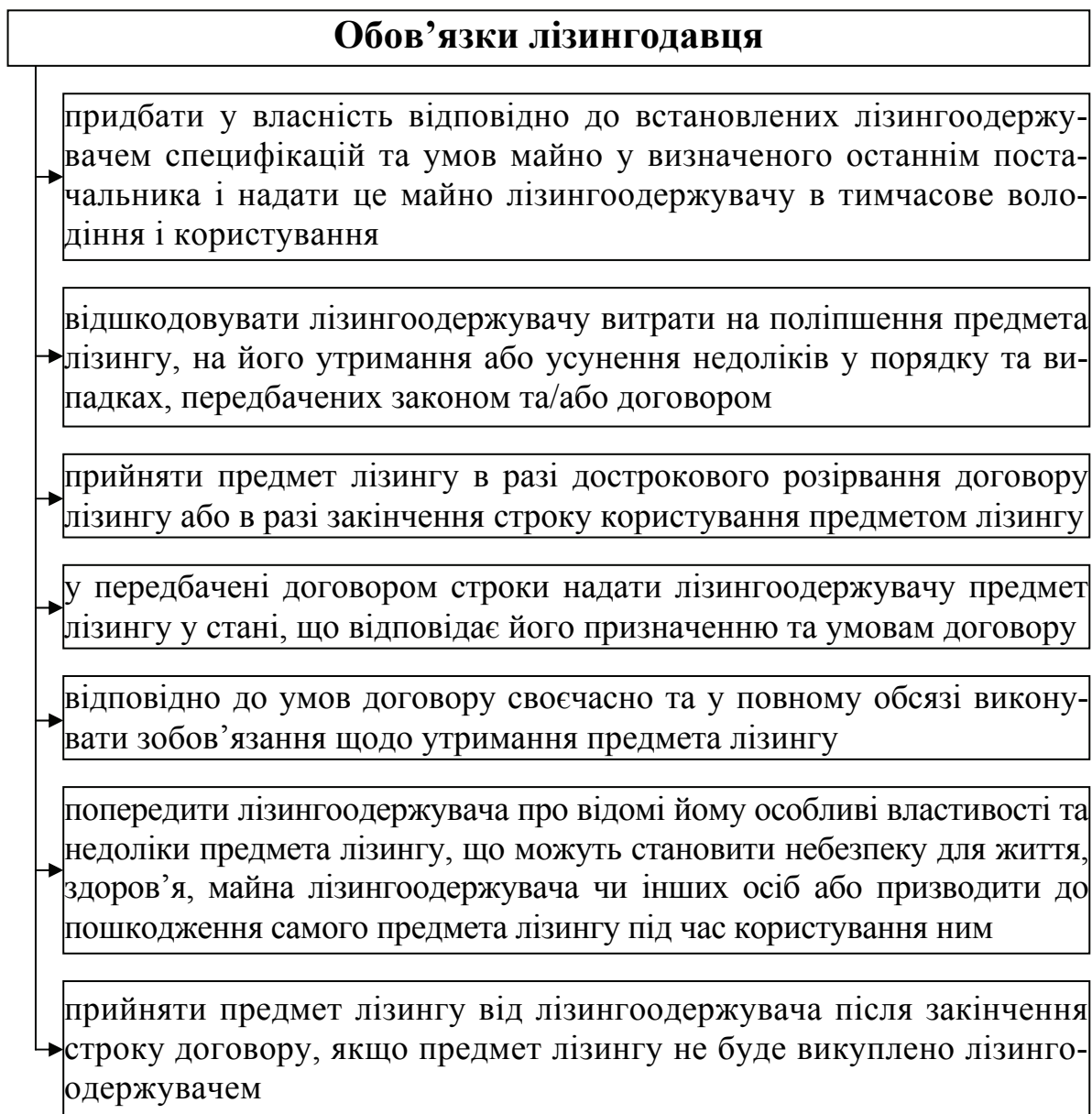

Схема 11.23

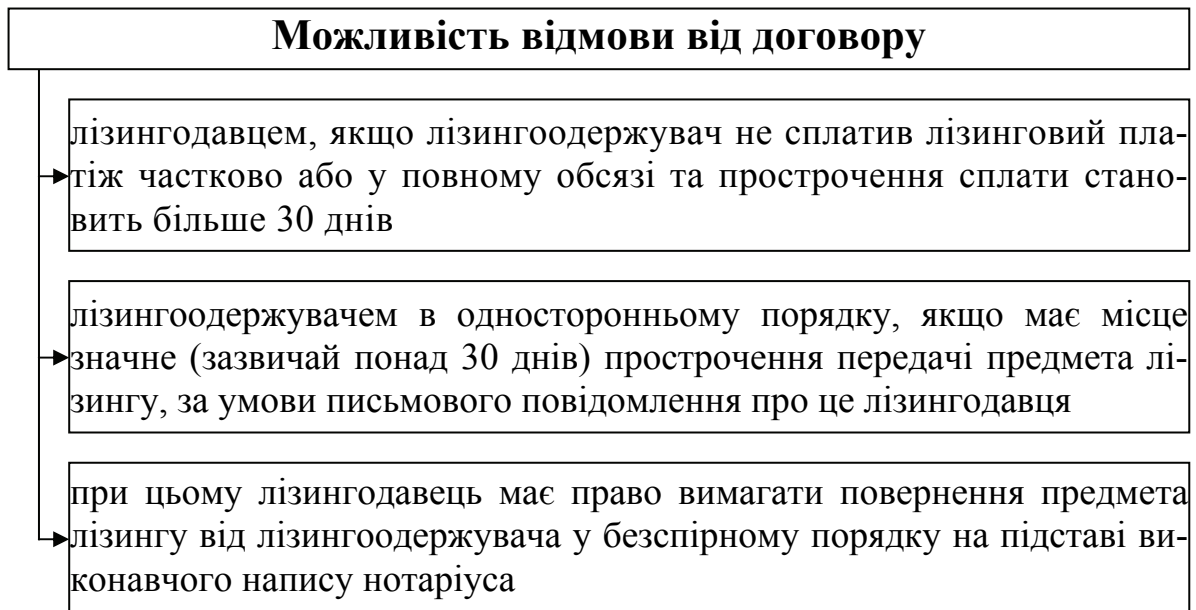
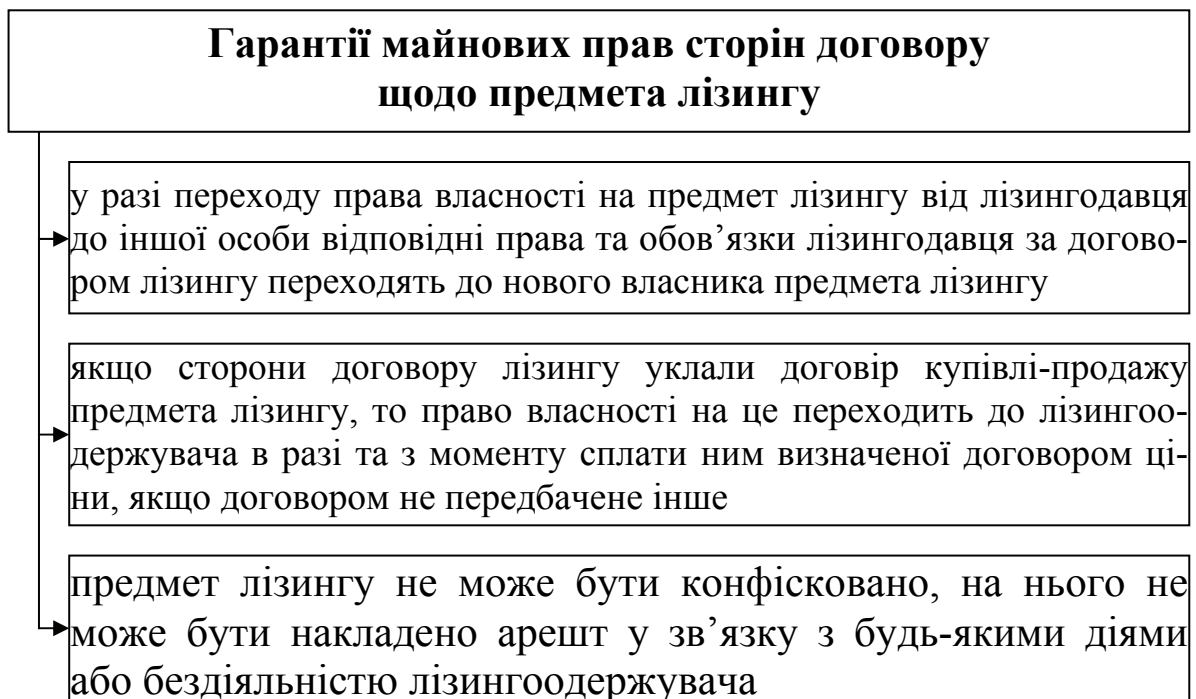

Схема 11.24

Тема 12. Правове регулювання діяльності транспорту

Схема 12.1

Транспорт – одна з найважливіших галузей суспільного виробництва, що покликаний задовольняти потреби населення та суспільного виробництва у перевезеннях.

Перевезення – це один з видів підприємницької діяльності, що не супроводжується створенням яких-небудь предметів матеріального світу. Основний економічний ефект, який сторони одержують у результаті транспортної діяльності, – переміщення вантажів, пасажирів, багажу й пошти

Схема 12.2

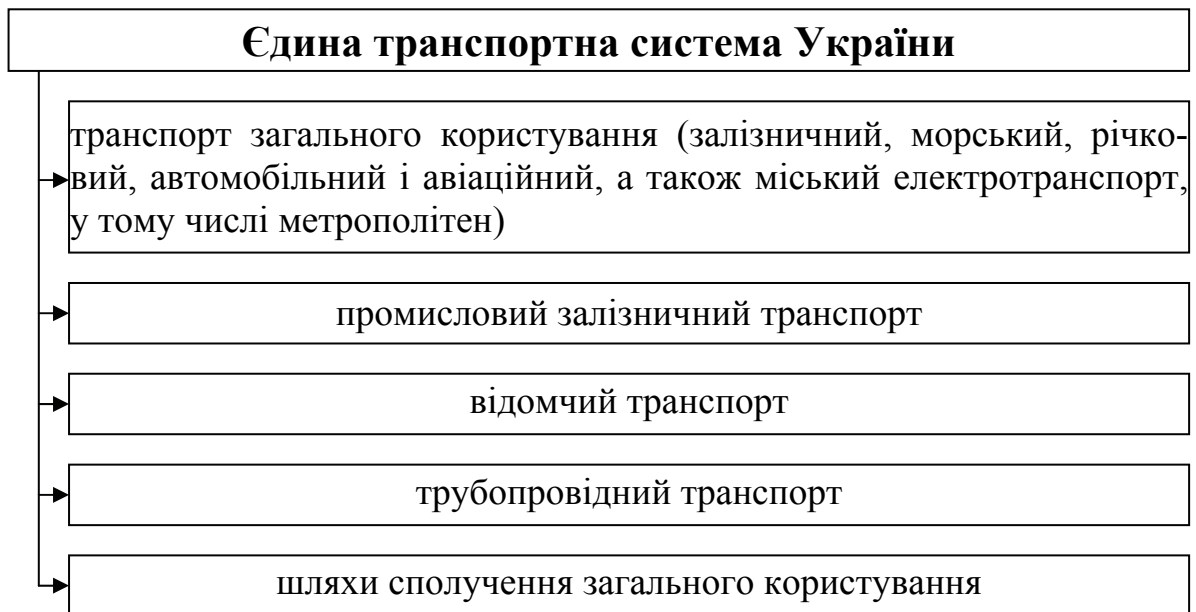

Схема 12.3

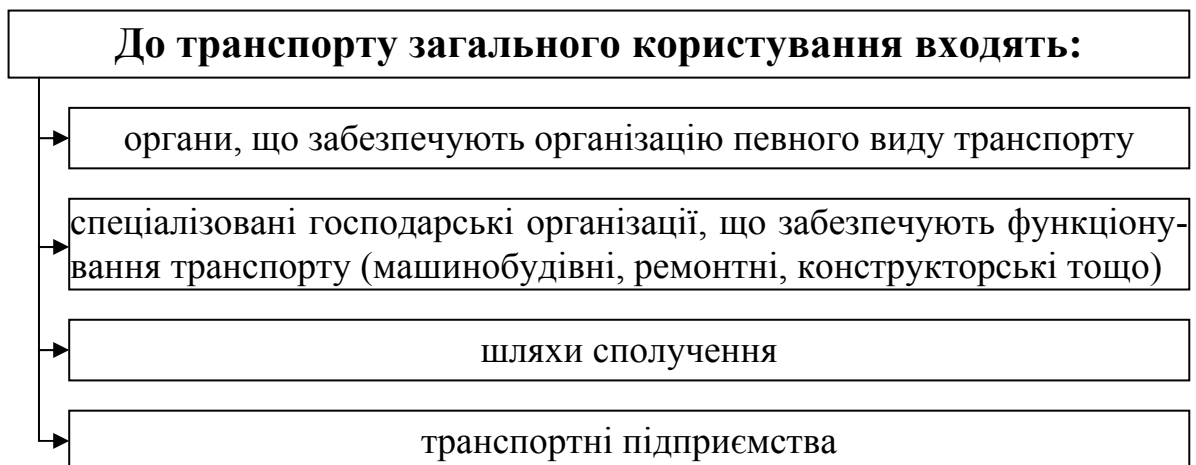

Схема 12.4

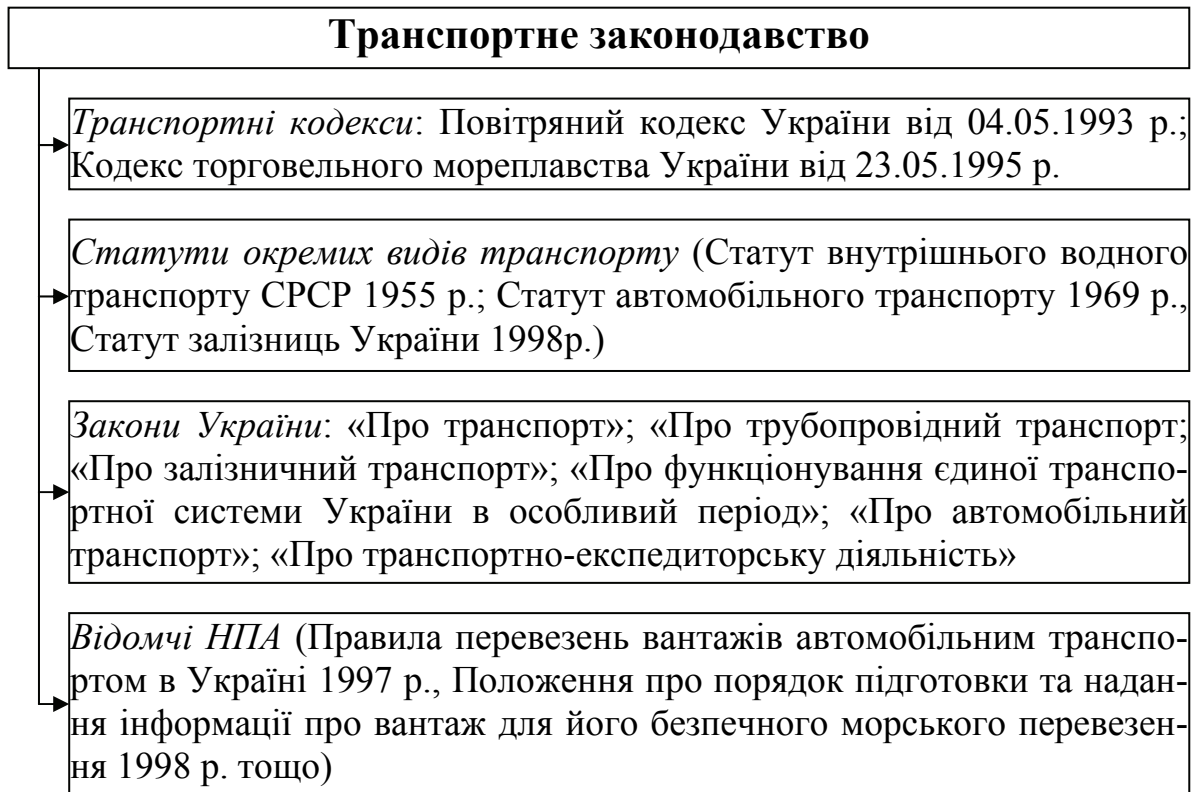

Схема 12.5

Схема 12.6

Транспортні договори – це господарські договори, які спрямовані на організацію та/або забезпечення перевезень вантажів та надання інших транспортних послуг учасникам господарських відносин

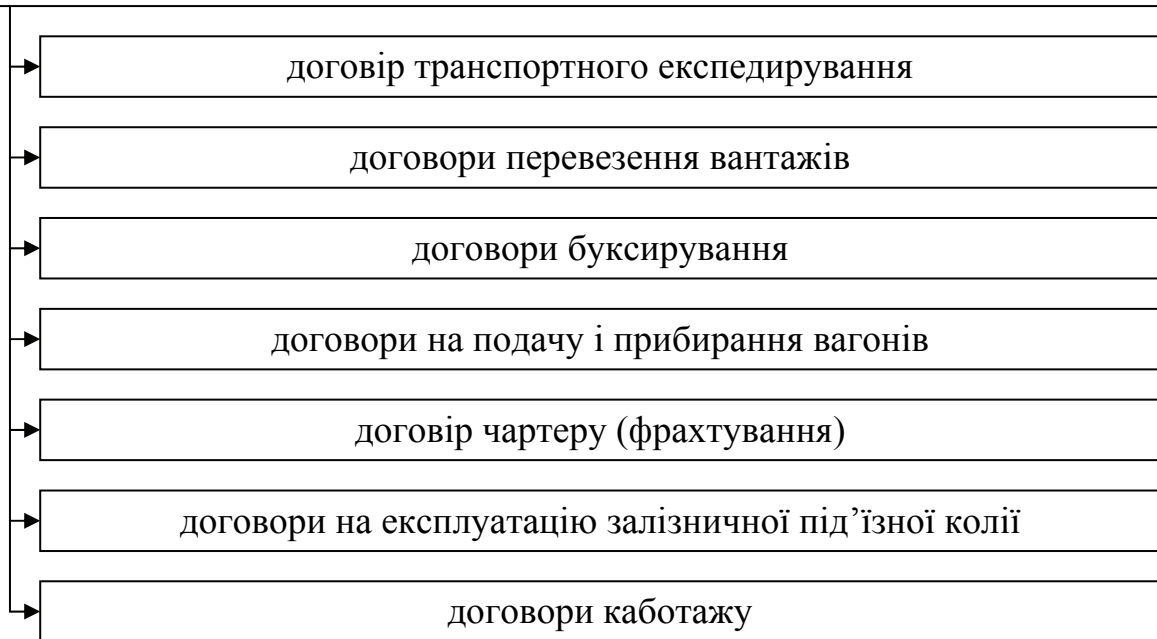

Схема 12.7

За видом транспорту виділяють наступні договори:

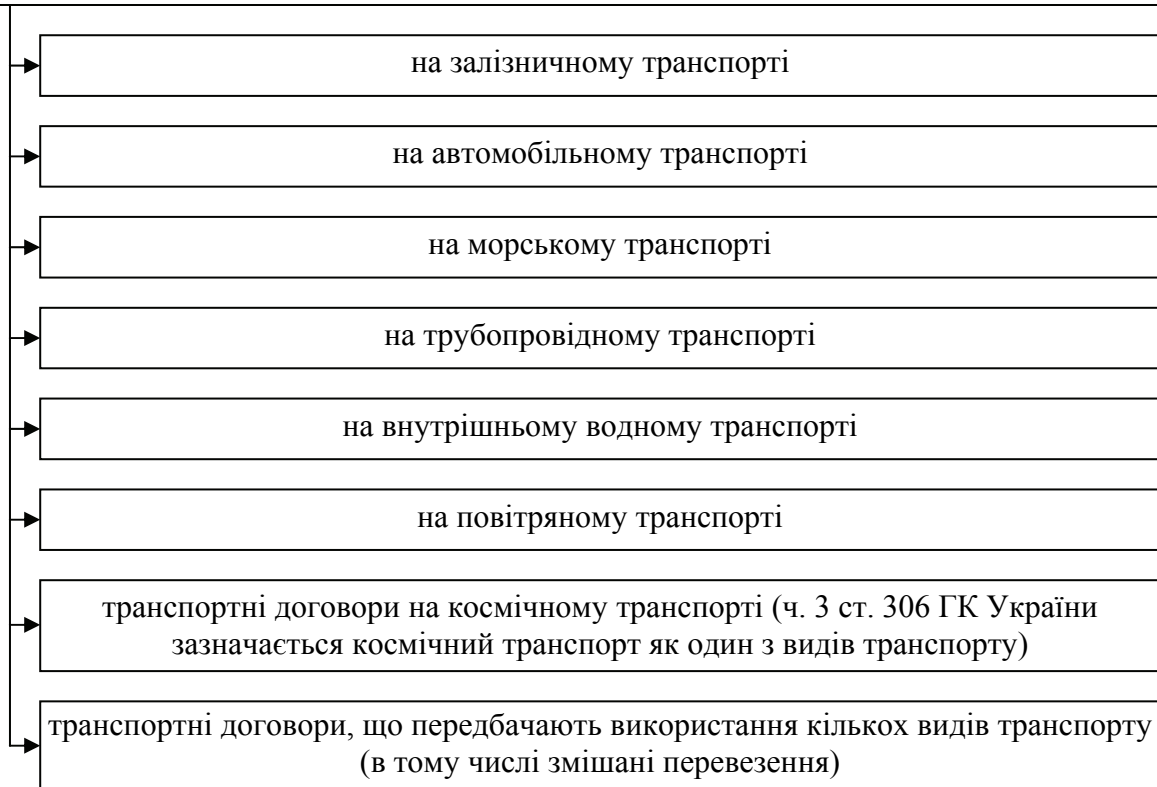

Схема 12.8

Схема 12.9

Відповідно до ч. 1 ст. 307 ГК України та ч. 1 ст. 909 ЦК України **договором перевезення вантажу** є договір, за яким одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довіреній їй другою стороною (вантажовідправником) вантаж до пункту призначення в установлений законодавством чи договором строк та видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (одержувачеві), а вантажовідправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату

Схема 12.10

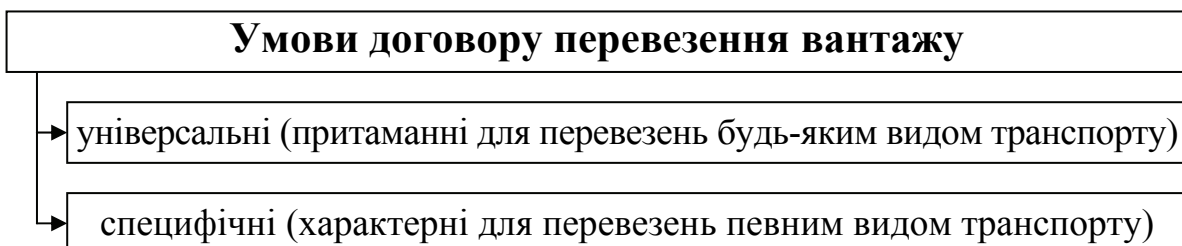

Схема 12.11

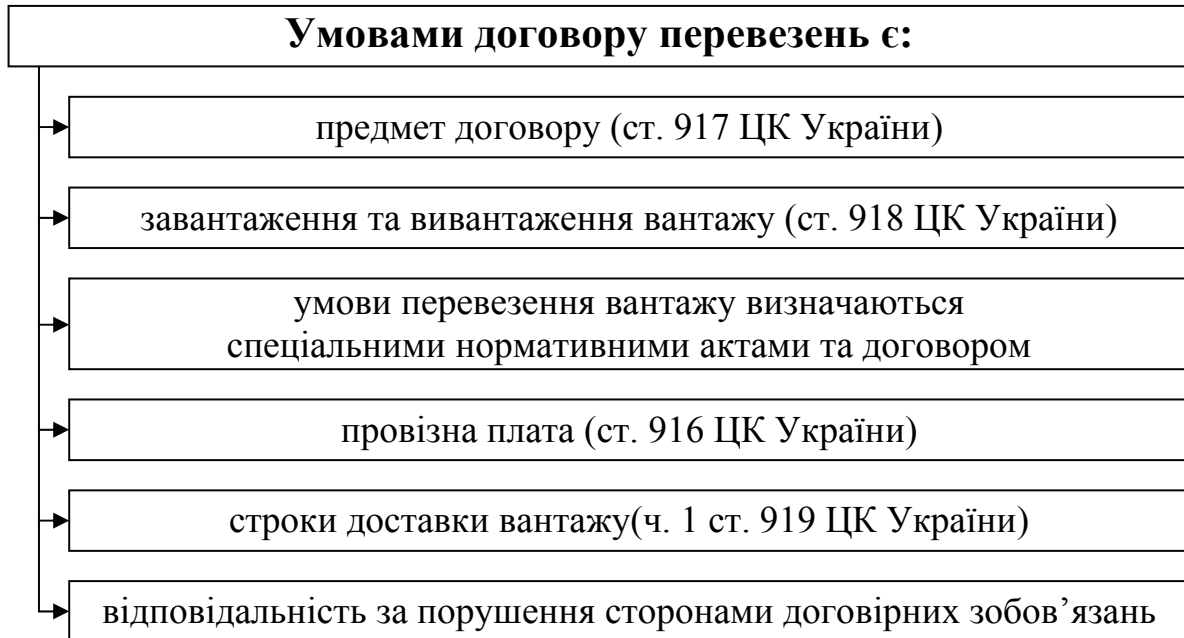

Схема 12.12

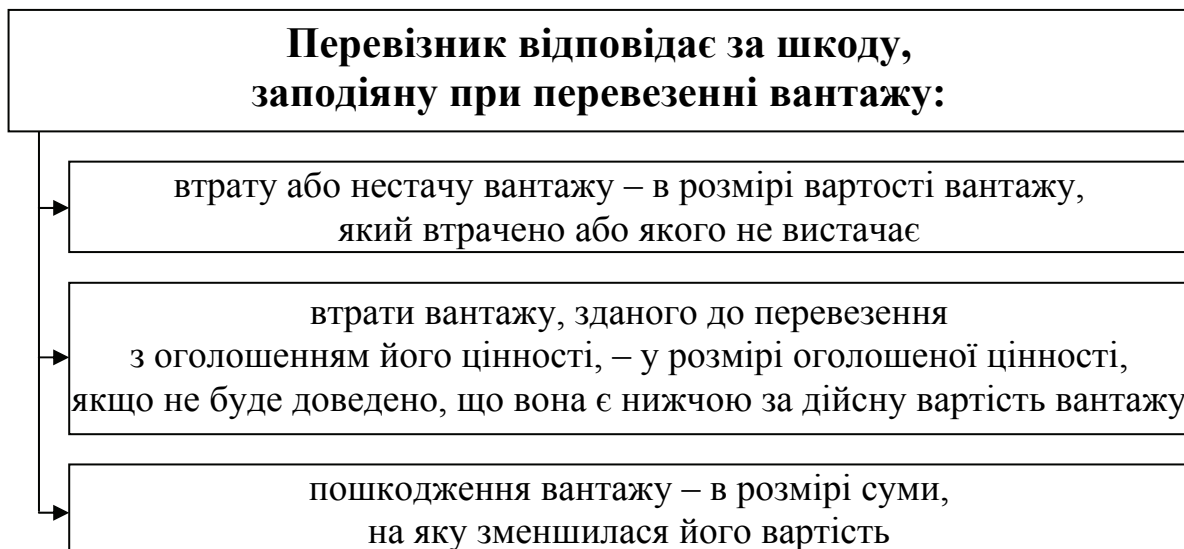
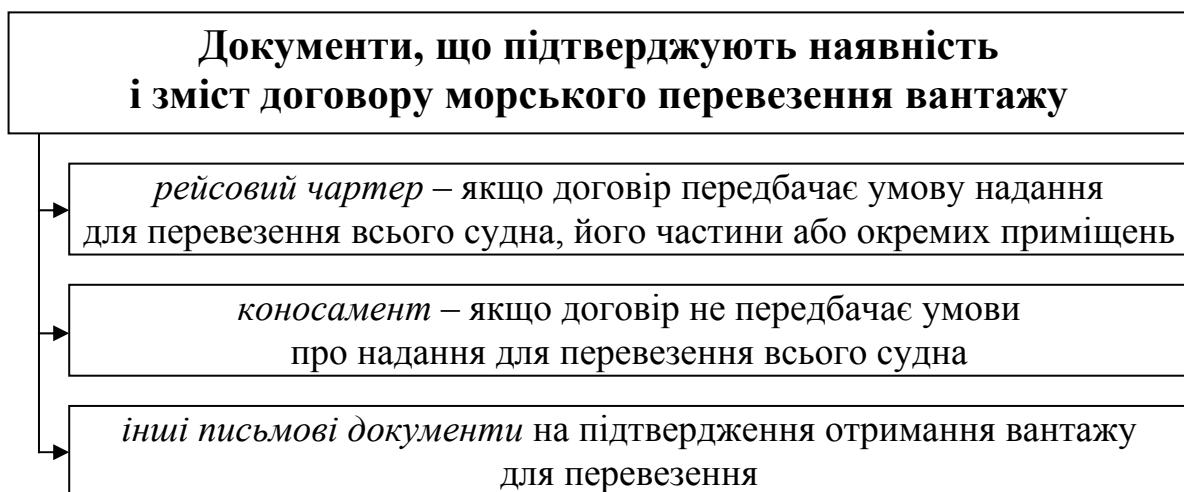

Схема 12.13

За договором морського перевезення вантажу перевізник або фрахтівник зобов'язується перевезти доручений йому відправником вантаж із порту відправлення в порт призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (одержувачу), а відправник або фрахтувальник зобов'язується сплатити за перевезення встановлену плату (фрахт)

Схема 12.14

Тема 13. Правове регулювання господарської діяльності в галузі будівництва

Схема 13.1

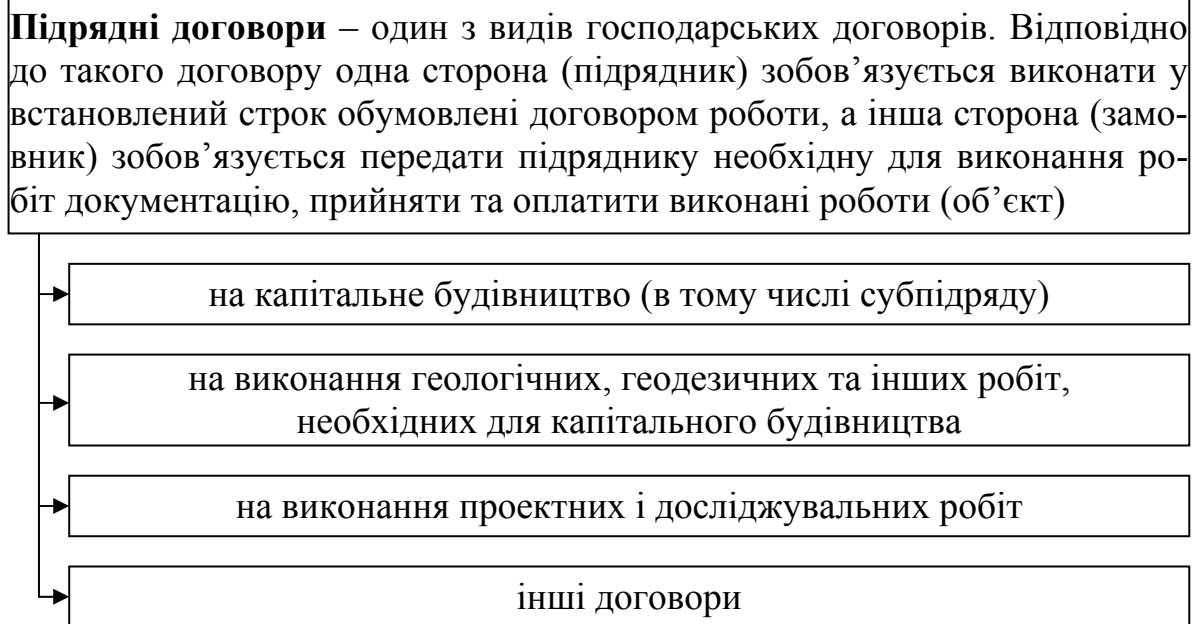
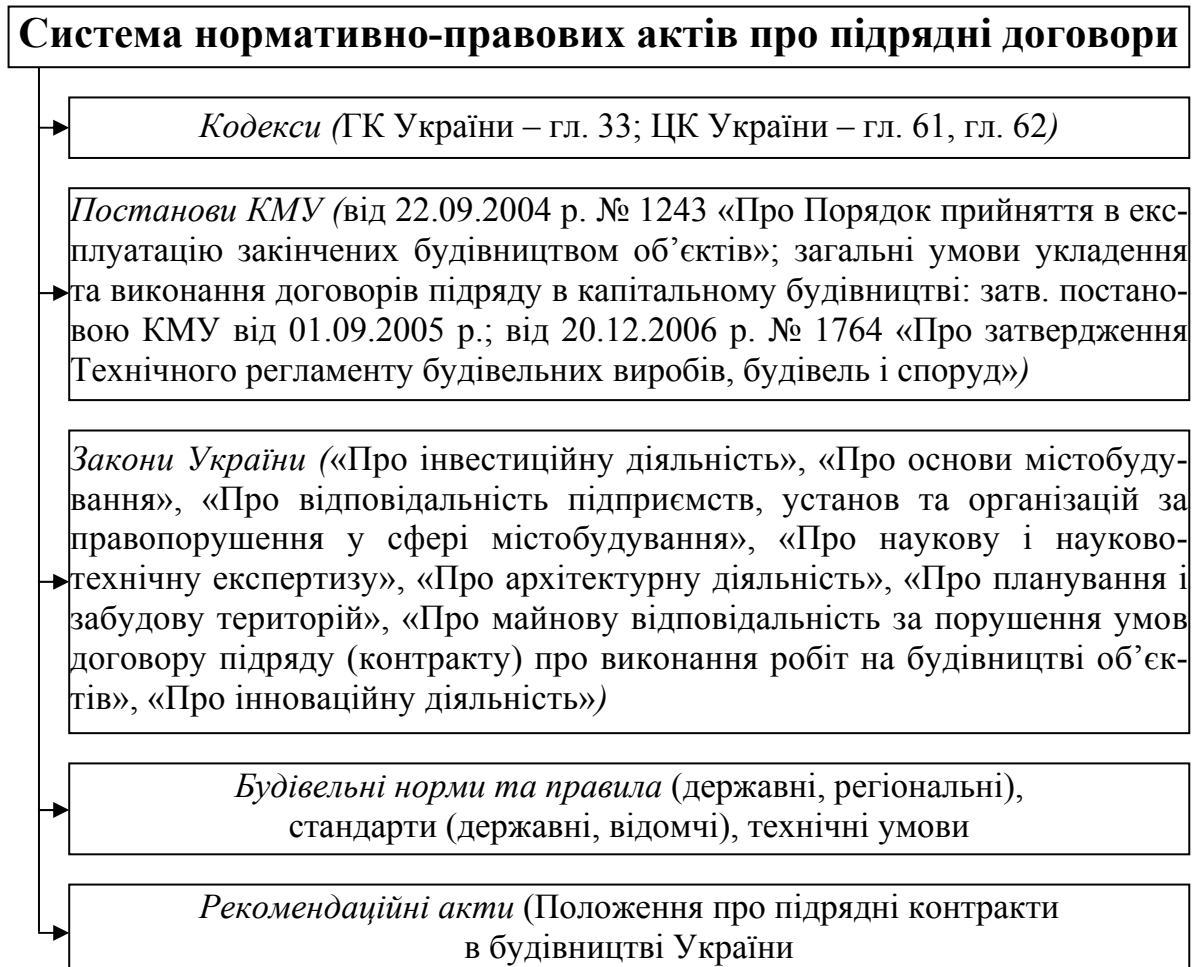

Схема 13.2

Поняття договору підряду на капітальне будівництво

За **договором підряду на капітальне будівництво** одна сторона (підрядник) зобов'язується своїми силами і засобами на замовлення другої сторони (замовника) побудувати і здати замовникові у встановлений строк визначений договором об'єкт відповідно до проектно-кошторисної документації або виконати зумовлені договором будівельні та інші роботи, а замовник зобов'язується передати підряднику затверджену проектно-кошторисну документацію, надати йому будівельний майданчик, прийняти закінчені будівництвом об'єкти і оплатити їх

За своїм **предметом** договір підряду на капітальне будівництво є універсальним договором. Він укладається на нове будівництво, на усі види реновації (реконструкцію, розширення, технічне переозброєння, капітальний ремонт), на консервацію об'єктів, на виконання передбачених проектно-кошторисною документацією комплексів робіт, пов'язаних із місцем знаходження об'єкта (сантехмонтаж, оздоблювальні, опоряджувальні, земляні роботи тощо)

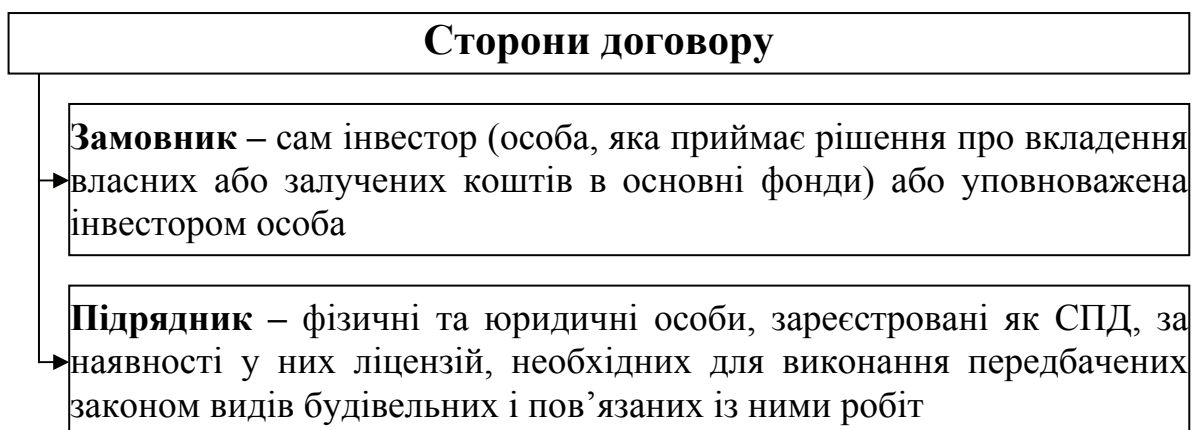
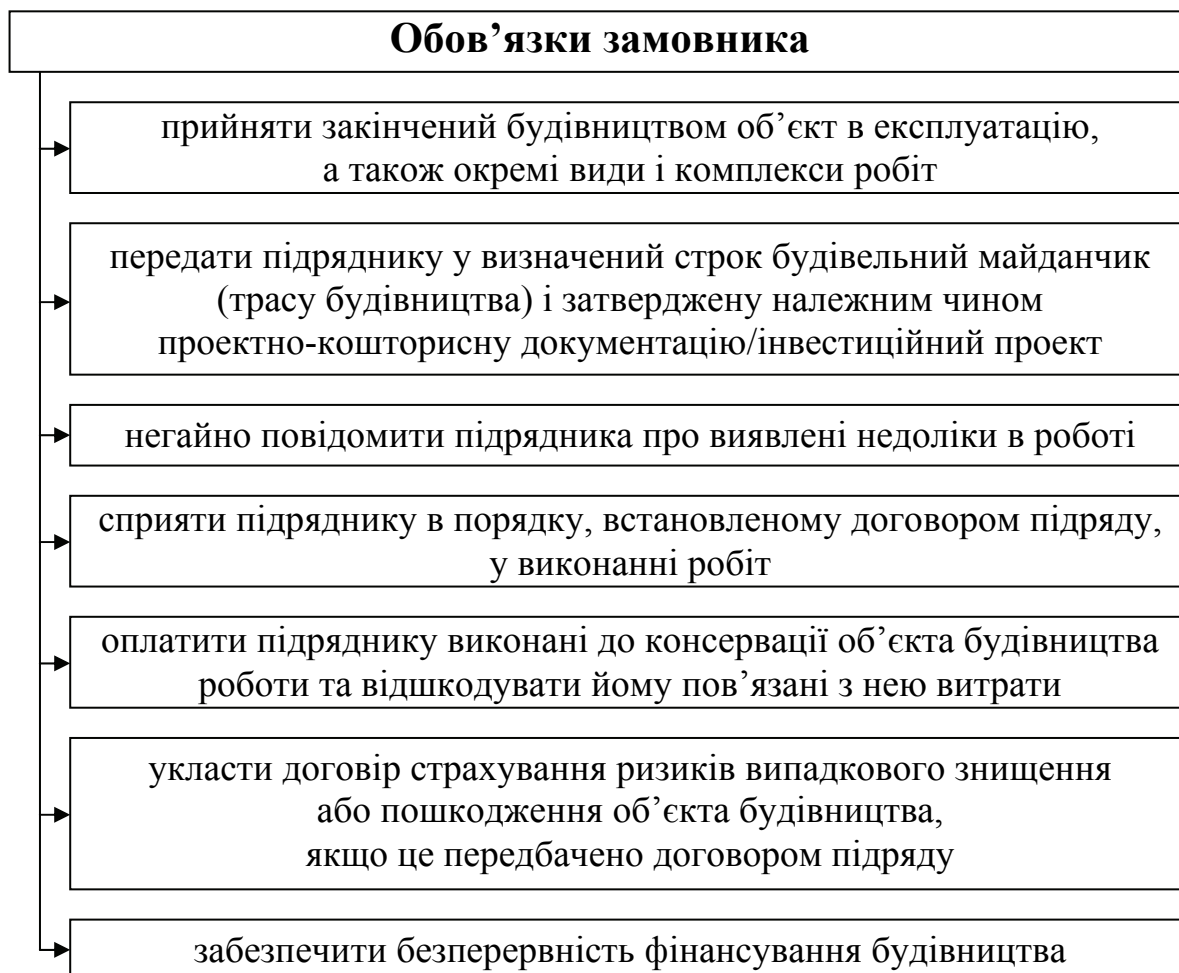
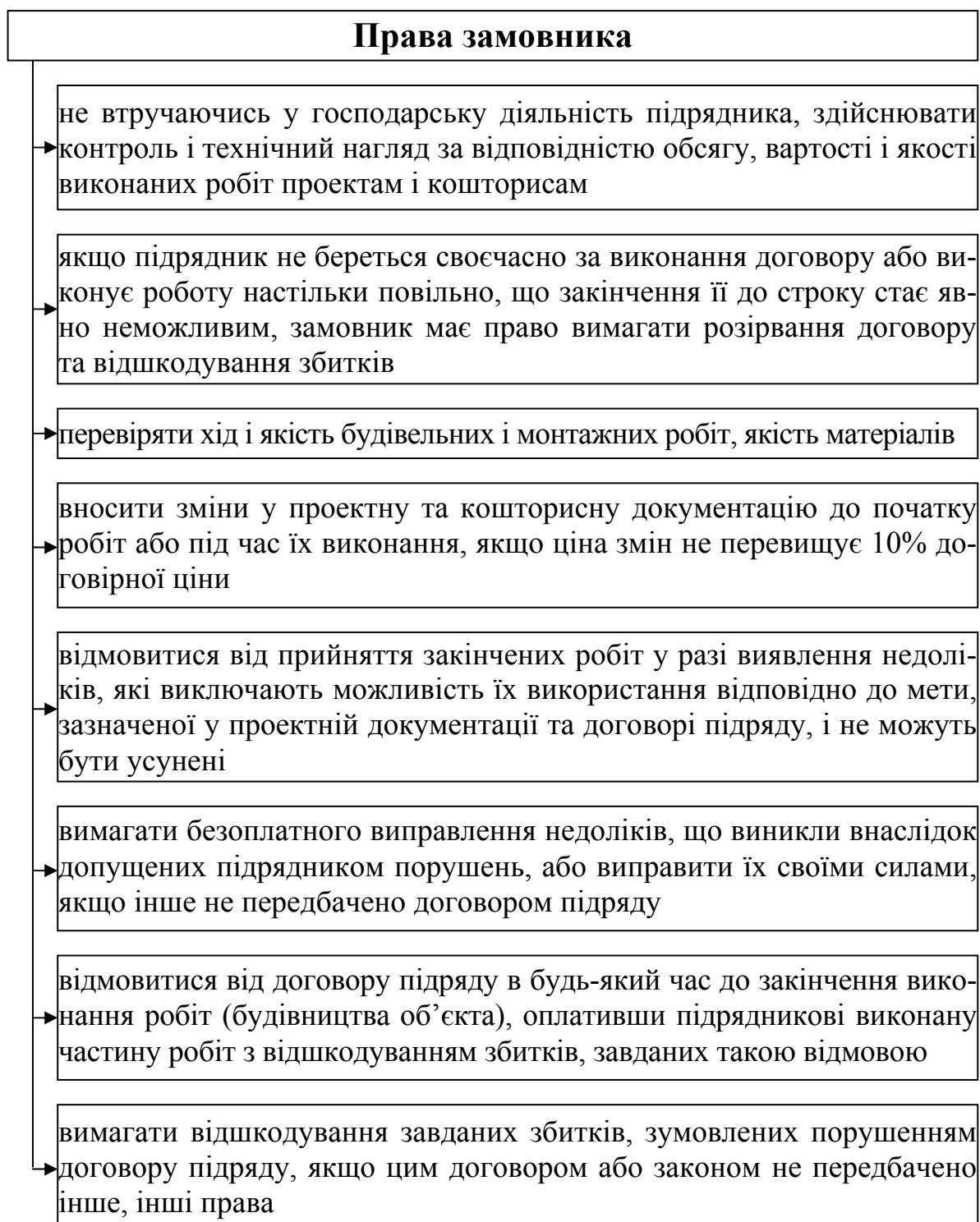
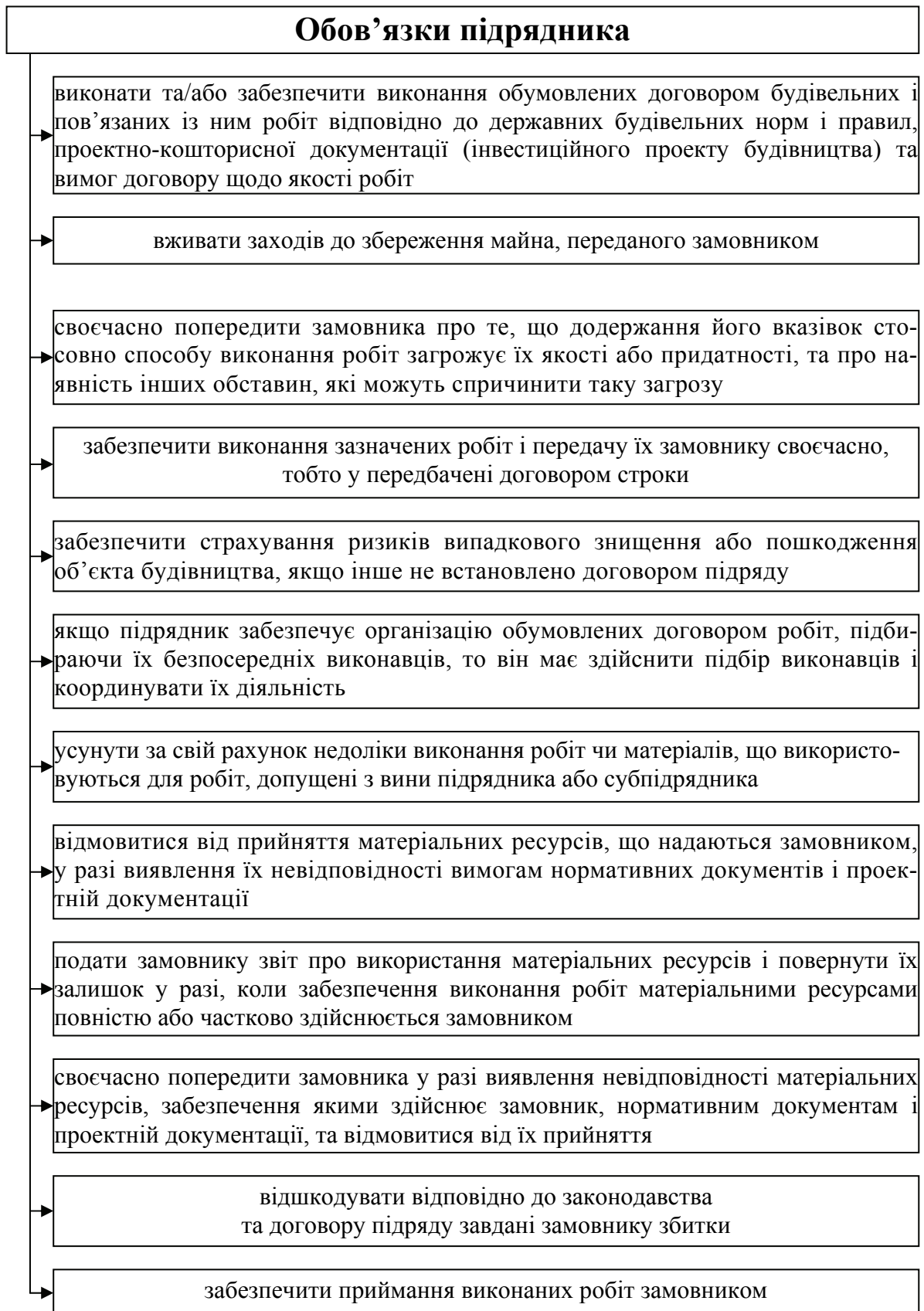
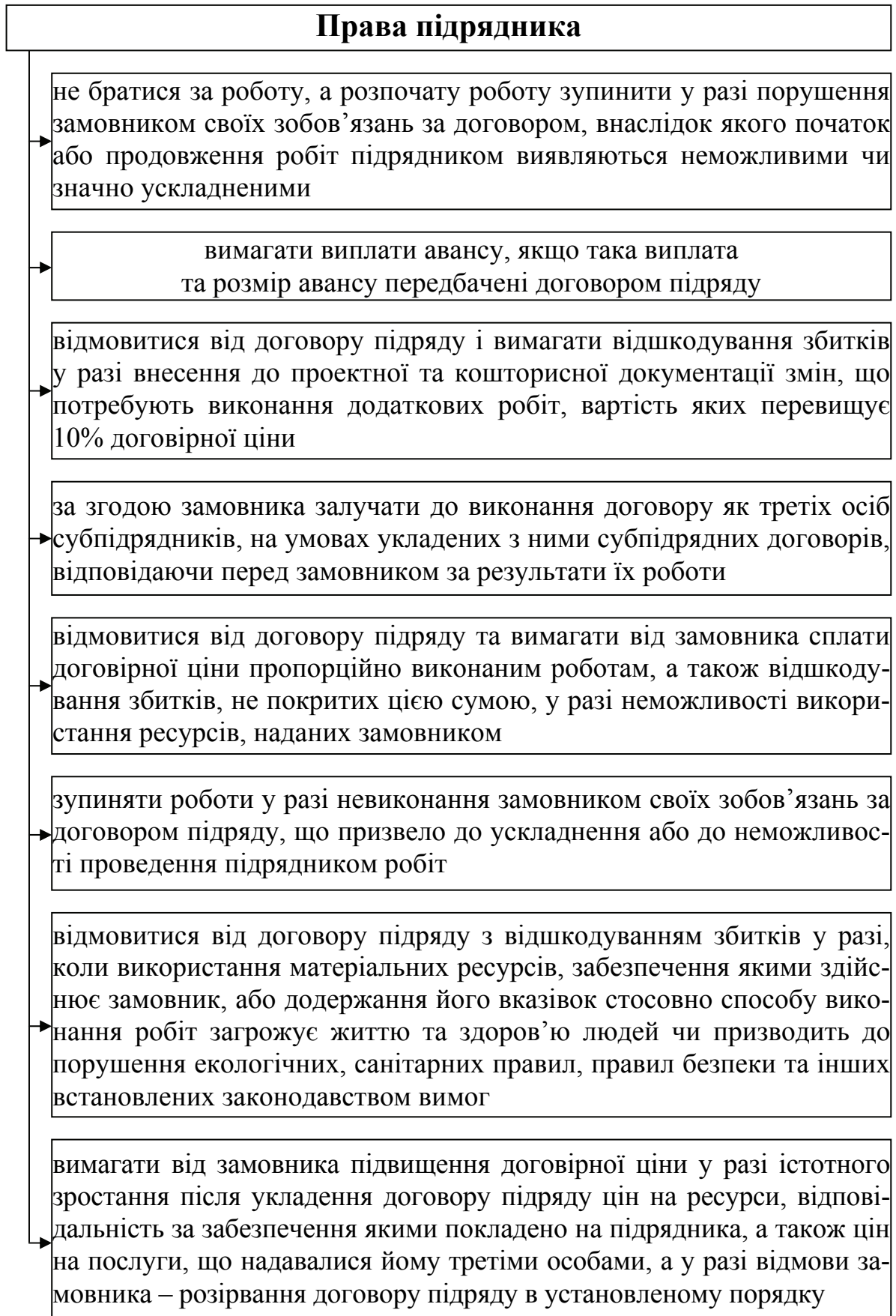

Схема 13.6

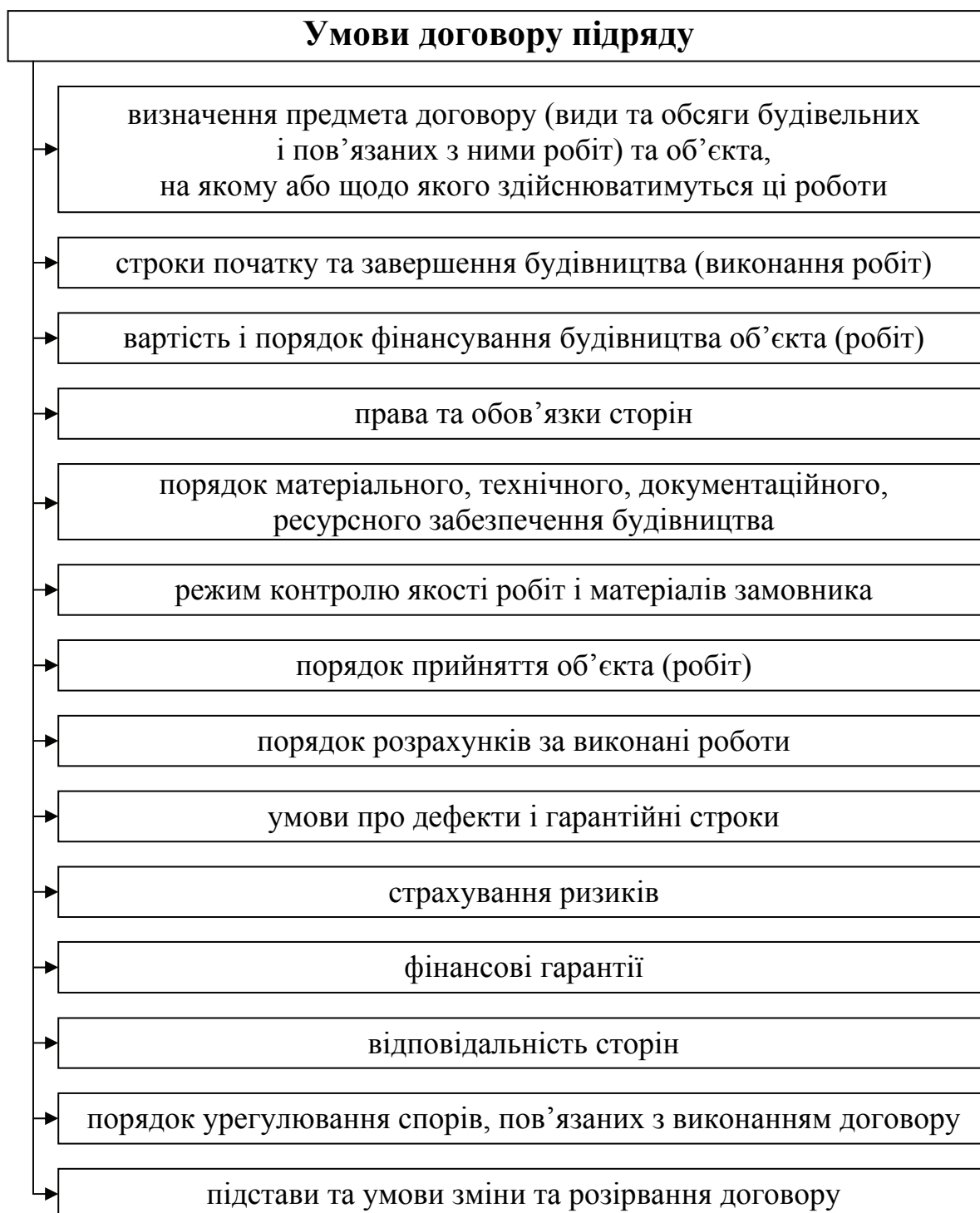

Схема 13.11

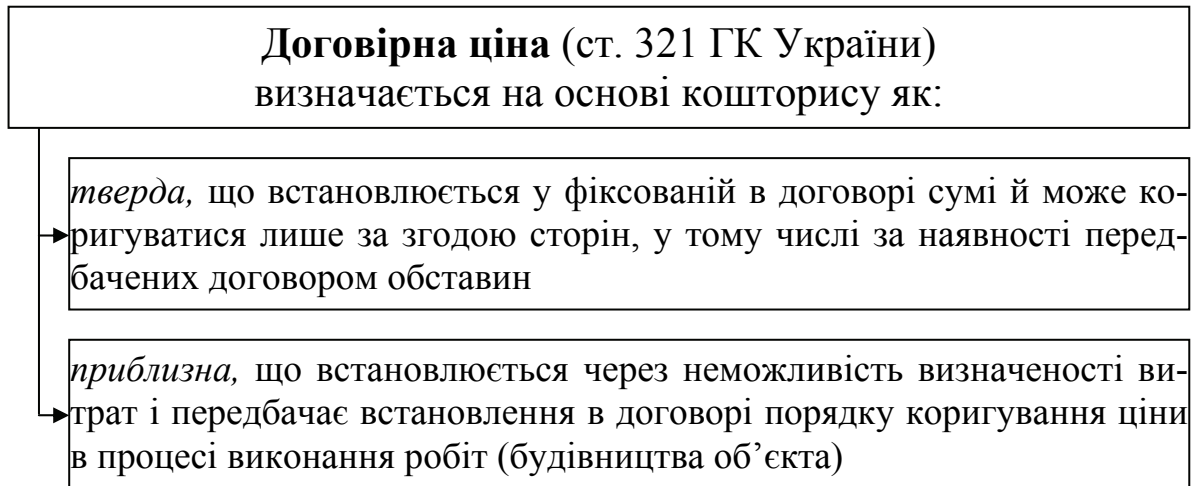

Схема 13.12

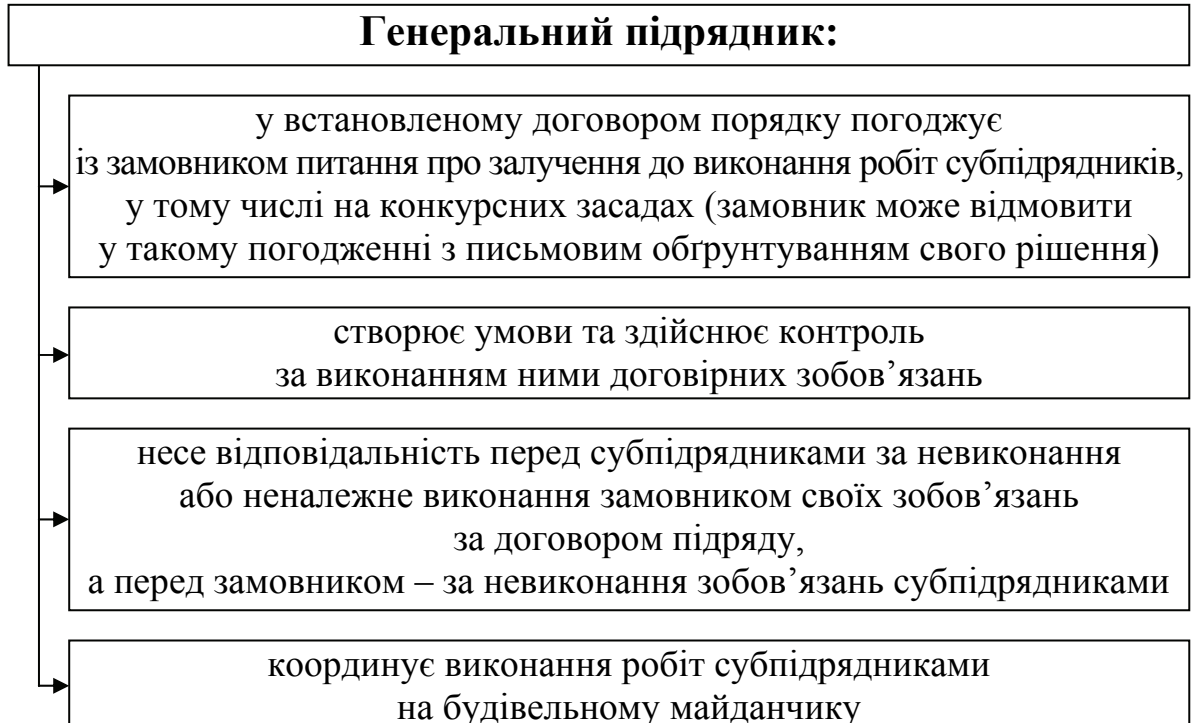

Схема 13.13

Підрядник відповідає за недоліки (дефекти), виявлені в закінчених роботах (об'єкті будівництва) і змонтованих конструкціях протягом гарантійних строків, якщо він не доведе, що:

недоліки були відомі або могли бути відомі замовнику на момент їх прийняття, але не зазначені в акті

недоліки виникли внаслідок

природного зносу результату закінчених робіт (об'єкта будівництва), змонтованих конструкцій

неналежної підготовки проектної документації, якщо відповідно до договору підряду обов'язок щодо забезпечення робіт (будівництва об'єкта) проектною документацією було покладено на замовника

неправильної експлуатації або неправильності інструкцій щодо експлуатації змонтованих конструкцій та/або об'єкта будівництва, розроблених самим замовником або залученими ним третіми особами; неналежного ремонту змонтованих конструкцій, об'єкта будівництва, проведеного самим замовником або залученими ним третіми особами; інших незалежних від підрядника обставин

Схема 13.14

Позовна давність для вимог, що випливають з неналежної якості робіт за договором підряду на капітальне будівництво, становить:

→ один рік – щодо недоліків некапітальних конструкцій, а у разі якщо недоліки не могли бути виявлені за звичайного способу прийняття роботи, – 2 роки

→ три роки – щодо недоліків капітальних конструкцій, а у разі якщо недоліки не могли бути виявлені за звичайного способу прийняття роботи – 10 років

Тема 14. Правове регулювання банківської діяльності

Схема 14.1

Відповідно до ст. 334 ГК України **банки** – це фінансові установи, функціями яких є залучення у вклади грошових коштів громадян і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах і на власний ризик, відкриття та ведення банківських рахунків громадян та юридичних осіб

→ **Банківська система України складається з:**

→ Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до закону

→ Центральним банком України, особливим центральним органом державного управління є Національний банк України. Його юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації визначаються Конституцією України, Законом України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 р.

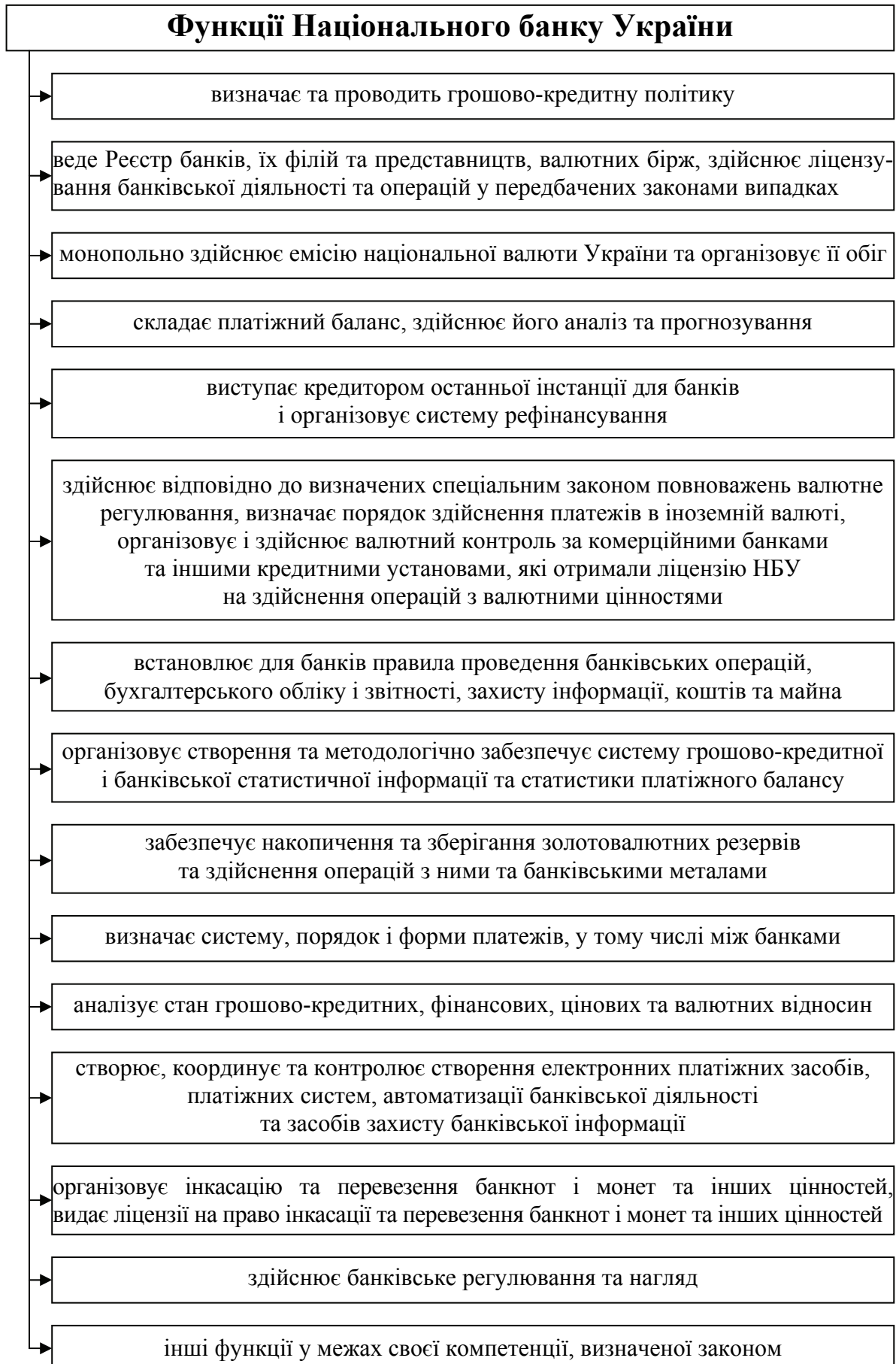

Схема 14.3

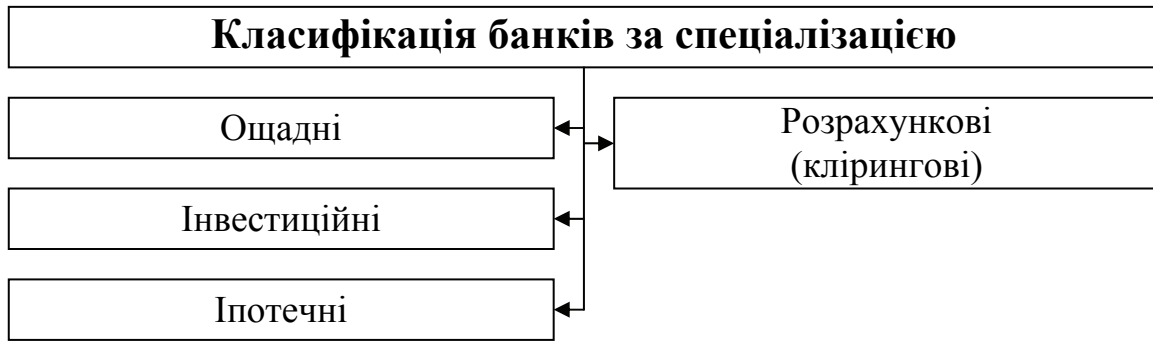

Схема 14.4

Схема 14.5

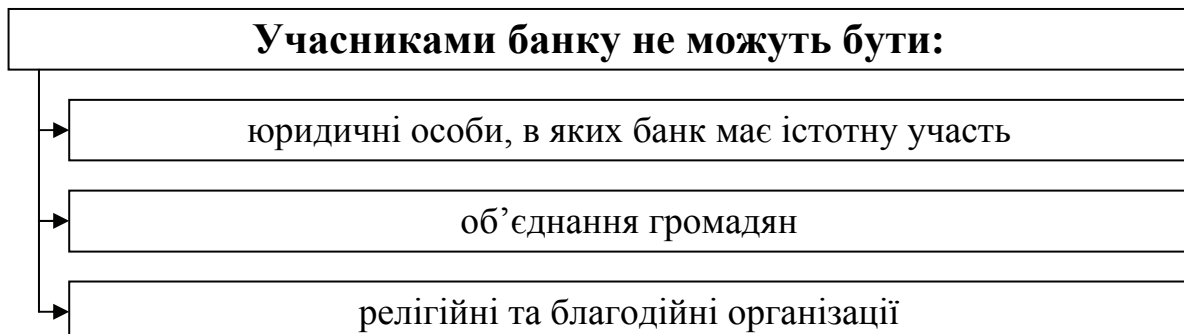
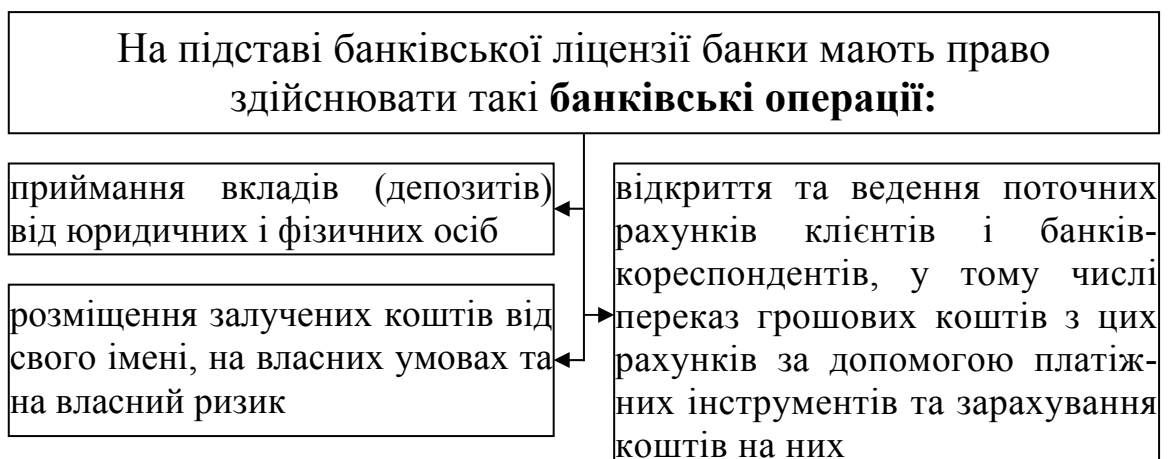

Схема 14.6

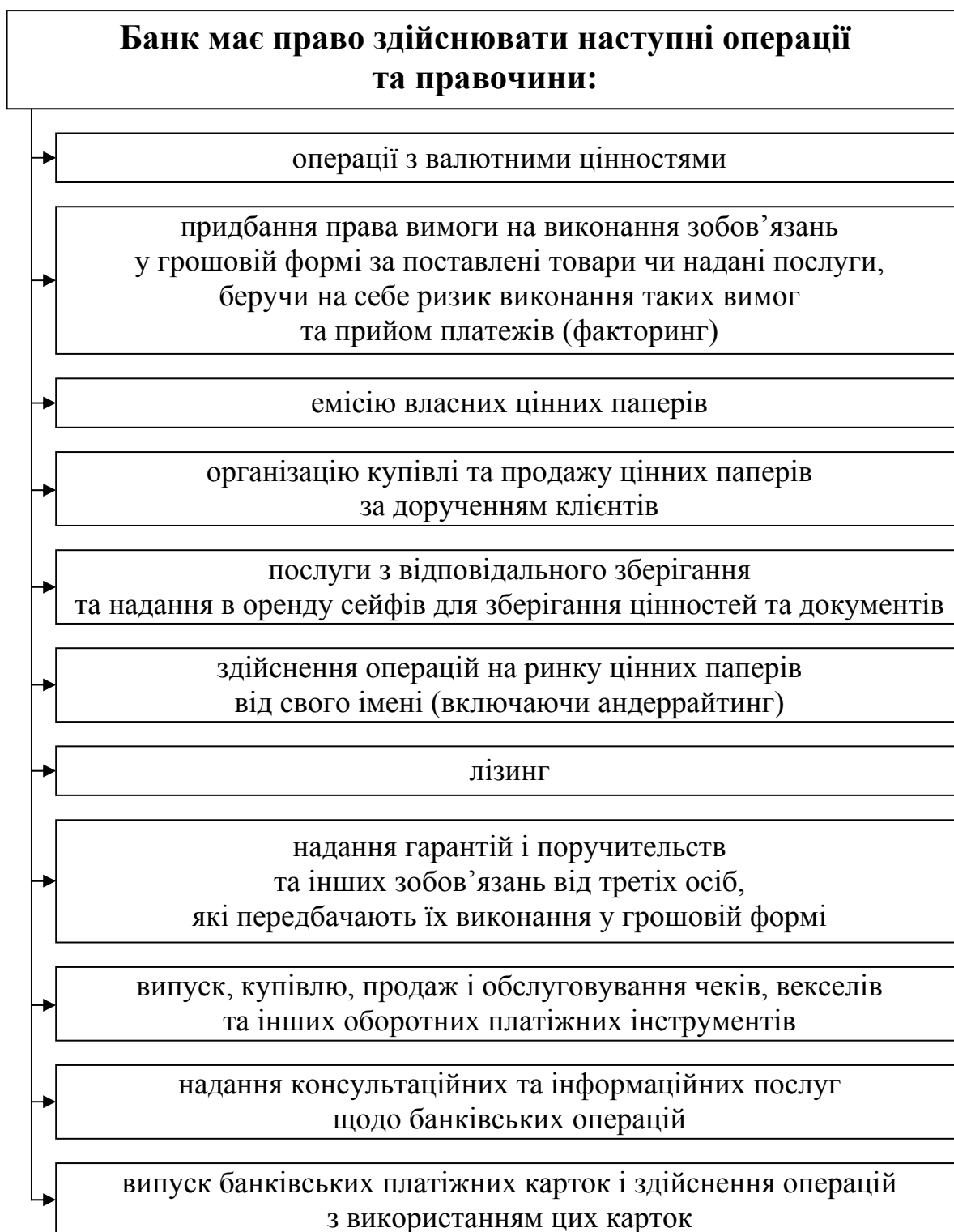

Схема 14.8

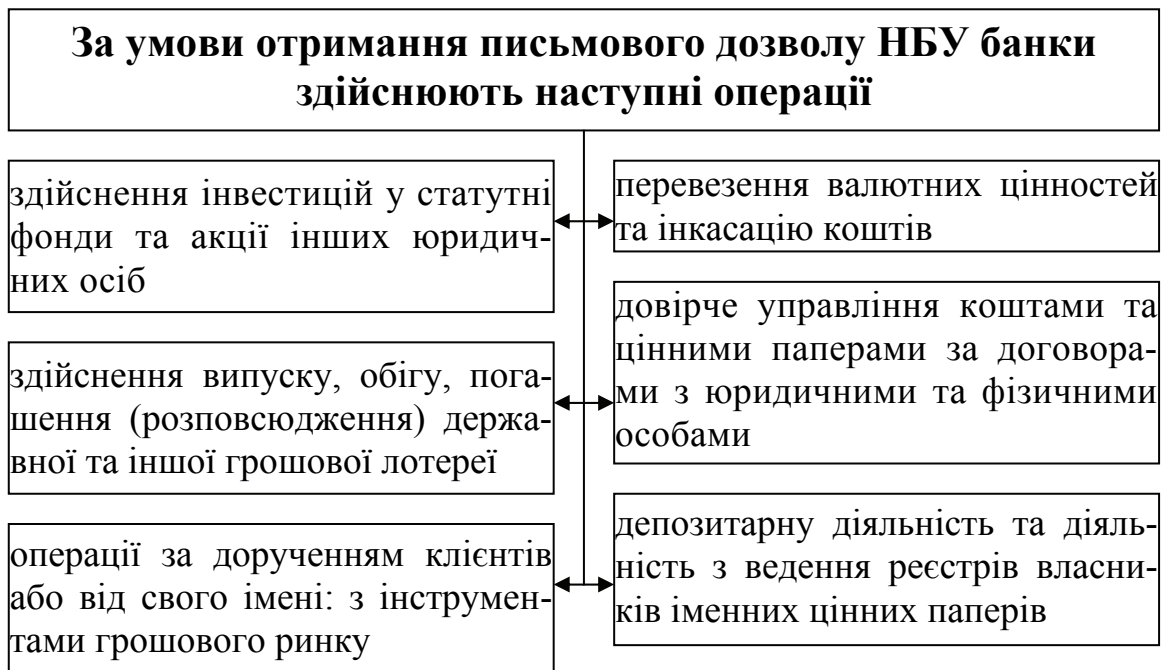

Схема 14.9

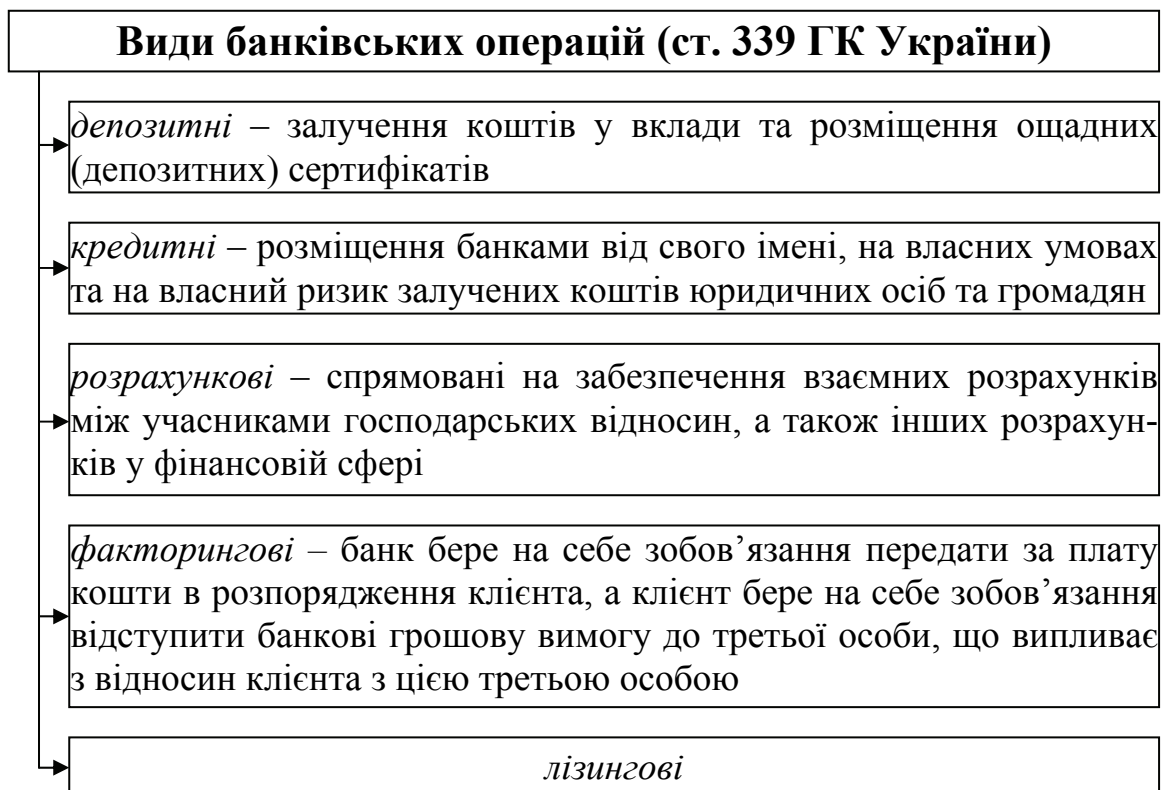

Схема 14.10

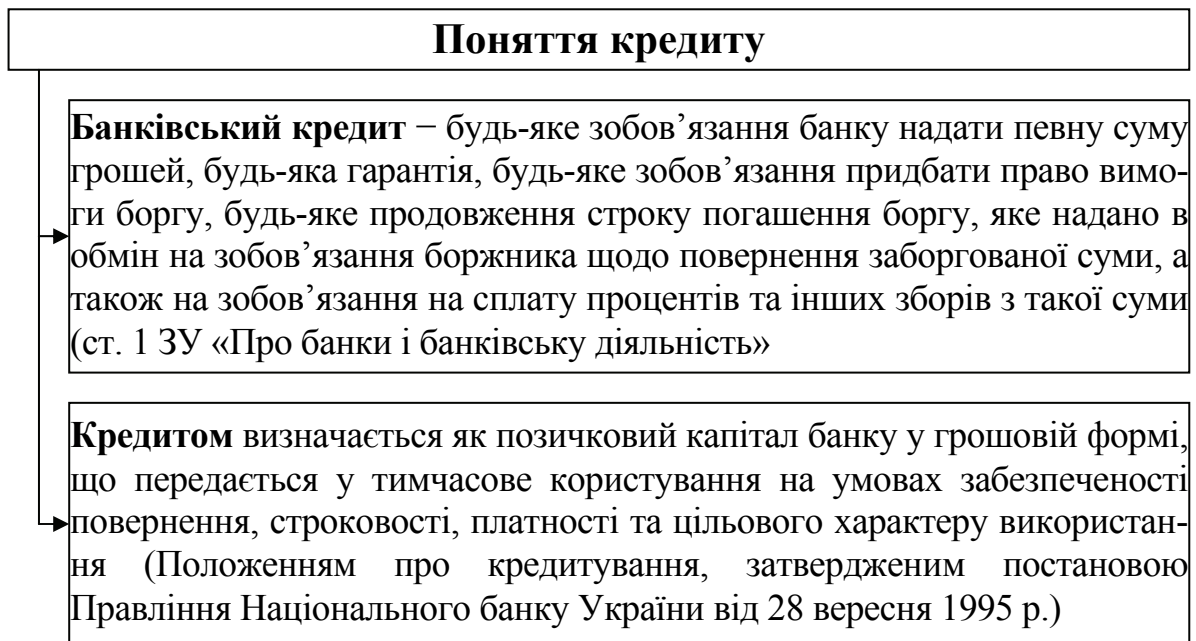
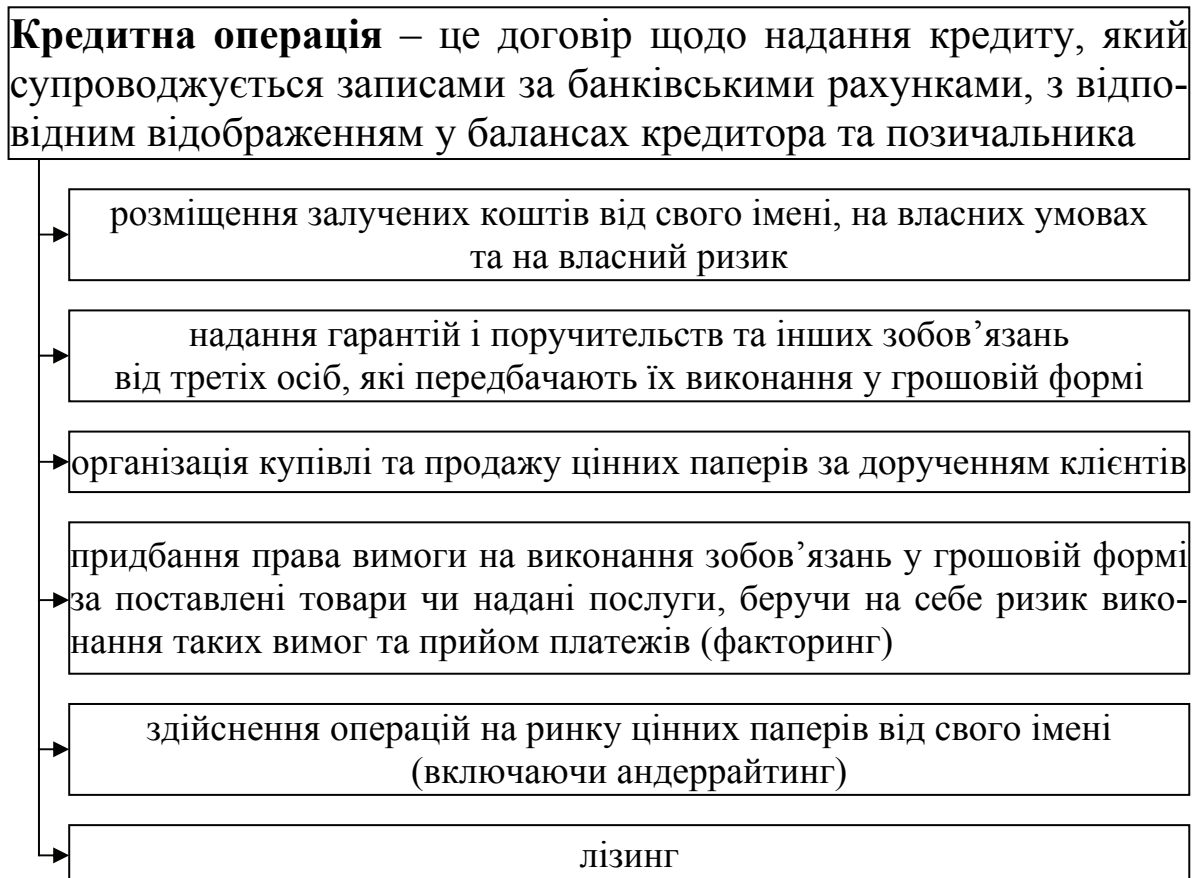

Схема 14.11

Форми кредиту (ст. 347 ГК України)

Банківський – надається суб'єктам кредитування усіх форм власності у тимчасове користування на умовах, передбачених кредитним договором. Процес банківського кредитування здійснюється на *принципах* забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільової спрямованості. *Принцип забезпеченості кредиту* передбачає наявність у банку права для захисту своїх інтересів, недопущення збитків від неповернення боргу через неплатоспроможність позичальника. *Принципи повернення, строковості та платності означають*, що кредит має бути повернений позичальником банкові у визначений у кредитному договорі строк з відповідною платою за його користування. *Цільовий характер* використання передбачає вкладення позичкових коштів з конкретною метою, визначеною кредитним договором

Лізинговий – це відносини між юридичними особами, які виникають у разі оренди майна і супроводжуються укладенням лізингового правочину

Іпотечний – відносини з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна

Комерційний кредит – є товарною формою кредиту, яка визначає відносини з питань перерозподілу матеріальних фондів і характеризує кредитний договір між двома суб'єктами господарської діяльності. Учасники кредитних відносин при комерційному кредиті регулюють свої стосунки і можуть використовувати платіжні засоби у вигляді векселів. Погашення комерційного кредиту може здійснюватися шляхом: оплати боржником за векселем; передачі векселя відповідно до чинного законодавства іншій юридичній особі (крім банків та інших кредитних установ); переоформлення комерційного кредиту на банківський

Схема 14.13

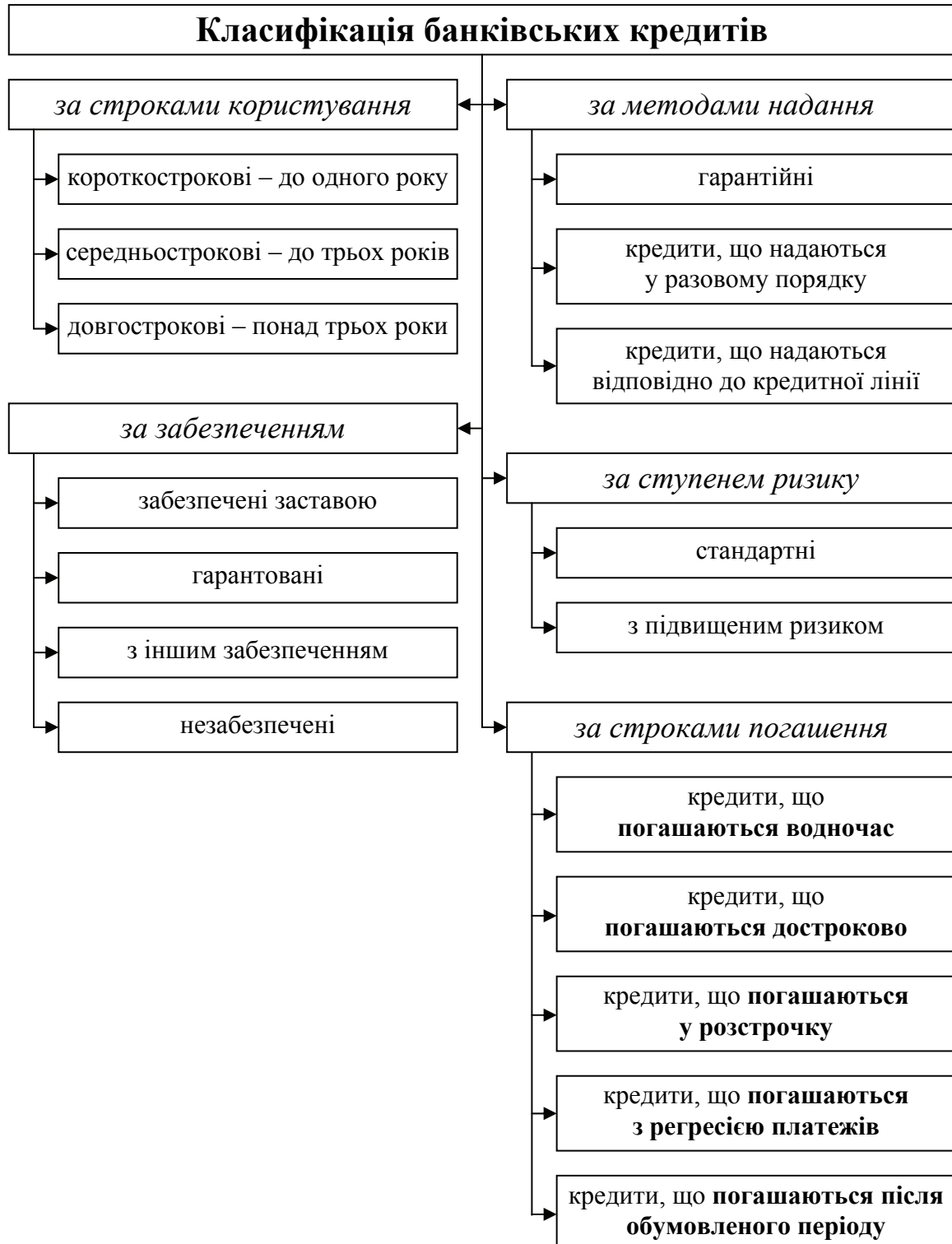

Схема 14.14

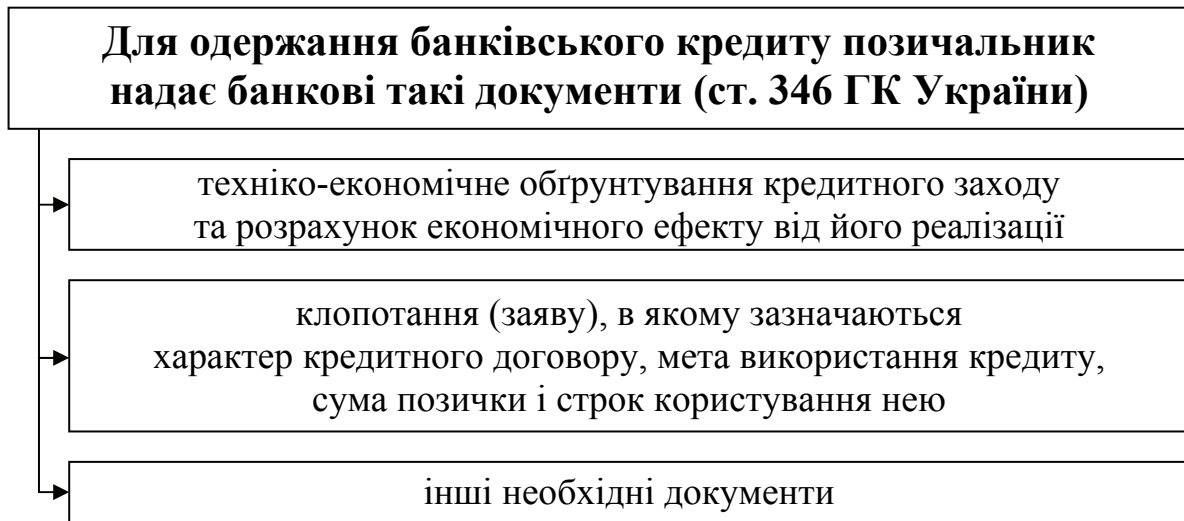
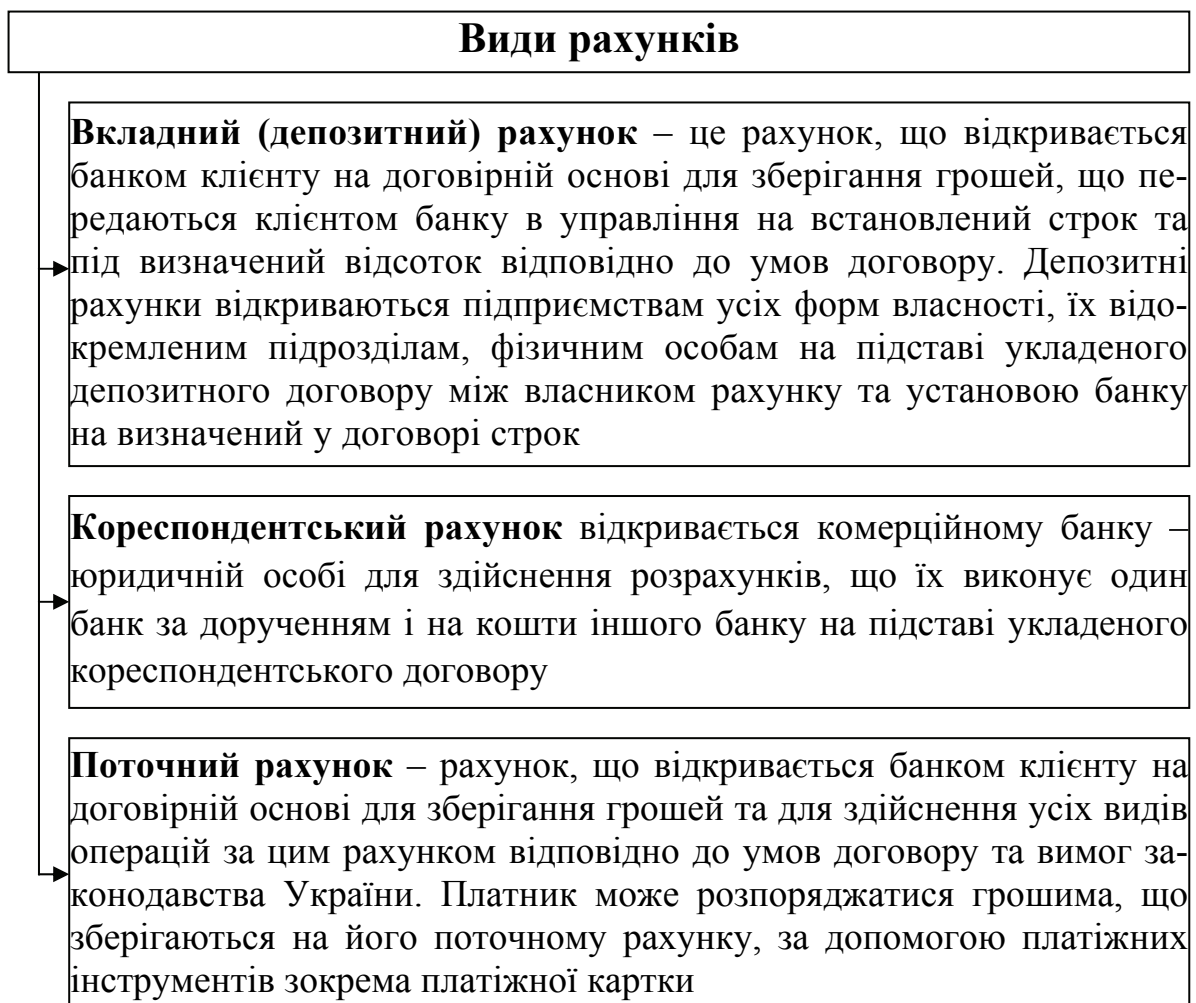

Схема 14.15

Для відкриття поточних і бюджетних рахунків підприємства подають установам банків наступні документи:

→ копію свідоцтва про державну реєстрацію в органі виконавчої влади, іншому органі, уповноваженому здійснювати державну реєстрацію, засвідчену нотаріально чи органом, який видав свідоцтво про державну реєстрацію (крім бюджетних установ та організацій)

→ заяву на відкриття рахунку встановленого зразка

→ картку із зразками підписів осіб, яким надано право розпорядження рахунком та підпису розрахункових документів, засвідчену нотаріально або вищестоящою організацією у встановленому порядку

→ копію належним чином зареєстрованого статуту (положення), засвідчену нотаріально чи органом, який реєструє

→ копію документа про реєстрацію в органах Пенсійного фонду України, засвідчену нотаріально або органом, що видав відповідний документ

→ копію документа, що підтверджує взяття підприємства на податковий облік, засвідчену податковим органом, нотаріально або уповноваженим працівником банку

→ копію документа, що підтверджує взяття підприємства на податковий облік, засвідчену податковим органом, нотаріально або уповноваженим працівником банку

→ копію довідки про внесення підприємства до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, засвідчену нотаріально або органом, що видав довідку

Схема 14.17

Схема 14.18

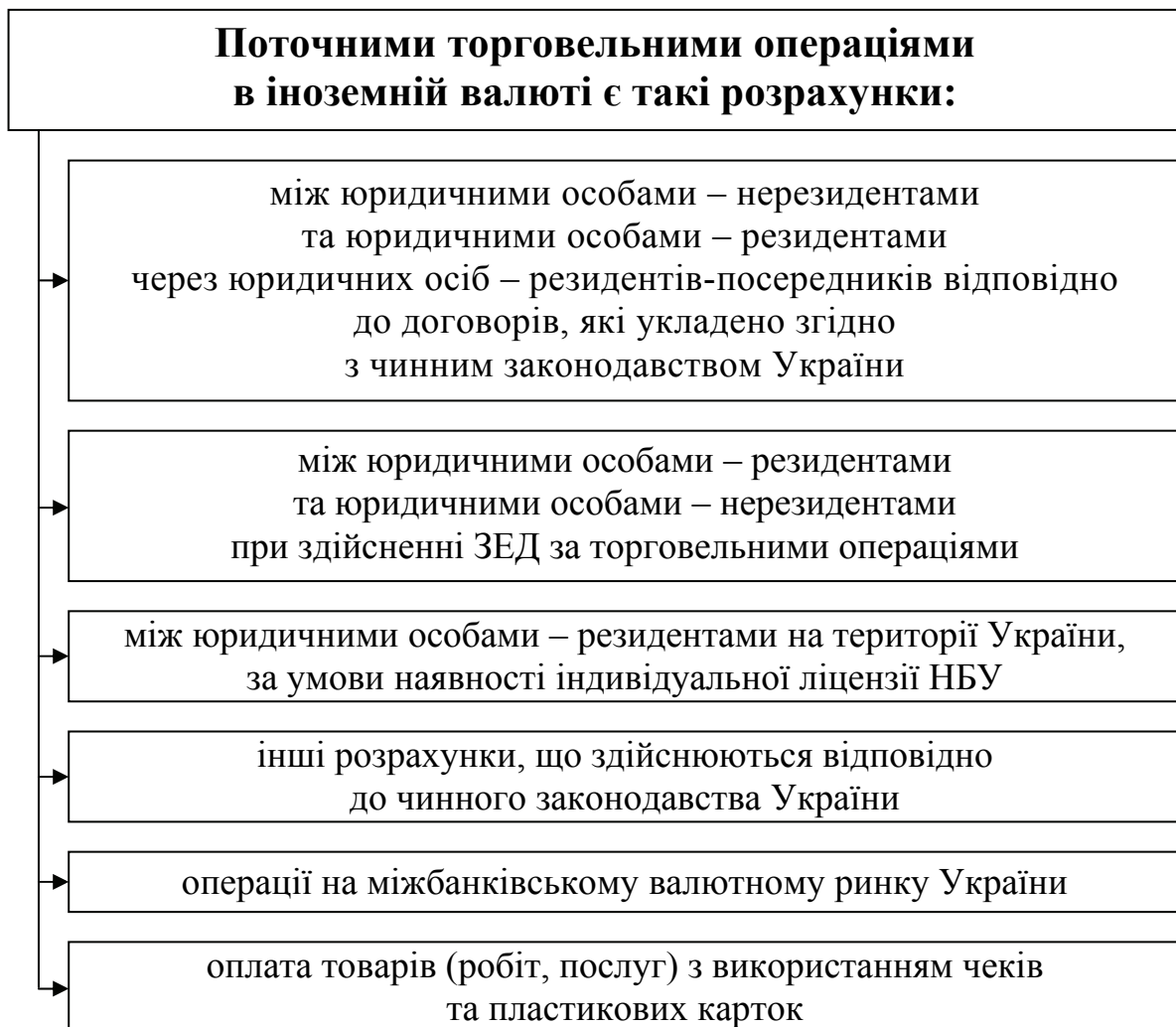

Схема 14.19

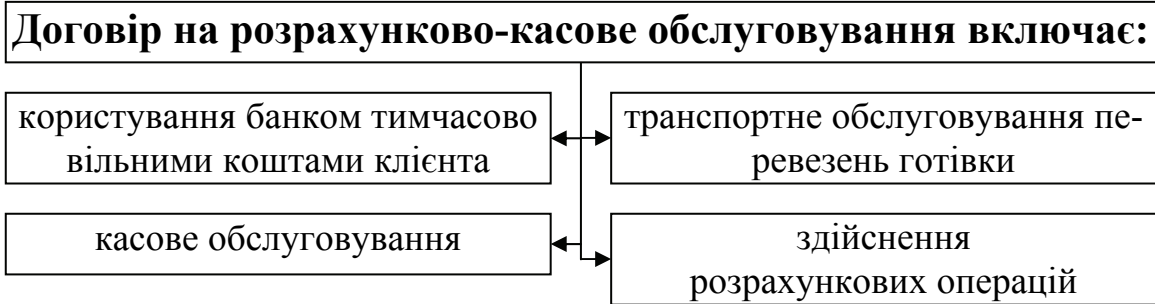

Схема 14.20

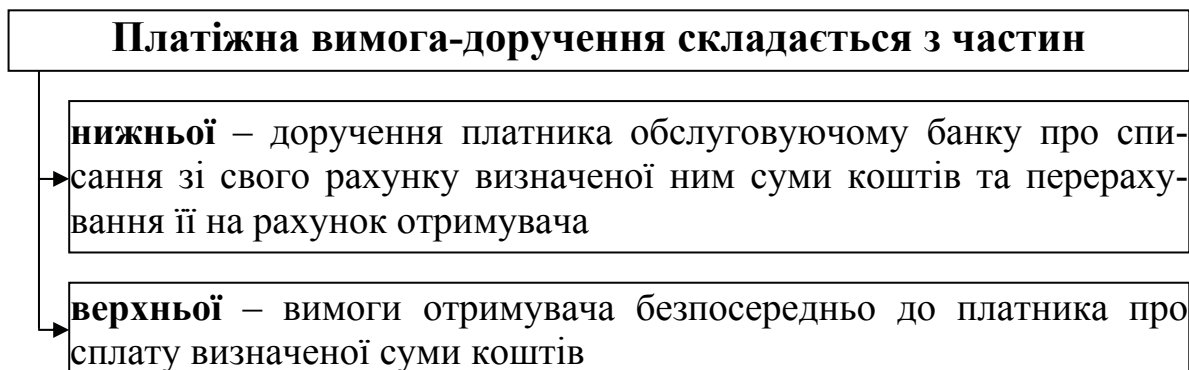
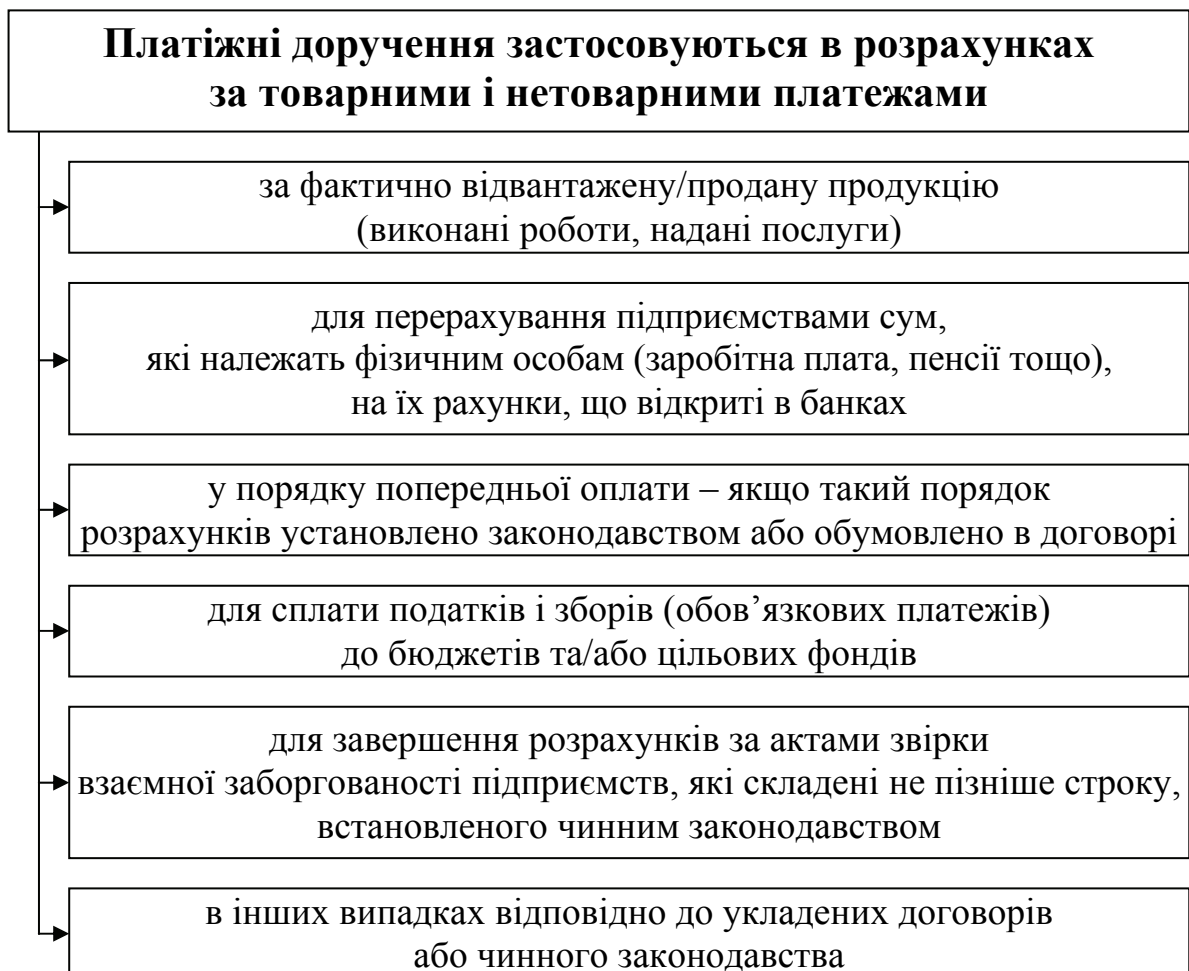

Схема 14.21

Тема 15. Правове регулювання інноваційної, страхової та аудиторської діяльності

Схема 15.1

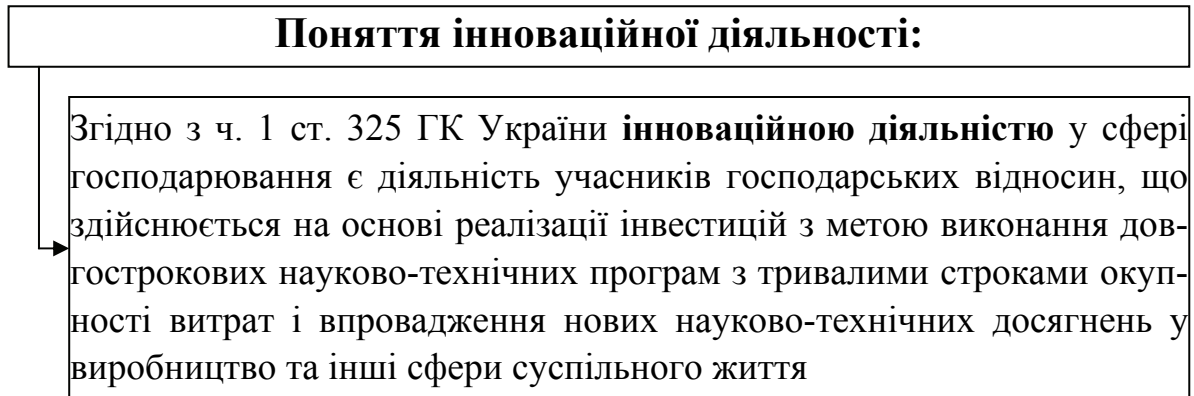

Схема 15.2

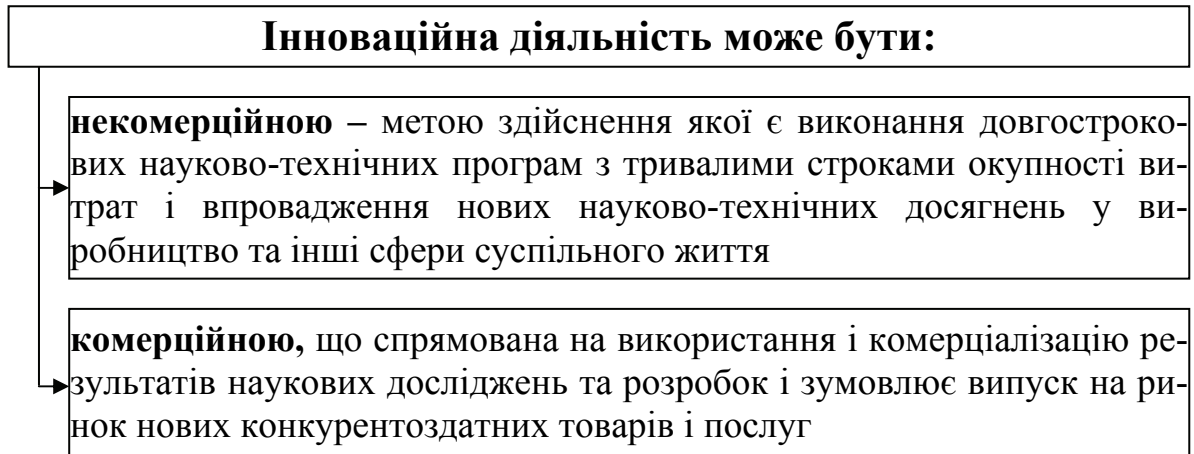

Схема 15.3

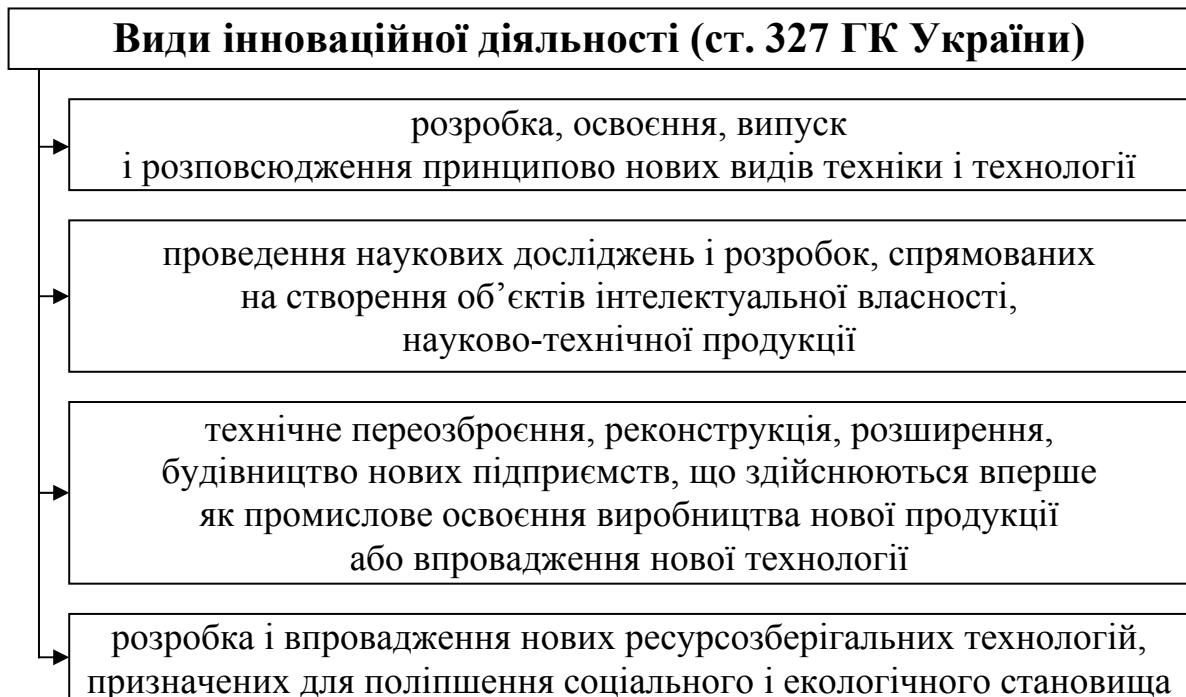
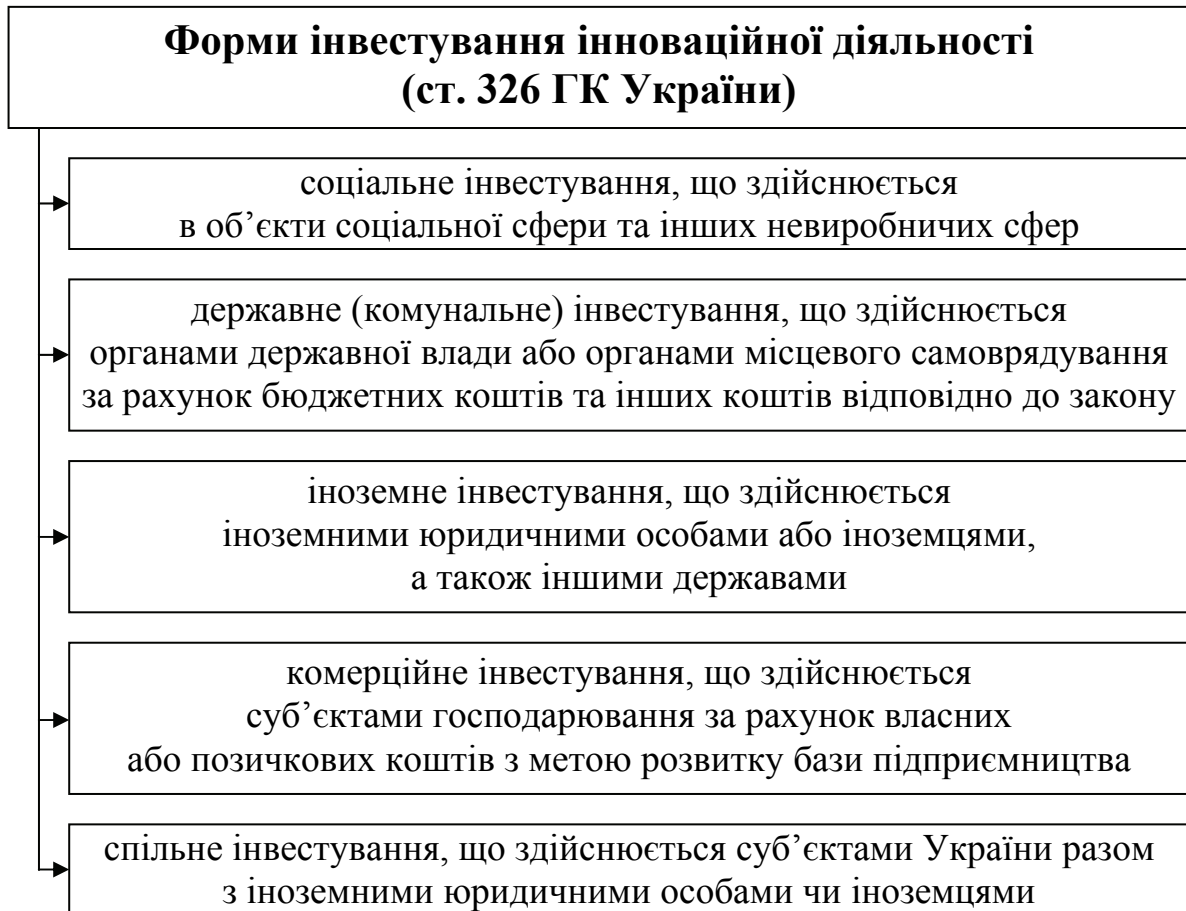

Схема 15.6

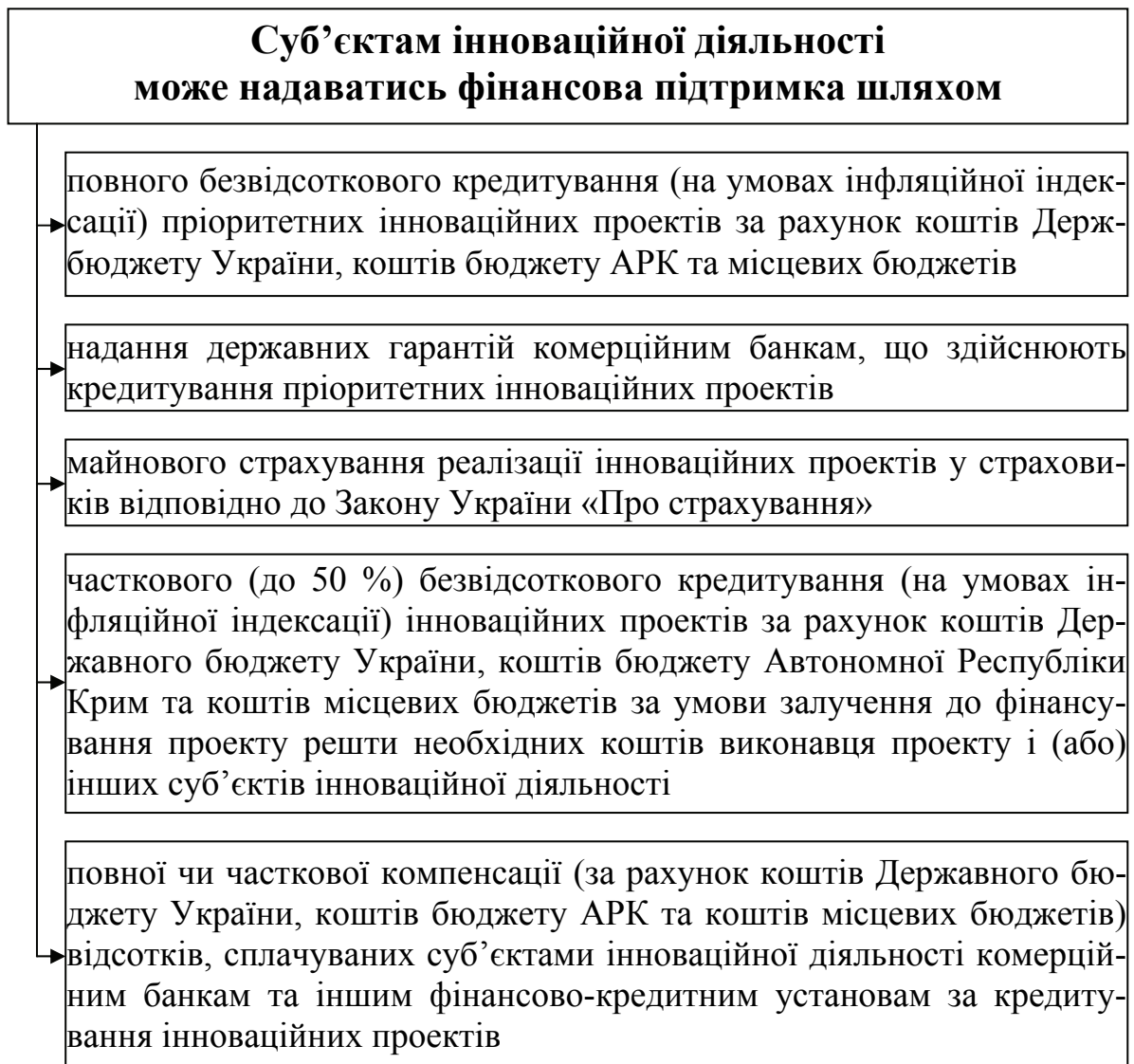
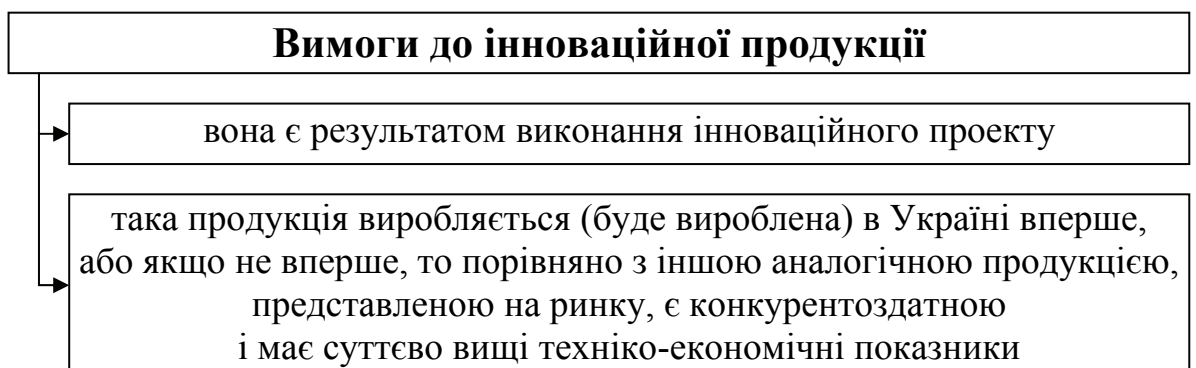

Схема 15.7

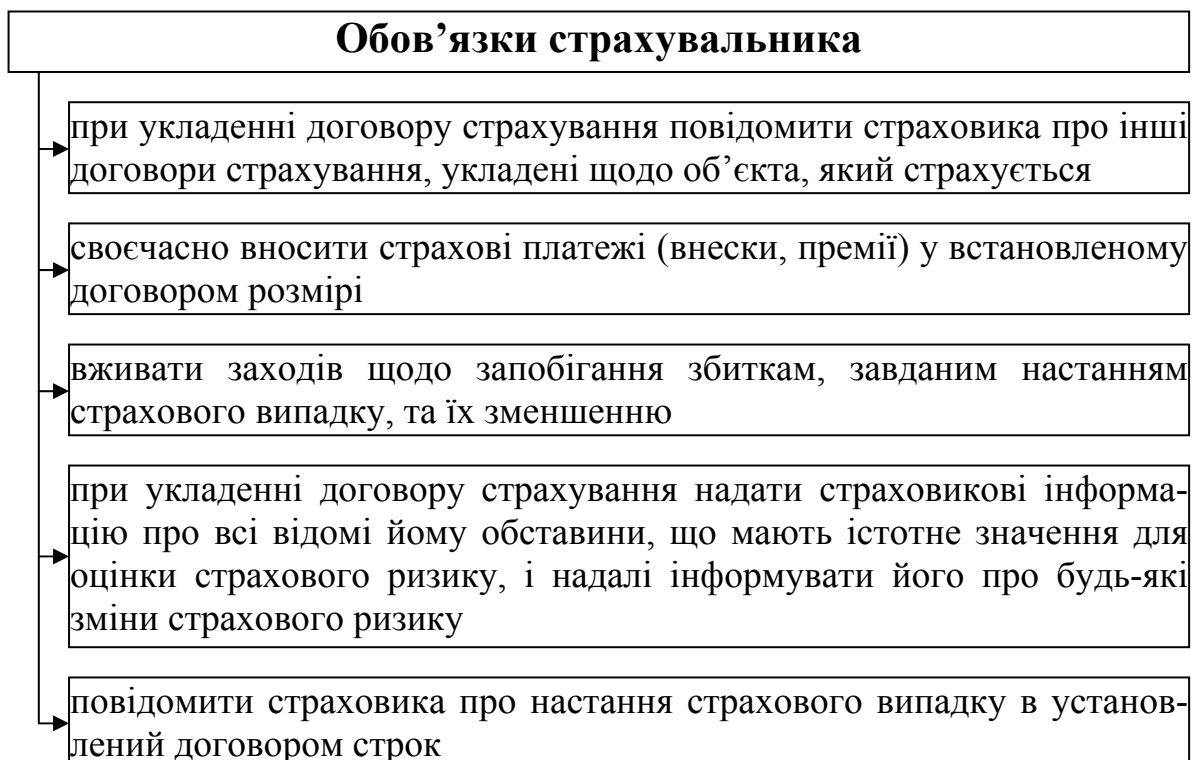
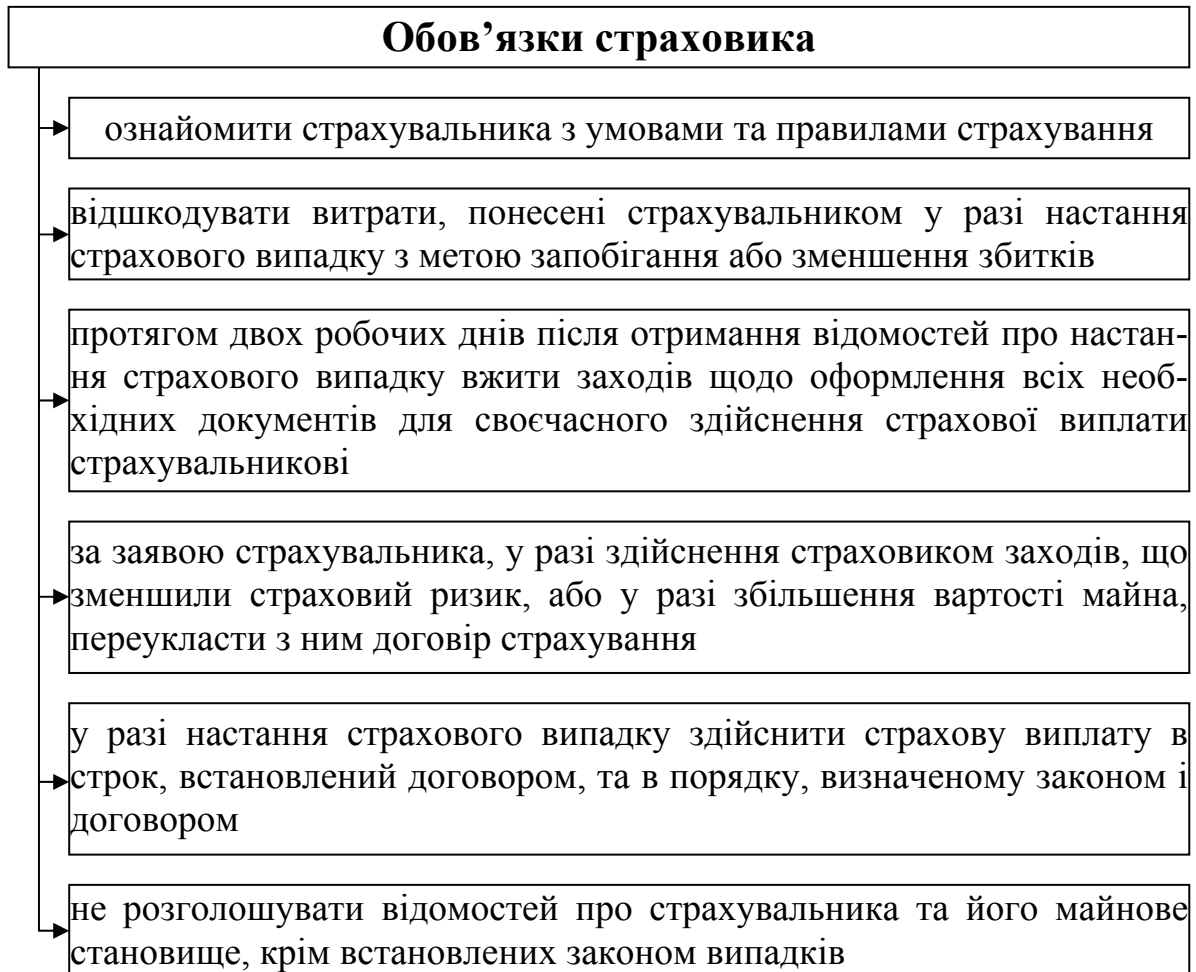

Страхування – професійна діяльність спеціалізованих організацій (страхових компаній або страховиків) щодо надання учасникам відносин у сфері господарювання (страхувальникам) страхових послуг, спрямованих на захист їх майнових інтересів у разі настання визначених законом чи договором страхування страхових випадків за рахунок грошових фондів, які формуються шляхом сплати страхувальниками страхових платежів (ч. 1 ст. 352 ГК України)

- добровільне (здійснюється на основі договору між страхувальником і страховиком)
- обов'язкове (здійснюється на основі закону)

Забороняється здійснювати страхову діяльність на території України страховиками-нерезидентами, крім таких видів страхової діяльності:

- із страхування ризиків, пов'язаних з морськими перевезеннями, комерційною авіацією, запуском космічних ракет і фрахтом, у разі, якщо об'єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з товарами, які транспортуються, та/або транспортним засобом, яким вони транспортуються, та/або будь-яка відповідальність, що виникає у зв'язку з таким транспортуванням товарів
- страхове посередництво, таке як брокерські та агентські операції стосовно: перестрахування, виключно із страхуванням ризиків, пов'язаних з морськими перевезеннями, комерційною авіацією, запуском космічних ракет і фрахтом, у разі, якщо об'єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з товарами, які транспортуються, та/або транспортним засобом, яким вони транспортуються, та/або будь-яка відповідальність, що виникає у зв'язку з таким транспортуванням товарів
- допоміжні послуги із страхування, такі як консультаційні послуги, оцінка актуарного ризику та задоволення претензій
- перестрахування

Підстави для відмови страховика у здійсненні страхових виплат або страхового відшкодування

- навмисні дії страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку
- отримання страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні
- вчинення страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку
- несвоєчасне повідомлення страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків
- подання страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку
- інші випадки, передбачені законом або договором

Поняття аудиторської діяльності та аудиторської перевірки

- Згідно з ч. 1 ст. 362 ГК України **аудиторською діяльністю** визнається діяльність громадян та організацій, предметом якої є здійснення аудиту, організаційне і методичне забезпечення аудиту та надання інших аудиторських послуг
- **Аудиторська перевірка (аудит)** - це перевірка бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам (ч. 1 ст. 363 ГК України)

Схема 15.15

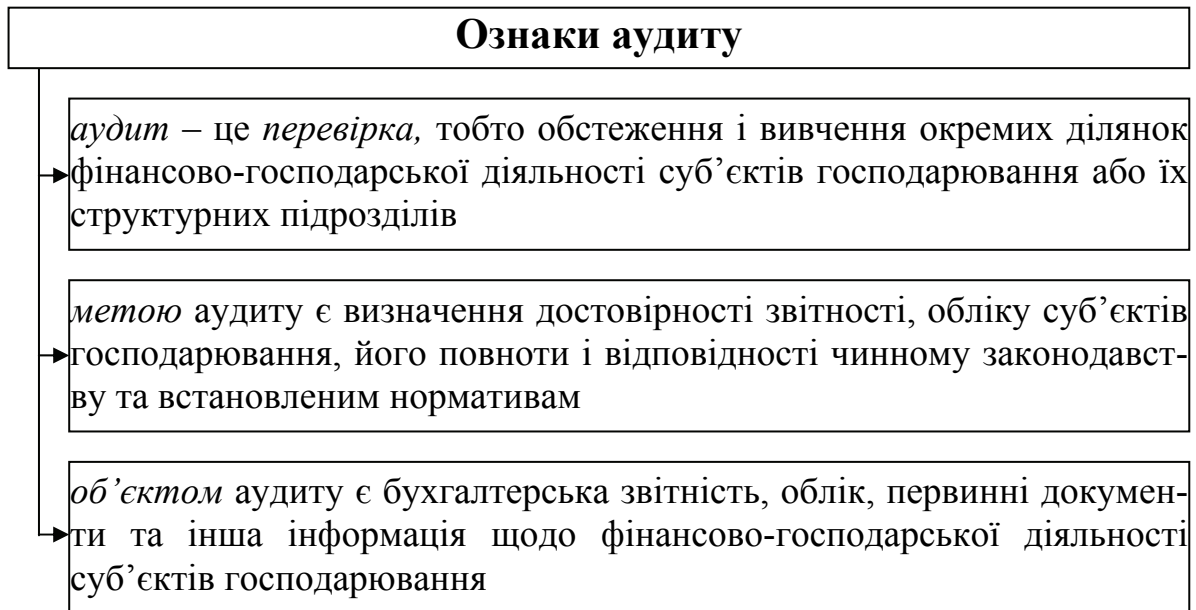

Схема 15.16

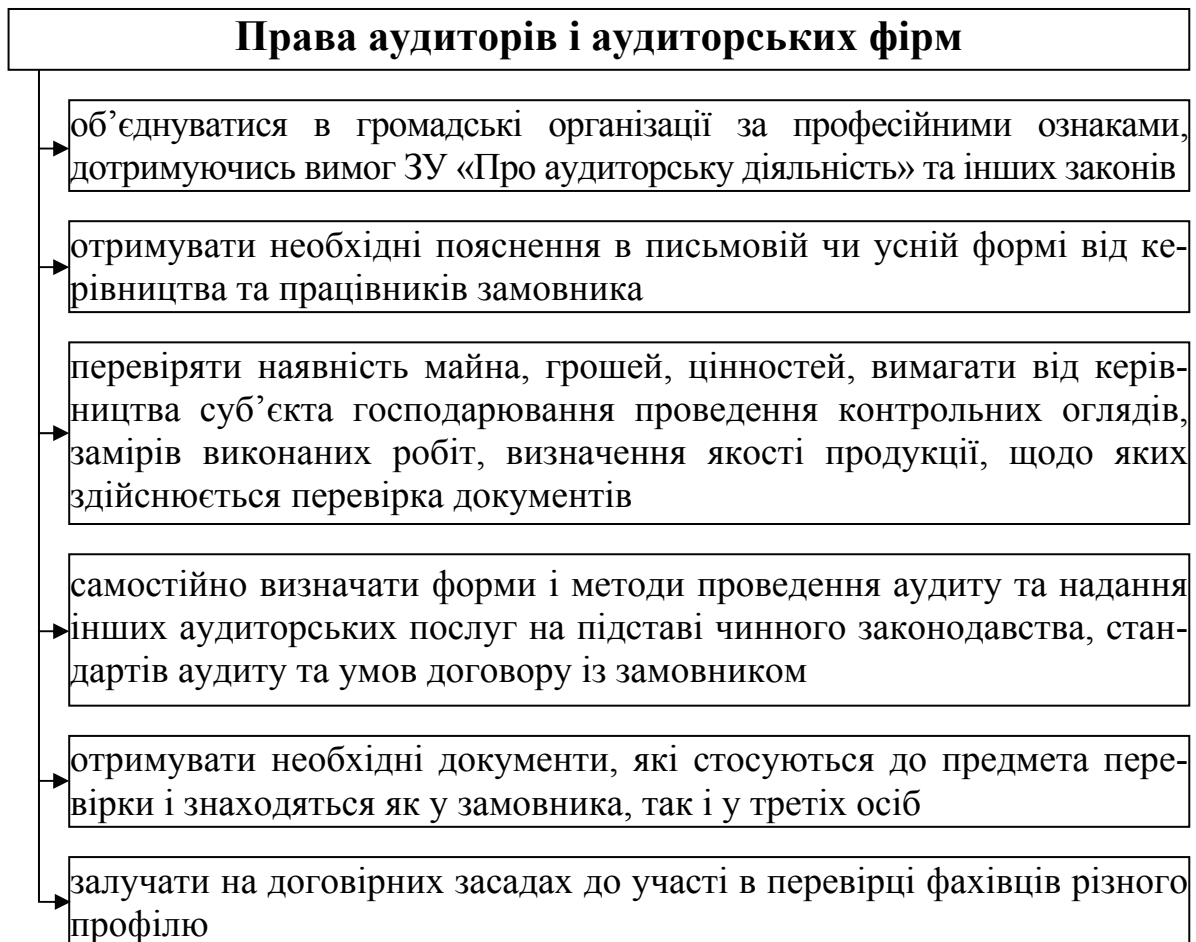
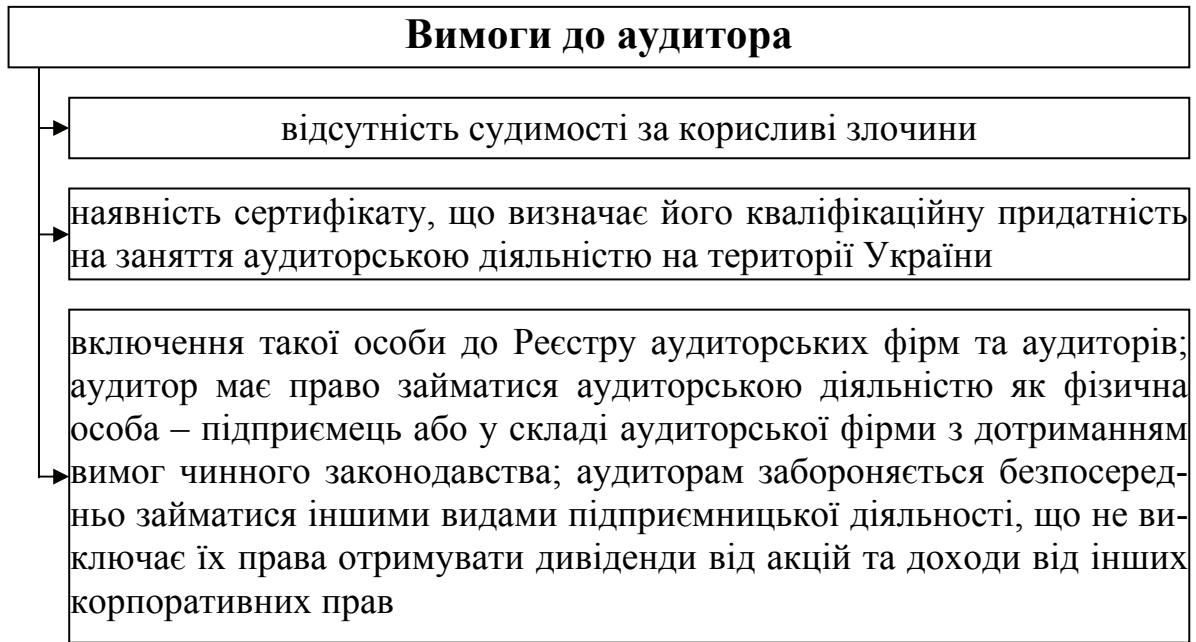

Схема 15.19

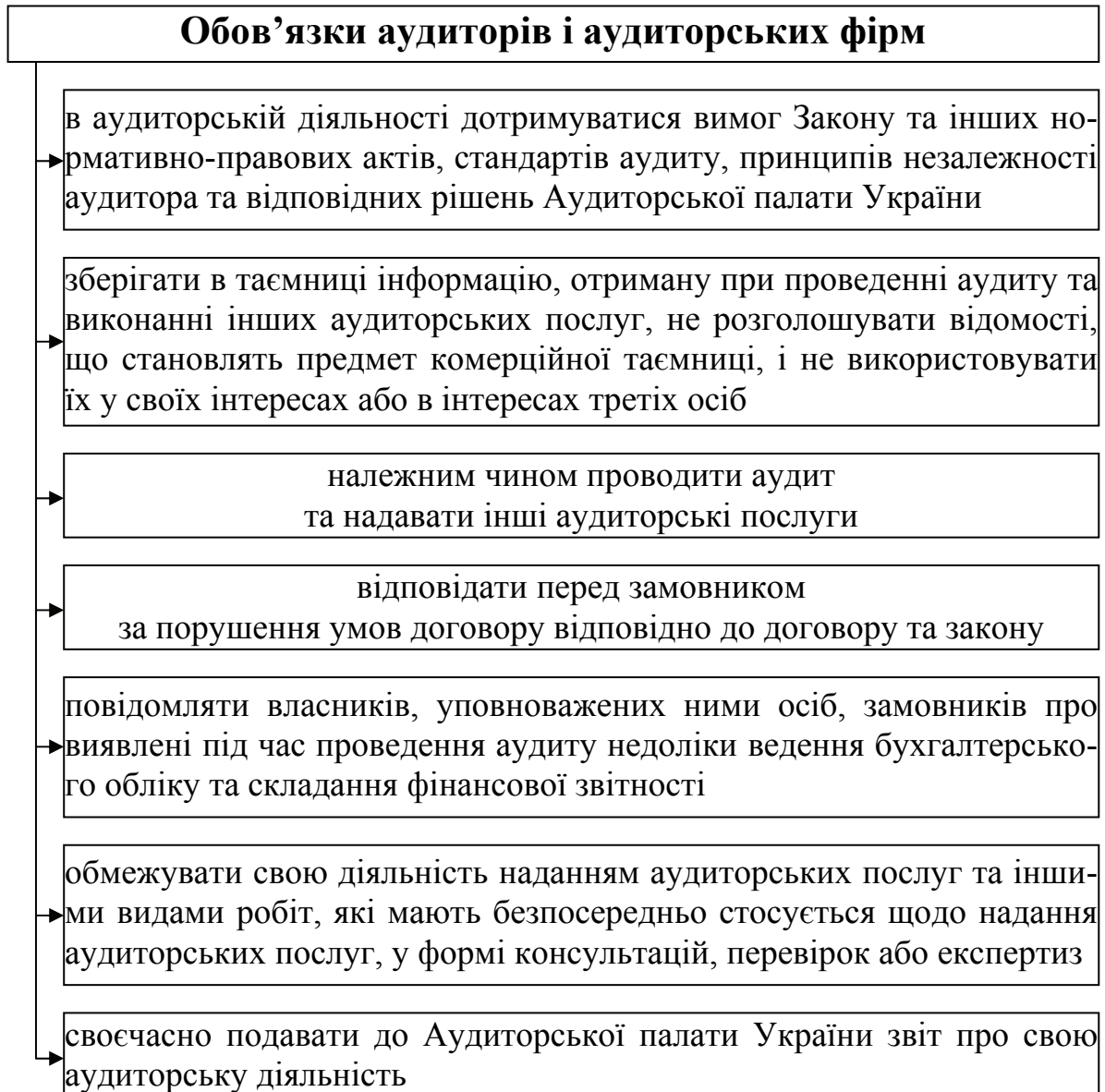
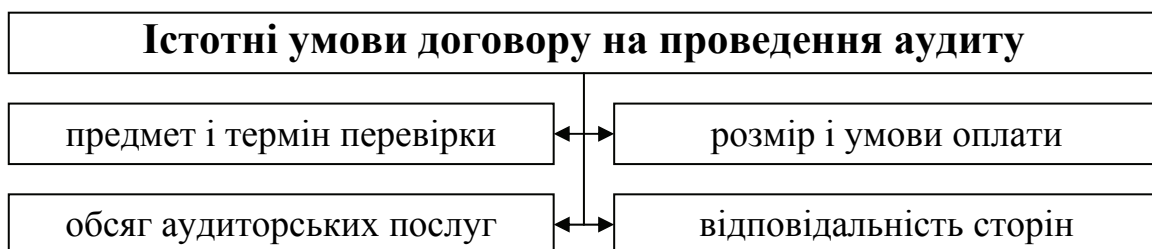

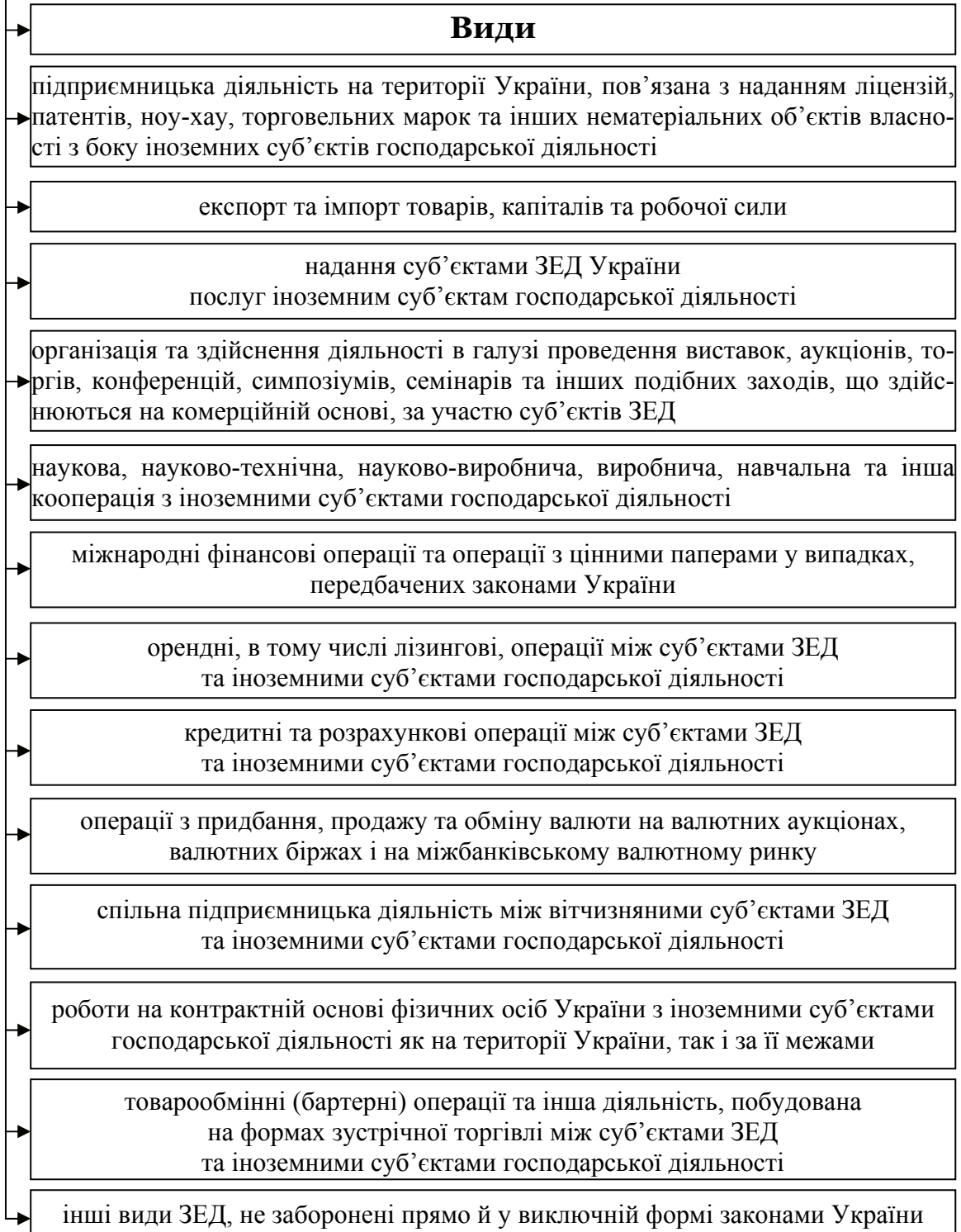
Схема 15.20

Тема 16. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Схема 16.1

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами

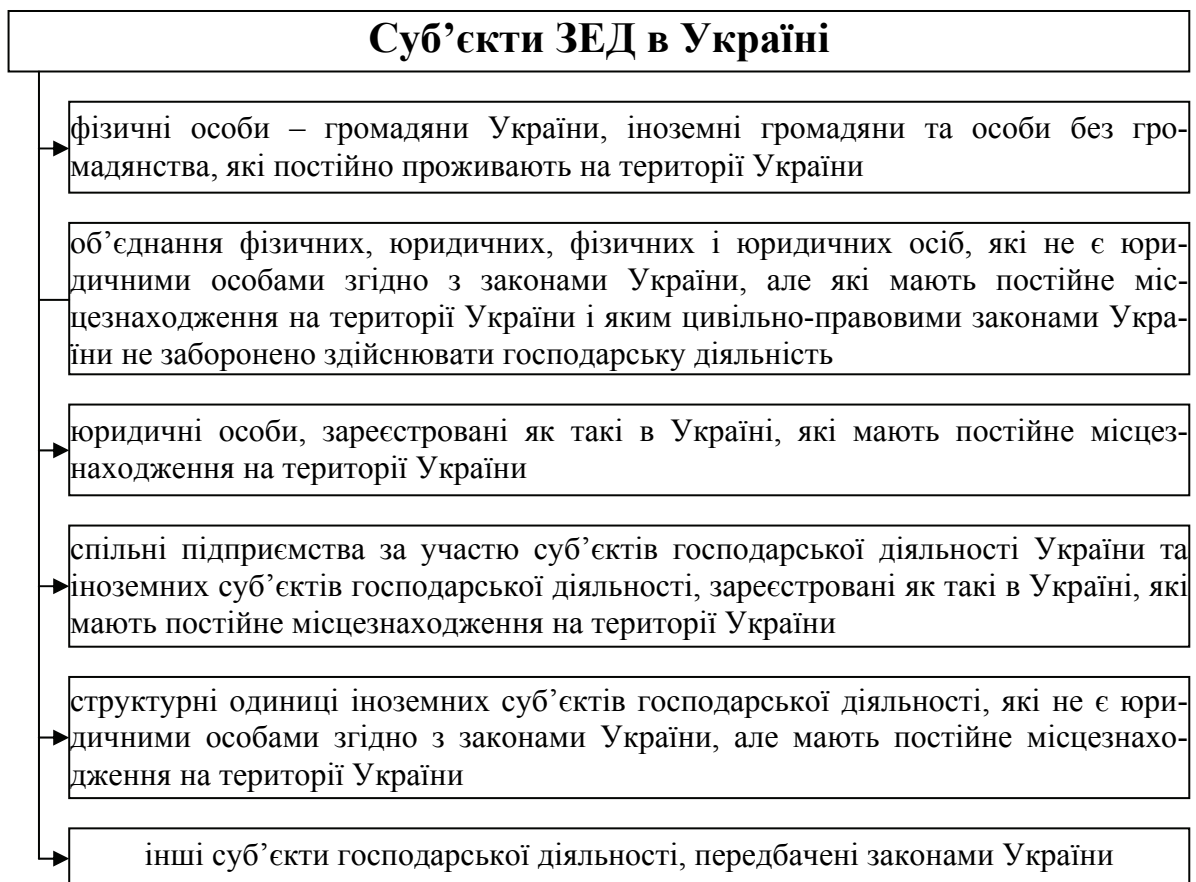
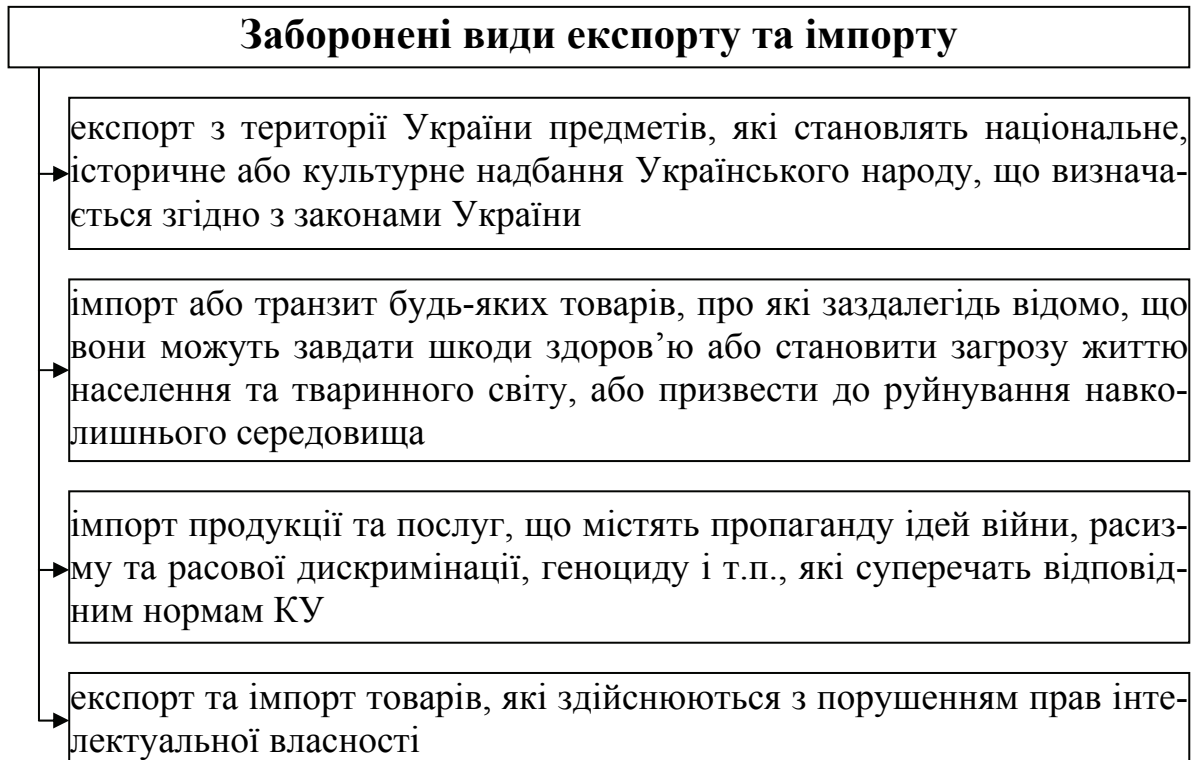

Схема 16.4

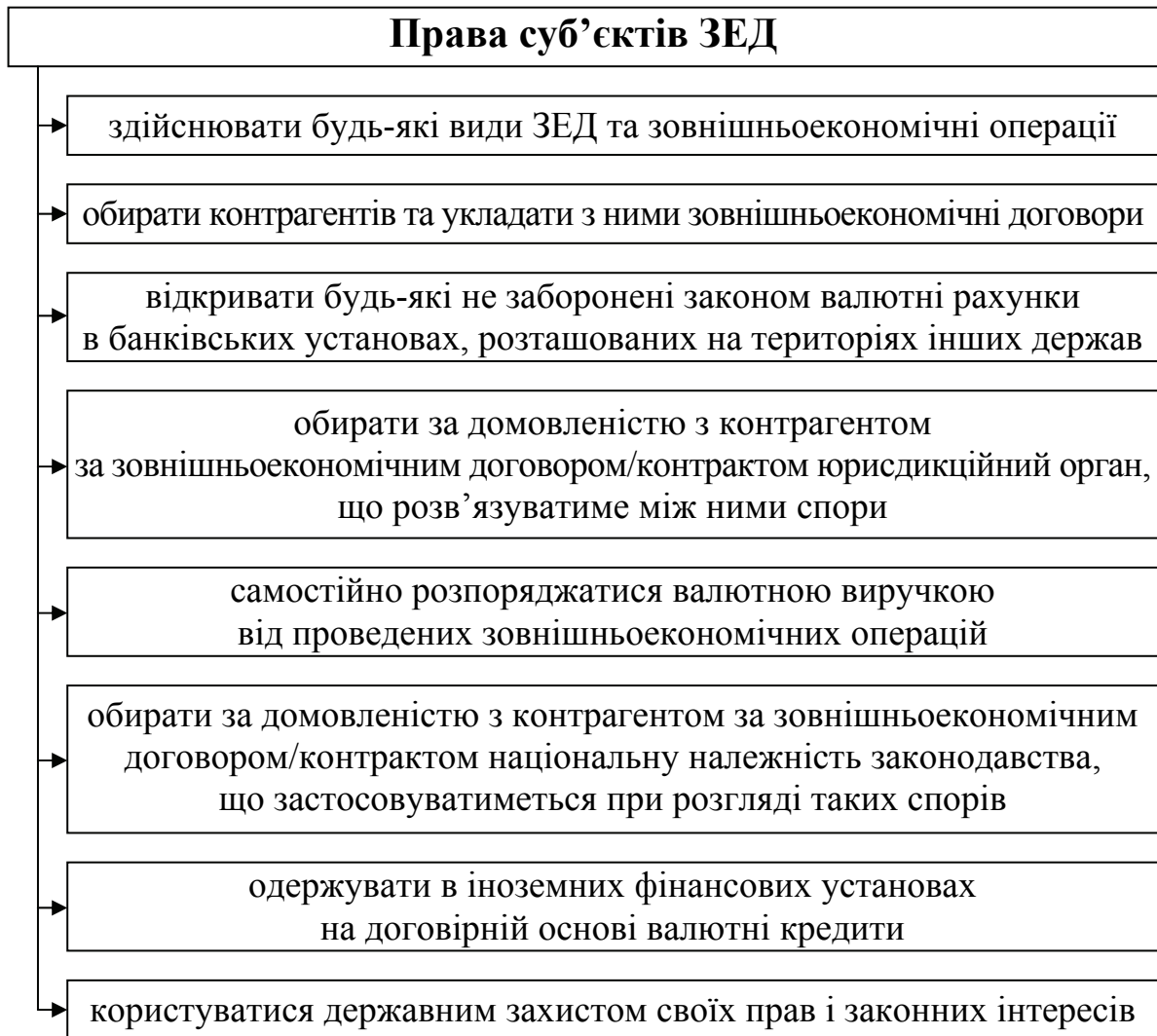

Схема 16.5

Схема 16.6

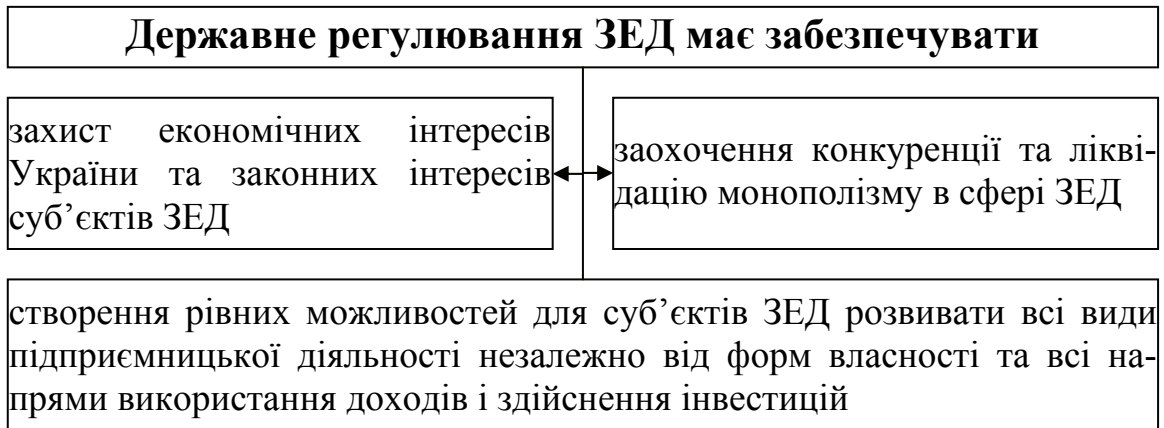

Схема 16.7

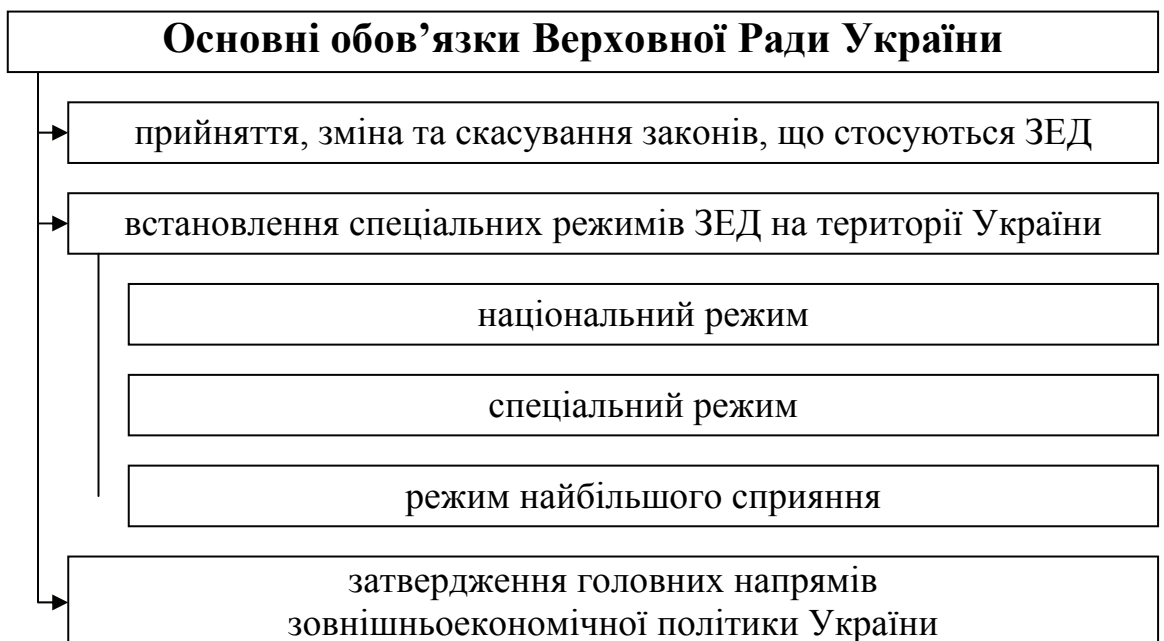
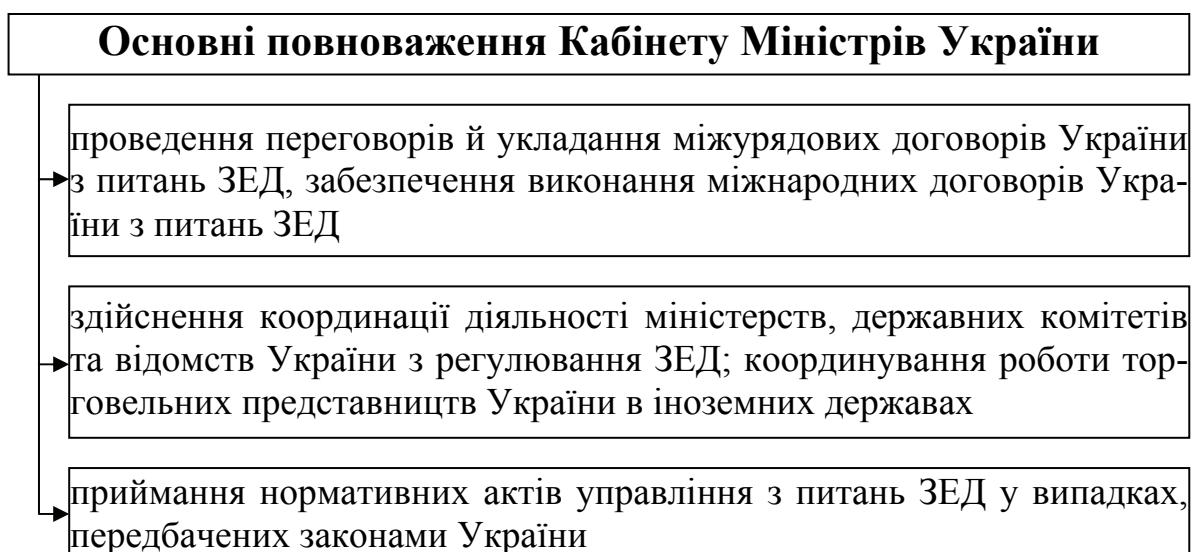

Схема 16.8

Зовнішньоекономічний договір (контракт) – це матеріально оформлена угода двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності (ст. 1 ЗУ «Про ЗЕД»)

Ознаки

спеціальні вимоги щодо права, яке застосовується: 1) при визначенні змісту договору (права та обов'язки сторін договору визначаються правом країни, обраної сторонами при його укладенні або в результаті подальшого погодження; якщо сторони не погодили це питання, то їх права та обов'язки визначаються правом місця укладання договору, яке визначається законами України (зокрема ст. 6 Закону); 2) при прийманні виконання (застосовується право країни, обраної сторонами; якщо такого погодження не було, береться до уваги право місця проведення такого приймання)

особливий суб'єктний склад: сторонами в договорі є вітчизняний суб'єкт ЗЕД та іноземний контрагент

особливості змісту договору: права та обов'язки його сторін щодо здійснюваної ними ЗЕД (зовнішньоекономічних операцій); обов'язковість урахування типових платіжних умов і типових захисних застережень

обов'язковість державної реєстрації визначених законом видів зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що здійснюється відповідно до встановленого порядку (ст. 383 ГК України)

спеціальні вимоги щодо форми договору. Як загальне правило – це письмова форма, якщо інше не встановлено законом чи чинним міжнародним договором, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України. Форма зовнішньоекономічного договору (контракту) (в тому числі модифікація письмової форми) визначається правом місця його укладення (місце укладення договору/контракту визначається відповідно до законів України). Форма договорів щодо нерухомого майна, розташованого на території України, визначається законами України; вимоги щодо форми зовнішньоекономічного договору визначаються ГК (ст. 382), Законом «Про ЗЕД» (ст. 6)

особливості порядку розгляду договірних спорів: визначення за згодою сторін з відповідною фіксацією у договорі юрисдикційного органу (державні суди України чи конкретний міжнародний третейський суд (арбітраж), створений на території України чи іншої країни)

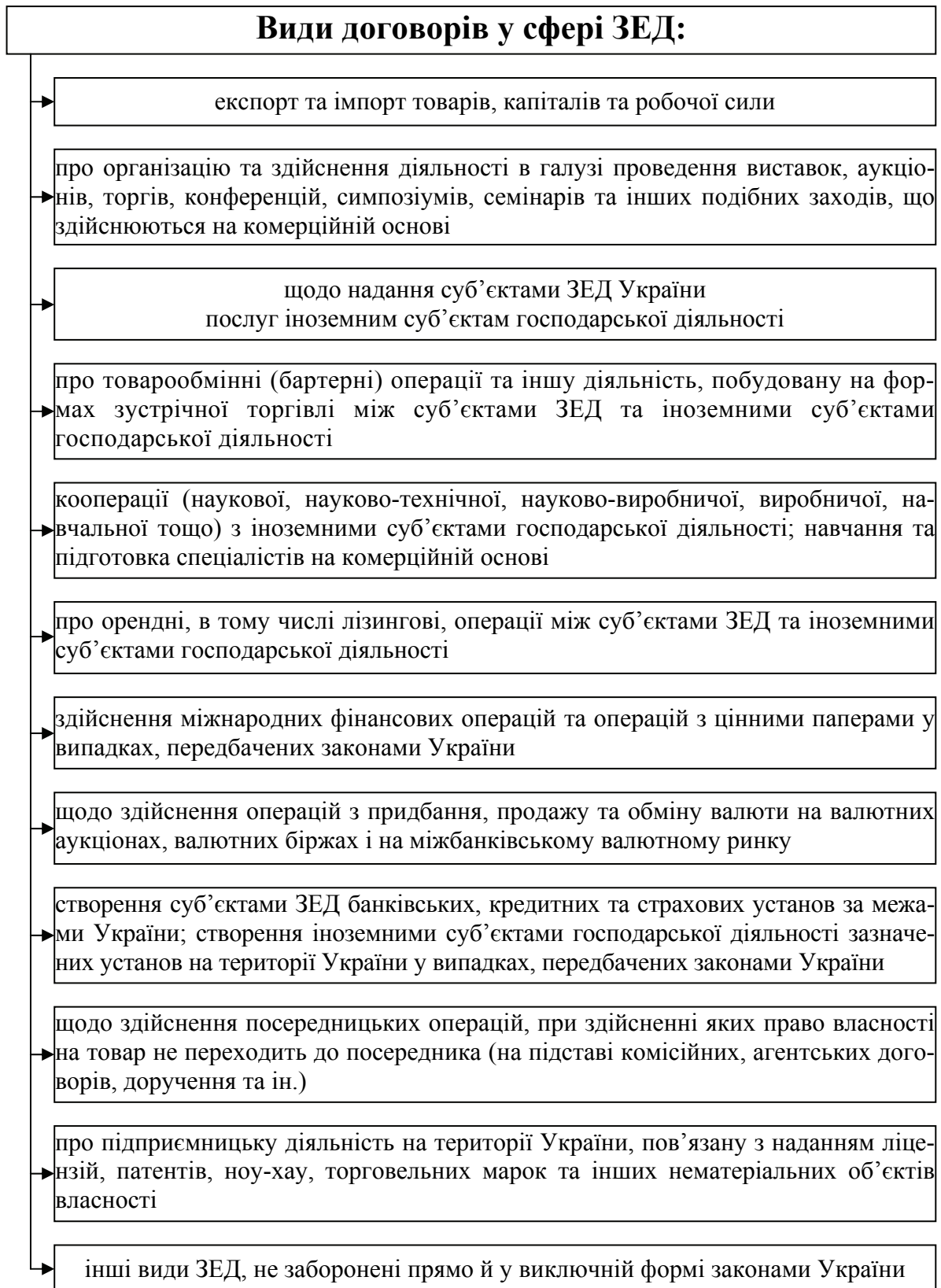

Схема 16.11

Тема 17. Правовий режим інвестування в Україні. Комерційна концесія

Схема 17.1

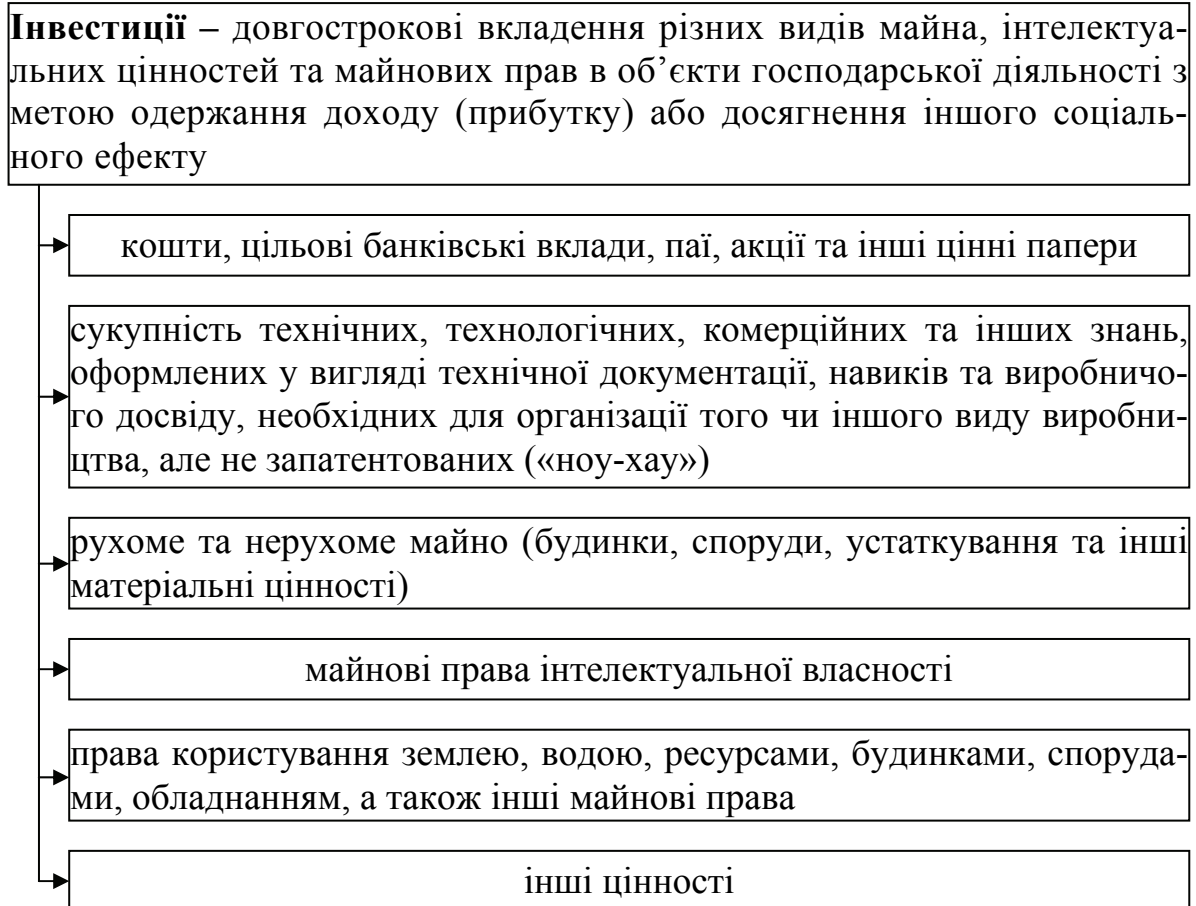

Схема 17.2

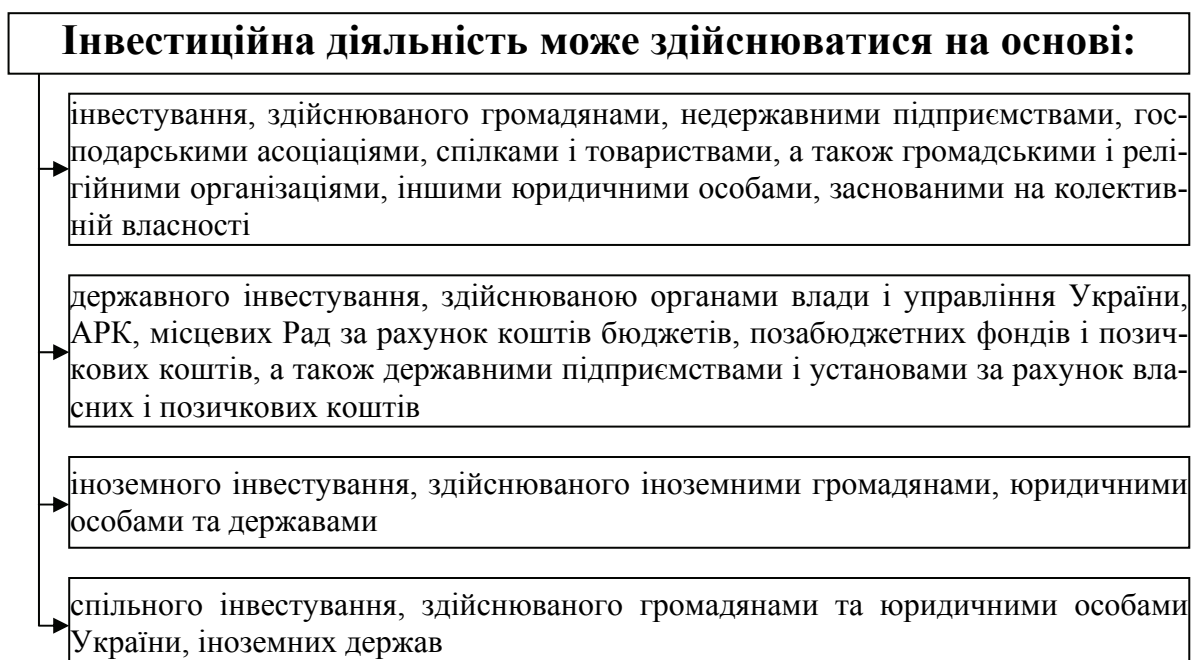

Схема 17.3

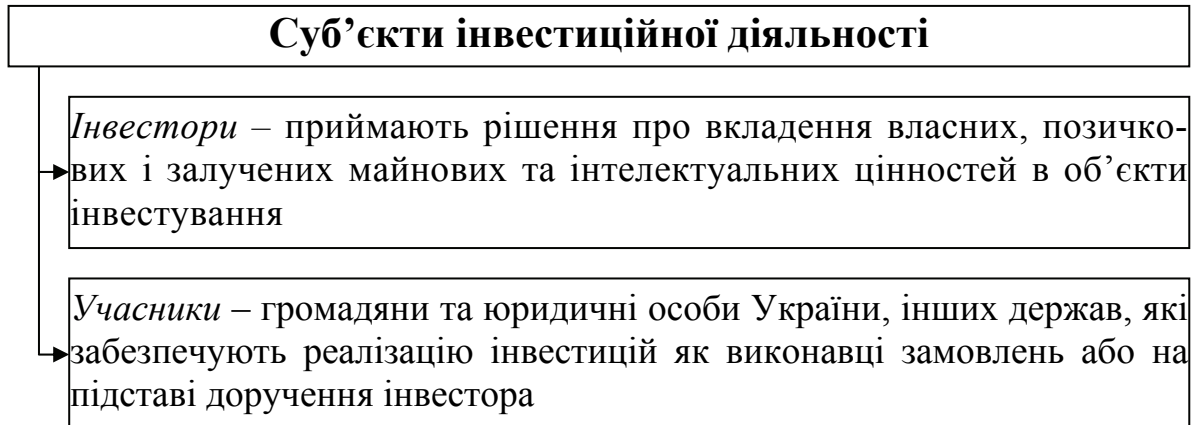

Схема 17.4

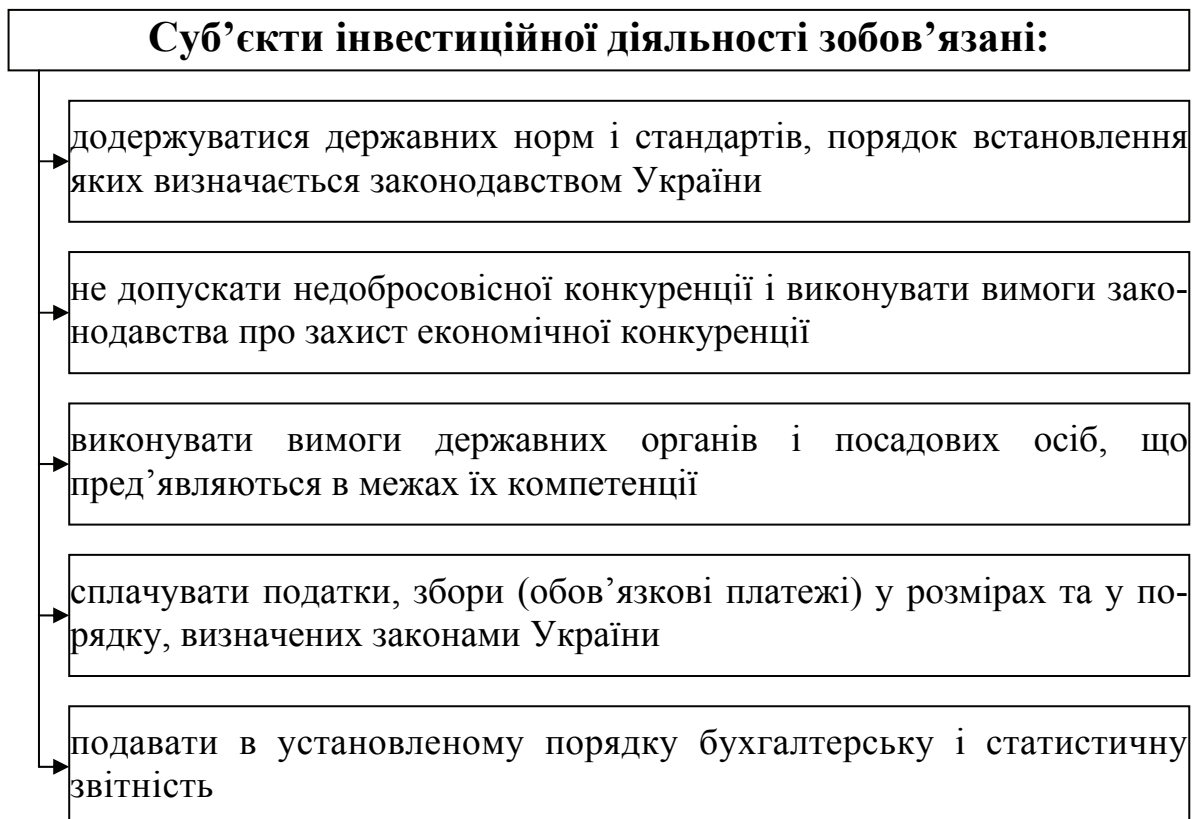

Схема 17.5

Схема 17.6

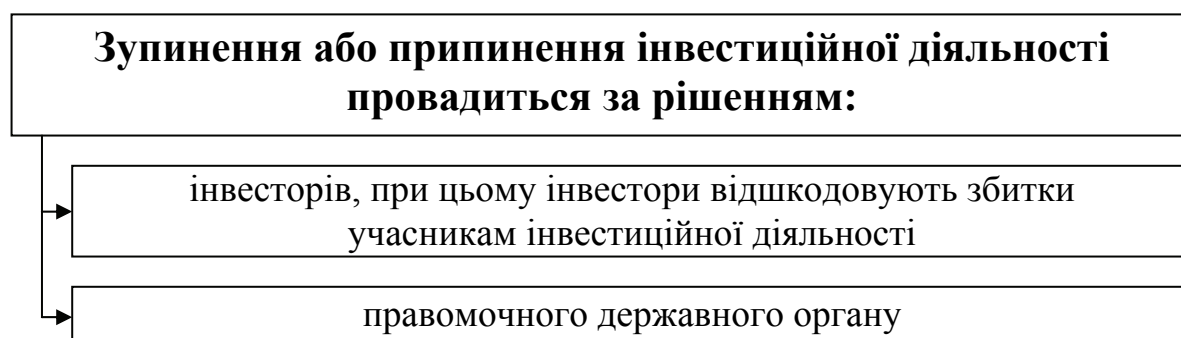

Схема 17.7

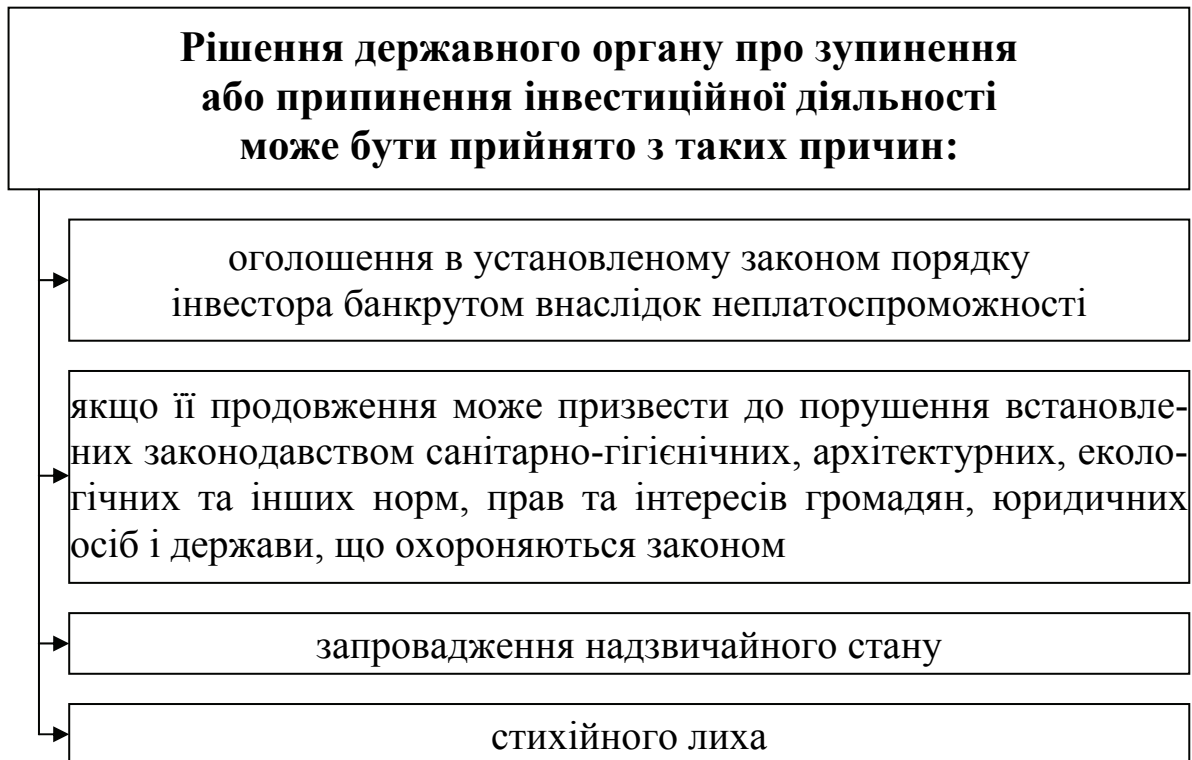

Схема 17.8

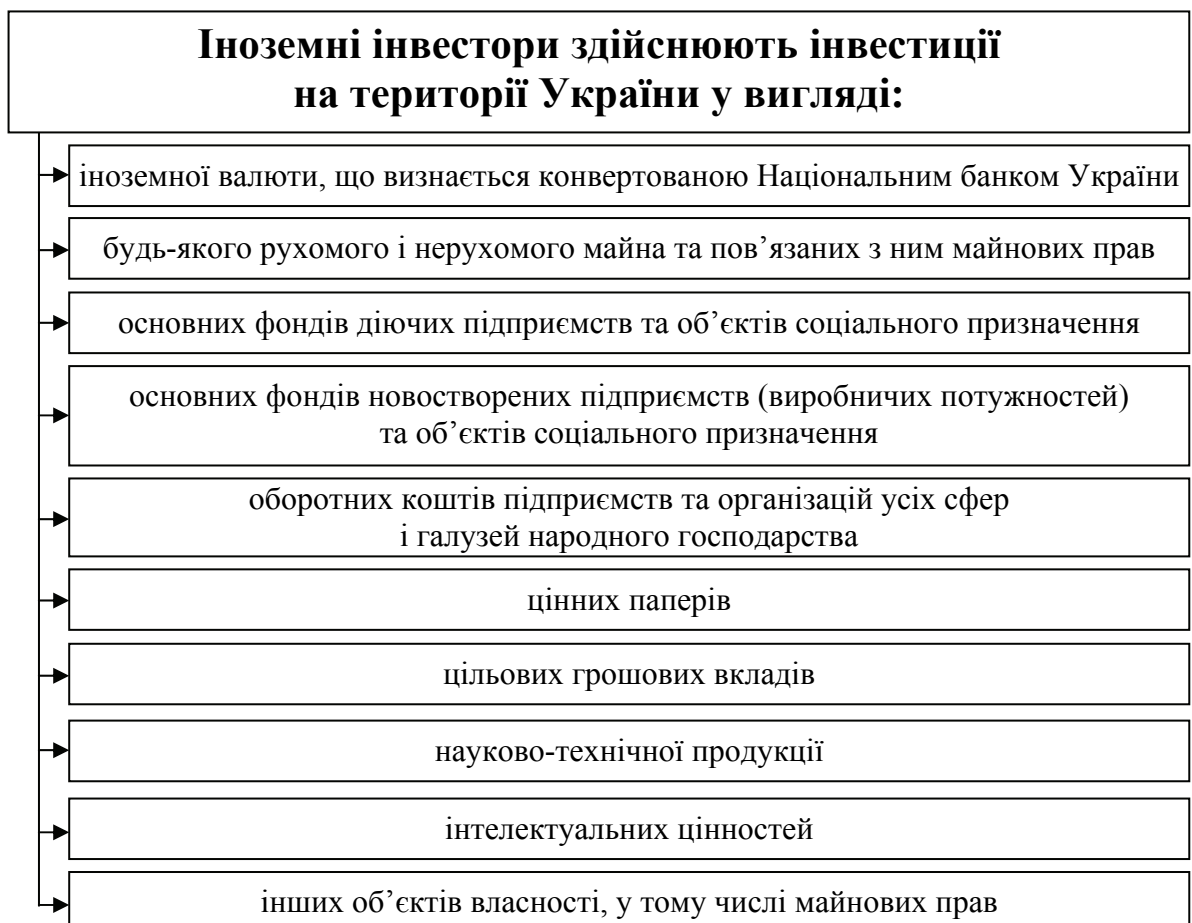

Схема 17.9

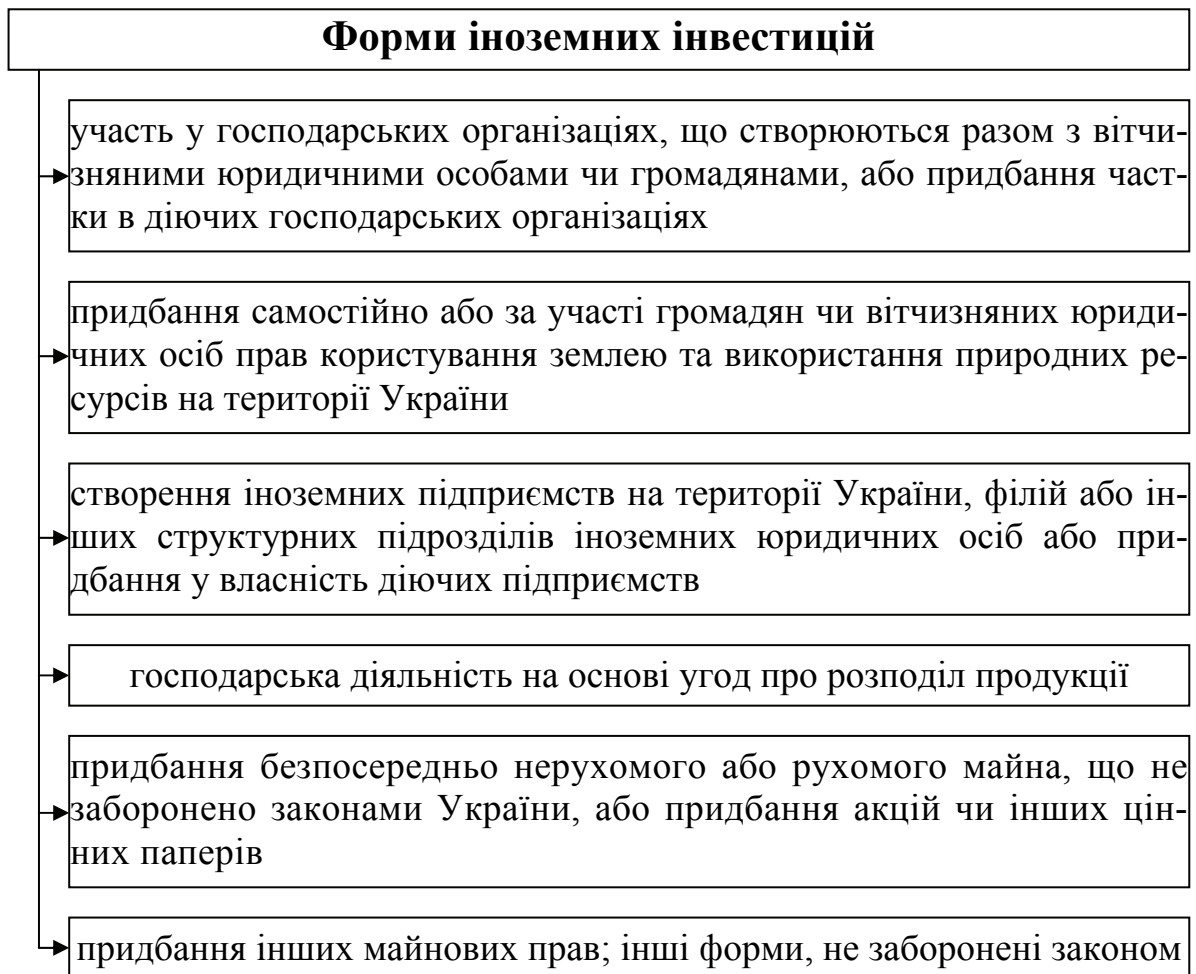

Схема 17.10

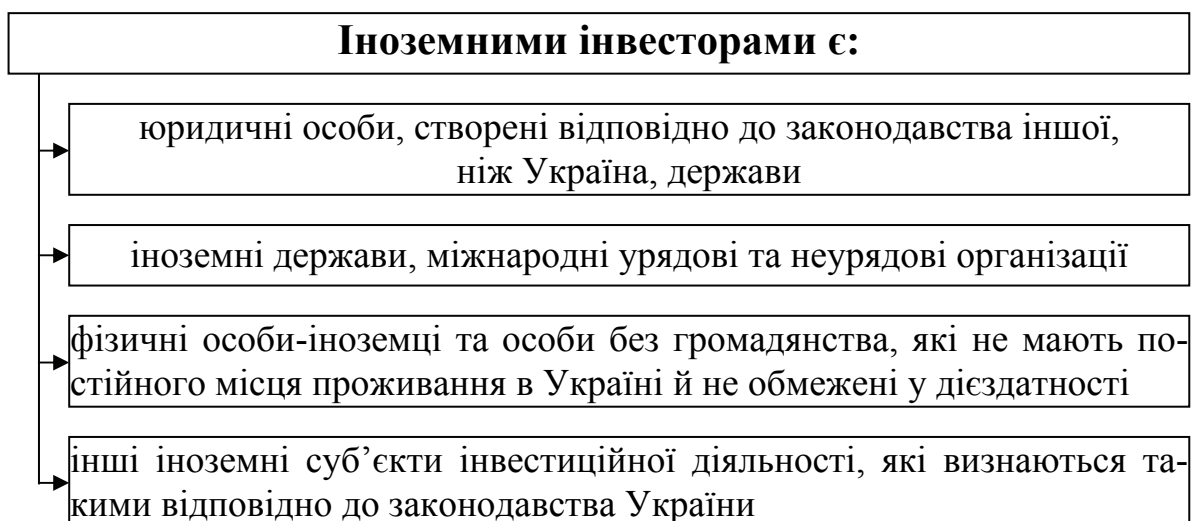

Схема 17.11

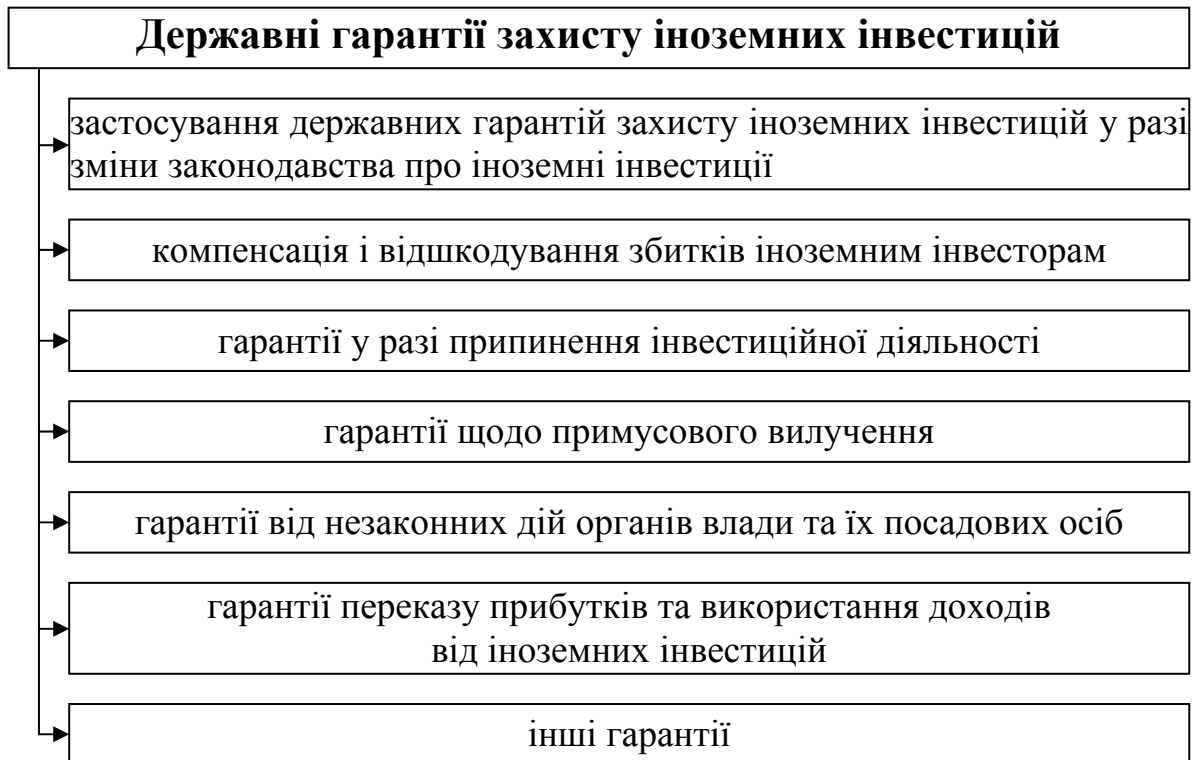
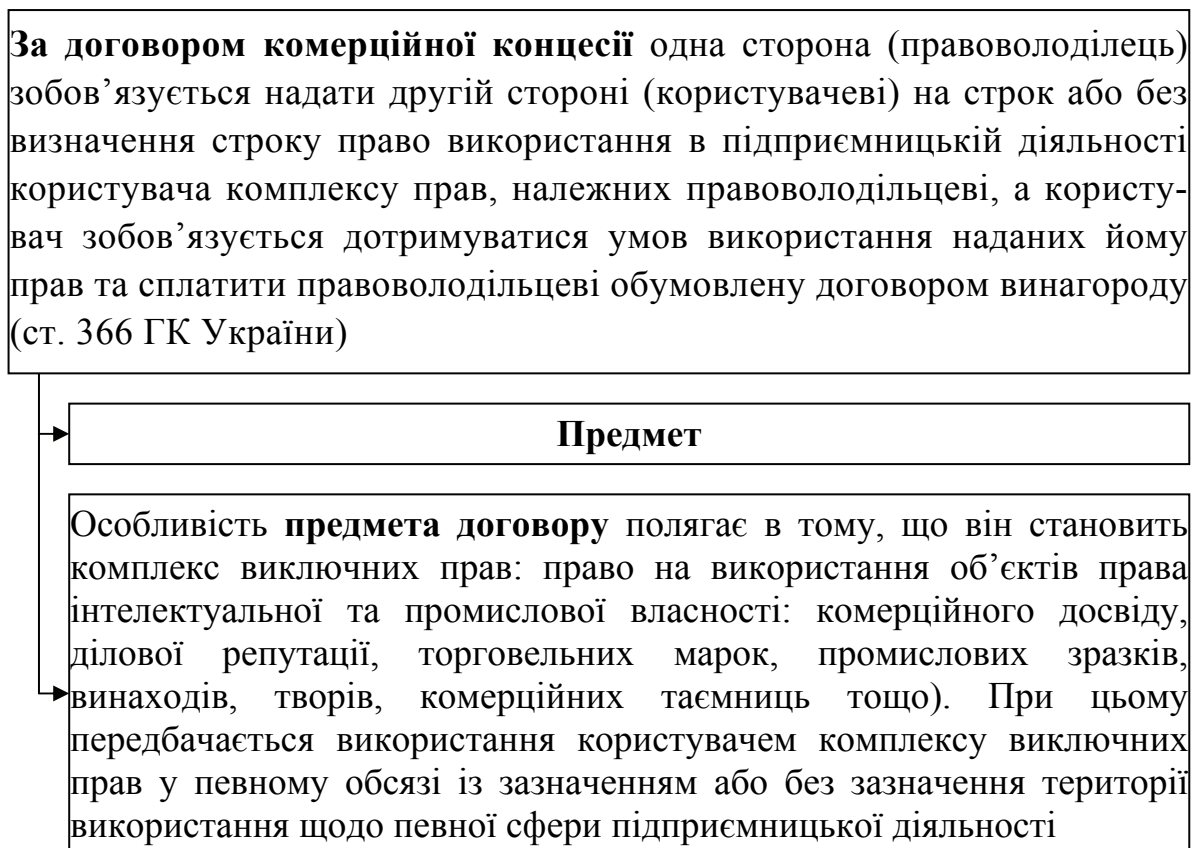

Схема 17.12

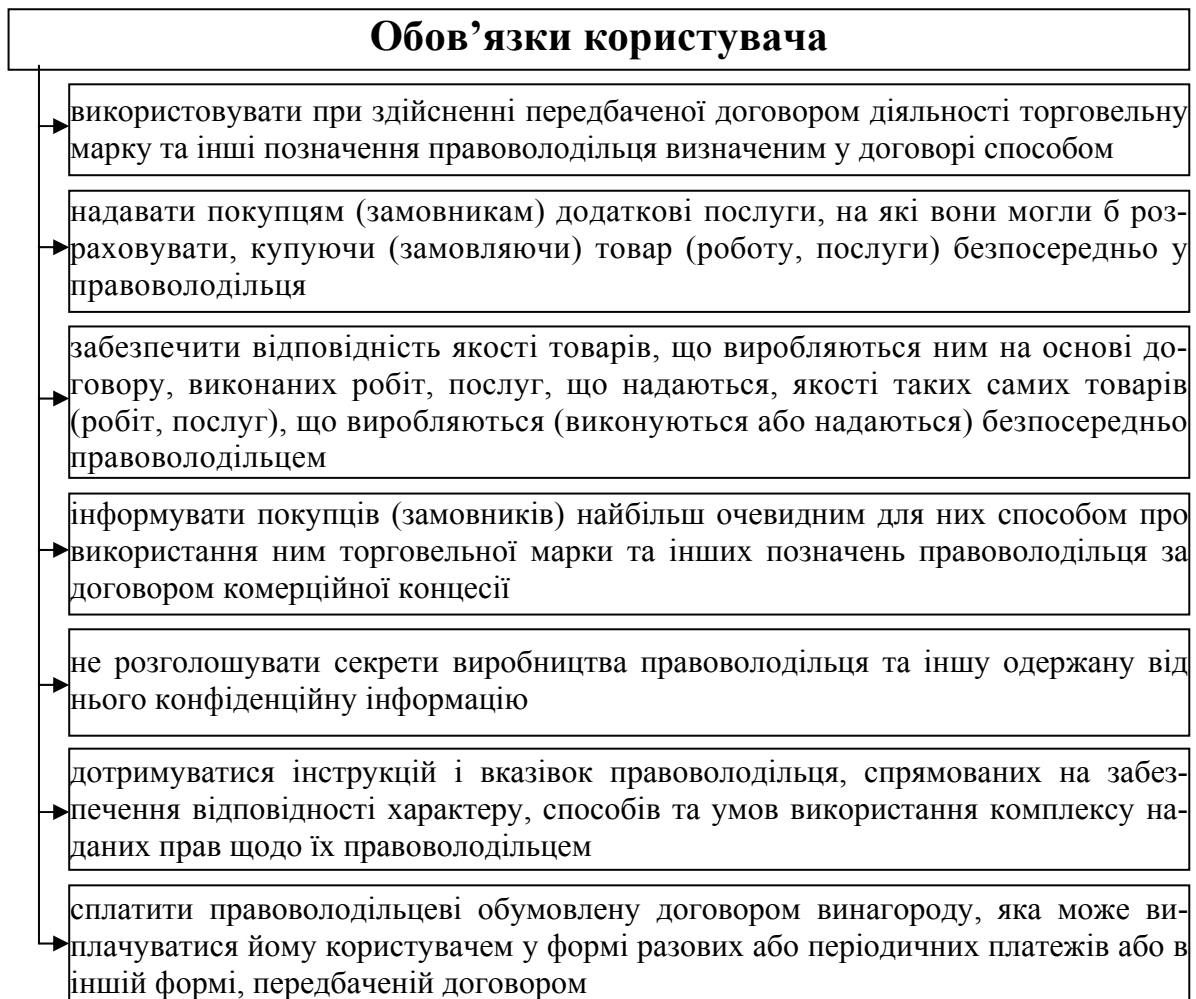
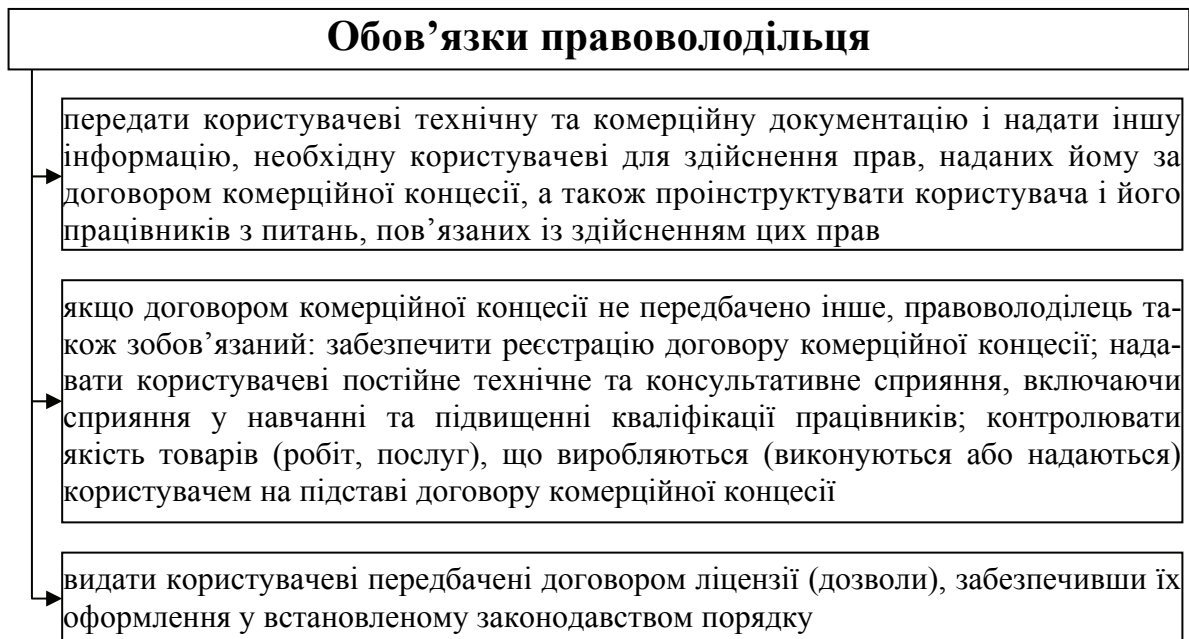

Схема 17.15

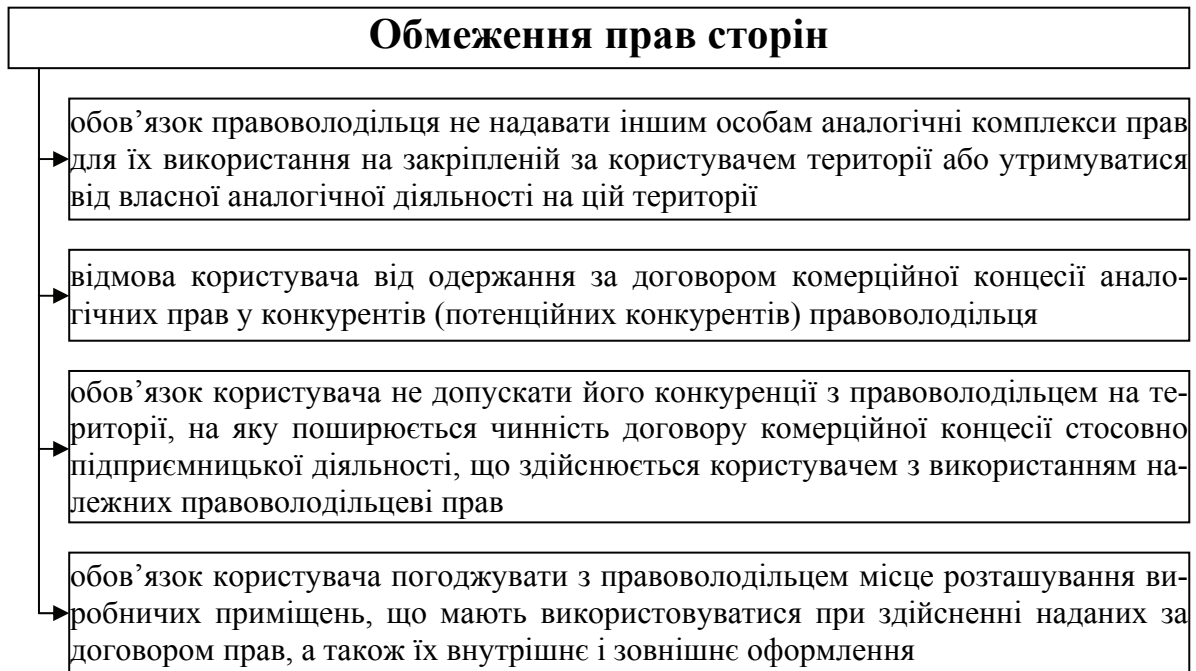

Схема 17.16

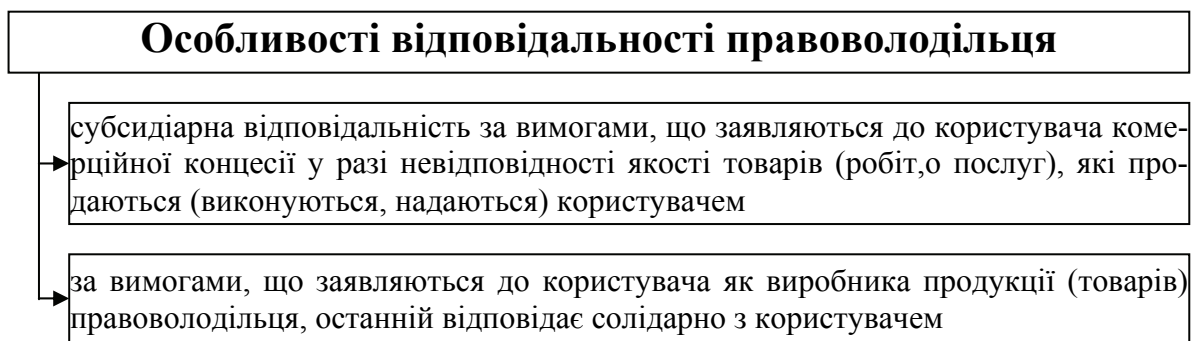

Схема 17.17

**Тема 18. Правовий режим
спеціальних (вільних) економічних зон**

Схема 18.1

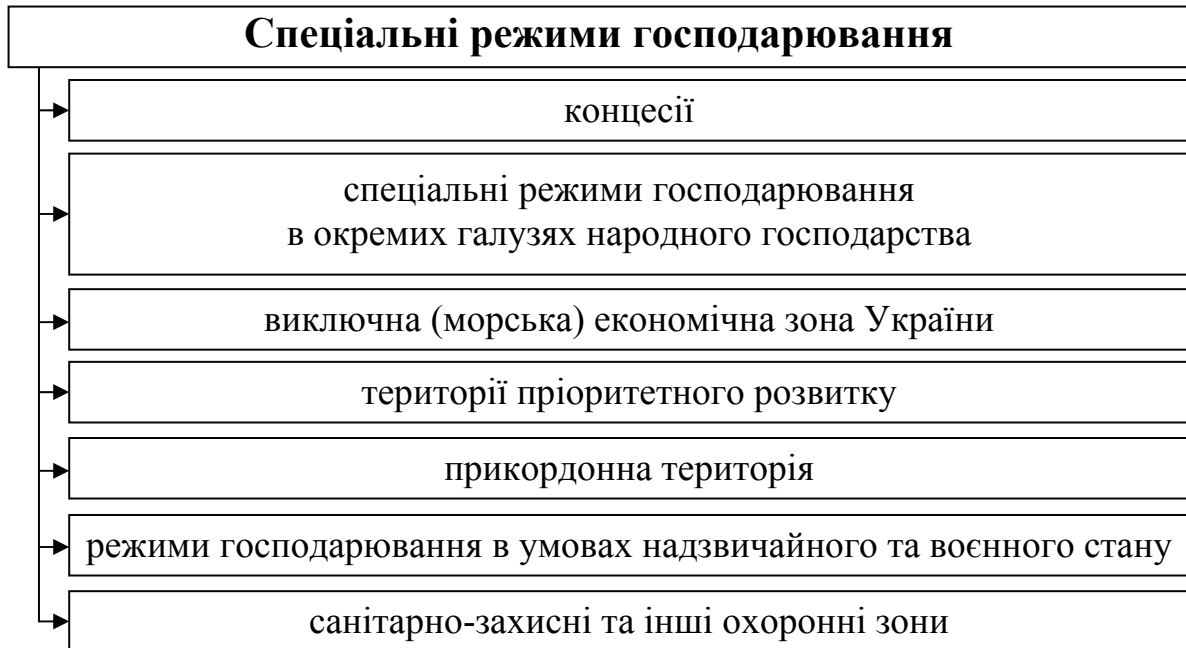

Схема 18.2

Спеціальна (вільна) економічна зона – це частина території України, на якій встановлюється спеціальний правовий режим економічної діяльності та особливий порядок застосування чинного законодавства України (ст. 1 ЗУ «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»)

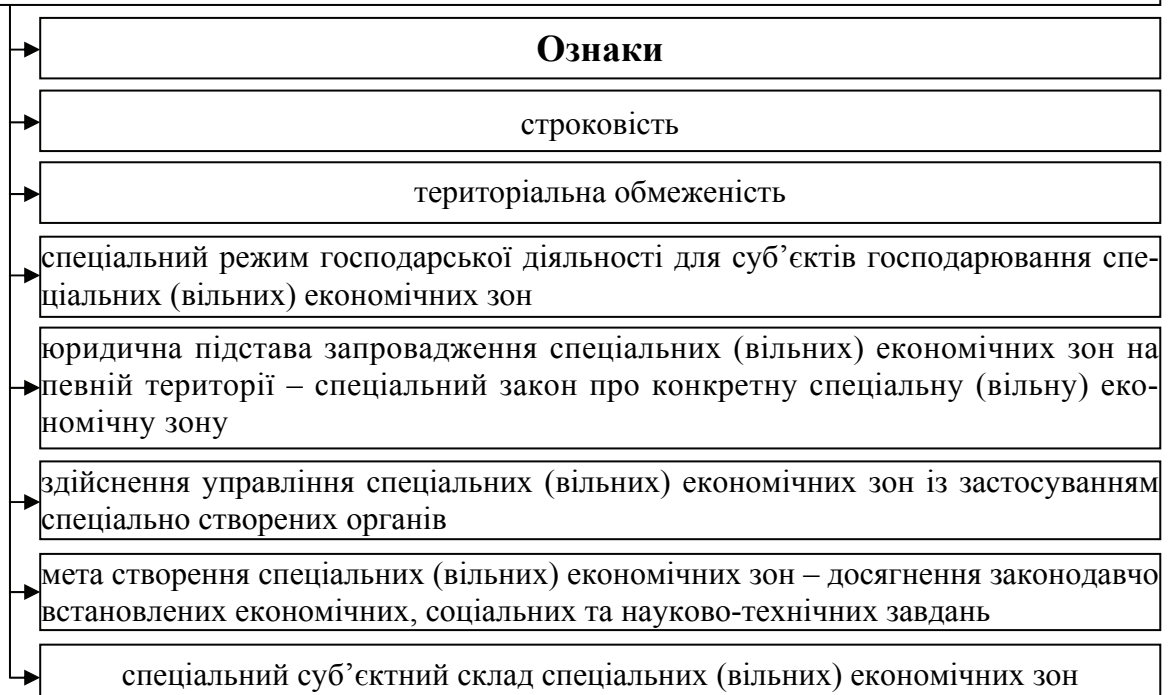

Схема 18.3

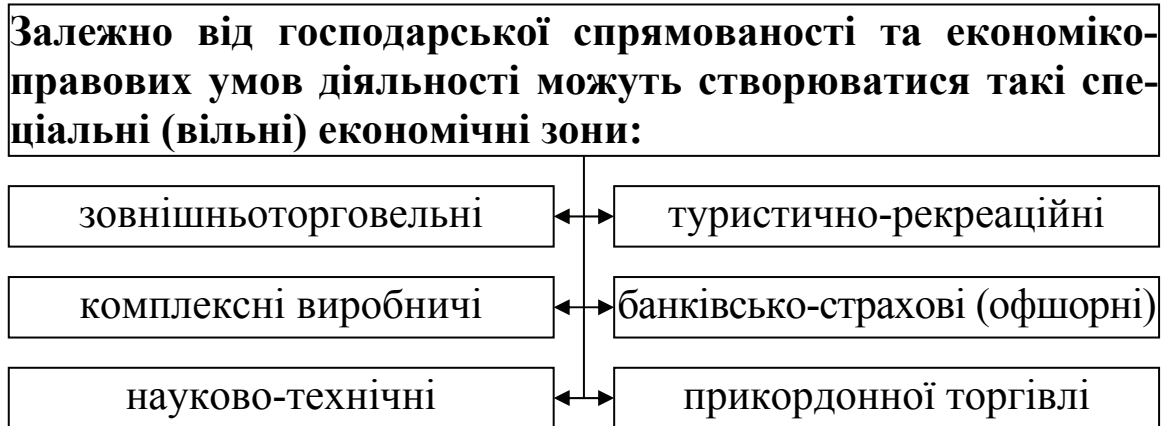

Схема 18.4

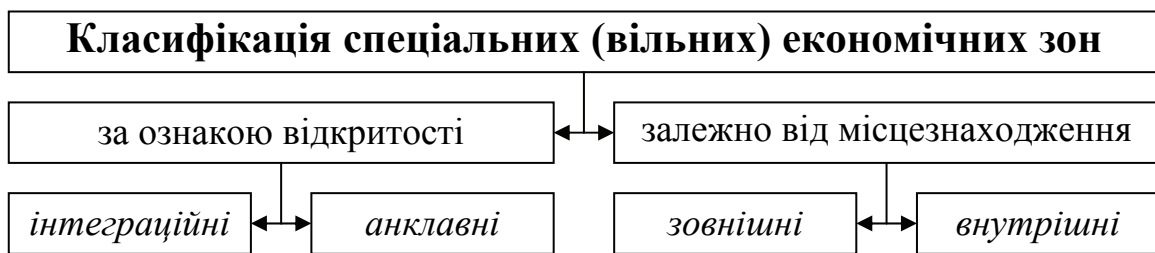

Схема 18.5

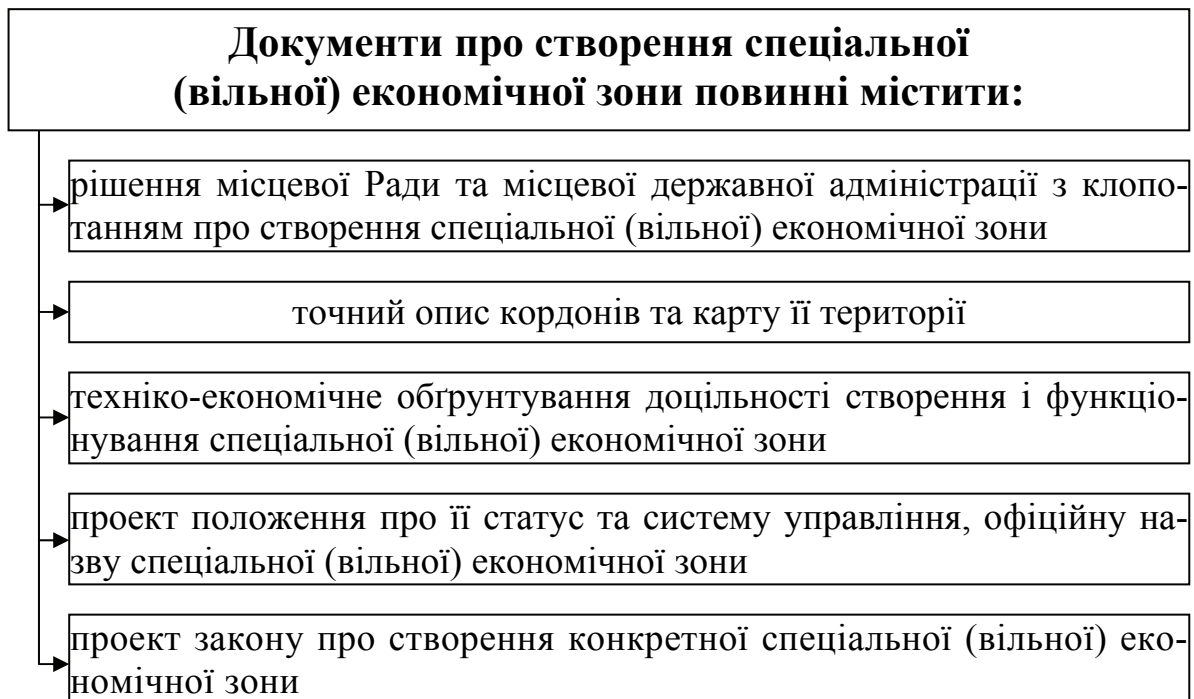

Схема 18.6

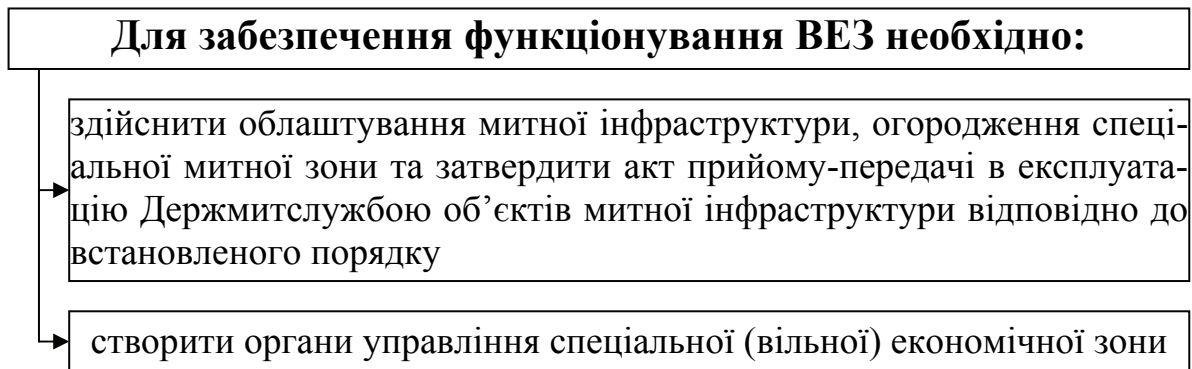

Схема 18.7

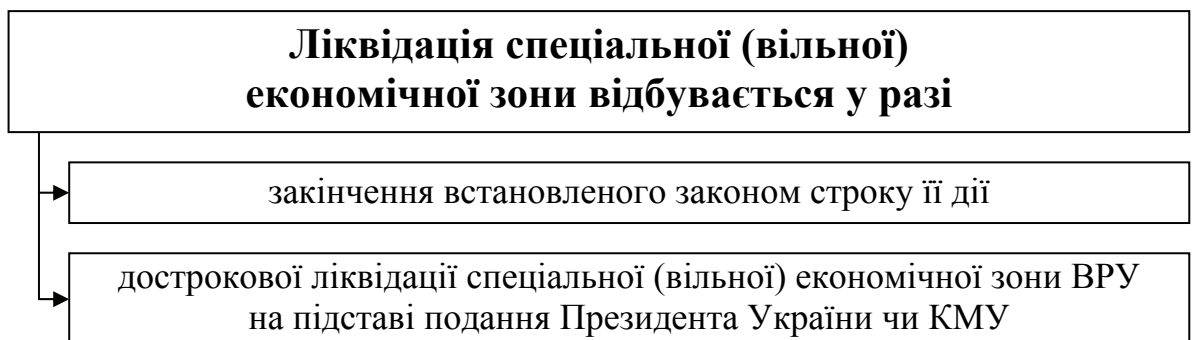

Схема 18.8

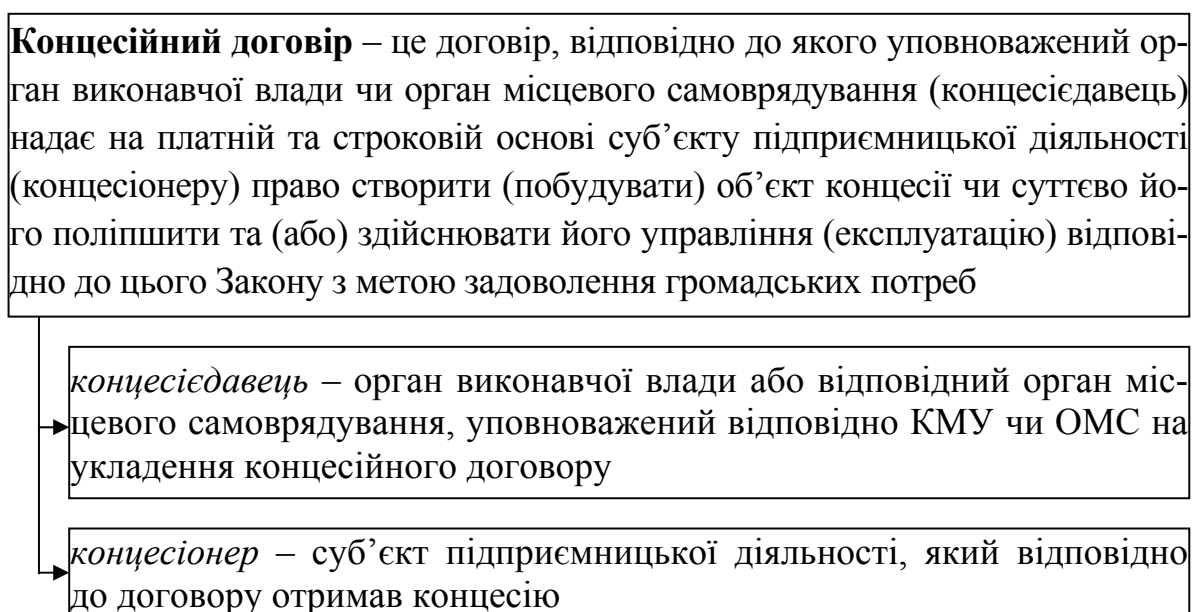

Схема 18.9

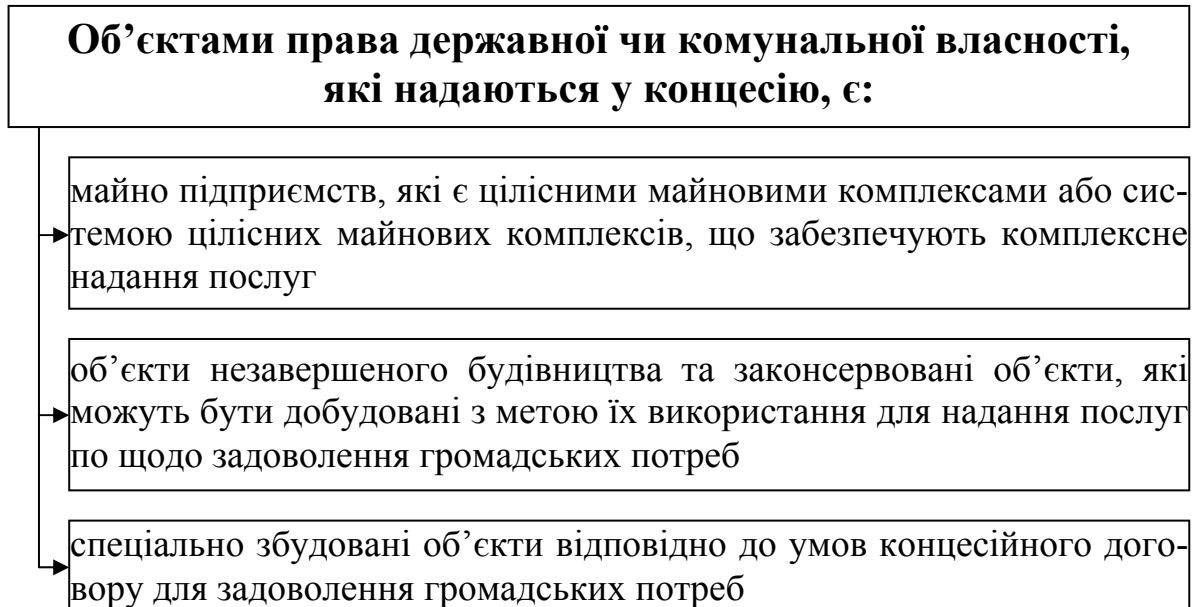
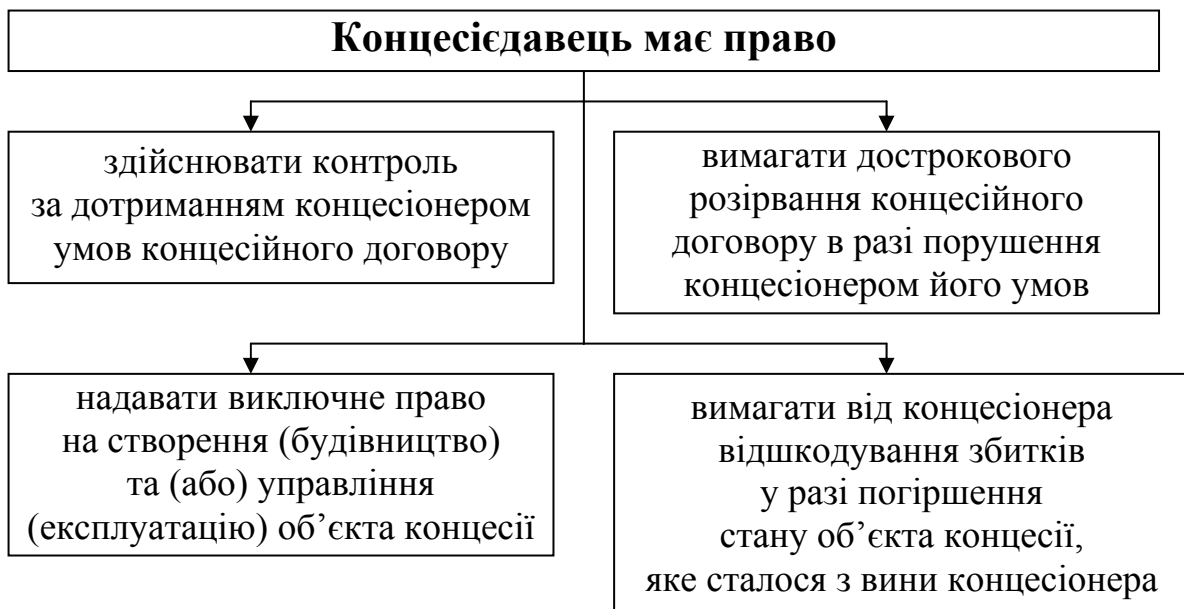

Схема 18.10

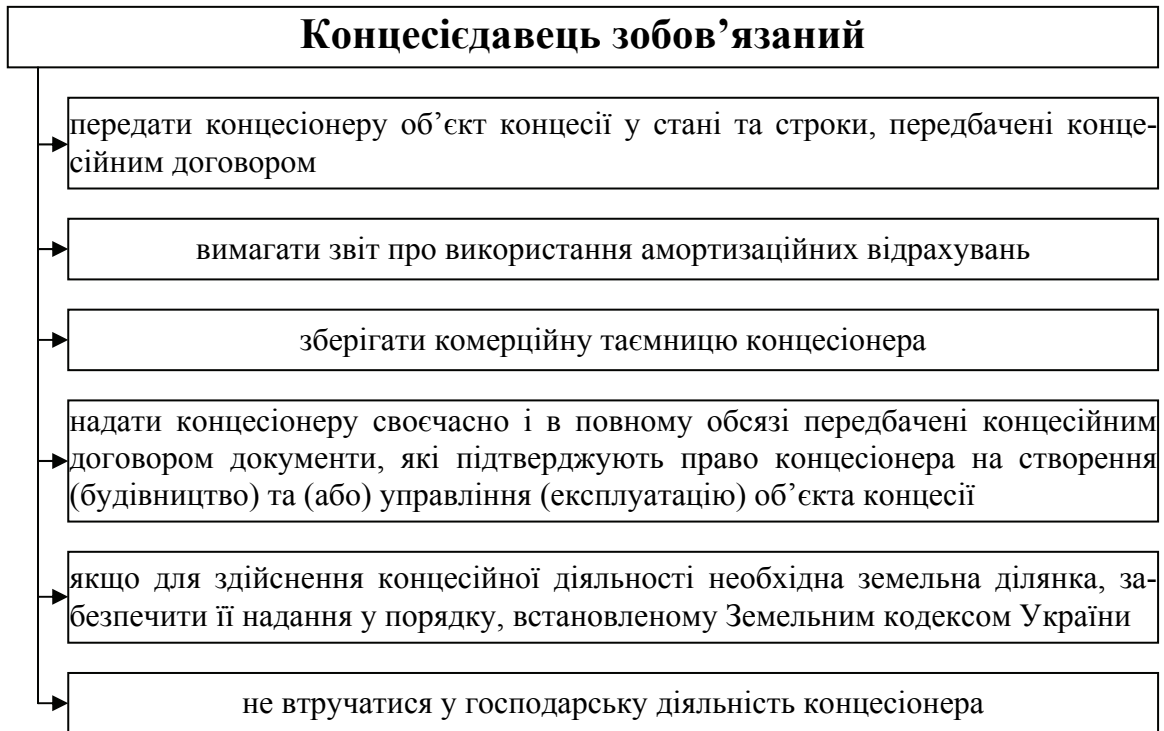

Схема 18.13

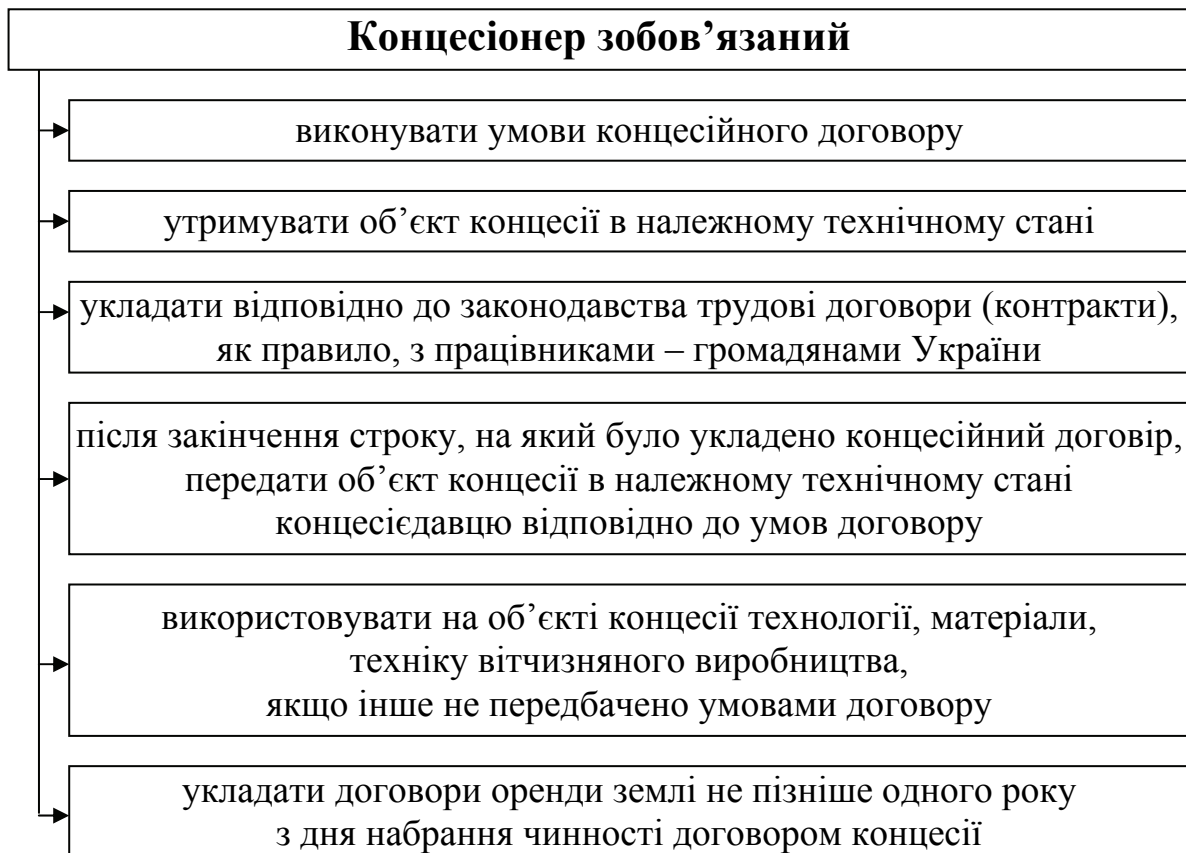
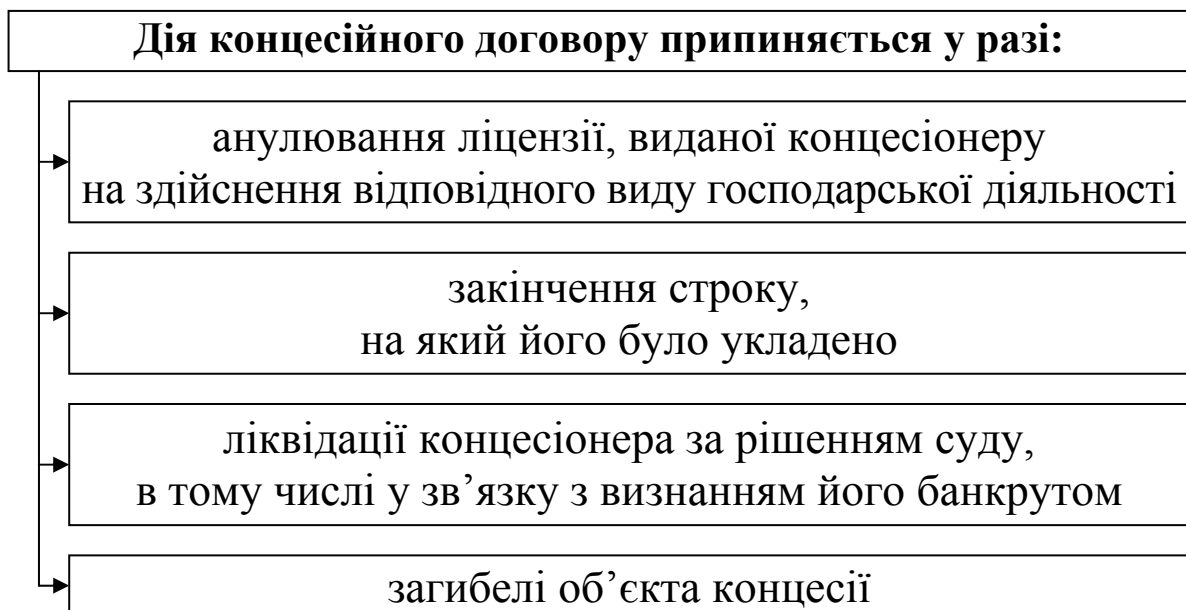

Схема 18.14

Правовий режим господарювання в охоронних зонах спрямований:

обмеження для суб'єктів господарювання-інвесторів, що мають на меті охорону та захист природного, оздоровчого, історико-культурного, духовного та іншого потенціалу цих територій (зон) від негативного впливу результатів господарської діяльності (заборона застосування певних способів, методів і форм господарювання, що завдають чи можуть завдати шкоди потенціалу охоронної зони)

на збереження та покращення природного, оздоровчого, історико-культурного, духовного та іншого потенціалу цих територій (зон)

Інші види спеціальних режимів господарювання

Виключна (морська) економічна зона України – морські райони, зовні прилеглі до територіального моря України, включаючи райони навколо островів, що належать Українській державі. Ширина виключної (морської) економічної зони становить до двохсот морських миль, відлічених від тих самих вихідних ліній, що і територіальне море України

Прикордонний режим господарської діяльності запроваджується і діє на прикордонній території (на державному кордоні України). Державним кордоном України є лінія і вертикальна поверхня, що проходить по цій лінії, які визначають межі території України – суші, вод, надр, повітряного простору (ст. 1 ЗУ «Про Державний кордон України»)

Спеціальний режим господарської діяльності в умовах надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації визначається ГК України (ст.ст. 416, 418); ЗУ: «Про правовий режим надзвичайного стану»; «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»; «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», а також спеціальними нормативними актами – щодо оголошення певної території зоною надзвичайного стану чи надзвичайної екологічної ситуації

Правовий режим господарської діяльності в охоронних зонах визначається ГК України (статті 413, 418); ЗУ: «Про охорону навколишнього природного середовища»; «Про природно-заповідний фонд України» та ін.
Види охоронних зон: санітарно-захисні, водоохоронні, території та об'єкти природно-заповідного фонду України, курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні та інші території та об'єкти, віднесені законодавством до таких, що особливо охороняються

Правовий режим господарської діяльності в умовах воєнного стану запроваджується в умовах воєнного стану і визначається ГК України (ст.ст. 417, 418); ЗУ «Про правовий режим воєнного стану»

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р.: за станом на 22 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-22. – Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р.: за станом на 22 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р.: за станом на 7 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
5. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995 р.: за станом на 27 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47. – Ст. 349.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р.: за станом на 7 січня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
7. Повітряний кодекс України від 4 травня 1993 р.: за станом на 4 лютого 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 25. – Ст. 274.
8. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001р. // Відомості Верховної Ради України – 2001. – № 22. – Ст. 105.
9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України – 2001. – № 43. – Ст. 214.
10. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.
11. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472.
12. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
13. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 44. – Ст. 432.
14. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 5-6. – Ст.30.
15. Про будівельні норми: Закон України від 15 листопада 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 5. – Ст. 41.
16. Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16 травня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 21. – Ст. 152.

17. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14 лютого 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №12. – Ст. 95.

18. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 42-43. – Ст. 79.

19. Про відповідальність підприємств, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування: Закон України від 14 жовтня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 46. – Ст. 411.

20. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності: Закон України від 17 листопада 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 1. – Ст. 2.

21. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.

22. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб: Закон України від 22 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.

23. Про державне оборонне замовлення: Закон України від 3 березня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 17. – Ст. 111.

24. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 46. – Ст. 345.

25. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14 вересня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст. 434.

26. Про державне регулювання ринку цінних паперів: Закон України від 30 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 242.

27. Про державний матеріальний резерв: Закон України від 24 січня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 12. – Ст. 112.

28. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.

29. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.

30. Про дію міжнародних договорів на території України: Закон України від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 137.

31. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48. – Ст. 483.

32. Про електроенергетику: Закон України від 16 жовтня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 1. – Ст. 1.
33. Про енергозбереження: Закон України від 1 липня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 30. – Ст. 283.
34. Про заборону грального бізнесу в Україні: Закон України від 15 травня 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – №38. – Ст. 536.
35. Про загальні засади створення спеціальних економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 50. – Ст. 676.
36. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 40. – Ст. 183.
37. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 527.
38. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 9. – Ст. 79.
39. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України – 1992. – № 47. – Ст. 642.
40. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 38. – Ст. 315.
41. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 11. – Ст. 78.
42. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
43. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст.64.
44. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №46. – Ст. 616.
45. Про захист національного виробника від субсидованого імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 12-13. – Ст. 80.
46. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 9-10. – Ст. 65.
47. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – №7. – Ст. 84.
48. Про захист споживчого ринку України: Закон України від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 40. – Ст. 527.
49. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 2-3. – Ст. 11.

50. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 1 червня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №33. – Ст. 471.
51. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
52. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 січня 1991 р. // Відомості Верховної Рани України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
53. Про інноваційну діяльність України: Закон України від 4 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст.64.
54. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15 березня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 21. – Ст. 103.
55. Про іпотечні облігації: Закон України від 22 грудня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 16. – Ст. 134.
56. Про концесії на будівництво і експлуатацію автомобільних доріг: Закон України від 14 грудня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 3. – Ст. 21.
57. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №41. – Ст. 372.
58. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 42. – Ст. 465.
59. Про майнову відповідальність за порушення умов договору підяду про виконання робіт на будівництві об'єктів: Закон України від 6 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 27. – Ст. 212.
60. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №25.–Ст. 198.
61. Про міжнародні договори України: Закон України від 22 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України.–1994. –№ 10.–Ст. 40.
62. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
63. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.
64. Про наукові парки: Закон України від 29 червня 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – №51 – Ст. 757.
65. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – Ст. 345.
66. Про Національний банк України від 20 травня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.
67. Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні: Закон України від 10 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 15. – Ст. 67.
68. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21 грудня 2000р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 7. – Ст. 35.

69. Про обіг векселів: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 24. – Ст. 128.

70. Про операції з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічних відносинах: Закон України від 15 вересня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 6. – Ст. 40.

71. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України – 1992. – № 24. – Ст. 416.

72. Про основи державної політики у сфері науки і наукової діяльності: Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.

73. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683.

74. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5 квітня 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.

75. Про основні заходи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5 квітня 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.

76. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України – 2003. – № 29. – Ст. 232.

77. Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності: Закон України від 21 жовтня 2010 р. // Урядовий кур'єр. – 2010. – 17 жовтня.

78. Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі: Закон України від 10 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 41. – Ст. 188.

79. Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва: Закон України від 14 вересня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 45. – Ст. 375.

80. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 37. – Ст. 34.

81. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 6 червня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267.

82. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34.

83. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218.

84. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності: Закон України від 23 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 20. – Ст. 82.

85. Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації: Закон України від 7 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради. – 2009. – № 8. – Ст. 105.

86. Про перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації: Закон України від 23 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 37. – Ст. 332.

87. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України – 2001. – № 32. – Ст. 169.

88. Про підтримку малого підприємництва: Закон України від 19 жовтня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 51-52. – Ст. 447.

89. Про планування і забудову територій: Закон України від 20 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 31. – Ст. 250.

90. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 5 квітня 2001р. // Відомості Верховної Ради України – 2001. – № 29. – Ст. 137.

91. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – Ст. 364.

92. Про приватизаційні папери: Закон України від 6 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24. – Ст. 352.

93. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19 червня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 36. – Ст. 524.

94. Про приватизацію державного майна: Закон України від 4 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24. – Ст. 348.

95. Про приватизацію майна державних підприємств: Закон України від 19 лютого 1997р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 17. – Ст. 122.

96. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію): Закон України від 6 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України – 1992. – № 30. – Ст. 350.

97. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 30. – Ст. 238.

98. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 7. – Ст. 272.

99. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 253.

100. Про пріоритетність розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України: Закон України від 15 травня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 32. – Ст. 453.

101. Про промислово-фінансові групи: Закон України від 21 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 23. – Ст. 28.
102. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 44.
103. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80.
104. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 39. – Ст. 261.
105. Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області: Закон України від 24 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 9. – Ст. 51.
106. Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності на території пріоритетного розвитку у Волинській області: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 23. – Ст. 113.
107. Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 363.
108. Про спеціальну економічну зону «Яворів»: Закон України від 15 січня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України – 1999. – № 18. – Ст. 139.
109. Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу «Курорттополіс Трускавець»: Закон України від 18 березня 1999 р. // Урядовий кур'єр. – 1999. – 7 квітня.
110. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
111. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. // Відомості Верховної ради України. – 2002. – № 18. – Ст. 78.
112. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.
113. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 2 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 13. – Ст. 52.
114. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.
115. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15 травня 1996 р.: за станом на 24 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 29. – Ст. 139.
116. Про угоди про розподіл продукції: Заков України від 14 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
117. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21 вересня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 41. – Ст. 2726.

118. Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження: Закон України від 17 лютого 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 12. – Ст. 97.

119. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України – 2003. – № 45. – Ст. 363.

120. Про фінансовий лізинг: Закон України від 11 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 231.

121. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.

122. Про холдингові компанії та фондовий ринок: Закон України від 15 березня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 34. – Ст. 1253.

123. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 3 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 650.

124. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 1126.

Навчальна література

1. Булгакова І.В. Господарське право України: навч. посіб. / І.В. Булгакова. – К.: Прецедент, 2006. – 346 с.

2. Вінник О.М. Господарське право: навч. посібник / О.М. Вінник [2-ге вид., змін, та доп.]. – К.: Правова єдність, 2008. – 766 с.

3. Віхров О.П. Господарське право: Спеціальна частина: навч. посібник / О.П. Віхров. – К.: Видавничий дім «Слово», 2006. – 344 с.

4. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки: Курс лекцій / О.П. Віхров. – Чернігів: КП Видавництво «Чернігівські обереги», 2003. – 172 с.

5. Господарське законодавство: навч. посібник / [за ред. В.Л. Ортинського]. – К.: Знання, 2008. – 359 с.

6. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / [за ред. Коссака В.М.] – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.

7. Державне регулювання економіки / [за ред. І.Р. Михасюка]. – К.: Атіка, 2000. – 347 с.

8. ІНКОТЕРМС: Офіційні правила тлумачення торгових термінів Міжнародної торгової палати: (Редакція 2000 р.) // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 68.

9. Кучер В.О. Господарське право: курс лекцій / В.О. Кучер, В.М. Парасюк. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. – 380 с.

10. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: навч. посібник / В.В. Луць. – [2-е вид., перероб. і доповн.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.

11. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України [О.А. Беляневич та ін.]; за ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини; О.М. Вінник. – [2-е вид., перероб. і допов.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 720 с.
12. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. – Х.: Право, 2008. – Т. 4: Методологічні засади розвитку екологічного, земельного, аграрного та господарського права; за ред. Ю.С. Шемшученка. – 480 с.
13. Саниахметова Н.Л. Предпринимательское (хозяйственное) право Украины: учебн. пособие / Н.А. Саниахметова. – Х.: Одиссей, 2004. – 800 с.
14. Смолин Г.В. Господарське право України. Загальна частина: навч. посібник / Г.В. Смолин. – Львів: Ліга-Прес. 2008. – 372 с.
15. Смолин Г.В. Господарське право України. Особлива частина: навч. посібник / Г.В. Смолин. – Львів: ЛьвДУВС, 2010. – 580 с.
16. Хозяйственное право: учебник / [В.К. Мамутов та ін.]; за ред. В.К. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 912 с.
17. Щербина В.С. Господарське право: підручник / В.С. Щербина. – [4-е вид., перероб і доповн.]. – К.: Юрінком Інтер. – 2009. – 640 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Кучер Віталій Орестович

*кандидат юридичних наук, доцент
начальник кафедри цивільного права
Львівського державного університету внутрішніх справ*

Парасюк Василь Михайлович

*кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри цивільного права
Львівського державного університету внутрішніх справ*

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Навчально-методичний посібник

Редактор

А.А. Черняк

Комп'ютерне верстання

М.В. Вульчин

Друк

А.М. Ходачок

Здано до набору 07.02.2012 р. Підписано до друку 26.06.2012 р.

Формат 60×84/8. Папір офсетний. Умовн. друк арк. 22,32.

Тираж 100 прим. Зам. № 15-12

Львівський державний університет внутрішніх справ

Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.

Серія ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.